Matei Vişniec

OMUL DIN CERC

(teatru scurt 1977- 2010)

Editura Paralela 45

Cuprins:

Ce este o piesă scurtă?

Iată o întrebare pe care mi-o pun de mulţi ani, de peste 35 de ani, de cînd scriu, de fapt piese de teatru, iar unele *ies scurte.* O piesă scurtă este de fapt un copil care decide la un moment dat că nu mai vrea să crească. El poate decide acest lucru la trei ani, la patru ani, la şapte ani, chiar la unsprezece ani, în orice caz, înainte de a ieşi din copilărie... Toată *potenţialitatea* sa de viaţă rămîne intactă, se poate ghici în el un întreg destin, numai că el rămîne... mic.

Întotdauna am considerat că scriitorul este de fapt cineva care lucrează cu un material viu, acest material viu fiind *textul.* Iar textul, fiind viu, are legile sale. Odată lansat, odată stîrnite energiile sale lăuntrice, tu ca scriitor nu mai poţi face chiar ce vrei. Textul începe să-ţi dicteze el anumite direcţii, îţi impune voinţa sa interioară. De multe ori mi s-a întîmplat, scriind o piesă, să descopăr cu stupoare că un personaj pe care îl doream secundar începe să-şi *facă din ce în ce mai mult loc*, să crească şi să ia locul personajelor care în mintea mea erau principale. Există, de altfel, în fiecare piesă, o luptă între personajele *principale,* cele *secundare* şi cele *fulgurante*. Ca în orice spaţiu de viaţă, deci şi în universul textului, lupta pentru supravieţuire şi afirmare este atroce...

Pe de altă parte, un embrion de poveste, o situaţie dramatică abia schiţată începe, de la primele replici uneori, să-şi prefigureze volumul, dimensiunea. Simt atuncă că piesa respectivă va fi scurtă pentru că are o capacitate limitată de creştere... Dincolo de un anumit punct, dacă aş încerca să o mai dezvolt, n-aş face decît să trag de text ca de o gumă de mestecat... şi nu se face. Pînă la urmă, reuşita mea în calitate de dramaturg, este de *a nu scrie,* de a nu încărca în mod forţat un text pe care îl simt de la început că vrea să se oprească la pagina patru, la pagina şapte, la pagina treisprezece. Ştiu atunci, simt ascultînd vibraţiile interioare ale textului, că n-aş face decît să provoc prăbuşirea întregului edificiu dacă aş mai adăuga un singur cuvînt. E ca şi cum n-ai şti să te opreşti cînd construieşti castele din cărţi de joc: în momentul cînd vrei cu tot dinadinsul şi împotriva naturii să mai adaugi o carte, toată arhitectura concepută cu migală se dărîmă.

O piesă scurtă este un exerciţiu de captare a emoţiei dintr-o singură mişcare, un joc stilistic în care îţi propui să obţii maximum de efecte cu minimul de mijloace. O piesă scurtă mai este o probă de prestidigitaţie, în care timpul şi emoţia se află într-un raport invers proporţional. Şi pe bună dreptate pentru că într-un *timp* scurt încerci să concentrezi o încărcătură mare de *emoţie*.

În ce mă priveşte, dorinţa de a scrie piese scurte revine în viaţa mea periodic, oarecum ca o cometă... Din cînd în cînd, din motive misterioase, simt că trebuie să scriu cîte o piesă scurtă. Derivînd fără încetare pe oceanul

literaturii, am uneori senzaţia că tocmai plutesc pe deasupra unor zăcăminte de scoici dintre care unele conţin mici perle. Şi atunci procedez la fel precum căutătorii de perle, plonjez în apele nu tocmai transparente ale oceanului de idei şi cuvinte pentru a încerca să aduc la suprafaţă o mică lacrimă de sidef, dintre acelea care intră în categoria bijuteriilor. Perlele sunt însă rare, trebuie să plonjez de sute de ori ca să aduc la suprafaţă din cînd în cînd cîte una.

Matei Vişniec

NOTĂ: Ordinea acestor texte nu este chiar cronologică, este mai degrabă una incitativă la lectură. Prima piesă scurtă pe care am considerat-o demnă de a fi publictă este "Sufleurul fricii", scrisă prin 1977. Următoarele sunt "Uşa", "Apa de Havel", "Omul care vorbeşte singur", "Buzunarul cu pîine", "Păianjenul în rană", "Ultimul Godot", toate scrise pînă la plecarea mea din ţară, în 1987. Culegerea intitulată "Teatru descopus, sau omul pubelă" face parte dintr-o altă aventură, le-am scris întîi în franceză şi apoi în româneşte, prin 1992-1993. Alte texte scurte reunite în această antologie fac parte din volumele "Imaginează-ţi că eşti Dumnezeu" şi "Occident express", publicate la Paralela 45. Mi s-a părut important să propun publicului această antologie într-un moment cînd peisajul teatral din România evoluează şi se face tot mai mult teatru în şcoli. Toate aceste texte pot deveni o materie pentru spectacole bazate pe module a căror combinare rămîne la latitudinea actorilor şi a regizorilor.

PĂIANJENUL DIN RANĂ

personaje:

BEGAR
HUMIL
CEL RĂNIT SUB COASTĂ

Pe culmea unei coline - trei crucificaţi. Cu jumătate de oră înainte de apusul soarelui. Cele trei cruci sunt aşezate în formă de U, cu deschiderea spre public.
În mijloc zace ţintuit CEL RĂNIT SUB COASTĂ.
În stânga - BEGAR.
În dreapta - HUMIL.
Crucificaţii nu mai au mult de trăit. CEL RĂNIT SUB COASTĂ pare a fi în starea cea mai jalnică. Cele trei trupuri aproape dezbrăcate sunt pline de sânge, de noroi, de sudoare.

Personajele vor vorbi cu greutate, cu gurile mereu avide de aer, gâfâind şi plătind cu sudoare şi sânge fiecare vorbă.

Undeva într-un şanţ aflat în primul plan, doi soldaţi (din care nu se văd decât coifurile) joacă zaruri. Două lăncii cu însemnele romane sprijinite de buza şanţului.

HUMIL:
(Cu mari eforturi, aproape asfixiindu-se.) Begar… *(Mai mult muget.)* Begar…

BEGAR:
(Îşi ridică pleoapele cu mare greutate. Privirea rătăceşte mult până să-l descopere pe cel care a vorbit.) Ce-i?...

HUMIL:
Văd ’eva…

BEGAR:

(Respiră sacadat, avid de aer.) Aha…

HUMIL:

(Indică printr-o aplecare a frunţii.) Văd o… Văd… acolo…

BEGAR:

(Fără a putea fixa punctul indicat.) U'de?

HUMIL:

A'colo…

BEGAR:

Ce…?

HUMIL:

E… e… Ceva… Ceva ne'ru…

BEGAR:

(Neputincios şi plictisit.) Ei, draci!

HUMIL:

Nu, nu… E… e o coro'işniţă…

BEGAR:

(Încearcă să-şi concentreze toată puterea în priviri.) Un'e?

HUMIL:

Sau… un păianjen… E… e un păia'jen… Sau o coro'işniţă…

BEGAR:

(Pufnind dezamăgit.) Ei ş' ?

HUMIL:

(Îşi roteşte capul ca într-un coşmar.) Mi-e silă… Mi-e silă, m-auzi?
(Aproape plângând.) Scârbele astea…

BEGAR:

Las'… Nu mai e mult…

HUMIL:

(Agitat) Ba mai e…

BEGAR:

Nu ’ai e…

HUMIL:

(Pauză. Apoi disperat.) Be’ar!... Be’ar!

BEGAR:

(Şoptit) Taci!... Taci!...

HUMIL:

Ci’e… Ci’e are cruce pe… pe spate?

BEGAR:

(Încercând să-l calmeze pe HUMIL.) Taci… Ne-aud ăştia…

HUMIL:

Păia’jenu?... sau coro’iniţa?... Ci’e are cruce pe spate?

BEGAR:

(Ameţit de întrebare.) Cuum?

HUMIL:

(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Auzi… tu… tu, mortule… Tu ’are le ştii… Tu ’are le zici… Zi, mă, cine are cruce pe spate?

BEGAR:

(Icnind după fiecare cuvânt.) Lasă-l… Lasă-l …

HUMIL:

De ce?... El… el care se dă ’mpărat…

BEGAR:

Lasă-l că-i mort.

HUMIL:

(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Mă… Tu care eşti mort… Eşti mort?... Prefăct’le… Tu… *(Către BEGAR.)* Ai văz’t? *(Pierdut, mai mult pentru sine.)* A a’ut noroc… a mierlit-o primu’…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

(Fără să deschidă ochii.) Nu-s mort.

HUMIL:

’uum?.... Ai zis ceva? *(Către BEGAR.)* A zis ceva? Ce-a zis?

BEGAR:

N-a zis nimic.

HUMIL:

Asta-i nimic?... Asta-i nu-i… nimic… *(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.)* Ce-ai zis? Zi ce-ai zis dac-ai zis…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu sunt… *(Se îneacă şi pare că-şi varsă sufletul.)* Sunt viu…

HUMIL:

(Răcnind.) Auzi, Be’ar?

BEGAR:

(Indiferent.) Da…

HUMIL:

E viu.

BEGAR:

’a…

HUMIL:

(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) De ce… de ce nu mori? Dac-ai har… Dac’ eşti hristos… De ce nu mori oda’ă? Dac’ eşti hristos şi-mpărat? De ce nu mori oda’ă… ca s’ scapi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu pot să scap…

BEGAR:

(Râde cu mare greutate. Fiecare hohot de râs îl resimte ca o durere în adâncul cărnii.) He… He-he…

HUMIL:

(Râde şi el crud.) He-he… Mincinos’le… Panglicar’le… Cutră…

BEGAR:

(Molfăindu-şi saliva, cu dispreţ.) ’n flecar… Zic’tor de vorbe…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

(Îşi deschide ochii limpezi.) Nu… nu… nu sunt vorbe…

BEGAR:

(Mai mult pentru sine.) Nu-s vorbe?... Sperjur'le… Sfârâit'le… Făct'or şi-ngânat cu noaptea c-eşti… *(Cu răutate crescândă.)* Puţi, nenor'cit şi ticălos c-eşti… Îţi pute coasta… Ai ticăloşit aeru' şi d-aia… *(Se îneacă şi tuşeşte sălbatic.)*

Pauză. Unul din soldaţi scoate un strigăt de bucurie şi începe să râdă cumplit.

HUMIL:

(Îşi înalţă gâtul cât poate.) 'uum?... Cât?... Cât a dat? Be'ar, uită-te tu…

BEGAR:

'u văd… 'u văd nimic… Cred că 'u mai văd…

HUMIL:

Uită-te cât a dat!... Are şase? *(Face eforturi să zărească ce se petrece în şanţ.)* Câţi de şase?

BEGAR:

'u mai văd… *(Icneşte. Mugeşte mai mult răpus de o durere sufletească.)* 'uu mai văăd… 'umil!... Mi s-a scurs ochiu' !

HUMIL:

(Înnebunit de curiozitate.) 'um?.. Cât?... A dat şase? A dat sau n-a dat?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

A dat.

HUMIL:

Câţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Cinci…

HUMIL:

'inci?... Mamăăă!... 'inci de şase… 'nseamnă c-o s-umfle grăsanu' toat' lovelele… Ştii… *(Obosit, epuizat.)* Nu vreau să câştige grăsanu'… *(Rămâne un timp cu capul atârnat peste piept. Apoi, ca dintr-un vis.)* 'reau să câştige slăbănogu'… *(Pauză lungă. Cei trei par a fi amuţit definitiv. Apoi, foarte stins.)* Slăbanogu'… 'reau să…

BEGAR:

(Brusc începe să geamă şi apoi să urle de durere.) Ah… Ah!

HUMIL:

(Ca din vis.) ’e-i?... Ce vrei tu… ucigaş… ucigaş… de… de… tată…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ

(La fel, în transă.) Ucigaş?... Ucigaş de tată?

BEGAR:

’u mai simt… ’u mai simt picioru’… *(Scânceşte ca un copil.)* ’u mai simt nimic…

HUMIL:

(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Ucigaş, la… *(Înviorat de un gând.)* A’zi… e rău?... E rău, nu?... E p’cat mare, nu? *(Şoptit.)* Auzi, hristos’le… Eu… Eu vreau să cred! ’nţelegi? Vreau! Jur! Jur că vreau să cred… Hristos’le, m-auzi?... Dintotd’auna mi-am dorit să cred… Fă-mă să cred, Hristos’le… Fă-mă să cred, mă faci? Mă auzi? *(Urlând.)* Mă auzi?... *(Mai încet, conspirativ.)* M-auzi? Om’le, m-auzi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Te aud.

HUMIL:

Fă-mă să cred ş-am să cred… Am să-ţi fiu slugă, am să-ţi fiu d’apostol… Am să-ţi spăl picioarele, am să... Vreau să cred, vreau… Dă-mi un semn ş-am să cred, dă-mi… Scoate-ne din cuie ş-am să cred! Dac-ai har şi dacă… Dac’ eşti fiu de dumnezeu… precum ai zis… Scoate-ne! Să plecăm odată… Dă-ne jos d-aici ş-o să-mpânzim pământu’ cu credinţa pentru tine… ’ai să plecăm d-aici… Dă-ne semnu’, poţi? Hristos’le, poţi? Să plecăm cu semnu’, poţi? Poţi, om’le, poţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu pot.

BEGAR:

(Hohotind, la început stăpânit, apoi cu răutate.) ’umil, ’umil… Hoţ’le!

HUMIL:

(Scărpinându-se în piept cu bărbia.) Ce ‘rei? Ce?

BEGAR:

’umil, ’umil… Şarlatan’le!

HUMIL:
(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Nu poţi? De ce nu poţi? Dac-eşti împărat şi hristos, de ce nu poţi? Cum se poate să nu poţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
Nu pot.

BEGAR:
’umil, ’umil… Pungaş’le… Nu te mai saturi, ai? Tot timpul vrei să duci de nas pe cineva... He-he….

HUMIL:
(Scârbit.) N-am ’is nim’c rău… Am ’is că vreau să cred, ast-am ’is…

BEGAR:
’umil, ’umil… Păcătos’le... Cum s-ajung-apostol… Un păc’tos ca tine?

HUMIL:
(Se pierde într-un coşmar.) N-am zis nimc rău… Am ’is ce-am ’is… Şi ce?… Am ’is… Să ne dea semnu’… Dacă semnu’ e la el… Dac’ semnu’ nostru-i el…

BEGAR:
(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Nu te uita la Humil… Pân’ şi-n clipa morţii… tot ca un borfaş... tot ca un borfaş se poartă… Cu hristosu’… nu trebuie… nu trebuie să fii borfaş… *(Îşi înghite mereu saliva ca să poată vorbi.)* Om’le... dac-eşti hristos… dacă… ştii… pleacă măcar tu…. Ş-o să credem în tine… O să murim cu semnu’ ăsta… ca nişte… ca nişte credincioşi… auzi om’le... Împărat’le! Pleacă tu… Smulge-te! Calcă peste grăsanu’ şi peste slăbănogu’ şi du-te... Ş-o să credem… O să credem… Şi nici n-o să mai fie moarte…. Dacă tu… dacă tu faci asta pentru noi… moartea…. Nu mai e! Poţi? Om’le, poţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
Nu pot.

BEGAR:
(Disperat.) Nu poţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
Nu pot.

HUMIL:
(Disperat la rândul lui.) Be’ar!... Be’ar!

BEGAR:
(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) De ce nu poţi?... De ce?

HUMIL:
(Jalnic.) Be’ar!... Păia’njenu’… Co’opişniţa…

BEGAR:
(Printre dinţi, către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) De ce nu poţi, secătură, d’ ce?

HUMIL:
(Se zbate disperat pe cruce.) ’u vreau! ’u!

BEGAR:
’umil, prost’le, stai ca lumea…

HUMIL:
’u vreau… O s-urce pe mine… O s-urce…

BEGAR:
’ţi cade carnea, ’umil… Nu t’ mai zbate…

HUMIL:
E jos!

BEGAR:
’ine?

HUMIL:
Co’opişniţa…

BEGAR:
Un’e?

HUMIL:
(Întinde gâtul arătând) A’olo… Vine drept la mi’e… O să mi se urce pe gât…

BEGAR:

Nu e… Nu e nimic, ’umil… Ţi se pare…

HUMIL:
A-ncep’t s-urce pe lemn… Simt cum a-ncep’t să mi s-urce pe lemn…

BEGAR:
Nu mai urcă… S-a oprit…

HUMIL:
Nu cred că s-a oprit. Nu cred!... Nu cred că s-a oprit! *(Înnebunit de gând.)* Nu cred niciodată… că s-a oprit!...

BEGAR:
S-a oprit. Jur că s-a oprit.

HUMIL:
(Se zbate dureros.) Nu s-a oprit… Nu cred că s-a oprit... O să mi se urce pe burtă… şi pe gât… Nu cred…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
S-a oprit.

BEGAR:
(Se linişteşte dintr-o dată.) S-a oprit?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
S-a oprit.

HUMIL:
Ma’ă… Ma’ă… ’ţi mulţumesc, ma’ă... *(Gâfâie, sudoarea i se scurge pe gât. Scărpinându-se tot mai des cu bărbia.)* Doa’ne, ’ţi mulţumesc, doa’ne, hristos’le, ce bine-ar fi dac-ai fi…

BEGAR:
Taci, ’umnil… Odihneşte-te mai bine… Odihneşte-te ca să mori odihnit…

HUMIL:
Nu vreau să mor odi’nit... *(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.)* Nu ’reau să mor odi’nit… M-auzi? Deschide ochii dac’ m-auzi… De ce nu răspunzi? Om’le…

BEGAR:
Lasă-l în pace… Nu vezi că nu mai are sânge?

HUMIL:

Mai are… I se scurge o sorbitură din coastă… Îi trem’ră pielea su’ coastă… Dac’ îi trem’ră pielea înseamnă că-i viu... *(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.)* Hristos’le… Fă ceva ca să ştiu… ca să ştiu că m-auzi… Deschide-ţi ochiu’ măcar o dată… O dată şi gata.. M-auzi sau nu m-auzi?

BEGAR:

Zi-i să scuipe. Dacă-i viu să scuipe-afar’.

HUMIL:

(Oarecum persuasiv, linguşitor.) Hristos’le… Ştii ce m-am gândit?... Dac’ zici… dac’ vrei… Ce-ar fi să dai o ploaie?... Hm?... Fă să plouă, poţi? Fă să plouă ş-atunci, atunci… am să cred... şi… Atât, fă să plouă! O ploaie scurtă, pân’ ce nu se-ntunecă… O să ne răcorim toţi trei şi… gândacu’, da… co’opişniţa, da, păia’jenu’ o să se-nece! Fă să plouă ş-o să cred în tine, fă să plouă, poţi? O să credem amândoi în tine… Be’ar, zi-i să facă…

BEGAR:

(Hipnotizat de gândul ploii.) Hai, om’le! Hai, hristos’le! O ploaie scurtă şi… ai să ne umpli… o să fim cu sufletu’ şi… Hai… o ploaie pe faţă…

HUMIL:

Poţi? Spune, poţi?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

(Îşi deschide pleoapele cu mare greutate, îi priveşte pe rând cu o neputinţă dureroasă şi apoi, cu geamătul unui copil bătut, lăsându-şi capul în piept.) Nu pot.

HUMIL:

Măcar… mă’ar fă să ias-un nor… Atât, un nor pe cer…

BEGAR:

Sau, poate ţi-e mai uşor să faci… să faci s-adie puţin… s-adie o pală de vânt… Dac’... dac’ cel puţin vântu’…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

(Disperat.) Nu pot! Nu pot! Nu pot!

BEGAR:

Nici mă’ar o adiere? Da ce poţi?

HUMIL:

Fă să piardă grăsanu'! Să piardă grăsanu' la zaruri… Dă-i slăbănog'lui cinci de şase! Îi dai?... dă-i slăbănog'lui cinci de şase ş-o să credem ş-o să murim mântuiţi, ş-o să murim mântuiţi ş-o să fie aşa cum ai spus…

CEL RĂNIT SUB COAST:

(Înnebunit) Nu pot! Nu pot! Nu pot!

HUMIL:

Nefericit'le… Adem'nitor d-oameni… Mă'ar îndepărtează păia'jenu'… Co'opişniţa… Fă-o să plece…

BEGAR:

Chiar aşa… aşa… asta poate că poţi... poate că poţi s-o faci… N-o să-ţi fie greu… nu-i cine ştie ce… Să plece scârba d-aici… să se ducă, să s-amestece cu ţărâna, poţi?

HUMIL:

(Disperat.) Nu poate! Nu poate! Nu poate să facă nimic… 'umnezeule, de ce nu eşti? *(Se frământă şi începe din nou să se zbată pe cruce.)* De ce nu eşti? Unde eşti? De ce, de ce?... *(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.)* Spune, eşti sau nu eşti? Eşti fiu lui sau nu eşti fiu lui?.. Eşti împărat şi 'ristos sau nu eşti? Spune-ne că eşti ş-o să credem în tine… o să credem în tine… o să fim ş-o să credem… Spune DA…

BEGAR:

(Ca din vis.) Spune DA… spune DA...

HUMIL:

Om'le, eşti mort?

BEGAR:

Spune DA… 'ai, spune DA…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ

Nu sunt mort…

HUMIL:

Nu eşti mort?... Atunci spune DA…

BEGAR:

Spune de tine… Mă'ar tu… crezi?

HUMIL:

Spune DA… Spune odat’ DA….

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu sunt mort... Nu sunt mort….

BEGAR:

Cum poţi să crezi făr’ semne? De ce crezi făr’ semne?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ

Nu sunt mort…

HUMIL:

Spune DA, auzi?... Spune DA… Chiar dac’ nu eşti din osu’ lui... Spune-atât… DA…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu sunt mort… Nu sunt… Nu sunt..

HUMIL:

Spune DA… Spune DA chiar dacă-i minciună… Om’le, o s-apună soar’le ş-o să rămânem aşa… Spune DA!

Pauză. Soldatul cel gras izbucneşte din nou în hohote cumplite de râs. Soarele e pe punctul de a coborî dincolo de linia orizontului. Insecta urâtă, grasă şi neagră începe să urce pe crucea CELUI RĂNIT SUB COASTĂ.

BEGAR:

(Limpede, slab, terminat.) Iar a câştigat grăsanu’… O, suntem pierduţi… ’umil, suntem pierduţi… Humil, ni’ic nu e nicăieri, ’umil… Nimic, ’umil, ’umil, ni’ic… nicăieri… Suntem pierduţi degeaba, ’umil… *(Îşi clatină capul în dreapta şi în stânga izbindu-l de umeri şi de lemnul crucii.)* Nu e ni’ic nicăieri şi grăsanu’ o să câştige mereu, o să câştige ş-o să câştige ş-o să tot câştige…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:

Nu… Nu… Nu, Doamne, nu sunt mort…

HUMIL:

(Cu răutate disperată) Eşti mort, nenorocit’le… Ai crezut degeaba, nenorocit’le….

BEGAR:
Şi grăsanu' o să câştige mereu… Întotd'auna o să câştige, pân' la capăt o să câştige….

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
Doamne, de ce m-ai părăsit?

BEGAR:
(Râde, înecându-se şi grohăind.) He-he… Se-ntunecă… Nu-i aşa? Se-ntunecă… Ţi-e frică, hristos'le, nu-i aşa… Ţi se răceşte carnea, este?

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
(Zbătându-se uşor dar rostind mai tare) Doamne, de ce m-ai părăsit?

HUMIL:
Măcar taci… Muşcă-ţi limba şi taci… Pedepseşte-te pentru vorbăria… *(Dintr-o dată furibund.)* Nu mai vreau să te-aud!... Nu!... Nu mai vreau să te văd…

CEL RĂNIT SUB COASTĂ:
(Urlând cu ultimele forţe.) Doamne, smulge-l de pe mine, Doamne!

BEGAR:
(Uluit de acest strigăt, gâfâind, cu ultimele puteri, către HUMIL.) Ce zice?

HUMIL:
I s-a urcat păia'jenu'… I s-a urcat pe coastă…

BEGAR:
Unde?... Nu mai văd… Unde?

HUMIL:
Pe coastă… O să-i intre păianjenu' în rană…

BEGAR:
(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ) Om'le, n-ai noroc… Om'le… N-ai nici un fel de noroc…

HUMIL:
(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.) Fă-aşa... *(Îşi scutură pântecele.)* Dă-l jos… O să-ţi intre în rană…

BEGAR:

(Scuipă de silă.) Bestia de păia'jen… Scârba… *(Către CEL RĂNIT SUB COASTĂ.)* Hristosule… Nu te lăsa… Strânge-ţi burta şi pocneşte-l dinăuntru…

HUMIL

(Îngrozit, privind spre insectă.) Ce dracu' să-i facem? Nu-l putem lăsa aşa…

BEGAR:

(Se apleacă aproape smulgându-se de pe cruce şi scuipă spre păianjen încercând să ţintească insecta cu stropii de salivă roşiatică) Gângania… *(Scuipă.)* Jos! *(Scuipă.)* Afar'! *(Scuipă.)*

HUMIL:

Ce faci?

BEGAR:

(Scuipă.) Scuipă şi tu… *(Scuipă.)* Poate-o nimerim… *(Scuipă.)* Poate-o oprim… *(Scuipă.)* Trebuie s-o nimerim… *(Scuipă.)*

HUMIL:

(Scuipă.)

BEGAR:

(Scuipă.) S-a oprit? *(Scuipă.)* Parcă s-a oprit…

HUMIL:

(Scuipă.)

BEGAR:

(Scuipă.)

HUMIL:

(Scuipă.) Bestia… Scârba scârbelor…

BEGAR:

(Scuipă.) Hai, Humil… Scuipă, Humil… Nu-l putem lăsa aşa….

HUMIL scuipă.
BEGAR scuipă
Soarele apune.

Întunericul se lasă peste efortul disperat al celor doi crucificaţi de a alunga, aşa cum se mai poate, păianjenul din rana celui de-al treilea.

ULTIMUL GODOT

Personaje:
GODOT
SAMUEL BECKET

Stradă în pantă, vag animată, în amurg. GODOT, un bărbat slăbănog, dar decent îmbrăcat, stă pe trotuar, cu picioarele în stradă. Fumează trist, fără gânduri. În apropiere – un tomberon răsturnat.

De undeva, dintr-un punct invizibil, se aude o uşă deschizându-se, are loc o luptă surdă şi un al doilea bărbat slăbănog – dar decent îmbrăcat – este îmbrâncit pe trotuar. După cum se va vedea mai târziu, acest al doilea bărbat slăbănog este însuşi SAMUEL BECKETT. Personajul aproape că se rostogoleşte peste GODOT.

SAMUEL BECKETT: Iartă-mă.
GODOT: Nu face nimic.
SAMUEL BECKETT *(scuturându-se de praf)*: N-am vrut să te lovesc.
GODOT: E, asta-i acu'.
SAMUEL BECKETT *(aranjându-şi pălăria)*: Derbedei. Peste tot numai derbedei.
GODOT: E normal. *(Privindu-l mai atent.)* Vezi că ţi s-a descusut mâneca.
SAMUEL BECKETT *(ridicându-şi braţul stâng şi căutându-se la subsuoară)*: Am simţit.
GODOT: Te-au lovit?
SAMUEL BECKETT: Nu. Mai mult m-au murdărit.
GODOT *(întinzându-i chiştocul)*: Ia un fum. Vrei un fum?
SAMUEL BECKETT: Mersi.
SGODOT: Stai jos. De ce nu stai jos*? (SAMUEL BECKETT se aşează pe trotuar, cu picioarele în stradă.)* Am impresia că te-au dat afară. Este că te-au dat afară?
SAMUEL BECKETT *(uşor iritat)*: Ai văzut dumneata că m-au dat afară?
GODOT *(trist):* Adevărul e că şi pe mine m-au dat afară.
SAMUEL BECKETT: De unde?
GODOT: Din teatru.
SAMUEL BECKETT: Când?

GODOT: Adineauri.
SAMUEL BECKETT: Ai avut bilet?
GODOT: Da.
SAMUEL BECKETT: Şi?
GODOT: N-au vrut să joace pentru un singur om.
SAMUEL BECKETT: Trebuia să insişti. Dac-ai avut bilet trebuia să te baţi cu ei. N-aveau dreptul să nu joace. Trebuiau să joace! Eu aşa zic: trebuiau să joace. Şi ce dacă erai singur? Trebuia să te baţi.
GODOT: Cu cine să te baţi? Ăştia-s oameni cu care să te baţi?
SAMUEL BECKETT: Nu trebuia să te laşi. Rău ai făcut că te-ai lăsat. Ei sunt obligaţi să joace. Chiar dacă sunt cinci oameni în sală. Nu contează. Sunt actori. Asta e meseria lor.
GODOT: Poate că s-au plictisit şi ei. Alaltăieri au fost exact cinci oameni, aşa cum spui. Şi au jucat. Înţelegi? Or fi obosit şi ei… Toată lumea oboseşte. *(Pauză. Preia chiştocul şi trage un fum.)* Ieri au fost numa' doi.
SAMUEL BECKETT: De unde ştii c-au fost numai' doi?
GODOT: Unu' din ei eram eu. *(Mai trage un fum.)* Să-ţi arăt ceva… Ştii s-arunci chiştocul cu două degete? Uite… Îl prinzi aşa… Cu degetu' acesta aici… Şi când îl pocneşti capătă o viteză… *(Aruncă chiştocul pe celălalt trotuar.)* Ai văzut? Poţi să faci aşa?
SAMUEL BECKETT: Şi ce treabă aveai?
GODOT: Adică ce?
SAMUEL BECKETT: Să vii şi ieri şi azi?
GODOT: Păi… eu… întotdeauna vin. Seară de seară vin.
SAMUEL BECKETT: Mi s-a părut mie că ţi-am mai văzut mutra.
GODOT: Şi eu ţi-am văzut mutra. Nu erai tu acela din fundu' sălii? Vreau să zic, aseară, nu erai tu cel de-al doilea?
SAMUEL BECKETT: Eu eram. Pe toţi dracii, eu.
GODOT: M-am prins că erai tu. De cum te-am văzut m-am prins. Şi ce treabă aveai?
SAMUEL BECKETT: Eu sunt acela care a scris-o.
GODOT: Ce?
SAMUEL BECKETT: Chestia asta. Eu am scris-o.
GODOT: E, nu mă-nnebuni. Tu ai scris-o?
SAMUEL BECKETT: Eu.
GODOT: Adică dumneata eşti autorul?
SAMUEL BECKETT: Eu. Eu sunt.
GODOT: Formidabil! Înţeleg că exişti.
SAMUEL BECKETT: Exist. Sigur că exist. Cine ţi-a băgat în cap că nu exist?
GODOT: Adevăru' e că m-am prins eu mai demult că exişti. Deşi, de câţiva ani încoace, m-am tot întrebat dacă exişti. Îmi tot spuneam: există sau nu există? Erau zile când mi se părea că nu se poate să exişti. Înţelegi? Sunt

asemenea zile. Sunt zile şi zile, înţelegi? Fel de fel de zile. Da' nu cred că poţi pricepe asta. Cu capu' ăla-al tău, sec.

SAMUEL BECKETT: Poate-ţi rad una.

GODOT: A, vrei să mă loveşti? Loveşte-mă. Poftim, loveşte-mă! *(Pauză. Îl priveşte arţăgos.*) Află, domnule, că m-ai lovit destul! Nu mai trebuie să mă loveşti. M-ai lovit destul pân-acum.

SAMUEL BECKETT: Te-am lovit din greşeală. Te-am lovit că m-au împins.

GODOT: Poftim! Nu pricepi nimic. *(Fixându-l)* Nu vorbesc de seara asta. Vorbesc în general. De ani şi ani de zile mă fierbi ca pe un şobolan.

SAMUEL BECKETT: Eu te fierb ca pe un şobolan?

GODOT: Tu! Da! Seară de seară, secundă de secundă, de ani şi ani de zile. M-ai fărâmiţat, m-ai jupuit, m-ai distrus. Ai făcut din mine o fantomă, o fantoşă, m-ai umilit. Acesta-i personaj? *(Se ridică în picioare, ameninţător.)* Nenorocitule! Acu' ai să plăteşti tot, tot. *(Zdrobitor.)* Eu sunt Godot!

SAMUEL BECKETT: Ce-ai zis?

GODOT: Eu sunt Godot! Îţi spune ceva numele ăsta? Simţi ceva? Eu aş zice că ţi-a sunat ceasu'. Trebuie să simţi şi tu ceva. Simţi că şi-a sunat ceasu'?

SAMUEL BECKETT: Eşti nebun. Nu degeaba te-ai dat ăştia afară.

GODOT: Eu sunt nebun? Eu? Tu eşti nebun! Şi pe mine să nu mă faci nebun. Eu nu sunt nebun. Nebun e acela care scrie. Aşa se scrie? De ce nu te uiţi şi tu puţin în jur? Să vezi cum se scrie? Unde ai văzut tu personaj care să nu apară? Unde? *(Aşteaptă răspunsul.)* Iuda! *(Se aşează.)*

SAMUEL BECKETT: Pe mine să nu mă faci Iuda? N-ai dreptul să-mi ceri socoteală.

GODOT: N-am dreptul să-ţi cer socoteală? O, stai să ne-nţelegem! Sunt singurul care are dreptu' să-ţi ceară socoteală. Drept cine te crezi? Uite Shakespeare! Toate personajele apar. Până şi stafia apare! Tot ce e scris pe foaie intră în scenă. Şi tu? Crezi că mie mi-a fost uşor în tot acest timp? În definitiv, cine sunt eu? Ce sunt eu? Cum e posibil să te joci în halul acesta cu mine? *(Treptat începe să se smiorcăie.)* Mi-ar fi fost de ajuns şi un singur minut… Şi o singură secundă. Aş fi putut să spun şi eu un singur cuvânt… Orice cuvânt… De pildă, aş fi putut să spun *nu*. Ce s-ar fi-ntâmplat dacă aş fi putut să spun şi eu nu? Îţi spun că nu s-ar fi întâmplat nimic… Este că nu s-ar fi întâmplat nimic?

SAMUEL BECKETT: Nu.

GODOT: M-am săturat, pur şi simplu m-am săturat! Cum e posibil să pluteşti aşa la nesfârşit Să fii şi să nu fii, în acelaşi timp? Eu asta vreau să te-ntreb, înţelegi? Cum e posibil să fii şi să nu fii?

SAMUEL BECKETT: Nu ştiu.

GODOT:Dar trebuie să ştii. Cum e posibil să nu ştii? Cineva trebuie să ştie. Cine vrei să ştie dacă tu nu ştii?

SAMUEL BECKETT: Nu ştiu. Pur şi simplu aşa mi-a ieşit.

GODOT: Poate că a fost un moment de rătăcire… O zi proastă… Oricui i se poate-ntâmpla, nu? Un ghinion… Dar lucrurile s-ar putea vindeca.. S-ar putea face ceva... Ţi-am spus, nu am nevoie decât de un minut, de un cuvânt, ca să fiu eu însumi… *(Scoate un teanc de foi din haină.)* Uite… Poftim… Nu am absolut nici o pretenţie… Strecoară-mă undeva… Oriunde… Deschide o paranteză… Fă ceva!

SAMUEL BECKETT *(răsfoieşte foile plictisit şi apoi le aruncă)*: Inutil. Teatru' s-a-nchis.

GODOT (adunând foile de pe stradă): Nu se poate…. Da' nu se poate să se termine chiar aşa…

SAMUEL BECKETT: Piesa nu se mai joacă.

GODOT *(rămânând cu gestul în aer)*: Cum nu se mai joacă?

SAMUEL BECKETT: N-ai văzut c-am fost dat afară? Nu se mai joacă. Nu se mai joacă nicăieri, nimic.

GODOT: Dar e-grozitor, îngrozitor…

SAMUEL BECKETT: Asta e. *(Pauză.)* Nu mai ai o ţigară?

GODOT: Mai sunt nişte mucuri în tomberon.

SAMUEL BECKETT: Draci! Doar n-am să fumez din tomberon.

GODOT: De ce nu? E tomberonu' teatrului… *(Ridică tomberonul şi-l răstoarnă.)* Poftim… Alege..

SAMUEL BECKETT: Nu pot. Mi-e silă.

GODOT *(răscolind cu piciorul printre obiectele căzute)*: Adevăru' e că s-ar putea să ai dreptate… *(Preocupat de resturile teatrului.)* Hardughia se clatină… Nu mai e ce-a fost… Se vede după tomberon că teatrul se duce dracului…

SAMUEL BECKETT: Ce-i aia?

GODOT: O mască… Nu se mai poartă… *(Îşi aprinde un chiştoc.)* Ehe, ce vremuri… Ce lume… Cine mai ştie azi să ţină o mască pe faţă? *(Trage un fum. Se aşează lângă SAMUEL BECKETT şi-i întinde chiştocul. Şoptit.)* Am impresia că ne ascultă careva.

SAMUEL BECKETT *(preia chiştocul, trage un fum, se uită în jur)*: Unde?

GODOT *(şoptit):* Acolo… În spatele nostru. Un tip. S-a oprit de cinci minute şi ne-ascultă.

SAMUEL BECKETT *(trăgând un fum şi înapoind chiştocul)*: Dă-l încolo!

GODOT: Dacă vrei îi fac vânt.

SAMUEL BECKETT: Nu merită.

GODOT: Îi pocesc mutra. Una-doua! Vrei?

SAMUEL BECKETT: Stai liniştit.

GODOT:Vreau să fac ceva pentru tine. Nu suport să te văd aşa morcovit. Trebuie să fac ceva pentru tine. Dacă-l pocnesc măcar o dată ne mai descărcăm şi noi.

SAMUEL BECKETT: De ce să-l pocneşti? E un om. Tu nu vezi ce pustii sunt străzile? E de mirare că mai trece câte un om.

GODOT: Şi eu am observat că ceva nu e-n regulă cu străzile.
SAMUEL BECKETT: Când am venit încoace am trecut prin parc. Câţi oameni crezi că se plimbau prin parc?
GODOT: Câţi?
SAMUEL BECKETT: Trei.
GODOT *(trist, fumând)*: Acu' două ceasuri m-am dus să beau o bere, pe terasă. Câţi oameni crezi că erau pe terasă?
GODOT: Câţi?
SAMUEL BECKETT:Trei.
GODOT: Naiba să-i ia. Am vrut să spun trei şi nu ştiu de ce am tăcut.
SAMUEL BECKETT: Încearcă să te urci într-un autobuz. Pur şi simplu simţi că-nnebuneşti. Am venit încoace cu autobuzul. Câţi oameni crezi că erau în autobuz?
GODOT: Trei!
SAMUEL BECKETT: Eram numai eu cu şoferul!
GODOT: E clar! Totul se duce de râpă.
SAMUEL BECKETT: Şoferul era surd. Când l-am întrebat unde trebuie să cobor a ridicat din umeri.
GODOT: Nişte bestii. Asta nu mai e lume ca să ieşi din casă. Cel mai bun lucru e să stai închis înăuntru şi să te gândeşti.
SAMUEL BECKETT: Uită-te peste drum. Toate ferestrele sunt închise, toate perdelele sunt trase.
GODOT: A mai venit unu'.
SAMUEL BECKETT: Cine?
GODOT: Un tip. S-a oprit în spatele nostru şi ascultă.
SAMUEL BECKETT: Mă doare-n cot.
GODOT: Nu? Mă bucur că te-ai mai înveselit un pic. Dacă vrei mă ridic şi…
SAMUEL BECKETT: Nu, nu… Mai bine aprindem un chiştoc.
GODOT: Lucrul de care mă tem cel mai mult… *(Scormoneşte.)* Înţelegi.. E că mâine n-o să am unde ieşi.
SAMUEL BECKETT: Adică unde?
GODOT *(găseşte un rest de ţigară ceva mai lung)*: Adică la teatru. Bat pariu c-or să-l închidă şi p-acesta.
SAMUEL BECKETT: Or să-l facă depozit de butoaie.
GODOT: Deja miroase puţin a varză.
SAMUEL BECKETT: Nu e de la varză. E de la canal. *(Se apleacă şi pune urechea la trotuar.)* Curge ceva pe dedesubt. Simţi cum curge ceva pe dedesubt?
GODOT: Mie mi se pare că stă. *(Ascultă.)* Ţie ţi se pare că se scurge?
SAMUEL BECKETT: Se scurge, dar foarte încet.
GODOT: Uneori, când mă trezesc dimineaţa, mi se pare că ceva se ridică din capul meu şi se sparge de tavan. E posibil aşa ceva?

SAMUEL BECKETT: Acu' vreo câţiva ani eram să omor pe cineva cu maşina. După ce am reuşit să frânez, am simţit acelaşi lucru.
GODOT: Ce poate să fie?
SAMUEL BECKETT: Nu ştiu. Poate să nu fie nimic.
GODOT: Bătrâne, să-ţi spun ceva. Îmi eşti din ce în ce mai simpatic.
SAMUEL BECKETT: Să-ţi spun şi eu ceva. Îmi pare rău de tot ce s-a întâmplat. Dacă vrei, poţi să intri la sfârşit, aşa cum ai zis.
GODOT: La ce bun? Teatru' a murit.
SAMUEL BECKETT: A murit, n-a murit, eu vreau să intri la sfârşit. Dă hârtiile.
GODOT: Vax. Important e că suntem vii.
SAMUEL BECKETT: Nu, nu… Vreau s-adaug ceva, eu… *(Răscoleşte printre foi.)* Unde e finalul?
GODOT: Bătrâne, ăştia nu merită nici un final. Mai bine îţi spun altceva. Am la mine o sticlă de jumătate.

(În tot acest timp trecătorii s-au apropiat de cei doi şi s-au oprit să-i asculte. Până la sfârşit lumea va face cerc în jurul lor.)

SAMUEL BECKETT *(arătând spre sticlă)*: E din tomberon?
GODOT: N-are importanţă de unde e. Important e că e. Şi că e la mine. *(Scoate sticla din interiorul hainei.)* Pentru ce bem?
SAMUEL BECKETT: Bem pur şi simplu.
GODOT: Nu, e păcat să bei pur şi simplu. În lumea asta e păcat să bei pur şi simplu. Iroseşti băutura dacă bei pur şi simplu. *(Ridică sticla şi bea.)* Pentru teatru! Care tocmai a murit.
SAMUEL BECKETT: Naiba să-l ia de teatru.. *(Primeşte sticla şi bea.)* Ce mult l-am iubit…
GODOT: Nişte derbedei… Nişte ordinari.. Să omori arta. *(Bea. Efuziv. Ameţit.)* Pot să te-mbrăţişez?
SAMUEL BECKETT *(înmuiat)*: Acu', în anii din urmă, obişnuiam să mă strecor după draperii… Pândeam din sală, după uşile întredeschise… O, am iubit o himeră…

(Cei doi se îmbrăţişează.)

GODOT *(pe umărul lui SAMUEL BECKETT)*: Ce-o să facem d-acu' Totu' se scufundă… Trotuaru' se scufundă… Uite la tomberon: se scufundă-n trotuar… o să murim ca nişte şobolani.
SAMUEL BECKETT: Nu murim noi.
GODOT *(smiorcăindu-se)*: N-o să pot trăi fără teatru… N-o s-o pot duce prea mult… În fiecare seară eram în sală, eram printre oameni, trăiam.. Sufeream ca in câine, dar trăiam… Trăiam peste tot, în fiecare cuvânt…

Cum de-au putut face aşa ceva? Cum de-au putut închide totu'? Cum de-au putut da oamenii afară? Ce mă fac eu acu'?

SAMUEL BECKETT *(privind stânjenit în jur, şoptind)*: Taci dracului că râde lumea.

GODOT: Care? Cine?

SAMUEL BECKETT *(şoptit)*: Nu vezi? Naiba să-i ia. Nu vezi câţi s-au adunat?

GODOT *(şoptit):* De unde s-au adunat? Ce naiba vor?

SAMUEL BECKETT: Habar n-am. Important e că s-au adunat.

GODOT: Dacă vrei mă ridic şi…

SAMUEL BECKETT: Nu… Nu. Să vorbim. Să mai vorbim. S-o ţinem tot aşa.

GODOT *(mirat, agitat)*: Eu nu ştiu de unde ies oameni ăştia. Strada era pustie. Cum se pot aduna atât de mulţi pe o stradă pustie?

SAMUEL BECKETT: Se poate. Orice se poate. Sunt zile când se poate.

GODOT: Uite-i, au început să s-aşeze. Eu zic s-o ştergem.

SAMUEL BECKETT: De ce s-o ştergem? Să vorbim…

GODOT: O să fie prea târziu. Dacă mai stăm un minut o să fie prea târziu. Or să ne sufoce.

SAMUEL BECKETT: Aşa, aşa… Să vorbim…

GODOT: Despre ce să vorbim? De ce să vorbim?

SAMUEL BECKETT: Să vorbim. Cel mai important lucru e să vorbim. Să vorbim despre orice.

GODOT *(privind înspăimântat în jur la mulţimea care s-a aşezat pe caldarâm):* Doamne, ce să spun?

SAMUEL BECKETT: Întreabă-mă dacă m-au bătut… Între timp eu îmi scot gheata şi mă uit la gheata. Dup-aceea mă întrebi ce fac eu aici. *(Îşi scoate gheata.)*

GODOT *(cu glas hotărât)*: Ce faci acolo?

SAMUEL BECKETT: *"Mă descalţ. Ţie nu şi s-a întâmplat niciodată?"*

APA HAVEL

Personaje:

SINUCIGAŞUL
VÂNZĂTORUL DE ARME

(SINUCIGAŞUL intră în magazinul de arme. VÂNZĂTORUL DE ARME tocmai mănâncă în spatele tejghelei. SINUCIGAŞUL are o figură speriată. Stă lipit cu spatele de uşă. Priveşte fi spre VÂNZĂTORUL DE ARME. VÂNZĂTORUL DE ARME înţelege în ce situaţie se află SINUCIGAŞUL. Îi umple un pahar cu alcool şi i-l întinde pe tejghea. SINICUGAŞUL se repede la pahar şi-l dă pe gât dintr-o suflare.)

VÂNZĂTORUL DE ARME: Sunteţi hotărât?
SINUCIGAŞUL: Sunt hotărât!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Mai gândiţi-vă. Mai e timp să daţi înapoi.
SINUCIGAŞUL: Nu dau înapoi.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Cum doriţi.

(Pauză. SINUCIGAŞUL îşi plimbă privirile peste rafturi.)

VÂNZĂTORUL DE ARME: Doriţi ceva special?
SINUCIGAŞUL: Ceva scurt şi fără dureri.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Păcat. Toată lumea doreşte ceva scurt şi fără dureri. Dar să ştiţi că şi metodele lungi şi chinuitoare au farmecul lor. Iar uneori sunt chiar mai eficiente.
SINUCIGAŞUL : Nu. Eu vreau ceva scurt şi fără dureri.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(plictisit):* În sfârşit. Sunteţi trăgător?
SINUCIGAŞUL : Oarecum.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(îi aruncă pe tejghea un revolver):* Poftim.

SINUCIGAŞUL *(îl priveşte fascinat; vrea să-l atingă dar se răzgândeşte)* : Nu… Ştiţi… n-aş vrea chiar un revolver de duzină….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Am unul aurit la gură….
SINUCIGAŞUL *(cu sclipire în ochi):* Să văd!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Dar e mult mai scump.
SINUCIGAŞUL : NU contează banii.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Sunteţi dispus să plătiţi oricât?
SINUCIGAŞUL: Oricât.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Atunci am să vă vând un pont…. *(Îi face semn să se apropie. Discret.)* Îl ştiţi pe ERNEST?
SINUCIGAŞUL *(nelămurit):* Pe ERNEST?
VÂNZĂTORUL DE ARME *(nemulţumit):* ERNEST MILLER HEMINGWAY!
SINUCIGAŞUL: ERNEST MILLER HEMINGWAY?
VÂNZĂTORUL DE ARME: …. MILLER HEMINGWAY!
SINUCIGAŞUL: Adio arme?
VÂNZĂTORUL DE ARME: El e!
SINUCIGAŞUL: Îl ştiu.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(discret):* Ei bine… posed puşca lui de vânătoare cu care s-a împuşcat ERNEST MILLER HEMINGWAY.
SINUCIGAŞUL *(culoare în obraji):* Posedaţi această armă?
VÂNZĂTORUL DE ARME: O posed!
SINUCIGAŞUL: Şi funcţionează? Sunteţi sigur că funcţionează? Să nu facă vreo figură.
VÂNZĂTORUL DE ARME:Funcţionează. Eu personal o ung în fiecare zi.
SINUCIGAŞUL: Precis?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Cum vă văd şi cum mă vedeţi.
SINUCIGAŞUL *(înfierbântat):* S-o văd.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Iat-o! *(SINUCIAGAŞUL se repede la ea.)* Încet Costă o avere.
SINUCIGAŞUL: Hm. Pare solidă.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Este excelentă. Face o gaură cât o farfurie.
SINUCIGAŞUL *(alarmat):* Dar eu nu vreau o gaură cât o farfurie!
VÂNZĂTORUL DE ARME *(îi ia arma îmbufnat)*: Păcat. E o armă sigură.
SINUCIGAŞUL: Fără gaură nu se poate?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Fără gaură. Nu.
SINUCIGAŞUL: Atunci cred că aş vrea o gaură mai mică.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Cât de mică?
SINUCIGAŞUL *(arată cu degetele):* Aşa… *(Micşorează mereu gaura.)*
VÂNZĂTORUL DE ARME: O gaură cât un gălbenuş de ou, e bine?
SINUCIGAŞUL: Cât un gălbenuş de ou de ou de raţă?
VÂNZĂTORUL DE ARME: De găină.
SINUCIGAŞUL: Să văd.

VÂNZĂTORUL DE AR RME: Poftim! Cu acest revolver s-a sinucis VLADIMIR!
SINUCIGAŞUL: Care VLADIMIR?
VÂNZĂTORUL DE ARME: VLADIMIR VLADIMIROVICI MAIAKOVSKI.
SINUCIGAŞUL: Norul în pantaloni?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Ploşniţa.
SINUCIGAŞUL: Mă fascinează MAIAKOVSKI.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Păi?
SINUCIGAŞUL: Aş putea să recit poemul Vladimir Ilici Lenin în întregime…
VÂNZĂTORUL DE ARME: Păi….
SINUCIGAŞUL: Nu, MAIAKOVSKI nu. Altceva.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(semn discret; la ureche):* Îl ştiţi pe CESARE?
SINUCIGAŞUL: Pe CESARE?
VÂNZĂTORUL DE ARME: CESARE! CESARE!
SINUCIGAŞUL: Care CESARE?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Pe PAVESE!
SINUCIGAŞUL: CESARE PAVESE?!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Meseria de a trăi!
SINUCIGAŞUL: Sunt nebun după PAVESE!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Bănuiam eu.
SINUCIGAŞUL: Pot să vă recit ceva din PAVESE?
VÂNZĂTORUL DE ARME: N-are nici un rost. Şi eu îl ştiu pe de rost.
SINUCIGAŞUL: Totuşi., măcar un fragment….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Să lăsăm poezia. Mai bine uitaşi-vă la revolver.
SINUCIGAŞUL *(îl ia sfios):* În tâmplă sau în inimă?
VÂNZĂTORUL DE ARME: În gură. CESARE şi-a tras în gură. Dar asta nu înseamnă nimic. Puteţi improviza. Marii poeţi nu trebuie imitaţi.
SINUCIGAŞUL *(dintr-o dată obosit):* Aş putea să stau puţin jos?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Vă rog.
SINUCIGAŞUL: Sunt pur şi simplu emoţionat.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Mai vreţi un strop?
SINUCIGAŞUL: Mai vreau.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(toarnă în două pahare):* Pentru PAVESE!
SINUCIGAŞUL: Pentru PAVESE!

Pauză. Cei doi beau.

VÂNZĂTORUL DE *ARME (meditativ, arătând către revolverul pe care SINUCIGAŞUL îl tot răsuceşte)*: E un exemplar frumos…
SINUCIGAŞUL *(meditativ şi el):* Şi totuşi… Credeţi că este decent să te împuşti în gură?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu trebuie să vă luaţi după gura lumii. Lumea vorbeşte multe. În viaţă e bine să faci după cum te taie capul.

SINUCIGAŞUL: Nu… nu cred că mi se potriveşte…Ştiţi, eu salivez groaznic….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Aveţi gastrită?
SINUCIGAŞUL: Am. Şi dumneavoastră?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Şi eu.
SINUCIGAŞUL: Toată lumea are gastrită în zilele noastre..?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Vă pot da o reţetă formidabilă de ceai pentru gastrită.
SINUCIGAŞUL: Nu prea cred în ceaiuri. Am băut tot felul de ceaiuri.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Ce vă costă să încercaţi….
SINUCIGAŞUL: Să încerc….
VÂNZĂTORUL DE ARME:…. O armă albă!
SINUCIGAŞUL: Poftim?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Sunteţi un fin, un rafinat. Vă place să meditaţi, să vă gândiţi la obiecte chiar în timp ce ele vă provoacă.
SINUCIGAŞUL: Credeţi?
VÂNZĂTORUL DE ARME: V-am descifrat din prima clipă. Aveţi tentaţia către efectele bine calculate. Cred că ar trebui să vă faceţi hara-kiri.
SINUCIGAŞUL: O, nu!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu vă pripiţi. Am tot ce vă trebuie.
SINUCIGAŞUL: Atunci sunteţi o mină de aur.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Vă rog să contemplaţi un timp acest pumnal.
SINUCIGAŞUL: Aş putea să-l încerc cu buricul degetelor?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Fiţi prudent. E încă foarte ascuţit. N-a fost folosit decât o dată.
SINUCIGAŞUL: Să nu-mi spuneţi că….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Exact!
SINUCIGAŞUL: Nemaipomenit!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Aţi ghicit.
SINUCIGAŞUL: Bietul SUNY…
VÂNZĂTORUL DE ARME: YASUNARI KAWABATA!
SINUCIGAŞUL: Sunteţi sigur că e al lui KAWABATA?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Sută la sută. Cu el şi-a făcut hara-kiri KAWABATA.
SINUCIGAŞUL: Domnule dar sunteţi extraordinar!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Facem şi noi ce putem.
SINUCIGAŞUL: Nici nu mai ştiu ce să vă spun….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Fapte, nu vorbe.
SINUCIGAŞUL: Nu aveţi un foc?
VÂNZĂTORUL DE ARME *(nelămurit):* Ba da. Ne-a mai rămas ceva de la GIORDANO. Nici nu vă spun cât de greu ne-a fost să-l întreţinem până azi.
SINUCIGAŞUL: Care GIORDANO?
VÂNZĂTORUL DE ARME: GIORADNO BRUNO. Vreţi să treceţi pe foc?

SINUCIGAŞUL: Nu, voiam să-mi aprind ţigara
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu vă sfătuiesc să fumaţi. Fumatul e deosebit de nociv.
SINUCIGAŞUL: Oare?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Absolut sigur. Multe locuinţe s-au aprins de la o ţigară. *(Îi aprinde ţigara.)*
SINUCIGAŞUL: Mulţumesc.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu aveţi pentru ce. Sunteţi un om norocos.
SINUCIGAŞUL: Da, în general sunt un om norocos.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu? Dacă veneaţi un pis mai târziu nu mai găseaţi nimic.
SINUCIGAŞUL: Se vând aşa repede?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Se vând ca pâinea caldă. Obiectele rare se vând cel mai bine.
SINUCIGAŞUL: Mi-aş dori un obiect atât de rar încât să nu se găsească nicăieri.
VÂNZĂTORUL DE ARME: E păcat să renunţaţi la pumnal. Ar fi putut să rămână în familie. Aveţi familie?
SINUCIGAŞUL: Aşa şi aşa.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Vă invidiez. Şi eu sunt în aceeaşi situaţie.
SINUCIGAŞUL: Ciudat.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Într-adevăr. Lumea este atât de mare…
SINUCIGAŞUL: Ştiţi şi eu picotesc ori de câte ori începe să plouă.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Îmi place că aveţi această predilecţie. Nici eu n-am putut să sufăr niciodată ghetele ude. Şi totuşi, uitaţi-vă la ele.
SINUCIGAŞUL: Sunt leoarcă!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Acum aţi înţeles?
SINUCIGAŞUL: Mai bine ne grăbim. Aş vrea să se termine totul până la ora 11.
VÂNZĂTORUL DE ARME: S-a făcut. Vă rog să priviţi acest automobil.
SINUCIGAŞUL: E cam rablagit.
VÂNZĂTORUL DE ARME: SE poate. Dar ştiţi cine s-a curăţat în el?
SINUCIGAŞUL: *Străinul?*
VÂNZĂTORUL DE ARME: *Caligula!*
SINUCIGAŞUL*: Ciuma?*
VÂNZĂTORUL DE ARME: *Mitul lui Sisif*!
SINUCIGAŞUL: CAMUS?
VÂNZĂTORUL DE ARME: ALBERT CAMUS! Ne-a costat o avere până când am readus automobilul în stare de funcţionare.
SINUCIGAŞUL *(retractil):* Şi credeţi că acum…
VÂNZĂTORUL DE ARME: E gata să pornească din nou.
SINUCIGAŞUL: Bine, dar eu… nu ştiu să conduc!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Păi aici e clenciul. Exact asta vă trebuie.

SINUCIGAŞUL: Dar nici nu-mi place să mă răstorn! De mic copil, ori de câte ori mă punea mama să stau în cap aveam greţuri….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Am un ceai împotriva greţurilor.
SINUCIGAŞUL: Domnule, nu mai pomeniţi de ceaiuri că fac moarte de om.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Vă rog să mă scuzaţi. Vă rog de asemenea să pipăiţi aceste funii.
SINUCIGAŞUL: Sunt cam unsuroase….
VÂNZĂTORUL DE ARME: Trageţi tare!
SINUCIGAŞUL: Par rezistente.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Le-am întreţinut foarte bine.
SINUCIGAŞUL: Cer vreţi să spuneţi?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Cu aceste funii s-au spânzurat SERGHEI ESENIN.
SINUCIGAŞUL: Nu sforăi, întârziată troică,
Viaţa noastră se duce, dispare.
Poate ca mâine spitalul şi targa
Îmi va aduce eterna-mpăcare.
(Meditativ.) Traducere de A.E. Baconski. Oare ce-o fi fost în capul lui ESENIN?
VÂNZĂTORUL DE ARME (pe gânduri dus): Ce frumos aţi recitat…
SINUCIGAŞUL (îl scutură pe VÂNZĂTORUL DE ARME): Nu vă lăsaţi dus de reverii! La treabă! La treabă!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Avem şi funiile cu care s-a spânzurat GERARD DE NERVAL…
SINUCIGAŞUL: Nu. Altceva, altceva!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Da, sigur… (umple o ceaşcă de metal cu apă dintr-un acvariu): Uitaţi-vă la această ceaşcă…
SINUCIGAŞUL: A cui a fost? Haideţi că se face 11.
VÂNZĂTORUL DE ARME: O clipă. NU atât despre ceaşcă e vorba cât despre apă. Observaţi ceva deosebit la această apă?
SINUCIGAŞUL: E otrăvită?
VÂNZĂTORUL DE ARME : A, nu. E apă de râu. Puteţi să beţi din ea.
SINUCIGAŞUL: E rece.
VÂNZĂTORUL DE ARME *(visător):* E apă din râul Havel.
SINUCIGAŞUL: E bună . Aş mai lua un rând.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Tocmai voiam să vă propun să vă înecaţi în ea.
SINUCIGAŞUL: În apă? În apa asta ordinară?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Ordinară? Îmi pare rău. N-aţi auzit de râul Havel?
SINUCIGAŞUL: Ce-are-a face râul Havel?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Râul Havel? Nu ştiţi nimic despre râul Havel? În râul Havel s-a înecat GEORG HEYM. Asta e ultima mostră din chiar apa

în care s-a înecat GEORG HEYM. A fost luată chiar atunci de acolo. O păstrăm în condiţii ireproşabile. N-a mai rămas multă. Ar trebui să profitaţi.

SINUCIGAŞUL: Nu pot să mă înec într-un acvariu…

VÂNZĂTORUL DE ARME: Sau poate doriţi apă de Sena… Avem şi apă de Sena,da, de la Paris, luată de sub podul Mirabeau, exact din locul unde s-a aruncat în Sena Paul Celan.

SINUCIGAŞUL: Săracu' Paul Celan. *(Recită.)*

Noaptea când pendula oscilează
Între nicicând şi eternitate
Cuvintele tale pătrund până-n sinele meu lunar….

VÂNZĂTORUL DE ARME: O, ce frumos!

SINUCIGAŞUL: Şi încrustaţi în timpul profund, ne prăbuşim…

VÂNZĂTORUL DE ARME *(într-un glas):*

Ne prăbuşim zăcând, ne prăbuşim
Ohm ne prăbuşim
Noi ce ce-am fost, noi ce suntem
Noi cei ce suntem însăşi carnea nopţii….

VÂNZĂTORUL DE ARME: Frumos mai scrie şi blestematul acesta de Celan… Ei, ce fac, aduc acvariul? Mergem pe Celan?

SINUCIGAŞUL: Nu pot domnule, să mă înec într-un acvariu, deşi îl iubesc enorm pe Celan…

VÂNZĂTORUL DE ARME: Simbolul contează. V-o diluăm. O turnăm într-un bazin.

SINUCIGAŞUL: Nu suport apa, nu suport picăturile. Vreau ceva rapid, fără dureri şi uscat. V-am spus de la început.

VÂNZĂTORUL DE ARME: Mă exasperaţi.

SINUCIGAŞUL: Dumneavoastră mă exasperaţi cu ceaiurile şi cu indulgenţa asta!

VÂNZĂTORUL DE ARME: M-aţi înnebunit! V-am oferit tot se putea oferi. Alegeţi domnule! Hotărâţi-vă! Noi nu ţinem nimic sub tejghea. Aveţi totul la vedere. Sunt şi eu om. Are trebui să mă înţelegeţi. Ieri am avut o zi grea. Alaltăieri am pierdut autobuzul. Asta nu se poate numi viaţă. Am cumpărat o mănuşă care era descusută. Pur şi simplu îmi zvâcneşte capul. Trebuie să vă hotărâţi.

SINUCIGAŞUL: Îmi pare rău. Puneţi-vă în situaţia mea…

VÂNZĂTORUL DE ARME: Sunteţi prea exigent, prea cârcotaş…

SINUCIGAŞUL: Poate că da… Ştiţi, aş fi dorit ceva deosebit, ceva cu adevărat unic şi simplu… ca un atom… Ceva ca o roată, dacă acest cuvânt vă sugerează o imagine… (Se apropie de o instalaţi.) De pildă această roată….

VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu! Acolo nu! *(se repede la SINUCIGAŞ)* Nu e bine să vă

băgaţi nasul în roată, domnule….
SINUCIGAŞUL: Aşadar îmi ascundeţi ceva.
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu e ceva ce vă trebuie, vă asigur..
SINUCIGAŞUL: E clar că-mi ascundeţi ceva. Îmi ascundeţi totul. De la bun început mi-aţi ascuns. Vedeţi bine în ce stare mă aflu şi-mi ascundeţi ultimele bucurii!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu e ceea ce credeţi. E numai un proiect, o invenţie de-a mea.
SINUCIGAŞUL: Interesant…
VÂNZĂTORUL DE ARME: De treizeci de ani lucrez la ea… În curând va fi gata.
SINUCIGAŞUL: E o armă?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nicidecum. E un aparat cere-i pedepseşte pe criminali!
SINUCIGAŞUL: Imposibil!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Numai la prima vedere, domnule. Acest aparat îi pedepseşte pe criminali pe rază de un kilometru. Acum încerc să măresc această rază de acţiune.
SINUCIGAŞUL: Dar care e principiul? Cum funcţionează?
VÂNZĂTORUL DE ARME *(pune maşina în funcţiune)*: Aşa… Cam după principiul radarului… Dacă pe o rază de un kilometru se produce o crimă… ei bine…
SINUCIGAŞUL: Ei?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Criminalul moare şi el în clipa următoare!
SINUCIGAŞUL: Fantastic!
VÂNZĂTORUL DE ARME: Asta-i! va fi invenţia secolului.
SINUCIGAŞUL: Nu glumiţi?
VÂNZĂTORUL DE ARME: Nu glumesc. Lumea va fi mântuită. Toţi ucigaşii vor fi pedepsiţi.
SINUCIGAŞUL: Domnule, daţi-mi reped un pistol!
VÂNZĂTORUL DE ARME: V-aţi hotărât?
SINUCIGAŞUL: Repede…. Repede… *(Îi îndeasă celuilalt câteva bancnote în buzunar şi ia pistolul.)*
VÂNZĂTORUL DE ARME: Staţi puţin să vă dau restul….
SINUCIGAŞUL: Nu-i nevoie…

SINUCIGAŞUL trage două focuri în VÂNZĂTORUL DE ARME; acesta priveşte câteva clipe încremenit şi se prăbuşeşte; SINUCIGAŞUL aşteaptă cu privirile îndreptate sper maşină; mai trage un glonţ în vânzătorul de arme; din nou priveşte la maşină; descarcă tot pistolul în trupul căzut; din nou priveşte spre maşină.

SINUCIGAŞUL *(lovind cu piciorul în maşinărie):* Ce porcărie! Funcţionat.

(SINUCIGAŞUL aruncă pistolul pe tejghea şi iese trântind uşa.)

BUZUNARUL CU PÂINE

Personaje:
BĂRBATUL CU BASTON
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE

În jurul unei fântâni părăsite.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE ŞI BĂRBATUL CU BASTON stau aplecaţi deasupra fântânii. Scrutează adâncul şi ascultă încordaţi.

BĂRBATUL CU BASTON *(într-un târziu)*: Ăştia nu sunt oameni.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu-s.
BĂRBATUL CU BASTON: Nici nu ştii cum să-i numeşti.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nemernici, cum altfel?
BĂRBATUL CU BASTON: Corect.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Sadici!
BĂRBATUL CU BASTON: Absolut.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Sadici şi lepădături ordinare.
BĂRBATUL CU BASTON: Scursuri.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Absolut.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu se face aşa ceva. Orice, numai aşa ceva nu.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Sigur că nu se face.
BĂRBATUL CU BASTON: Asasini!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Criminali şi asasini cu sânge rece.
BĂRBATUL CU BASTON: Huh!

Pauză. Cei doi mai privesc un timp, mai ascultă un timp. BĂRBATUL CU PĂLĂRIE se îndreaptă de şale şi-şi pune pălăria.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ar trebui luaţi tare.
BĂRBATUL CU BASTON: Îţi spun eu ce-ar trebui făcut. Are trebui bătuţi de-a dreptul.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Aşa e.
BĂRBATUL CU BASTON *(agitându-şi bastonul prin aer):* Bătuţi până nu mai rămâne nimic din ei.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Aşa e. Bătuţi măr.

BĂRBATUL CU BASTON: Striviţi ca viermii. Asta ar merita, striviţi ca viermii şi lăsaţi în praf ca viermii.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(triumfător)*: Să putrezească fără groapă!
BĂRBATUL CU BASTON *(trist)*: Da, numai că întâi trebuie să îi prinzi. E întotdeauna mai greu să-i prinzi decât să-i baţi.

Pauză. Cei doi se apleacă din nou asupra fântânii. BĂRBATUL CU BASTON îşi pune bastonul subsuoară, iar BĂRBATUL CU PĂLĂRIE îşi face vânt cu pălăria.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi totuşi nu se vede nimic.
BĂRBATUL CU BASTON: Acum nu se mai vede, dar s-a văzut.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Când s-a văzut?
BĂRBATUL CU BASTON: La prânz.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: S-a văzut la prânz?
BĂRBATUL CU BASTON: S-a văzut. Când am trecut eu la prânz pe aici, s-a văzut. Şi dimineaţă s-a văzut.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ai trecut şi dimineaţă?
BĂRBATUL CU BASTON: Am trecut…
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi lătra?
BĂRBATUL CU BASTON: Lătra. Lătra într-una.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE se apleacă mult deasupra fântânii.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dar poate că nu l-a aruncat nimeni.
BĂRBATUL CU BASTON: Cum adică?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate că a trecut pur şi simplu pe aici şi a căzut singur.
BĂRBATUL CU BASTON: Imposibil. …
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce? Se-ntâmplă atâtea
BĂRBATUL CU BASTON: Cum să cadă singur? Doar nu era legat la ochi.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu se ştie. Poate că era orb.
BĂRBATUL CU BASTON: Prostii.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce prostii? Gândeşte-te câţi oameni sunt orbi.
BĂRBATUL CU BASTON: Ai mai văzut dumneata câine orb?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu.
BĂRBATUL CU BASTON: Atunci?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da' poate că acesta era orb.
BĂRBATUL CU BASTON *(iritat)*: Nu e, dom'le nimeni orb aici.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Sau poate că s-a aruncat singur.
BĂRBATUL CU BASTON: Cum să se-arunce singur?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate a vrut să moară.
BĂRBATUL CU BASTON: Să moară!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să se sinucidă vreau să zic.
BĂRBATUL CU BASTON: Animalele nu se sinucid.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(triumfător)*: Şi balenele?
BĂRBATUL CU BASTON: Ce-are-a face balenele?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi şi balenele sunt animale. Şi totuşi se aruncă la ţărm. Poţi să negi că s-aruncă la ţărm? Ştiinţa a demonstrat că balenele s-aruncă la ţărm.
BĂRBATUL CU BASTON: Balenele sunt una şi câinii sunt alta.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu n-aş zice asta. Sunt animale şi iată că se sinucid. Nu vedem noi că se sinucid, da' ele se sinucid.
BĂRBATUL CU BASTON:N-au ele de să se sinucidă. Numai oamenii se sinucid. Animalele nu se sinucid.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Asta era odată. Acum însă totu' e pe dos şi te poţi aştepta la orice. Ai auzit că femeia păianjen îşi mănâncă masculul? Ei? Ce părere ai?
BĂRBATUL CU BASTON: Îl mănâncă pentru că aşa sunt făcuţi ei să se mănânce între ei. Dintotdeauna s-au mâncat.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da, dar ştiinţa demonstrează că în ultimul timp se mănâncă tot mai des.
BĂRBATUL CU BASTON: De unde-ai mai scos-o şi p-asta?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Uite-te câte muşte au apărut au apărut în ultimul timp. Înainte nu erau atâtea muşte. Înainte, iarna, muştele mureau. Acu' nu mai mor. Asta se vede cu ochiul liber.
BĂRBATUL CU BASTON: Uite ce e, noi vorbim aici de muşte sau de câine?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Până una alta, eu nu văd nici un câine.
BĂRBATUL CU BASTON: Păi nu ţi-am spus că s-a văzut?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate şi s-a părut.
BĂRBATUL CU BASTON: Cum să mi se pară?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Se întâmplă. Ai auzit de fata morgana?
BĂRBATUL CU BASTON: Iar eu îţi jur că l-am văzut . Ce dumnezeu, doar nu sunt nebun.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu jura, te cred.

Pauză. Cei doi se apleacă din nou asupra fântânii.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate că deja e mort.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu ştiu… Tot ce se poate… Dar nu cred. Simt eu că nu e mort.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(iluminat)*: Să aruncăm un chibrit aprins! Ce-ar fi s-aruncăm un chibrit aprins? Sau un ghemotoc. Ce-ar fi s–aruncăm un ghemotoc aprins?
BĂRBATUL CU BASTON: Se sperie.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce să se sperie?

BĂRBATUL CU BASTON:Se sperie. Tot animalul se sperie de foc. Ai văzut animal care să se apropie de foc?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate că acesta nu se sperie.
BĂRBATUL CU BASTON: Ei, draci! Ai văzut animal care să nu se sperie de foc? Animalul e făcut să se sperie de foc. Mai bine aruncăm o piatră.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: S-ar putea să-l rănească.
BĂRBATUL CU BASTON: Aruncăm o piatră mai mică.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Orice piatră poate să-l rănească. Dacă îi cade în ochi? Oricât de mică ar fi piatra, dacă îi cade în ochi îi scoate ochiul.
BĂRBATUL CU BASTON: Poate că nu i-l scoate.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi dacă i-l scoate?
BĂRBATUL CU BASTON: Important e să-l facem să mârâie, nu? Dacă e mort nu contează, iar dacă e viu o să mârâie, nu?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE ridică o piatră.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: O fi bună?
BĂRBATUL CU BASTON *(o cercetează)*: Nu prea e bună…
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(ridicând mai multe)*: Poftim, alege.
BĂRBATUL CU BASTON: Important e să nu aibă colţi.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(alege)*: Poftim, fără…
BĂRBATUL CU BASTON: Păi… arunc-o!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dumneata ai spus piatră. Poftim piatră. Arunc-o acum!
BĂRBATUL CU BASTON: Ce contează dac-o arunc eu sau o arunci tu?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu contează, dar arunc-o tu.

BĂRBATUL CU BASTON aruncă piatra în fântână. Cei doi aşteaptă încordaţi.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(după secunde lungi)*: Înseamnă că e mort.
BĂRBATUL CU BASTON: Ceva îmi spune că totuşi nu e mort.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce?
BĂRBATUL CU BASTON: Simt că nu e mort.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să caut o piatră mai mare?

Din adâncul fântânii câinele începe să latre dezolant. După câteva secunde lătratul devine un schelălăit şi apoi se stinge.

BĂRBATUL CU BASTON *(încântat, febril)*: Ai auzit? Ţi-am spus că nu e mort? Ţi-am spus sau nu ţi-am spus?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(ştergându-şi sudoarea care i-a apărut brusc pe faţă)*: De necrezut.

BĂRBATUL CU BASTON *(victorios)*: Nu e mort! Nici la prânz nu era mort! Nu era mort deloc.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Fantastic!
BĂRBATUL CU BASTON: Ei, ce părere ai de oamenii ăştia? Ce părere ai de treaba asta?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: O măgărie!
BĂRBATUL CU BASTON: O măgărie? O crimă!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: O ruşine.
BĂRBATUL CU BASTON: O porcărie fără margini! Câine viu în fântână! Să arunci un câine viu în fântână? Pentru ce să arunci un câine viu în fântână? Dumneata înţelegi ceva? Aşa ceva nici nu se poate gândi! nici nu se poate gândi!Încearcă să te gândeşti şi-ai să vezi că nici măcar nu poţi să te gândeşti . Poţi sau nu poţi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Deloc.
BĂRBATUL CU BASTON: E împotriva firii. E complet împotriva firii şi împotriva a orice.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu ştiu cine-a făcut-o!
BĂRBATUL CU BASTON: Cine?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Copiii nevinovaţi.
BĂRBATUL CU BASTON: Care copii nevinovaţi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Copiii. Copii în general. Nici nu ştii cât de cruzi pot fi copiii în chestii din astea.
BĂRBATUL CU BASTON: N-are-a face copiii.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ascultă ce-ţi spun. Copiii pot fi mai cruzi decât îţi poţi imagina. Pentru că ei nu ştiu ce e cruzimea, înţelegi? Când eşti mic şi nu ştii ce e cruzimea poţi fi capabil de orice.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu… Nu e mâna copiilor aici. Câinele e mult prea mare. Câinele e cu totul şi cu totul uriaş. Acesta nu e câine să-l arunci în fântână cu una, cu două. E imens, e cu totul şi cu totul imens.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Atunci înseamnă că bântuie nebunia. Descreieraţii. E plin de nebuni. În ziua de azi toată lumea a înnebunit. Toţi descreieraţii sunt complet liberi.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu, aici e cu totul altceva. Aici totul a fost făcut din ură. Asta e ură din aceea oarbă, din aceea neagră. Nu e ură de zi cu zi. E ură din aceea care îţi îngheaţă stomacul… E ură totală… Trebuie să fii cu totul şi cu totul orbit de toate lucrurile şi de toată lumea ca să începi să faci asta… Ca să începi a arunca câinii vii în fântână…

Câinele latră din nou. Ecoul lătrăturilor răzbate în aer într-un fel trist şi disperat.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să facem ceva!
BĂRBATUL CU BASTON: Ce să facem?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să facem ceva să îl scoatem.
BĂRBATUL CU BASTON: Uşor de zis.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Trebuie să-l scoatem.
BĂRBATUL CU BASTON: Cum dracu' să-l scoatem?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu ştiu.
BĂRBATUL CU BASTON: Păi vezi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu cred că nu-i aşa de greu să-l scoatem.
BĂRBATUL CU BASTON: M-am gândit şi eu să-l scoatem. Dar nu-i aşa uşor să-l scoatem.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Trebuie să coborâm şi să-l scoatem.
BĂRBATUL CU BASTON: Să coborâm?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi nu?
BĂRBATUL CU BASTON: Unde să coborâm?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum unde să coborâm? În fântână.
BĂRBATUL CU BASTON: În fântână…
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: În fântână, da. Coborâm, îl scoatem şi gata.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi cum să coborâm?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu-i aşa greu să coborâm. Coborâm pur şi simplu şi-l scoatem şi gata.
BĂRBATUL CU BASTON: Exclus.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce?
BĂRBATUL CU BASTON: N-avem cum să coborâm. Ia gândeşte-te: cum să coborâm?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ne-ar trebui o scară.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu faci nimic cu o scară.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum aşa? Dacă avem o scară, coborâm pe scară.
BĂRBATUL CU BASTON: Iar eu îţi spun că nu faci nimic cu o scară. Fântâna e mult prea adâncă. Unde găseşti o scară atât de adâncă? Îţi dai seama cât e de adâncă fântâna? Nu găseşti nicăieri o scară atât de adâncă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Atunci o funie…
BĂRBATUL CU BASTON: M-am gândit şi la funie.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Asta e! O funie groasă cu noduri.
BĂRBATUL CU BASTON: Iar eu îţi spun că m-am gândit şi la funie.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi?
BĂRBATUL CU BASTON: Şi exclus.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce exclus?
BĂRBATUL CU BASTON: Draci! Pur şi simplu : n-ai ce să faci cu nici o funie.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cu o funie s-ar putea coborî.
BĂRBATUL CU BASTON: Crezi că s-ar putea coborî?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu aşa cred. Cred că s-ar putea coborî.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi cine să coboare?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Unul din noi.

BĂRBATUL CU BASTON: Cine, mai exact? Cobori dumneata?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cobor, de ce să nu cobor?
BĂRBATUL CU BASTON: Eu nu ştiu dacă e bine să cobori.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu cobor. Eu nu mă tem să cobor.
BĂRBATUL CU BASTON: Poate reuşeşti să cobori. Dar ce faci dacă reuşeşti să cobori? Ce faci? Ei?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum ce fac?
BĂRBATUL CU BASTON: Aici e toată chestia. Ce faci dacă reuşeşti să cobori? Să zicem că ai ajuns acolo, că ai reuşit să cobori. Eu te-ntreb, ce faci după ce ai reuşit să cobori? Ce? Iei câinele în braţe?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu ştiu.
BĂRBATUL CU BASTON: Ei vezi? D'aia spun că nu ştiu dacă e bine să cobori. Pentru că nu poţi să ştii ce fel de câine e. Înţelegi? Dacă te muşcă? Dacă e turbat şi te muşcă? Ei??
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da' poate că nu e turbat.
BĂRBATUL CU BASTON: Poate că nu e. Dar dacă e? Ce faci dacă e?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ş-atunci o lăsăm baltă?
BĂRBATUL CU BASTON: Eu n-a zis s-o lăsăm baltă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi ce facem?
BĂRBATUL CU BASTON: Facem ce putem.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi să facem ceva. Eu văd că stăm aici şi nu facem nimic.
BĂRBATUL CU BASTON: Poate că mai vine cineva. Dacă mai vine cineva poate că găsim ceva de făcut. Înţelegi? E greu să faci ceva de unul singur. În chestii din astea nu e bine să te bagi de unul singur. Ş-apoi poate că nici nu vrea să fie scos?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum să nu vrea să fie scos?
BĂRBATUL CU BASTON: Nu ştiu, mă gândesc şi eu… Dacă nu vrea să fie scos?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi nu vezi cum latră?
BĂRBATUL CU BASTON: Cum latră? Latră ca toţi câinii.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Mie mi se pare că latră dezolant.
BĂRBATUL CU BASTON: Ţi se pare că latră dezolant? Crezi că ăsta a fost un lătrat dezolant?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu aşa cred. Cred că a fost dezolant.
BĂRBATUL CU BASTON: Uite că eu nu cred că a fost dezolant.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: A fost. A fost suta la sută dezolant.
BĂRBATUL CU BASTON:Uite că eu nu cred că a fost dezolant. Eu cred că a fost un lătrat obişnuit. Un lătrat ca toate lătrăturile.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Hai se fim serioşi. A fost un lătrat tipic de câine speriat.

BĂRBATUL CU BASTON: Iar eu îţi spun că toţi câinii latră la fel. N-ai cum să ştii care e speriat şi care nu e speriat. Trebuie să fii câine ca să îţi dai seama că un câine latră dezolant.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da' nu trebuie să fii câine deloc… Trebuie să fii atent.

BĂRBATUL CU BASTON: Şi chiar dacă latră dezolant, asta nu înseamnă că vrea să fie scos. Poate că animalul acest trăieşte pur şi simplu acolo .

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: În fântână!

BĂRBATUL CU BASTON: În fântână. De ce nu?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Unde-ai mai văzut dumneata câine să trăiască în fântână?

BĂRBATUL CU BASTON: N-am văzut dar îl văd pe acesta.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu am impresia că visăm, zău. Ce vorbe-s aste?

BĂRBATUL CU BASTON: N-ai spus dumneata că lumea nu mai e cum a fost? Totul se poate. Sunt păsări care nu mai zboară. E normal ca păsările să nu mai zboare? Cine-ar fi crezut acu' o sută de ani că păsările n-or să mai zboare? Şi uite acum sunt păsări care nu mai zboară. Păsările nu mai zboară, peştii nu mai înoată, toată lumea e pe dos.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De peşti nu am auzit să nu mai înoate. Asta e chiar prea de tot.

BĂRBATUL CU BASTON *(aprins)*: Sunt! Sunt peşti care nu mai trăiesc decât la fund. Trăiesc la întuneric, acolo, la fund. Din cauza întunericului nici nu mai înoată. Înţelegi? Iar dacă îi scoţi în apă limpede mor. Aşa că e mai bine să nu scoţi nimic şi să nu mişti nimic.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Bine, dar câinii, câinii…

BĂRBATUL CU BASTON: Nu-ţi bate capul. Poate că s-a născut acolo. Poate că acolo e locul lui.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ascultă, eu mă tem că noi am luat-o razna.

BĂRBATUL CU BASTON: Da' n-am luat-o razna deloc. Gândim.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum să se nască în fântână? Ai înnebunit?

BĂRBATUL CU BASTON: Totul se poate. Natura e perfidă.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dumnezeule! Câinele trăieşte pe lângă om.

BĂRBATUL CU BASTON: Şi ce-i cu asta? Toate animalele trăiesc pe lângă om. Şi calul trăieşte pe lângă om. Şi iepurii trăiesc pe lângă om. Şi uite că vine o vreme când nimeni nu mai vrea să trăiască pe lângă om. Înţelegi? Acesta e ceasul al zecelea. Nimeni nu mai vrea să trăiască pe lângă om! Înţelegi sau nu?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Înţeleg că ar trebui să facem ceva. Măcar să-i dăm de mâncare..

BĂRBATUL CU BASTON: Asta da, se poate. Mâncare da, se poate

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ne-ar trebui nişte pâine.

BĂRBATUL CU BASTON *(vesel)*: Am! Am eu pâine. Şi dimineaţă i-am adus pâine. Şi la prânz i-am adus pâine… Pâine da, îi place. Dacă te apleci puţin şi stai nemişcat îl auzi cum clepfăie.

BĂRBATUL CU BASTON scoate bucăţi de pâine din buzunare şi le aruncă în fântână. Amândoi ascultă încordaţi.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Clepfăie?
BĂRBATUL CU BASTON: Nu prea clepfăie.

Pauză.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ciudat. La prânz a clepfăit.
BĂRBATUL CU BASTON: A clepfăit la prânz?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: A clepfăit. Şi dimineaţă a clepfăit.
BĂRBATUL CU BASTON: O fi obosit.
(Pauză.)

BĂRBATUL CU BASTON: Mă mir că nu mănâncă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate că nu mai are putere.
BĂRBATUL CU BASTON: Până au a mâncat. A mâncat tot ce i-am aruncat.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dacă nu mai are putere, degeaba are mâncare. Ai să vezi că o să moară acolo, cu mâncarea lângă el. O să moară de frică. Degeaba îi arunci pâine, dacă se simte singur.
BĂRBATUL CU BASTON: Dacă îi arunc mâncare nu o să se mai simtă singur.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu cred că are nevoie de apă. Imposibil să nu fie acolo puţină apă.
BĂRBATUL CU BASTON: Eu nu cred că fântâna are apă. Dacă fântâna avea apă, câinele s-ar fi înecat. Eu cred că fântâna e secată. Când l-au aruncat au ştiut ei că fântâna e secată.

Pauză. Cei doi ascultă încordaţi. BĂRBATUL CU BASTON a încetat să mai arunce pâine.

BĂRBATUL CU BASTON: Nu vrea.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: E clar că a terminat.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu vrea, afurisitul. Şi ce frumos clepfăia la prânz.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să încerc şi eu?
BĂRBATUL CU BASTON: Păcat că nu clepfăie. Avea un clepfăit plăcut, de câine sănătos.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate c-ar fi bine să încerc şi eu. Dacă mai ai puţină pâine poate că încerc şi eu.
BĂRBATUL CU BASTON: Ce să mai încerci? Să-l ia naiba.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dă-mi o cojiţă…. Una mică…
BĂRBATUL CU BASTON: Nu merită, javra.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu e javră.
BĂRBATUL CU BASTON: Cine ştie pe câţi o fi muşcat câinele acesta. Cine ştie ce bestie zace-n el.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu e bestie. Dacă e alb nu e bestie.
BĂRBATUL CU BASTON: Cine ţi-a spus că e alb?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi nu e alb?
BĂRBATUL CU BASTON: E alb, dar cine ţi-a zis că e alb?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dumneata mi-ai spus că e alb.
BĂRBATUL CU BASTON: Eu ţi-am spus că e alb?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da, mi-ai spus că e alb.
BĂRBATUL CU BASTON: Eu n-am spus niciodată aşa ceva. Eu n-am spus niciodată nimic.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce contează. Importanta e că e alb.
BĂRBATUL CU BASTON: Eu vreau să ştiu de unde ştii că e alb.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Draci! N-ai spus dumneata că e imens şi e alb?
BĂRBATUL CU BASTON: Am spus doar că e imens. N-am spus că e alb. Şi chiar dacă e alb, asta nu înseamnă că nu e bestie. Poate să fie alb şi să fie bestie. O bestie ca toate bestiile.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu ştiu de ce te-ai aprins aşa.
BĂRBATUL CU BASTON: Da' nu m-am aprins deloc. Gândesc.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să zicem că e bestie. Chiar dacă ar fi bestie, nu se face aşa ceva nici măcar cu o bestie.
BĂRBATUL CU BASTON: Asta-i adevărat.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Păi? Mai bine căutăm o funie.
BĂRBATUL CU BASTON: M-ai înnebunit cu funia asta! M-ai scos pur şi simplu din minţi cu funia asta! Ţi-am spus cum e treaba cu funia! Ţi-am spus sau nu ţi-am spus? Doar n-o să se caţere pe funie. Câinele nu e pisică!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da' nu e vorba atât de funie. E vorba că stăm aici şi nu facem nimic.
BĂRBATUL CU BASTON: De ce spui că nu facem nimic? Nu i-am dat de mâncare?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:I-am dat de mâncare dar n-a mâncat-o.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi apoi e destul că stăm aici.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cu ce-l ajută pe el că stăm aici?
BĂRBATUL CU BASTON: Ne simte.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi ce dacă ne simte?
BĂRBATUL CU BASTON: Nu e puţin lucru. Simte că suntem oameni şi că suntem cu el.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: N-are de unde să ştie că suntem oameni. Poate că îşi închipuie că suntem câini.

BĂRBATUL CU BASTON: Nu contează ce-şi închipuie că suntem. Chiar dacă îşi închipuie că suntem câini, ştie că *aici* sus e cineva lângă el.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:Dacă ne-ar simţi ar mârâi.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu poate mârâi chiar tot timpul. Iar dacă tace e semn bun.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Adineauri spuneai că e semn rău.
BĂRBATUL CU BASTON: Da, dar *acum* mi se pare că e semn bun. Înseamnă că e liniştit. Gândeşte-te că ai fi în locul lui şi eu aş fi aici sus. Ai putea vorbi tot timpul? Eu nu cred că ai putea vorbi tot timpul. Nimeni nu poate vorbi tot timpul.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Bine, dar cât o să stăm aşa?
BĂRBATUL CU BASTON: Nu ştiu. Stăm şi noi cât putem. Mai facem cu schimbul… Nu? Eu cred că aste e cel mai important, să simtă că deasupra lui e cineva… Să simtă că are stăpân. Câinele are nevoie să simtă că are stăpân. Sunt cazuri când stăpânul moare şi câinele nu mai vrea să mănânce şi până la urmă moare şi el.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:. Crezi că e cazul aici?
BĂRBATUL CU BASTON: Mai poţi şti?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poate că n-ar strica să dăm anunţ la ziar.
BĂRBATUL CU BASTON: O, nu!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Aşa se obişnuieşte. Dacă are stăpân atunci să vină stăpânul să-l scoată cum îl taie capul.
BĂRBATUL CU BASTON: Te gândeşti la recompensă, este?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu mă gândesc la nici o recompensă. Mă gândesc că toată lumea dă anunţ la ziar.
BĂRBATUL CU BASTON: Te gândeşti al recompensă, ştiu eu. Se vede pe faţa ta că te gândeşti la bani. Toţi vă gândiţi la bani. La bani şi la profit, în loc să salvaţi câinele.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Poftim, păi chiar asta vreau, să salvez câinele.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi crezi că ăia de la ziar or să vină ş-or să salveze câinele?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Oricum, ori să facă ceva.
BĂRBATUL CU BASTON: Îşi spun eu ce-or să facă! Or să vină, or să fotografieze *tot* şi or să plece. Asta or să facă. Pentru că ei asta ştiu să facă, nenorociţii. Când e vorba de ziare şi de poliţie mai bine o laşi baltă, ascultă ce-ţi spun eu. N-avem nevoie nici de ziare nici de poliţie. Eu detest să am de-a face cu aşa *ceva*.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Asta-i culmea! Cum vrei să dăm de proprietarul câinelui dacă stăm cu mâinile în sân?
BĂRBATUL CU BASTON: Da' de unde eşti aşa sigur că are proprietar? Ce, ţi-a spus câinele că are proprietar? Poate că n-are proprietar. Poate că e de capul lui. CE, n-ai văzut câini vagabonzi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Tare mă tem că e chiar câinele dumitale.

BĂRBATUL CU BASTON: Ştii, îţi interzic să faci asemenea aluzii.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Dar nu fac nici un fel de aluzie. Gândesc.
BĂRBATUL CU BASTON: Îţi interzic categoric să gândeşti cazul ăsta.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Hei, recunoaşte că e câinele dumitale şi să terminăm istoria.
BĂRBATUL CU BASTON *(furios)*: Dumnezeule, chiar crezi că mi-am aruncat propriul meu câine în fântână?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Oamenii sunt în stare de orice la furie. Unii ajungă la crimă.
BĂRBATUL CU BASTON: Te rog să mă scoţi din categoria asta, ai înţeles? Şi să mă laşi în pace cu bănuielile tale şi cu teoria dumitale. Eu nu sunt un om nervos. Eu sunt un om cald. Cum să-mi arunc câinele în fântână, cum ţi-a trecut prin minte aşa ceva? Eu iubesc câinii, domnule, eu am avut câine la viaţa mea, eu ştiu ce înseamnă să ai câine. Câinele meu a murit de bătrâneţe acu' 17 ani şi se numea Zumbi. Se vede că nu te pricepi nici la oameni nici la câini.

Pauză.Tensiune acumulată.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Îmi pare rău, n-am vrut să te supăr. Tot ce vreau e să facem în sfârşit ceva. Să mişcăm ceva. Orice, numai să mişcăm ceva.
BĂRBATUL CU BASTON: E prea târziu ca să mai facem ceva.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Crezi c-a mierlit-o?
BĂRBATUL CU BASTON: Nu ştiu. Tot ce ştiu e că se-ntunecă. Uite cum se întunecă. Nu putem face nimic când se întunecă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Unde vezi că se întunecă?
BĂRBATUL CU BASTON: Peste tot se întunecă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Mai e un ceas până se întunecă.
BĂRBATUL CU BASTON: Cum să mai fie un ceas până când se întunecă. E aproape întuneric. Şi apoi s-ar putea să fie deja mort.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Înainte spuneai că ne simte.
BĂRBATUL CU BASTON: Pentru că era viu. Iar acum dacă nu clepfăie s-ar putea să fie mort. E clar că e terminat dacă nu clepfăie. Nu mârâie, nu clepfăie, nu nimic. Cine nu clepfăie e mort.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Chiar dacă e mort, tot trebuie să facem ceva.
BĂRBATUL CU BASTON: Asta-i bună! Dacă e mort, e mort! Ce să mai facem dacă e mort?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu pot sta aşa fără să fac nimic.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu fi idiot. Dacă e mort nu mai avem nici o treabă. Sunt mii de câini morţi în toate fântânile. Mii de fântâni şi mii de câini morţi. Doar n-o să scoatem toţi câinii din toate fântânile.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Să mai aruncăm o piatră…

BĂRBATUL CU BASTON: Toţi au aruncat pietre. Cred că asta i-a pus capătul. Nu trebuia să aruncăm cu pietre. Fiecare a aruncat cu pietre numai ca să vadă dacă e viu. L-au omorât cu pietre încercând să afle dacă e viu. Acu' lasă-l în pace. Acu', dacă e mort, lasă-l în pace.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu ştiu ce ai dumneata cu câinele acesta.
BĂRBATUL CU BASTON: N-am nimic. Pur şi simplu gândesc.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu am impresia că îl urăşti.
BĂRBATUL CU BASTON: De ce să-l urăsc? Nu-l urăsc. N-am nimic cu el. Absolut nimic.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Atunci de ce-i dai târcoale?
BĂRBATUL CU BASTON: Unde dau târcoale? Unde vezi că dau târcoale?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De dimineaţă dai târcoale.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu dau eu târcoale…. Cine ţi-a spus că dau târcoale? M-ai văzut dumneata că dau târcoale?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Te-am văzut. Şi la prânz te-am văzut.
BĂRBATUL CU BASTON: Unde m-ai văzut? Când m-ai văzut? Cu ce drept mă pândeşti?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Măcar trebuia să fi făcut ceva. Dacă tot tândăleşti pe aici, măcar dacă ai fi făcut ceva. Dac-ai ştiut de dimineaţă cum stau lucrurile, de ce n-ai făcut ceva?
BĂRBATUL CU BASTON *(plângăreţ)*: Am făcut şi eu ce-am putut. Ce puteam să fac mai mult? Am făcut tot ce se putea face de unul singur. Dacă fântâna ar fi fost mai aproape de oraş… da, poate că altfel ar fi stat lucrurile…. Poate că s-ar fi putut face mai mult. Dar e mult prea departe de oraş…. Fiecare drum mă oboseşte îngrozitor.. Îngrozitor,…. Nici nu ştii cum mă oboseşte…. *(Se aşeză pe jos şi se descalţă. Arătându-şi piciorul.)* Poftim… Uită-te numai la piciorul acesta. Vezi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce să văd?
BĂRBATUL CU BASTON: Uite-te mai bine.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(examinând piciorul)*: Nu văd nimic.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu vezi că am platfus?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ei nu!
BĂRBATUL CU BASTON *(fericit)*: Platfus! Pune mâna! Pune mâna acolo. Vezi ce moale e? Parcă e o varză. Acum înţelegi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(desfăcându-şi cureaua de la pantaloni)*: Şi eu am hernie!
BĂRBATUL CU BASTON: Unde ai hernie?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Uite-aici… Aici înăuntru... E rupt totul… Îmi atârnă pe dinăuntru… E ca un pumn de carne care-mi atârnă pe dinăuntru.. De ani de zile mă târăsc cu ea….
BĂRBATUL CU BASTON: A, păi stai să-ţi arăt eu altceva… *(Îşi scoate haina şi-şi eliberează o mână arătându-şi subsuoara.)* Ai mai văzut gâlmă la

subsuoară? Ai mai văzut aşa ceva? Ori de câte ori ridic mâna mă taie pe dinăuntru.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi eu… Fii atent aici… Când clipesc… *(Îşi arată ochii.)* Vezi ce-i sub pleoapă... Ai mai văzut coş sub pleoapă… Uite ce rană mi-a făcut…

BĂRBATUL CU BASTON: Asta nu-i nimic. Să vezi ce herpes a avut taică-meu.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Herpesul se tratează…

BĂRBATUL CU BASTON *(indignat)*: Herpesul se tratează? Ei află că nu-i adevărat! Nu! Herpesul nu se tratează. Taică-meu, săracul, înflorea în fiecare lună… Toată gura… aşa… Pentru că herpesul , dom'le, nu se tratează… Mai degrabă tratezi hernia!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Hernia? Ha! Nu te pricepi la hernie!

BĂRBATUL CU BASTON: Oricum, nu-i aşa de gravă…

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum să nu fie gravă?

BĂRBATUL CU BASTON: Gândeşte-te că sunt oameni paralizaţi!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Şi ce dacă sunt paralizaţi?

BĂRBATUL CU BASTON: Unii trăiesc toată viaţa fără un rinichi!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Da' nu mă interesează…

BĂRBATUL CU BASTON *(violent)*: Cum să nu te intereseze? Unii au lepră, poftim!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu vorbesc de lepră! Eu vorbesc de hernia mea! Nici măcar nu te-ai uitat…

BĂRBATUL CU BASTON: Hernia dumitale e zero! E un fâs!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum să fie un fâs când abia mă târăsc cu ea? Ştii cum mă trage în jos?

BĂRBATUL CU BASTON: Te trage pe dracu'! Nu ştii ce-i aia să mergi cu un singur picior. Dumneata îţi dai seama cum m-am chinuit să vin până aici doar cu un singur picior?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: De ce-ai venit dacă te chinuie atât?

BĂRBATUL CU BASTON: Cum de ce-am venit? Am venit! Am venit pentru c-am venit!

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu trebuia să vii dacă te chinuie. Te plângi că te chinuie şi totuşi vii. De ce vii?

BĂRBATUL CU BASTON: Vin, de ce să nu vin? Dumneata de ce vii?

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Eu nu vin!

BĂRBATUL CU BASTON: Poftim, el nu vine! Cum nu vii când ai venit deja? Pe cine vrei să prosteşti?

Câinele începe să urle agonizant.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(în culmea excitaţiei)*: Poftim! Câinele moare şi noi ne certăm.

BĂRBATUL CU BASTON: Da’ nu ne certăm deloc. Răspunde la ce te-am întrebat.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu m-ai întrebat nimic. Ce m-ai întrebat?
BĂRBATUL CU BASTON: Te-am întrebat de ce vii? Dacă tot vii, spune de ce vii?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(acoperit de urletele câinelui)*: N-ai dreptul să mă întrebi nimic! Nimic! Eu nu ţi-am pus nici o întrebare.
BĂRBATUL CU BASTON *(încercând să acopere urletele câinelui)*: Am! Am dreptul să te întreb! Pot să te întreb orice, e dreptul meu să te întreb orice! Da! Eu a descoperit câinele, e al meu… Eu l-am hrănit, eu… De unde ai ştiut că am descoperit câinele?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(urlând peste urletul câinelui)* : N-am ştiut nimic, nimic… Şi ce dacă… Eu treceam pe aici… treceam pur şi simplu pe aici…
BĂRBATUL CU BASTON: Ba nu treceai deloc pe aici!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Toată lumea trece pe aici. Şi eu treceam pe aici. Treceam întâmplător pe aici!
BĂRBATUL CU BASTON *(urlând)*: Întâmplător, ai?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Întâmplător, da întâmplător!
BĂRBATUL CU BASTON *(isteric)*: Şi pâinea?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Care pâine?
BĂRBATUL CU BASTON: De unde ai ştiut să aduci pâine?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Care pâine? Care?
BĂRBATUL CU BASTON *(urlând animalic)*: Ai o pâine în buzunar! De ce ai o pâine În buzunar? Poţi să negi că ai o pâine în buzunar?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(intrând în isterie)*: E pâinea mea!
BĂRBATUL CU BASTON: De unde ai ştiut să aduci pâine? De unde?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: N-am ştiut! E a mea. Am pâine la mine, da, care e a mea! Şi ce dacă am? Nu e pentru câine, e pentru mine. Da! Am pâine la mine tot timpul, da! Aşa mi se întâmplă tot timpul, da.
BĂRBATUL CU BASTON: Minţi! Minţi, ucigaş de câini! Minţi!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ucigaş de câini şi hingher eşti dumneata!
BĂRBATUL CU BASTON: Hoţ de fântâni ce eşti! Jefuitor!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Jefuitor de fântâni eşti dumneata!

Câinele încetează să mai urle şi liniştea cade sufocantă peste cei doi. Pauză lungă.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(se şterge îndelung de sudoare)*: Doamne, parcă am înnebunit….
BĂRBATUL CU BASTON *(răscoleşte pământul cu bastonul)*: Eu zic să o ştergem de aici.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(privind cerul)*: Păcat… Acum chiar că se întunecă…
BĂRBATUL CU BASTON *(privind cerul)*: O să plouă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Mda... S-ar putea să plouă.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu e zi să nu se termine fără ploaie…
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu-i rău dacă plouă. Cel puţin n-o să sufere de sete…
BĂRBATUL CU BASTON: Oricum, o să urle iar toată noaptea….
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: O să urle, dar mâine…
BĂRBATUL CU BASTON: Mâine sigur.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Mâine dimineaţă…
BĂRBATUL CU BASTON: Reuşim noi să-l scoatem cumva.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Reuşim precis.

Cei doi se întind pe pateu şi privesc cerul.

BĂRBATUL CU BASTON: Iar e negru ca smoala.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ei, nu-i chiar aşa de negru.
BĂRBATUL CU BASTON: E mai negru ca ieri.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Crezi tu că-i mai negru ca ieri?
BĂRBATUL CU BASTON: E mult mai negru ca ieri.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu te mai uita.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu pot să nu mă uit. Când e aşa negru şi stă aşa pe capul meu nu pot să nu mă uit.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Încearcă să aţipeşti puţin.
BĂRBATUL CU BASTON: O să mă trezească. O să mă trezească din nou. Cum simte că aţipesc, începe să urle.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: E vina noastră.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu trebuia să trecem pe aici.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu te mai gândi.

Linişte. Cei doi par să fi aţipit.

BĂRBATUL CU BASTON *(în şoaptă)*: Psst!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce-i?
BĂRBATUL CU BASTON: E şi mai multă linişte decât ieri.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Cum?
BĂRBATUL CU BASTON: E mai *linişte* decât ieri. Îţi dau seama că e mai *linişte* decât ieri?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Vezi c-ai să-l trezeşti. Eu nu cred c-ar fi bine să-l trezeşti.
BĂRBATUL CU BASTON: Nu.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Atunci taci.

BĂRBATUL CU BASTON: Tac.

Pauză. Linişte. Respiraţie de oameni obişnuiţi.

BĂRBATUL CU BASTON *(în şoaptă)*: Psst!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce-i?
BĂRBATUL CU BASTON: Mai spune-mi cum o să fie mâine?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: O să fie bine.
BĂRBATUL CU BASTON: O să-l tragem deasupra, este? Deasupra, de tot, pentru totdeauna.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Absolut.
BĂRBATUL CU BASTON: Dar cum? Cum?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu contează. Important e c-o să-l tragem aici, sus, pentru totdeauna, de tot.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi-o să-i dăm pâine multă, este?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:Este.
BĂRBATUL CU BASTON: O să-i dăm să mănânce din mână.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Din mâna ta. O să mănânce cât o să vrea el..
BĂRBATUL CU BASTON: Şi o să-i dăm drumu', este?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Absolut.
BĂRBATUL CU BASTON: Fără zgardă, fără nimic. Să fie liber.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Sigur. O s-alerge cât o să vrea el.
BĂRBATUL CU BASTON: Şi-o să-l învăţăm să prindă băţul şi să aducă băţul înapoi.

De sus cade o bucată de pâine.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Îl învăţăm tot.
BĂRBATUL CU BASTON: Aşa…
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Acu' încearcă să dormi
BĂRBATUL CU BASTON: Da' îl ducem şi la apă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Îl ducem precis.
BĂRBATUL CU BASTON: Numai de n-ar ploua.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: N-are cum.

Pauză. O bucată de pâine cade de sus.

BĂRBATUL CU BASTON *(tresărind, şoptit)*: Ai auzit?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce?
BĂRBATUL CU BASTON: A căzut ceva.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:Trec păsări.

Pauză. Alte câteva bucăţi de pâine cad peste ei.

BĂRBATUL CU BASTON *(stupefiat)*: Da' mi-a căzut pe faţă!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Ce?
BĂRBATUL CU BASTON: Pâine!
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE:Visezi.
BĂRBATUL CU BASTON: Pâine albă. Pâine. Dumnezeule, cade pâine.

Tot mai multe bucăţi de pâine cad de sus.

BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu se poate.
BĂRBATUL CU BASTON: Poftim gustă. Pâine, pâine proaspătă albă.
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(culege şi el de jos bucăţi de pâine)*: Nu-i adevărat!
BĂRBATUL CU BASTON *(se ridică în picioare)*: Ba-i adevărat! Plouă cu pâine! Doar nu sunt nebun. E pâine sau nu e pâine?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE: Nu ştiu…
BĂRBATUL CU BASTON: E pâine, e chiar pâine! Dumnezeule ce se întâmplă cu noi?
BĂRBATUL CU PĂLĂRIE *(în picioare privind în sus)*: Nimic. Cineva ne rupe bucăţi de pâine.

Ninge cu pîine.

DINŢII

personaje:
PRIMUL
AL DOILEA
SOLDATUL

Întuneric. Se disting, treptat, câteva îngrămădiri de obiecte şi corpuri. Câteva sunete se sting în depărtare. PRIMUL intră din stânga şi bâjbâie. AL DOILEA intră din dreapta şi bâjbâie. PRIMUL aprinde un băţ de chibrit. AL DOILEA aprinde un băţ de chibrit. Cei doi înaintează cu greu printre obiecte şi corpuri. Se întâlnesc la mijloc. Se aude un ţipăt.

PRIMUL: Ai auzit?
AL DOILEA: Latră cineva.
PRIMUL : Nu ţipă?
AL DOILEA: Nu ţipă. Latră.
PRIMUL: Eu cred că e om.
AL DOILEA: Nu poate să fie om. E câine.
PRIMUL : Să nu înceapă iar…
AL DOILEA: N-au cum. Sunt morţi.
PRIMUL: Poate-au mai rămas…
AL DOILEA: Cine?
PRIMUL : Dezertorii… Poate se bat dezertorii între ei…
AL DOILEA: Care dezertori? Ce fel de dezertori?
PRIMUL: Dezertorii ălora cu dezertorii ăstora…
AL DOILEA: Vax. Dezertorii nu se bat niciodată între ei.

Beţele de chibrit au ars. Întuneric.

PRIMUL : Şi tu?
AL DOILEA: Şi eu.
PRIMUL: Ai găsit?
AL DOILEA: NU prea.
PRIMUL : Minţi.
AL DOILEA: Nu mint.
PRIMUL: Să văd sacul. Ai sac?
AL DOILEA: Am. Da-i aproape gol. Nu mai e ce-a fost.

PRIMUL : Numără-i! Câţi ai adunat?
AL DOILEA: Puţini. E tot mai greu să le deschizi gura.
PRIMUL: Erau degeraţi?
AL DOILEA: Bocnă.
PRIMUL : Şi-ai mei aveau gura încleştată.

AL DOILEA: Eu m-am săturat. De o vreme mă doare mereu sub coastă. Te- a durut vreodată sub coastă?
PRIMUL: E din cauza aerului. Aerul e tot mai rece. Când te-apleci aerul te retează în două. Şi pe mine mă doare. Când mă gândesc mă doare sub pleoapă.
AL DOILEA: Eu zic să ne cărăbănim
PRIMUL: Ştiu şi eu? Să mai dăm o raită. Să ne mai uităm. Ar fi păcat să nu mai dăm o raită..
AL DOILEA: În jumătate mea nu mai e nimic de făcut.
PRIMUL: Ai curăţat tot?
AL DOILEA: Absolut tot. Am lăsat curat ca într-o farfurie.
PRIMUL : Asta nu e viaţă
AL DOILEA. Adevărul e că sunt prea mulţi. Altădată parcă nu erau aşa mulţi. Uneori te
rătăceşti printre ei. Eu umblu de trei zile şi nu dau de capăt.
PRIMUL: Şi eu umblu de trei zile. Dacă nu dăm repede de capăt, o să ne-mpuţim din cauza lor.
AL DOILEA: Auzi? Mie mi s e pare că te-am mai văzut.
PRIMUL : Nu ştiu nu-mi amintesc.
AL DOILEA: La Waterloo. Nu ne-am văzut noi la Waterloo?
PRIMUL: Nu ştiu. Nu-mi amintesc. Poate c-ar trebui să facem un foc. O să fie din ce în ce mai frig.
AL DOILEA: Da, te-am mai văzut. Şi la Sedan te-am văzut. Numai că pe vremea acea eram mai mulţi.
PRIMUL: Unii se mai lasă…
AL DOILEA: Ştii, şi eu m-am gândit să mă las. Asta e ultima mea ieşire.
PRIMUL: Zău?
AL DOILEA: Nu mai rezist. E prea multă umezeală… Uneori mi se face greaţă din cauza umezelii… Morţii de azi nu mai seamănă cu morţii de ieri… Îţi aminteşti cum arătau cadavrele la Sedan? Toţi erau unul şi unul Astăzi abia dacă mai găseşti câte un exemplar mai arătos… Nu numai că mor flămânzi dar putrezesc mai repede... Putrezesc în doi timpi şi trei mişcări… Eu cred că e pur şi simplu ruşinos…
PRIMUL: Ce importanţă mai are?
AL DOILEA: Are! De ce să nu aibă? Uită-te la ăştia! N-au nici trei zile de când sunt morţi şi au început deja să duhnească. Nici nu-ţi vine să crezi că au fost vreodată oameni. Îţi spun eu… Oamenii adevăraţi nu încep să duhnească aşa de repede.

PRIMUL: Vrei gumă?
AL DOILEA: Ce?
PRIMUL: Te-am întrebat dacă vrei gumă. Am găsit ieri un pachet mare cu gumă.
AL DOILEA: Şi vrei să mănânci gumă? Poţi să înnebuneşti de la gumă. Eu nu mănânc niciodată gumă. De la gumă mi se înfundă dinţii… Şi, în general, când sunt pe câmp nu mănânc. Dacă am burta plină ameţesc.
PRIMUL *(se caută prin buzunare)*: Uite un măr. Vrei un măr? Suc de vinete… Seminţe… mentă…
AL DOILEA *(bănuitor)*: De unde?
PRIMUL *(jenat)*: Le-a şterpelit…
AL DOILEA: Cum le-ai şterpelit?
PRIMUL: Am întors pe dos câteva buzunare…
AL DOILEA: Îi cauţi prin buzunare? Ai înnebunit?
PRIMUL: Şi ce dacă îi caut prin buzunare?
AL DOILEA: E scârbos să-i cauţi prin buzunare… Cum să-i cauţi prin buzunare? Una e să-i cauţi în gură şi alta e să-i cauţi în buzunare. Eu n-am umblat niciodată prin buzunarele nimănui. Nu înţeleg cum pot unii să umble prin buzunare…
PRIMUL: Eu m-am cam săturat să-i tot caut în gură. M-am săturat de dinţi, mă crezi? Nu mai pot să mă uit la dinţi. Nu mai pot. Mereu am impresia că îmi zornăie în creier. E mult mai uşor cu buzunarele. Şi e mai plăcut… Dai peste tot felul de lucruri.
AL DOILEA: Şi dacă dai peste fotografii? E cumplit să dai peste fotografii. N-aş suporta să pun degetele pe fotografiile alea unsuroase.
PRIMUL: De ce? Să ştii că sunt haioase. Toate sunt la fel, mă crezi? Pare că toţi au o singură femeie şi o singură pereche de copii dolofani. Nu trebuie să te laşi impresionat de fotografii. Eu am adunat sute de fotografii… Când sunt multe te lasă rece.
AL DOILEA: Oricum , e urât ce faci. Adevărata meserie s-a dus dracului.
PRIMUL: Aprinde un băţ. Vreau să-ţi arăt ceva.
AL DOILEA: Nu vreau să văd nimic. Nu vreau să ştiu nimic.
PRIMUL: Auzi?

AL DOILEA aprinde repede un băţ de chibrit ca să vadă de unde vin sunetele unui trist balet mecanic.

PRIMUL *(arătându-i o balerină mecanică în miniatură)*: Nu-i aşa că e frumoasă?
AL DOILEA *(privind fascinat)*: Unde ai găsit-o?
PRIMUL: Într-un buzunar… Mortul era strivit, dar jucăria era întreagă.
AL DOILEA: Are cheie?
PRIMUL: Are.

AL DOILEA: Vreau să răsucesc şi eu.

PRIMUL: Răsuceşte! Eu o ascult de câteva zile şi nu mă mai satur. Nici nu se compară cu dinţii. Îţi spun eu, cu dinţii nu mai e mare lucru de făcut. S-au adunat prea mulţi dinţi, nu-i mai cumpără nimeni. Sunt vreo doi ani de când nu mai umblu după dinţi. Ar trebui să te laşi şi tu de dinţi. Ar trebui să treci pe buzunare.

AL DOILEA: Nu ştiu… E prea târziu pentru mine să mai schimb ceva… Şi nu vreau să o feştelesc tocmai acum, la sfârşit…

Se aude un ţipăt în depărtare. Se aude un geamăt în apropiere.

PRIMUL: Auzi? Iar latră.

AL DOILEA: Nu latră. Geme.

PRIMUL : Cine?

AL DOILEA: Nu ştiu.

PRIMUL: O fi un câine.

AL DOILEA: NU e câine, e om.

PRIMUL: După trei zile?

AL DOILEA: Unii rezistă cu rănile deschise. Cu cât au mai multe răni deschise cu atât rezistă mai bine. Altădată mureau numai de o zgârietură. Astăzi le place să agonizeze.

PRIMUL *(trage un braţ din mormanul de corpuri)*: L-am găsit.

AL DOILEA: E cald?

PRIMUL: E rece.

AL DOILEA: atunci nu e el.

PRIMUL: L-am prins clipind.

AL DOILEA: Vrei să-ajuţi puţin? *(Deschide gura celui rănit.)*

PRIMUL: Vrei să-ţi aprind un chibrit?

AL DOILEA: Nu. Ţine-l de ceafă… Dacă e să fie ceva... *(Caută.)* Simt şi pe întuneric…

PRIMUL: Are?

AL DOILEA *(pipăind mereu cu degetele dinţii)*: Are.

PRIMUL: Unul? *(Extrage dintele cu pensetă fină. Aprinde un chibrit şi contemplă dintele deasupra flăcării.)* E frumos.

Omul geme.

PRIMUL *(perfid):* Nu vrei să arunci o privire şi prin buzunare?

AL DOILEA: Nu. Prin buzunare, nu.

PRIMUL: De ce? Într-o bună zi tot trebuie să-ncepi.

AL DOILEA: Nu, nu pot… Crede-mă… La buzunare nu mă bag… Buzunarele sunt ude, sunt murdare.. Nu pot să mă uit, mă furnică sub pleoapă.. Mi se înmoaie degetele… Caută tu…

PRIMUL *(caută)*: Pustiu.
AL DOILEA: Nimic? Chiar nimic? NU te grăbi. Caută mai bine.
PRIMUL: Absolut nimic.
AL DOILEA: Ciudat. Pentru ce-o fi murit acesta?
PRIMUL *(triumfător)*: Am găsit! *(Scoate o cheie.)*
AL DOILEA: O fi cheia lui de la casă… *(Omul geme.)* Eu zic să o laşi..
PRIMUL: Parcă vrea ceva… *(Către om.)* Ce e, mă? Vrei cheia?
AL DOILEA: Nu vrea nimic. A murit.
PRIMUL: Parcă ne-a aşteptat pe noi.
AL DOILEA *(ridicând dintele în aer)*: Dintele acesta… Era tot ce-l mai lega de viaţă…
PRIMUL: Eu zic să facem totuşi un foc.
AL DOILEA: Din ce să faci foc? N-ai din ce să faci foc.
PRIMUL: Adunăm cămăşi. Cămăşile ard cel mai bine.
AL DOILEA: Nu mai e mult şi se face dimineaţă. Ce-ţi trebuie foc dacă se face dimineaţă?

Se aude un alt geamăt. Gâfâituri şi zăngănit de arme.

PRIMUL: Tu gâfâi?
AL DOILEA: Eu nu gâfâi. Mie mi se zbate pleoapa. Dacă mi se zbate pleoapa e semn rău. E mai bine să fugim.
PRIMUL: N-avem unde să fugim. N-avem de cine să fugim. De ce vrei să fugim?

Printre mormanele de corpuri rătăceşte SOLDATUL.

AL DOILEA: Ţi-am spus să fugim? Ţi-am spus sau nu ţi-am spus? Acesta o să ne omoare degeaba.

SOLDATUL se prăbuşeşte epuizat.

PRIMUL *(se apropie de SOLDAT, fluieră de câteva ori)*: E fleaşcă.
AL DOILEA: E viu?
PRIMUL *(aprinde un băţ de chibrit şi-l cercetează)*: E asudat ca un câine.
AL DOILEA: N-o fi hoţ?
PRIMUL: NU. E prea asudat ca să fie hoţ. E soldat.
SOLDATUL: Apă…
PRIMUL: Cere apă.
AL DOILEA: N-avem apă. Dă-i mărul.
PRIMUL *(către SOLDAT)*: Apă n-avem. Ia mărul.

SOLDATUL înşfacă mărul şi-l dă gata.

AL DOILEA: E hămesit. Dă-i şi menta.
PRIMUL *(către SOLDAT)*: Vrei mentă? *(Către AL DOILEA.)* N-am mai văzut soldat viu. Crezi că-i într-adevăr viu?

SOLDATUL tresare. Scoate arma. Mugeşte. Alunecă.

PRIMUL *(îl sileşte pe SOLDAT să se reaşeze)*: Stai jos, nenorocitule. Ce strigi?
SOLDATUL: Un', doi! Un', doi!
AL DOILEA: Nu te mai chinui. Lupta s-a sfârşit.
SOLDATUL: Când s-a sfârşit? Ce s-a sfârşit?
PRIMUL: S-a sfârşit de trei zile.
SOLDATUL: Nu ştiu nimic. Eu trebuie să mă bat. Trebuie să sap o groapă.
AL DOILEA: Cu cine să te baţi. Nu mai ai cu cine să te baţi. Toţi sunt hăcuiţi. N-a mai rămas nimeni.
SOLDATUL: Precis? Am ordin să omor pe toată lumea. Cine n-are groapă trebuie să moară.
PRIMUL: Stai binişor. Treaba e ca şi făcută.
SOLDATUL: Şi voi?
PRIMUL AL DOILEA: Noi suntem cu dinţii.
SOCLDATUL: V-am prins pe câmp. Cine e prins pe câmp trebuie să moară. Fie de-o parte, fie de alta. Baionete aveţi? Ce naiba învârtiţi fără baionete? Nimeni nu are voie să stea neînarmat pe câmpul de luptă. De ce n-aveţi baionete? Petliţe aveţi?
PRIMUL: Las-o baltă. E târziu.
AL DOILEA: Suntem oameni paşnici, adunăm dinţii de aur.
SOLDATUL: Parcă v-am mai văzut undeva…
PRIMUL *(entuziasmat)*: La Sedan! Ai fost la Sedan?
SOLDATUL: Să văd sacii! O mulţime de tipi se dau hoţi ca să scape de armată.
PRIMUL: Eu am adunat mai ales de prin buzunare… Dar el are sac. *(Către AL DOILEA.)* Arată-i sacul!
AL DOILEA: Uite sacul. 32 de dinţi.
SOLDATUL: Puţin. Destul de puţin. Aţi tras chiulul.
PRIMUL: Nu mai e ce-a fost. Altădată nu era soldat să nu aibă un dinte de aur. Astăzi abia dacă găseşti unul la o companie. Pun pariu că şi tu eşti lefter.
AL DOILEA: Buzunare are? Mi se pare că uniformele astea noi sunt lipsite de buzunare.
SOLDATUL: Mă duc. Am ordin să mă bat până la ultima picătură de sânge.
AL DOILEA: Trebuia să fi venit acu' trei zile. Unde ai fost acu' trei zile? S-a dat o luptă barosană. Păcat c-ai pierdut-o.
SOLDATUL *(gemând)*: Întotdeauna mi se întâmplă aşa… Întotdeauna ajung prea târziu… M-am săturat… Întotdeauna dau peste pământ năclăit. Şi mă doare şi-n adâncul genunchiului.

PRIMUL: Trebuie să dormi. Nimic nu e mai bun pentru genunchi decât somnul.
AL DOILEA: Te trezim noi, mâine dimineaţă... Poate ai noroc şi-ncepe iar…
SOLDATUL *(în transă)*: Întotdeauna mă trezesc prea târziu… Întotdeauna îmi şterpeleşte cineva câte un bocanc.. Asta nu e viaţă… Întotdeauna mi se dau numai gloanţe ude… În conserva mea de peşte nu se găseşte nici un singur peşte… Cum adorm visez că trebuie să mă trezesc…
PRIMUL: Hai, dă-i drumu'! N-ai decât să tragi aghioase cât vrei…
SOLDATZUL: Sigur că da, Am ordin să fiu odihnit…

Cei doi privesc cum doarme SOLDATUL.

PRIMUL *(aprinde un chibrit)*: E ine făcut…
PRIMUL AL DOILEA: E tânăr ca o vită.
PRIMUL: Doarme ca un mort. Păcat că e viu. Dacă nu era viu îl puteai căuta de dinţi.
AL DOILEA: Eu aş zice să arunc totuşi o privire… Una singură…
PRIMUL: Nu ştiu dacă se face.
AL DOILEA: Zău… Sunt al naibii de curios… Simt că ascunde ceva… Când mi se încreţeşte pielea e semn bun… Deşi nu prea cred că ascunde.. Dar poate totuşi ascunde…
PRIMUL: Când omul doarme. Nu e bine să îl cauţi la dinţi.
AL DOILEA: Şi ce dacă doarme,? Mă uit fără să-l trezesc.
PRIMUL: Nu ştiu dacă e bine să te uiţi. Aşteaptă întâi să moară…
AL DOILEA *(înviorat)*: Crezi c-o să moară?
PRIMUL: E atât de obosit încât s-ar putea să moară…
AL DOILEA: O să dureze… Dacă moare abia mâine dimineaţă? O să-ngheţăm până mâine dimineaţă. N-ai putea să-l omori tu?
PRIMUL: Nu cred c-aş putea să-l omor. Eu n-am omorât niciodată. Am degete prea moi.
AL DOILEA: Eu zic că nici nu e nevoie să-l omorâm. Îi scot dintele în somn.
PRIMUL: O să-l doară… O să se trezească.
AL DOILEA: N-o să-l doară. I-l scot cât ai clipi… Va crede c-a visat un ţipăt…
PRIMUL: Atunci îl caut şi eu prin buzunare… Hm.. Nu ţi-am spus eu? Uniformele astea noi n-au nici măcar buzunare…
AL DOILEA: Ajută-mă şi pe mine….

Cei doi desfac maxilarele SOLDATULUI. Unul aprinde un băţ de chibrit.

PRIMUL: Se vede?
AL DOILEA: Parcă se vede ceva…
PRIMUL: Ce?
AL DOILEA: Nu se poate
PRIMUL: Omul ăsta… e nebun!

AL DOILEA: Are toţi dinţii de aur!
PRIMUL: Toţi?
AL DOILEA: Toţi.
PRIMUL: Poate n-ai văzut bine….
AL DOILEA *(mai aprinde un băţ de chibrit)*: Am văzut perfect. Are toţi dinţii de aur.
PRIMUL: Ţi-am spus de la început că treaba asta e-ncurcată. Eu zic s-o luăm din loc. AL DOILEA: Cum s-o luăm din loc? Tocmai acum?
PRIMUL: Mie omul acesta nu mi-a plăcut de la bun început. Uită-te la el… Adoarme prea repede, vorbeşte puţin… Mă tem că aduce ghinion…
AL DOILEA: Eu zic c-aduce noroc. Nu vezi cât aur are în gură? Nu pot să-l las să plece aşa… Nu pot să las să scape un om cu toţi dinţii de aur… Omul acesta mă umileşte…
PRIMUL: N-ai ce să-i faci.
AL DOILEA: Cum n-am ce să-i fac? Am ce să-i fac… De mine nu râde nimeni…
PRIMUL: Uite că acesta râde. Râde de noi cu gura lui aurită…. Înţelegi? Râde cu dinţii lui de aur…
AL DOILEA: Ce oameni! Ce lume! Suntem, prea buni pentru vremurile astea.
PRIMUL: Scoate-i dinţii, ce stai?
AL DOILEA: Nu pot… Mi se pune un nod… Nu pot să jefuiesc un om care doarme.
PRIMUL: Trezeşte-l!
AL DOILEA *(zgâlţâindu-l pe SOLDAT)*: Trezeşte-te! A-nceput lupta… Trebuie să te baţi…
PRIMUL *(dându-i ghionturi SOLDATULUI)*: Sus! Patria e zdrobită.
AL DOILEA: Trag ţevile, m-auzi? Trebuie să stai în picioare.
PRIMUL: Nu cred c-o să se mai trezească vreodată.
AL DOILEA: De ce să nu se trezească? Trebuie să se trezească! Nu e drept să doarmă aşa.
PRIMUL: Presimt c-o să doarmă la nesfârşit.
A DOILEA: Adică nici mort, nici viu?
PRIMUL: E un bleg. Nu merită jefuit.
AL DOILEA: N-o să mai găsesc niciodată o gură cu toţi dinţii de aur… Asta e lovitura vieţii mele, înţelegi?
PRIMUL: Tare aş vrea să ştiu de unde îi are…
AL DOILEA: Poate s-a născut cu ei.
PRIMUL: O mai fi având fraţi?
AL DOILEA *(către SOLDAT zgâlţâindu-l)*: Mai ai fraţi?
PRIMUL: Cine ştie ce visează… Poate râde de noi în somn. Eu zic să o ştergem.
AL DOILEA: O să ne pară rău. Or să vină alţii ş-or să scoată tot.

PRIMUL: Şi ce ne facem? Aşteptăm să moară? E cumplit de plictisitor să aştepţi pe cineva să moară.
AL DOILEA: Acesta moare repede. Se vede pe faţa lui… Până ce moare, tragem şi noi un pui de somn.

Pauză. Linişte.

PRIMUL: Auzi? Mă doare creierul.
AL DOILEA: E din cauza picăturii de apă. Există o picătură de apă care se tot scurge pe cer şi nu vrea să cadă….
PRIMUL: Poate că omul acesta nici nu există. Aşteptăm degeaba.
AL DOILEA: Nu huli. Veri să murim săraci? Astea nu-s timpuri să mai facem fasoane…
PRIMUL: Ce somn uşor are… Parcă pluteşte… Cine are piele subţire, doarme uşor.
AL DOILEA: Ia vezi, mai e cald?
PRIMUL: E. Şi nu te zvârcoli atâta, că-ţi zornăie dinţii.
AL DOILEA: Mi-e foarte greu să adorm când e întuneric.
PRIMUL: Eu adorm greu din cauza oaselor. Când mi se răcesc oasele, aud tot felul de pocnituri.

Pauză. Linişte. Respiraţiile relaxate ale bărbaţilor.

AL DOILEA: Poate că era mai bine dacă-l omoram…
PRIMUL: Cred şi eu. Ăştia care vin urmă nu s-ar fi mocoşit Atâta.

Pauză. Linişte. Respiraţiile relaxate ale bărbaţilor.

AL DOILEA: Suntem mult prea buni, asta e… Gândim cu mănuşi… Ne zbatem pentru iluzii fumate…
PRIMUL *(aproape adormit)*: E din cauza nopţilor. Nopţile sunt prea lungi, zilele sunt prea întunecoase… Pământul e prea moale, apa prea fierbinte…
AL DOILEA (scuipă o scamă): Aşa e… N-ai loc nici cât să pui un punct…

Pauză. Linişte. Respiraţiile relaxate ale bărbaţilor.

AL DOILEA *(mormăitor)*: Întotdeauna când dorm îmi vine să scuip. Cum să mai adormi când trebuie să scuipi într-una?

Pauză lungă. Lumină. A doua zi, SOLDATUL a plecat, se pare. PRIMUL se trezeşte, se uită în jur şi-l trezeşte pe AL DOILEA.

PRIMUL: Pst!
AL DOILEA: Ce?
PRIMUL: Soldatul… A fugit!...
AL DOILEA: Cum? A fugit? Când a fugit?
PRIMUL: S-a dus. Ne-a tras în piept.
AL DOILEA: Trebuia să-l omorâm. Ne-am făcut de râs.
PRIMUL: Gata, s-a terminat A şters-o.
AL DOILEA: N-a furat nimic? Unde-i guma?
PRIMUL: E la mine.
AL DOILEA:Trebuie să fi furat ceva… Nu se poate să nu fi furat ceva… Vezi prin buzunare… Menta este?
PRIMUL: Este… Dinţii sunt toţi?
AL DOILEA: Toţi. *(Caută.)* Jucăria este?
PRIMUL: Este.
AL DOILEA: Ia ridică braţul. Simţi ceva?
PRIMUL: Sunt uşor ca un fulg. Parcă nici nu mai am braţe.
AL DOILEA: Nu se poate să nu fi şterpelit ceva… Priveşte-mă în ochi. Vezi ceva nelalocul lor?
PRIMUL: Mă uit dar nu văd mare lucru. Numai că atunci când închid pleoapele te văd mai departe ca şi cum n-aş mai avea pleoape.
AL DOILEA: Ciudat, foarte ciudat…. Sunt câteva minute de când n-am tras are în piept şi mă simt foarte bine.
PRIMUL: Încearcă să tuşeşti! Te doare când tuşeşti?
AL DOILEA: Nu mă doare nimic… Uite, îmi muşc buza şi nu curge nici o picătură de sânge….
PRIMUL: Al dracului! Oare ce ne-o fi furat ăsta?

OMUL CARE VORBEŞTE SINGUR

personaje:
FEMEIA 1
FEMEIA 2
BĂRBATUL 1
BĂRBATUL 2

SECVENŢA 1

O încăpere. Fereastră acoperită de draperii. Un scaun în faţa ferestrei. Alt scaun în stânga ferestrei. FEMEIA 1, în picioare, în faţa draperiilor, privindu-şi ceasul. FEMEIA 2, pe scaunul din stânga ferestrei, pândind afară printr-un ochi al draperiei.

FEMEIA 1: Ce vezi?
FEMEIA 2: Nimic.
FEMEIA 1: Mai aşteaptă. *(Îşi urmăreşte cu atenţie ceasul.)* Acum! A venit?
FEMEIA 2: Formidabil! A venit.
FEMEIA 1:Ţi-am spus? Exact şase fără un minut. De zece ani vine exact la şase fără un minut.
FEMEIA 2: E nebun!
FEMEIA 1: Stai să vezi! Ce face?
FEMEIA 2: Stă…
FEMEIA 1:A pus un picior pe bancă?
FEMEIA 2: A pus.
FEMEIA 1: Să vezi acum! La şase fix am să trag draperiile. El o să se prefacă dintr-o dată că vede ceva pe cer şi o să se aşeze pe bancă. *(Pauză.)* Acum!

FEMEIA 1 trage draperiile. Dincolo de fereastră se vede un arbore uriaş. Lângă arbore este o bancă. Un bărbat stă cu un picior pe bancă.

FEMEIA 1: Ei?
FEMEIA 2: Se uită în sus.
FEMEIA 1: Ţi-am spus eu? De zece ani face acelaşi gest. S-a aşezat?

FEMEIA 2: S-a aşezat.
FEMEIA 1: Acum am să deschid larg fereastra. După ce deschid larg fereastra el îşi scoate ţigările.

FEMEIA 1 deschide fereastra. Bărbatul de pe bancă îşi scoate ţigările.

FEMEIA 2: Ai văzut ?
FEMEIA 1: Straniu.
FEMEIA 2: Nu? N-ai impresia că face exact ceea ce vreau eu? Uite, am să mă plimb prin faţa ferestrei. Cât mă plimb prin faţa ferestrei el stă cu ţigările în mână.

FEMEIA 1 se plimbă prin faţa ferestrei. Bărbatul de pe bancă stă nemişcat cu ţigările în mână.

FEMEIA 1: Pot să-l ţin aşa cât vreau eu. Nu îndrăzneşte să-şi aprindă ţigările până când nu mă opresc.
FEMEIA 2: Opreşte-te, să vedem!
FEMEIA 1: Nu. Obişnuiesc să mă plimb exact jumătate de minut. De cinci ori încolo şi de cinci ori înapoi. Acum am să mă opresc.

FEMEIA 1 se opreşte exact la mijlocul ferestrei. Bărbatul de pe bancă îşi aprinde ţigara.

FEMEIA 1: Vezi? Cred că am ajuns să îl conduc ca pe o marionetă. Acum o să-şi ţină chibritul ars între degete până când ridic eu braţul în sus.
FEMEIA 2: Oare de ce nu vine?
FEMEIA 1:Nu ştiu. De zece ani mă tot întreb ce se întâmplă de fapt. Cred că am o putere misterioasă asupra lui.
FEMEIA 2 *(meditativ):* Ai putea să-l faci să stea în cap?
FEMEIA 1: Nu ştiu. Dar cred că încetul cu încetul aş reuşi. Fii atentă! Acum am să-mi rotesc braţul din umăr. Şi-a aruncat chibritul?
FEMEIA 2: Încă nu.
FEMEIA 1: O să şi-l arunce. Probabil că nu mi-am rotit braţul destul.
FEMEIA 2: E înrăit. Nu vrea că şi-l arunce.
FEMEIA 1: Da. Aici îmi face cele mai mari necazuri…. Partea asta va trebui s-o mai perfecţionez.
FEMEIA 2: Gata. Şi l-a aruncat.
FEMEIA 1: Foarte bine.

FEMEIA 1 începe să-şi maseze braţul.

FEMEIA 2: Te doare?

FEMEIA 1: Puţin.
FEMEIA 2: Şi acum?
FEMEIA 1: Acum e o figură interesantă. Eu duc mâna la ochelari şi stau nemişcată o secundă.
FEMEIA 2: Şi el?
FEMEIA 1: El o să se ridice de pe bancă.
FEMEIA 2: Nu cred.
FEMEIA 1: Stai să vezi.

FEMEIA 1 îşi duce mâinile la ochelari. Bărbatul de pe bancă se ridică.

FEMEIA 2: S-a ridicat! S-a ridicat!
FEMEIA 1: Eu încep să-mi şterg ochelarii şi el se plimbă prin faţa băncii.
FEMEIA 2: Nu se plimbă, trădătorul…
FEMEIA 1: Stai că n-am început… Unde dracu oi' fi pus batista?
FEMEIA 2: Cum? N-ai batistă? Vrei să strici tot?
FEMEIA 1: Întotdeauna îmi uit batistele în baie..
FEMEIA 2: Îl pierdem! O să se plimbe de capul lui…
FEMEIA 1: Nu, nu se mişcă până nu-mi găsesc batista….
FEMEIA 2: Poftim, ia-o pe a mea.
FEMEIA 1: Mersi. Oh, ce broderie!

FEMEIA 1 începe să-şi şteargă ochelarii. Bărbatul din faţa băncii începe să se plimbe prin faţa băncii.

FEMEIA 1 *(privind pe furiş)*: Merge?
FEMEIA 2: Merge.
FEMEIA 1: Să vezi că îndată îşi scoate şi el batista şi începe să se şteargă de sudoare.
FEMEIA 2: Şi-a scos-o.
FEMEIA 1: Da? *(Îşi pune ochelarii pe nas.)* Acu' eu am să trag aer în piept de câteva ori şi el se va lipi de trunchi.
FEMEIA 2: N-ai putea să-l mai ţii în plimbare?
FEMEIA 1: Ba cred că da. Dar nu vreau să-l forţez.
FEMEIA 2: Ar fi interesant să vezi cât îl poţi ţine în plimbare…
FEMEIA 1: Cred că-l mai pot ţine. Cred că pot face din el tot ce vreau. Numai că mi-e frică.
FEMEIA 2:Te temi să nu fugă?
FEMEIA 1: Nu ştiu. N-aş vrea să-l fac să sufere. Totuşi m-am ataşat de el. Înţelegi? De zece ani mă ascultă fără să crâcnească. N-a lipsit o singură dată. Simt că e de datoria mea să nu-l bruschez prea tare.
FEMEIA 2: Ar fi grozav să-l faci să-şi scoată singur un ochi.

FEMEIA 1 *(trage aer în piept)*: Nu, nu.. Acu' nu…. Poate mai târziu, peste câţiva ani… *(Trage din nou aer în piept.)* S-a lipit?
FEMEIA 2: S-a lipit.
FEMEIA 1: Când mă opresc eu din respirat el îşi aruncă ţigara. Dup-aia o stinge cu vârful piciorului.
FEMEIA 2: Cât ai de gând să respiri?
FEMEIA 1: Îl mai las să tragă câteva fumuri.
FEMEIA 2: De ce? Fă-l s-o stingă acum.
FEMEIA 1: E păcat de ţigară. Ştiu că-i place să fumeze şi l-ar durea dacă l-aş sili să arunce ţigara mai repede.
FEMEIA 2: Cred că a ajuns la filtru.
FEMEIA 1: Da? Atunci mă opresc. *(Pauză.)* Şi-a aruncat-o?
FEMEAI 2: Da.
FEMEIA 1:Ei, asta e tot.
FEMEAI 2: Cam puţin.
FEMEIA 1: Mă gândesc să mai inventez câte ceva figuri… Cu timpul….
FEMEAI 2: Ar fi păcat să-l pierzi acum, în faza asta… Eu aş scoate tot untul din el.
FEMEIA 1: N-ai decât să-ţi găseşti şi tu pe cineva….
FEMEAI 2: Şi-a pus mâinile în buzunar.
FEMEIA 1: Da? E semn că trebuie să închid fereastra.
FEMEAI 2: Şi el?
FEMEIA 1: Pleacă după ce închid fereastra.
FEMEAI 2: Auzi, am impresia că tipul spune ceva…
FEMEIA 1: Da, şi eu am impresia asta.
FEMEAI 2: Am impresia că vorbeşte singur….
FEMEIA 1: Da, de un an timp s-a apucat să vorbească singur….
FEMEAI 2: Poate spune cuvinte de amor. Poate că ratezi o mare dragoste.
FEMEIA 1: Cine ştie?

FEMEIA 1 închide fereastra.

FEMEAI 2: A plecat?
FEMEIA 1: A plecat.

SECVENŢA 2

Un arbore. O bancă. La o oarecare distanţă, un perete şi o fereastră. Fereastra este închisă şi are draperiile trase. În spatele arborelui stau doi bărbaţi. Unul din ei ţine un ceas în mână.

BĂRBATUL 1: Cât e?
BĂRBATUL 2: Şase fără două minute.
BĂRBATUL 1: Fii atent! La şase fără un minut am să ies de după copac. Am să pun un picior pe bancă şi ea o să tragă draperiile.
BĂRBATUL 2: Nu cred.
BĂRBATUL 1: Ai să vezi. De zece ani o fac să tragă draperiile exact la ora şase.
BĂRBATUL 2: E nebună.
BĂRBATUL 1: Nu cred. Dar cred că am o putere ciudată asupra ei.
BĂRBATUL 2: Acum!

BĂRBATUL 1 iese de după copac şi se apropie de bancă. Celălalt bărbat rămâne ascuns BĂRBATUL 1 pune un picior pe bancă. Cineva, din casă trage draperiile.

BĂRBATUL 1: Ai văzut?
BĂRBATUL 2: Poate că aşa îşi trage ea întotdeauna….
BĂRBATUL 1: Nu, că asta nu e tot. Acum am să mă uit în sus. Ori de câte ori mă uit în sus ea deschide fereastra.
BĂRBATUL 2: Şi dacă nu te uiţi în sus?
BĂRBATUL 1: Ce rost are să nu mă uit în sus? Important e că ea deschide fereastra după ce eu mă uit în sus şi mă aşez pe bancă.
BĂRBATUL 2: E necesar să te aşezi pe bancă?

BĂRBATUL 1 se uită în sus şi se aşeză pe bancă. Fereastra este deschisă de o femeie.

BĂRBATUL 1: O las să se plimbe exact jumătate de minut. De cinci ori la stânga la dreapta şi de cinic ori de la dreapta la stânga. Dup-aia îmi aprind ţigara. Poţi să numeri.
BĂRBATUL 2:Număr.
BĂRBATUL 1: Cât mai are?
BĂRBATUL 2: Mai are puţin…
BĂRBATUL 1: Cum îmi aprind ţigara se opreşte.

BĂRBATUL 1 îşi aprinde ţigara. În acelaşi timp femeia din faţa ferestrei se opreşte.

BĂRBATUL 2: S-a oprit! S-a oprit!
BĂRBATUL 1: Ţi-am spus? O am la degetul mic. Acu' să vezi una şi mai bună. Eu ţin chibritul ars în mână şi ea ridică braţul în sus şi începe să-l rotească.
BĂRBATUL 2: Cât o poţi ţine aşa?

BĂRBATUL 1: Cred că-o pot ţine mult şi bine…Da’ nu vreau.

BĂRBATUL 1 îşi ţine chibritul ars în mână şi femeia din faţa ferestrei îşi roteşte braţul.

BĂRBATUL 1 : Cum arunc eu chibritul, cum îşi lasă braţul în jos. Ori de câte ori arunc eu chibritul, ea lasă braţul în jos, îi masează umărul şi după aceea îşi duce mâna la ochelari.
BĂRBATUL 2: Deocamdată îşi masează umărul.
BĂRBATUL 1: Cred că am ţinut-o cam mult cu braţul în sus.
BĂRBATUL 2: Nu-i nimic. Las-o să sufere.
BĂRBATUL 1: N-as vrea să o fac să sufere. M-am ataşat de ea. E atât de ascultătoare şi maleabilă încât mă înduioşez.
BĂRBATUL 2: Eşti un sentimental şi asta nu e bine.
BĂRBATUL 1: Şi-a dus mâna la ochelari?
BĂRBATUL 2: Da.
BĂRBATUL 1: Ei bine, acum ai să rămâi mască. Eu mă ridic în picioare şi ea începe să-şi şteargă ochelarii.

BĂRBATUL 1 se ridică în picioare. Femeia din faţa ferestrei îşi scoate ochelarii şi începe să şi-i şteargă. Până să găsească batista, însă, se uită de câteva ori în jur.

BĂRBATUL 2: Vax.
BĂRBATUL 1: Ce face?
BĂRBATUL 2: Se uită în jur.
BĂRBATUL 1: Faza asta o cam sperie întotdeauna.
BĂRBATUL 2: A găsit-o.
BĂRBATUL 1: Şterge?
BĂRBATUL 2: Şterge.
BĂRBATUL 1: Asta e. Uneori sunt tentat să stau aşa să văd cât pot s-o ţin cu batista şi cu ochelarii în mână.
BĂRBATUL 2: Eu n-aş cruţa-o, să ştii. Aş scoate tot untul din ea.
BĂRBATUL 1: Nu de ea mi-e frică. Mi-e frică uneori numai de puterea pe care o am asupra ei. Mă înfricoşez pur şi simplu de ceea ce pot face, înţelegi?
BĂRBATUL 2: Înţeleg.
BĂRBATUL 1: Te-ai convins?
BĂRBATUL 2: M-am convins.
BĂRBATUL 1: Acum am să încep să mă plimb prin faţa băncii. Am să-mi să îmi scot şi eu batista şi am să mă şterg de sudoare.
BĂRBATUL 2: Eşti asudat?
BĂRBATUL 1: Nu, eu nu asud niciodată. Dar atunci când îmi scot batista, ea îşi pune ochelarii pe nasul ei mic. E aşa, ca de la cauză la efect.

BĂRBATUL 1 îşi scoate batista şi femeia din faţa ferestrei îşi pune ochelarii pe nas.

BĂRBATUL 1: Asta e. O vezi cum respiră? Ori de câte ori îmi scot batista şi mă şterg de sudoare ea îşi pune ochelarii pe nas şi începe să respire din toate puterile.
BĂRBATUL 2: Şi cum o opreşti?
BĂRBATUL 1: Cu fineţe. Dacă mă lipesc de copac şi-mi arunc ţigara ea se opreşte.
BĂRBATUL 2: Mai las-o să respire.
BĂRBATUL 1: O mai las. Nu stric eu ţigara. Îmi place să fumez până la filtru.

BĂRBATUL 1 îşi fumează ţigara până la filtru şi aruncă ţigara. Femeia din faţa ferestrei se opreşte din respirat.

BĂRBATUL 1 : Asta e tot. Acum putem pleca.
BĂRBATUL 2: Păcat. Ai fi putut să mai inventezi ceva.
BĂRBATUL 1: Ce să mai inventez? Nu e destul?
BĂRBATUL 2: A închis fereastra.
BĂRBATUL 1: Şi nu te întrebi de ce?
BĂRBATUL 2: De ce?
BĂRBATUL 1: Pentru că mi-am pus mâinile în buzunare. De zece ani, ori de câte ori îmi pun mâinile în buzunare, ea închide fereastra. Ei, ţi-a plăcut?
BĂRBATUL 2: Da, numai că mi s-a părut că tot dădea din gură.
BĂRBATUL 1: Da, şi eu am impresia că în ultimul timp a început să vorbească de una singură.
BĂRBATUL 2: Poate că ratezi o mare iubire.
BĂRBATUL 1: Naiba ştie.
BĂRBATUL 2: Plecăm?
BĂRBATUL 1: Plecăm.

SUFLEURUL FRICII

Personaje:
DOMNUL BRUNO
BĂRBATUL TĂCUT
chelnerul, consumatorii din planul secund, băiatul care vinde flori, grupul de mascaţi care se întoarce de la carnaval

Decor: o terasă, mese, scaune ; în amurg

La ridicarea cortinei, în prim plan, DOMNUL BRUNO şi BĂRBATUL TĂCUT stau faţă în faţă, la o masă. DOMNUL BRUNO tocmai îşi bea berea. BĂRBATUL TĂCUT priveşte în gol şi nu se va atinge de paharul său cu bere. Lângă piciorul mesei se află o geantă elegantă, ministerială. Pe un alt scaun – pelerina şi pălăria DOMNULUI BRUNO.

BRUNO:
(După ce soarbe din pahar şi se şterge delicat la gură, cu un şerveţel.) Pe mine mă cheamă Bruno... *(Pauză. Împătureşte şerveţelul.)* Mă cunosc toţi aici… *(Pauză. Îşi scoate pachetul de ţigări şi bricheta, le aşează pe şerveţel.)* Fumaţi?

BĂRBATUL TĂCUT:
(Nu scoate nici un cuvânt pe întreaga desfăşurare a piesei. Din când în când gesturile lui vor fi semnalate. În general, acest personaj priveşte în gol sau îl priveşte fix în ochi pe DOMUL BRUNO.) ...

BRUNO:
Ştiţi… Eu sunt un visător… Îmi plac, de pildă, aceste după-amieze de toamnă. Nu-i aşa că au în ele ceva misterios şi, ca să zic aşa, discret? *(Pauză. Apoi, pentru sine.)* Da, da… Au ceva misterios… *(Îşi aprinde o ţigară.)* Ştiţi, eu consider că nimic nu e mai frumos decât să stai la o bere, pe terasă. Unii preferă plimbarea. Da, accept plimbarea, dar nu pot s-o compar cu şederea pe terasă. *(Pauză. Trage puternic şi voluptuos fumul.)* Sunt unii care nu suportă berea. Fie vorba între noi, nimic nu se poate compara cu o bere. (*Confesiv*.)Eu, dacă nu beau o bere după-amiază, mă simt, cum să vă spun, mă simt străin…Nu mai înţeleg nimic… (Pauză.) Veţi crede că e un viciu… Nicidecum! E, ca să zic aşa,

o nevoie pur spirituală… Mă înţelegeţi, eu, ori de câte ori mă aflu aici, pe terasă, simt cum devin mai bun, mai uman… Am dintr-o dată o teribilă slăbiciune pentru discuţii, încep să receptez mai adânc natura, s-o observ…

BĂRBATUL TĂCUT:
(Îşi fixează privirea asupra unui imaginar fir de praf de pe faţa de masă, căruia îi va da şi un bobârnac. Apoi, din nou privirea în gol.) …

BRUNO:
Eu, domnule, trebuie să mărturisesc, am o deosebită pasiune de a observa, de a discerne… *(Semn către chelner care vine să-i umple paharul. Către* BĂRBATUL TĂCUT, *văzând că nu şi-a băut berea.)* O, dar ce faceţi? Nu vă beţi berea? Ştiţi, berea când e turnată proaspătă în pahar, are o culoare deosebită, de o prospeţime deosebită, aş putea spune… *(Îşi goleşte, extaziat, paharul.)* Ne-bu-ni-e! *(Plescăie, se agită.)*

BĂRBATUL TĂCUT:
(Îşi fixează privirile pe faţa DOMNULUI BRUNO.)…

BRUNO:
(Reluând.)
Iată de pildă, această toamnă... *(Devenind visător.)* Ce toamnă!… Ce mai toamnă!... *(Priveşte în sus, fredonează ceva.)* E, domnule, o toamnă… cum nu sunt multe în univers! Ha-ha! Ce părere aveţi despre această metaforă. Ca să-i zic aşa? V-am spus eu că am o predilecţie pentru contemplare… spre observarea acelor lucruri care, la prima vedere, nu-i aşa, ne scapă. Iar metafora, domnule, orice metaforă, domnule, posedă, ca să zic aşa, conţine şi câte un sâmbure de adevăr! Da! Poate că e cea mai frumoasă toamnă care a existat vreodată şi noi… nu ştim nimic… *(Pentru sine.)* Nimic… Nimic…

BĂRBATUL TĂCUT:
(Priveşte în gol.) …

BRUNO:
(Jucându-se cu degetele, amuzat.)
Am, aşa, câteodată, o nelinişte. Îmi place să mă joc cu degetele. Ştiţi dumneavoastră câte moduri de a împacheta hârtia există? Mii de moduri, domnule mii de moduri! *(Îi arată o figură executată cu degetele. Apoi, amuzat.)* Ei bine, dacă îmi permiteţi o analogie… *(Obţine o altă figură.)* Sunt mii de moduri de a privi… în adâncul lucrurilor…Pentru că lucrurile nu sunt… *(Altă figură.)* ce par a fi… Da, da… Poate îmi veţi reproşa că sunt prea sensibil… ori ca am un mod de a gândi prea extravagant… Dar nu… Nu sunt decât un observator atent al lumii…Iată, de pildă, chiar pe această terasă… aparent

nevinovată, calmă… Dumneata ştii, îţi poţi închipui, că de fapt aici se petrec… lucruri groaznice? *(Pauză. A renunţat la jocul cu degetele şi îl priveşte grav pe BĂRBATUL TĂCUT.)*

BĂRBATUL TĂCUT

(Îşi fixează privirile pa faţa DOMNULUI BRUNO.) …

BRUNO

(Reluând persuasiv şi grav.)

Dumneavoastră ştiţi, vă puteţi închipui, vă puteţi i-ma-gi-na, că aici, chiar aici, acum, în acest moment, pe acest fond de asfinţit de soare, se petrec lucruri înfiorătoare, odioase? Ei? Vă puteţi imagina că aici, chiar în acest moment, se pun la cale mârşăvii, crime, violuri, linşaje, lovituri sub centură? Ei? *(Pauză. Îşi şterge fruntea de sudoare*.) Da, ştiu… Vă vine greu să mă credeţi… Nu vreţi să mă credeţi. Dar, domnule, vă dau fapte! Vă pot da fapte! Argumente clare! Vreţi fapte? Iată, să-i luăm, de pildă, pe cei doi bărbaţi de la masa din colţ. Să ne gândim puţin la ei. Îl vedeţi pe cel bătrân? Nu-i aşa că are un ochi de şobolan? Ei? Ce credeţi că fac cei doi acolo? Credeţi că au venit să privească asfinţitul?Credeţi că au venit să bea o bere? Ei? Nicicum! Eroare! O gravă eroare! Sunt nişte prefăcuţi! Îşi zâmbesc unul altuia şi se prefac că discută. Sper să nu fiţi atât de naiv încât să vă închipuiţi că chiar discută… Nuuu… Sun nişte canalii. Nişte împuţiţi. Dacă aţi avea bunăvoinţa de a întoarce capul, brusc, spre ei, i-aţi putea surprinde şoşotind. Da! Şo-şo-tind! Sunt doi avortoni nenorociţi, două otrepe. De la începutul serii îi privesc şi vă jur că ceea ce vă spun e perfect întemeiat. Da… Cei doi trag cu urechea…Ascultă ce vorbim, domnule! Deşi nu înţeleg absolut nimic din discuţia noastră, continuă să tragă cu urechea. Sunt absolut sigur că în momentul acesta au intrat în panică. Se tem că i-am descoperit. Am să-i las să-şi secrete tot veninul… Să ardă… Uah! *(Pauză. Îşi toarnă bere şi bea.)*

BĂRBATUL TĂCUT:

(Imperceptibil, privirea sa trece de pe faţa lui BRUNO în gol.)…

BRUNO:

(uşor obosit de tiradă şi de bere)

Domnule… Sper că ceea ce am discutat să rămână între noi. Eu, domnule, contez pe discreţia dumneavoastră… Pentru că eu, domnule, v-aş putea spune câteva lucruri uluitoare. V-aş putea povesti câteva întâmplări groaznice. V-ar îngheţa sângele în vine. Da!... Domnule… Nu fiţi naiv… dumneavoastră credeţi că cei doi sunt într-adevăr nişte nemernici? Ei bine, nu trebuie să spunem nici da, nici nu…Până nu luăm un punct de referinţă. Da, cei doi sunt nişte nemernici în raport cu noi. Dar, şi aici, daţi-mi voie să vă pun în gardă, cei doi sunt nişte îngeraşi în raport cu perechea de îndrăgostiţi care stă în spatele meu şi se soarbe

din ochi încă de la venirea noastră. Ei bine, mă veţi crede nebun! Mă veţi crede un Ali-Baba care inventează poveşti! Dar nu! Lucrurile sunt clare. Am, şi aici regret că nu pot fi modest, o extraordinară capacitate de a percepe adevărul. Dumneavoastră credeţi că cei doi îndrăgostiţii sunt într-adevăr ce par? Să nu faceţi o asemenea greşeală! Să nu vă încredeţi niciodată în primele impresii. Pentru că sunt false, domnule! Sunt false! Aflaţi de la noi că cei doi îndrăgostiţi sunt nişte criminali notorii! Sun asasinii noştri, ai oamenilor cinstiţi, care bem bere şi schimbăm câteva vorbe… Dumneavoastră credeţi că se privesc într-adevăr în ochi? Greşeală! Grosolană greşeala! Nu vor decât să ne înşele. Nu vor să aibă decât un paravan în plus ca să ne poată pândi şi ca să poată unelti împotriva noastră… Da!

BĂRBATUL TĂCUT
(îşi priveşte paharul cu bere)…

BRUNO
(înrăit)
Mă veţi întreba acum dacă nu cumva sunt nebun. Dacă nu cumva am morbul persecuţiei. Nicidecum, domnule. Vă spun categoric, nicidecum. Doar atât că eu, faţă de toţi ceilalţi, posed o calitate în plus: eu ştiu! Eu anticipez. Ei bine, credeţi că îndrăgostiţii ne pândesc pe noi? Pe noi? Aşa credeţi? Eroare! Gravă eroare! Eroare fatală! Noi le suntem indiferenţi. I-am putea chiar invita la masa noastră. Am putea petrece cu ei o seară frumoasă. Da, ar putea fi chiar agreabili şi de bun simţ. Pentru că nu pe noi ne pândesc ei. Nu! Nici măcar nu ştiu de existenţa noastră. Nici măcar nu le atragem atenţia. Ei? Cred ca v-aţi dat seama… Toate simţurile lor, concentrate la maximum, sunt îndreptate sper cei doi bărbaţi de la masa din colţ, bătrânelul şi tânărul, care sunt în mod real duşmanii noştri direcţi, adică cei care pândesc în mod real pe noi. Vedeţi? Vedeţi cât de subtile, cât de ciudate şi uneori cât de pasionante sunt toate aceste lucruri? Toate aceste relaţii? *(Pauză. Bea.)* Dar de chelner ce părere aveţi? Aş dori o părere sinceră, o părere simplă şi sinceră.. Nu-i aşa că pare amabil? Nu-i aşa că e curăţel? Nu-i aşa că zâmbeşte? Ei? Domnule! Stimate domn! Nu te lăsa înşelat! Nu te lăsa dus în eroare! Crezi că pentru noi zâmbeşte el? Crezi că pentru noi stă acolo, în colţul său, îmbrăcat la patru ace, gata să vină la orice semn? Ei?... Eroare! Gravă eroare! Fatală eroare! Răspunsul e unul singur: nu! Şi dacă răspunsul e nu, va trebui să ne întrebăm: cine e? Cui serveşte? Ce interese reprezintă? Domnule! Aceste întrebări sunt ele însele nişte răspunsuri! Domnule acest om amabil şi bine îmbrăcat, care aduce bere, este un monstru… Da! Nu greşesc! Un veritabil monstru! Este un munte de ticăloşie şi perfide! Este un cioclu, o gânganie ordinară! Are un suflet murdar şi josnic şi o inimă neagră din care picură o zeamă slinoasă şi urât mirositoare! Căci stimate domn, chelnerul este cel care îi pândeşte pe toţi… El e capul… în care… *(O uşoară tuse.)* se întâlnesc… *(Mari eforturi spre a-şi duce la sfârşit fraza.)* Toate in-for-ma-ţi-i-le… şi toate

subtilităţile... *(Aproape urlând.)* Toate codurile şi toate semnalele… toate nuanţele şi toate datele problemei… *(Pauză. Bea şi gâfâie. Un scurt moment de refacere a puterilor.)*

BĂRBATUL TĂCUT:
(E tot mai interesat de faţa de masă pe care o mângâie.) …

BRUNO
(*reluare lentă*)
Domnule... Stimate domn… Acum cred că ţi-ai dat seama… că această nu este o berărie… Nu, nu… Nu e un loc de agrement. Nu! E chiar mai rău. E mai rău decât un loc de perdiţie… E un haos! Este un loc în care învaţă să cadă în haos! Este un loc în care oamenii învaţă umilinţa, mârşăvia şi durerea! Da! Căci nu trebuie să uităm un lucru: toţi clienţii sunt la fel de mârşavi. Dumneavoastră credeţi că acele persoane care au stat aici, chiar la masa noastră înainte de a veni noi, au fost ceea ce au părut să fie? Asta credeţi? Eroare! Fatală eroare! Trebuie să pătrundeţi cu gândul, cum vă spun, ceva mai profund. Mai larg şi mai profund. Domnule! Pot să vă jur cu mâna pe inimă că adineauri, la masa noastră au stat doi veritabili ucigaşi. Domnule! Chiar aici, la masa noastră, s-a pus la cale o crimă! Chiar aici, şezând pe scaunele pe care şedem acum, ucigaşii au stabilit detaliile crimei. Chiar aici, cu coatele pe această faţă de masă, şi-au ales instrumentele crimei şi s-au oprit asupra victimei. Chiar aici, privindu-se în ochi şi sorbind bere, poate chiar din aceste pahare, au stabilit ora şi locul crimei! Da! Şi-au scuturat scrumul ţigărilor chiar în această scrumieră, hotărând câte lovituri să dea victimei. Au râs chiar aici, în aerul pe care îl respirăm şi dacă sunteţi mai atent, veţi sesiza că aerul mai vibrează încă. Da! Vibrează de râsul celor doi ucigaşi, de hohotele diabolice ale celor doi ucigaşi! Nu ştiu dacă vă place sau nu să mergeţi până în pânzele albe cu o demonstraţie, dar eu, aş spune că sunt calde încă scaunele pe care au stat, adineauri, cei doi criminali! Priviţi bine această faţă de masă: chiar în dreptul paharului dumneavoastră veţi zări o cută. Vă jur că unul din ucigaşi a făcut-o, în timp ce se juca nervos cu pachetul de ţigări. Sau, pentru a fi şi mai evident, să privim această minusculă pată din dreptul paharului meu. Aş putea să pariez unul la un milion că nemernicul care a stat aici a făcut-o în timp ce sorbea nerăbdător din bere. (*Pauză. El însuşi bea*.) Ei, domnule! Cum vă simţiţi după toate aceste dezvăluiri? Cum vi se pare acum berăria? Dar terasa? Dat asfinţitul? Ei? Stimate domn! Ceea ce v-am spus până acum nu e încă nimic. Mă înţelegeţi? Nu e încă nimic… Sau, în fine, o infimă parte. O prea mică parte. Adevărul abia de aici începe. Credeţi că toţi aceşti oameni îşi urmează un destin personal şi cu asta, basta? Credeţi că profesia bătrânului este aceea de a pândi, indiferent pe cine, iar profesia celor doi îndrăgostiţi este aceea de a pândi pe pânditori? Credeţi că drăguţul de chelner e doar un simplu om care le ştie pe toate dar care nu face nimic?Credeţi că cei doi criminali au libertatea de a ucide pe cine vor? Credeţi că cei doi pânditori pot pândi cât poftesc? Da?

Credeţi că toţi cei care s-au perindat de azi dimineaţă pe aici au fost numai şarlatani, pânditori, hoţi de buzunare, linguşitori, criminali, etcetera, etcetera? Credeţi că toţi aceştia au trecut pur întâmplător pe aici şi acum îşi văd de treburile lor relaxaţi şi mulţumiţi ca după o bere? Nu! Nuu! Ar fi o eroare! Să nu credeţi aşa ceva! Priviţi-i mai bine. Unii se salută politicos. Alţii trec indiferenţi, alţii zâmbesc, alţii se grăbesc, unii discută, alţii par morocănoşi. Nu-i aşa că la prima vedere ai impresia că sunt doar oameni, simpli oameni obişnuiţi? Nu? Ei, bine, stimate domn, vă rog să reţineţi poate cea mai dură faţetă a adevărului. Toţi aceşti oameni sunt regizaţi! Fiecare pas de-al lor este condus de undeva, din umbră…Fiecare gest de-al lor a fost bine cumpănit şi bine gândit. Atunci când se salută o fac pentru că aşa cer regulile jocului. Atunci când îşi pun masca indiferenţei pe figură şi trec pur şi simplu unii pe lângă alţii, o fac pentru că aşa li s-a ordonat. Dacă se aşează aici şi beau o bere – nu e voia lor. Dacă cei doi îndrăgostiţi se privesc şi se sărută, fiţi sigur că aşa cere scenariul. Dacă unul din ei îţi aprinde o ţigară, fiţi sigur că aşa s-a considerat că e mai bine. Atunci când chelnerul ne zâmbeşte - a primit ordin să zâmbească. Atunci când nu ne zâmbeşte - a primit ordin să nu ne zâmbească. Dacă suntem pândiţi în chip grosolan, astfel încât să ne dăm seama din primele momente, fiţi convins că aşa li s-a părut LOR că e mai bine. Dacă suntem pândiţi fără să ne dăm seama de acest lucru se respectă, iarăşi, nişte instrucţiuni. Chiar şi atunci când suntem lăsaţi în voia noastră, se respectă un anumit moment al scenariului. Toate clipele noastre de libertate au fost prevăzute în chip minuţios. Toate reacţiile noastre, toate răspunsurile şi întrebările noastre, au fost prevăzute. Chiar şi această discuţie pe care o purtăm noi, acum, a fost anticipată şi are, undeva, prin arhivele lor, un model. Da, domnule. Toţi cei pe care îi vedeţi, consumatori, chelneri, îndrăgostiţi, dame bine, ieşite la plimbare, hamali veniţi să bea o halbă de bere, fete drăguţe care ne fac cu ochiul de la colţul străzii, eroi şi eroine, nu sunt ce par. Nu, nu sunt decât rotiţele unui angrenaj imens, ale unui mecanism uriaş, care îi comandă şi pe are îl deservesc. Da, domnule! Acesta e adevărul. Credeţi-mă. Iată, am lacrimi în ochi… În acest moment, când sunt silit să vă mărturisesc un adevăr atât de crud… Dar… toţi… toţi… nu sunt decât elementele secundare ale complotului… da! Acesta este cuvântul! Elementele uriaşului complet pus la cale - împotriva cui nu ştie încă… *(Spre final este abătut, aproape plângăreţ. Îşi soarbe din bere, se şterge de sudoare. BĂRBATUL TĂCUT, dacă regizorul consideră că e bine, poate în acest punct al istoriei, să tragă pe gât o bere. Dacă e s-o facă, s-o facă în felul unui automat, al unui mecanism bine reglat. Apare BĂIATUL CARE VINDE FLORI.)*

BĂIATUL CARE VINDE FLORI:
(către BRUNO)

Bună seara, domnule. Nu cumpăraţi flori pentru acasă?

BRUNO:

Nu.

BĂRBATUL TĂCUT:
(dacă regizorul consideră că e bine, personajul poate rosti în acest punct singurul cuvânt din toată piesa)
Nu.

(BĂIATUL CARE VINDE FLORI pleacă. În timpul care s-a scurs cerul s-a întunecat treptat. Această lăsare a serii va continua pe fondul următoarelor replici, DOMNUL BRUNO reia, mai energic decât oricând.)

BRUNO:
Vedeţi? Vedeţi? Până şi acest băiat care vinde flori, cu obsesia lui că noi am cumpăra flori, nu e decât o diversiune. E o întrerupere programată, s-a considerat că e mai bine la un anumit moment să fiu întrerupt! A fot gândită,a fost programată, poate ca să am răgazul să-mi trag răsuflarea, poate pentru a mă îndârji şi mai mult. Pentru că eu domnule, sunt hotărât să merg până la capăt! Pentru că eu, domnule, fac parte din acea categorie de oameni care merge până la capăt. Pentru că eu, domnule, am hotărât să dezvălui totul. Intenţionez să ajung până la cauze. Pentru că stimate domnule, aici e punctul cel mai delicat: cauzele. Pentru că marea întrebare care se pune este DE CE? DE ce toată această mascaradă? De ce toată această maşinărie gigantică? Încotro a pornit-o? Împotriva cui? Cine a pus-o în mişcare şi cine o poate opri? Ei? Vedeţi? Aici sunt problemele cele mai delicate. Cui serveşte această diabolică instalaţie de măcinat nervi? CUI PRODEST? Domnule, fiţi bărbat! S-ar putea să aflaţi lucruri groaznice. S-ar putea să aflaţi că nu serveşte nimănui. Că este artă pură. Că este artă pentru artă. Că este pură dragoste pentru ilar şi pentru morbid. Că nu este nimic altceva decât emoţia pură în faţa macabrului. Este aplecarea spiritului spre grotesc, sper cultivarea plăcerii din faţa grotescului, trăire integrală a fricii. Pentru că, domnule, fructele cele mai preţioase ale acestei maşinării monstruoase nu sunt sutele de cadavre pe care le lasă în urmă şi nici sutele de minţi răvăşite. Nu. Cel mai superb efect ale ei, cel mai perfect fruct ale ei este FRICA! Da, domnule, FRICA! Această maşinărie uriaşă poate să producă FRICA. Da, domnule… Frica este produsul ei cel mai curat, cel mai pur, mai luminos şi mai important. FRICA este, dacă îmi daţi voie să mă exprim aşa, simbolul şi esenţa acestei maşinării. Pentru că spiritul nostru, domnule, trăieşte din frică. Pentru că noi, domnule, specia umană, ne-am pervertit atât de mult încât nu mai putem trăi fără acest ingrediente, care este FRICA. Pentru spirit, stimate domn, FRICA este mai necesară decât aerul pentru plămâni şi hrana pentru stomac. Dacă-mi daţi voie să încerc o definiţie, nu suntem decât simple vieţuitoare care se hrănesc cu frică. Ne-am obişnuit atât de mult să savurăm, să consumăm, să cochetăm cu frica, încât, astăzi, fără ea, am fi pierduţi. Ne-am dezumfla ca nişte manechine oarbe şi ne-am scufunda în întuneric. Numai frica

ne mai ţine în viaţă. Numai frica ne mai păstrează, nealterată, energia de a trăi. Numai frica ne mai face potenţi şi curajoşi, numai frica ne mai oferă suficiente elemente de divertisment pentru a nu muri de plictiseală şi pentru a ne regenera spiritul şi a avea puterea de a o lua în fiecare zi de la început. Aşadar, domnule, nu mai aveţi nici o îndoială că tot ce spun vine dintr-o atentă argumentare şi mă veţi crede când voi afirma că tot acest uriaş mecanism diabolic, de pândă şi suspiciune, de complet şi crimă, este absolut necesar. Mai mult decât atât, el este aproape un act de filantropie socială, pentru că, stimate domn, dacă o minte ilustră nu s-ar gândi la nevoile noastre, nu ştiu ce s-ar alege din noi. *(Pauză. Bea din nou. E concentrat şi poartă pe figură semnul revelaţiei.)*

BĂRBATUL TĂCUT:
(priveşte în gol. Apoi, treptat, tot mai atent spre DOMNUL BRUNO)

BRUNO:
(cu eforturi vizibile de a-şi suporta până la capăt propria-i sinceritate)
Stimate domn… Priviţi-mă acum, un moment, pe mine… Priviţi-mă în ochi. Rămâneţi aşa, cu ochii aţintiţi la faţa mea. Spuneţi-mi vă rog, dar cât se poate de sincer: cine sunt eu? Ce sunt eu? Ce fac eu aici? Oare nu sunt decât un simplu trecător care s-a oprit să bea o bere? Oare nu sunt decât un simplu băutor de bere care s-a oprit să bea o bere? Şi s-a lăsat strivit de propriile sale consideraţii asupra berăriei? Oare nu v-am vorbit? Pentru că eu, nu-i aşa, par o victimă. Pentru că eu, nu-i aşa, par revoltat. Par profund nemulţumit de această degradare a spiritului uman şi de nevoie de a trăi din frică. Par că sunt pornit cu toată fiinţa mea împotriva acestui mecanism grandios care produce frică - principala hrană a spiritului. Poate că acest mecanism ar trebui să producă libertate şi să educe spiritul pentru a consuma libertate. Nu-i aşa, apare că sunt profund afectat că lucrurile nu se produc astfel. Nu-i aşa? Par un simplu trecător care a aflat adevărul şi par profund indignat de cele aflate. Nu? Ei bine, domnule, nu vă lăsaţi dus în eroare! Nu! Pentru că ar fi o eroare să credeţi că eu sunt ceea ce par a fi. Ar fi o teribilă greşeală. Fatală! Grosolană greşeală! Priviţi-mă bine! Priviţi-mă în ochi! Domnule! Stimate domn! Nu vă lăsaţi înşelat! Nu sunt ceea ce par. Aş pute spune că – dimpotrivă! Sunt cu totul altceva! Domnule! Eu… *(Îşi trage respiraţia.)* Eu sunt însuşi diavolul! Sunt mult mai rău şi mai perfid decât toţi ceilalţi, sunt mai rău şi mai crud şi decât cei doi criminali care au stat la masa noastră. Domnule! Eu nu mai fac parte din mecanismul de producere a fricii, dar pot spune că sunt chiar iniţiatorul ei, sufletul ei, sufleurul ei! Slujitorul ei fanatic şi credincios! Sunt cel care o adulează şi o îngrijeşte, o perfecţionează şi o cultivă. Domnule!Uitaţi-vă. Sunt creatorul acestei maşini! Sunt stăpânul ei, sunt cel care o adulează şi o îngrijeşte, o perfectează şi o cultică. Sunt stăpânul ei, sunt cel ce comandă mişcările şi-i alege victimele. Sunt componenta ei numărul unu, sunt cel care o poate opri dar o face pe zi ce trece, să funcţioneze mai bine, sunt inventatorul ei anonim,sunt cel care ţine degetul pe butonul roşu, butonul

care înseamnă totul. Da! Ştiu că ceea ce vă spun vi se pare de necrezut, fabulos, de neconceput. Nu vă vine să credeţi că omul care vă era confesor şi aproape prieten v-a devenit duşmanul numărul unu şi că apoi, cu totul împotriva legilor luptei, v-a depus armele la picioare. Dar, domnule, să nu credeţi cumva că această predare a armelor este reală. Nu! Să nu credeţi că această deconspirare vine dintr-o iluminare a conştiinţei mele ori o criză sufletească, ori o remuşcare, ori dintr-o singurătate. Nu! Domnule! Această autodemascare vine şi ea tot din răutate. Vine din perfidie, din ură şi din frică! Să nu credeţi că v-am făcut o confesiune dezinteresată. Nu! Această autodemascare, această confesiune, acest teribil joc cu cărţile pe faţă nu este decât o altă faţetă a vicleniei şi a geniului meu pus în slujba răului principal şi a răutăţii principale. Este poate cea mai subtilă manevră la care am ajuns până acum, este cea mai distilată metodă de a produce frică, din toate câte am inventat până acum. *(Soarbe din bere cu o grimasă de respingere. Îşi aprinde o ţigară. Pauză.)*

BĂRBATUL TĂCUT:
(din acest moment dă semne tot mai vizibile de plictiseală şi de somn. Cască, îşi întinde picioarele sub masă, etc.)

BRUNO:
(Priveşte în jur. Consumatorii au plecat pe rând. S-a înserat. Personajele principale au rămas singure pe terasă.)

Dar… domnule... autodemascarea mea, dacă îmi daţi voie să o numesc aşa, nu se opreşte aici. Pentru că eu însumi, aparent stăpân pe întreg mecanismul şi posesorul deplin al puterii, nu sunt decât pion. Nu-i aşa că tot ce vă spun e uluitor, de necrezut? Nu-i aşa că nu v-aţi închipuit o singură clipă că dincolo de mine poate exista o putere mai înaltă? Da, domnule. E uluitor, dar e adevărat. Deşi în mintea mea se află toate cheile problemei, n-ar fi niciodată suficiente pentru a rezolva problema. Eu nu sunt decât diavolul. Dincolo de mine se află DIABOLICUL. Eu sunt instrumentul răului, dar RĂUL însuşi, confuz şi latent, se află în afara mea, într-un spaţiu atât de discret încât nu ştiu dacă îl voi putea distinge vreodată. Eu sunt cel care produce frica, dar sensul acestei operaţiuni mă depăşeşte. Eu ştiu doar că inima mea e plină de ură şi că nu mă pot stăpâni fără să produc frica. Dar cel care îmi strecoară cu pipeta, zi de zi, în inimă, picături de ură, se află, evident, dincolo de mine. El e adevărata forţă. El este adevăratul geniu, cel care, prin milioane de fire subtile, se joacă tot timpul cu mine şi-mi inoculează voinţa sa. Eu am inventat mecanismul de produs frică. El a inventat însăşi frica. Eu execut, e drept, în mod genial, comenzile el este geniul care comandă. Eu proliferez mecanismele de produs frică, el proliferează ura cu perfidia din mine. Eu sunt cel care loveşte în pieptul victimei, el este cel care, sin balconul casei sale corectează mişcarea şi o face eficientă. Eu sunt puternic, el este puterea însăşi. Eu înţeleg totul până la un punct, el supraveghează toate

punctele până la care ajunge înţelegerea mea. Eu nu simt nevoia să cunosc tot adevărul, el însă îmi creează permanent adevăruri noi precum şi nevoia de a nu le cunoaşte. Eu sunt murdar, perfid, vicios, crud, înfricoşător. El este MURDĂRIA însăşi, PERFIDIA însăşi, VICIUL însuşi, CRUZIMEA însăşi, CRUZIMEA însăşi, FRICA însăşi. Domnule! Există cineva care se află dincolo de mine şi de puterea mea. Şi acela sunteţi DUMNEAVOASTRĂ!

Pauză. DOMNUL BRUNO va fi mai agitat ca oricând. BĂRBATUL TĂCUT va fi tot mai puţin receptiv la tiradele DOMNULUI BRUNO iar pe ultimele replici va adormi cu capul pe masă.

BRUNO:

Da, domnule, dumneavoastră! V-am intuit din primul moment. Mai rău şi mai perfid decât mine nu poate fi decât omul care mă ascultă. Mai diabolic şi mai periculos decât mine nu poate fi decât cel care mă priveşte cu atenţie şi mă provoacă, discret şi subtil, să spun totul. Dumneavoastră, omul cinstit care vine să bea o bere, sunteţi adevăratul autor al răului. Dumneavoastră, care uneori priviţi în gol iar alteori mă fixaţi cu un zâmbet discret, sunteţi adevăratul vinovat, răul însuşi, perfidia însăşi, marele scamator şi principalul vinovat al măcelului, marea mână criminală, însăşi lipsa de scrupule şi pervertirea însăşi. Sunteţi, da, marele vinovat, autorul tuturor crimelor mârşăviilor, sunteţi, dincolo de minciună şi dezmăţ, cauza minciunii şi a dezmăţului. Da! Dumneavoastră care mă priviţi chiar în acest moment în ochi, sunteţi cauza fundamentală a dramei. Sunteţi fructul care produce otravă, sunteţi însăţi otrava care pătrunde prin toate minţile, care sufocă idealurile şi perverteşte spiritele şi specia purtătoare de spirit. Sunteţi răul în persoană, urâtul în persoană, frica în persoană, urletul de durere al omului hăituit şi surâsul sadic al celui care trăieşte din urlete. Dumneavoastră, chiar dumneavoastră, sunteţi mai mult decât un asasin, sunteţi cel care a inventa crima. Sunteţi crima însăşi. Sunteţi însuşi sângele şiroind din răni, sunteţi sinteza tuturor rănilor care nu se închid niciodată, spiritul răului şi esenţa răului, sunteţi punctul demonic în care se întâlnesc urâtul şi crima, minciuna şi laşitatea, cruzimea şi incest, ura şi hohotul de râs. Da, domnule. V-am recunoscut din prima clipă. Aveţi această înfăţişare de om cinstit care nu mă poate înşela. DUMNEAVOASRĂ, OMUL CARE TACE, sunteţi la rădăcina prăbuşirii. Şi mai sunteţi şi provocatorul acestei discuţii, sunteţi acela care a provocat-o deşi o cunoştea pe de rost înainte ca ea să aibă loc. Aş putea spune că sunteţi chiar cel care a vorbit. Pentru că eu, domnule nefiind decât, instrumentul, n-am făcut altceva decât să vă rostesc gândurile…

În acest moment DOMNUL BRUNO este întrerupt de mascaţii care se întorc de la carnaval; apropierea lor a fost marcată de ultimele replici ale DOMNULUI

BRUNO; sunetele unui flaut, loviturile unei tobe, râsete şi strigăte etc.; BĂRBATUL TĂCUT a adormit dar ADOMNUL BRUNO a continuat să-i vorbească şi continuă să-i vorbească chiar şi prin larma produsă de personajele mascate; discursul nu va fi perceput în sală, dar frământarea DOMNULUI BRUNO, care şi-a lăsat adevărurile fundamentale pentru acest moment, sunt elocvente; mascaţii pătrund într-un adevărat delir carnavalesc: dansuri, tumbe, strâmbături, hohote, urlete; se reped asupra mesei, se rotesc în jurul ei, aprind lumânări şi artificii, aruncă pungi cu confeti, îşi agită cele mai ciudate instrumente muzicale; acest moment de aglomeraţie şi defulare colectivă permite realizarea acelei substituţii de persoană care dă efectul finalului – dacă regizorul consideră că e cazul - ; mascaţii se vor îndepărta împingându-se, împleticindu-se şi cărându-şi prietenii beţi în spate; în urma lor terasa va arăta o cu totul altă faţă; a rămas o mizerie de neaşteptat, hârtii, fel de fel de cârpe colorate, instrumente muzicale stricate, piese de vestimentaţie, picioroange etc.; pe scenă e aproape întuneric; chelnerul a stins aproape toate felinarele de pe terasă cu excepţia celui care se află în apropierea personajelor principale; larma celor care s-au întors de la carnaval s-a îndepărtat dar, din când în când, se mai aud răbufnirile violente; DOMNUL BRUNO şi-a întrerupt definitiv discursul, pare chiar plictisit; undeva, un ceas bate o oră incertă; DOMNUL BRUNO se întinde, se dezmorţeşte, îl priveşte scârbit pe BĂRBATUL TĂCUT care pare a dormi fleaşcă; joacă darabana cu degetele pe masă; cască; se uită în pahar; berea s-a terminat, ţigările s-au terminat; oftează.

BRUNO:
Domnule… Cred că e timpul să plecăm acasă…

DOMNUL BRUNO se ridică de pe scaun, face câţiva paşi, îşi agită mâinile, degetele, respiră puternic; îşi ridică valiza ministerială şi şi-o aşează pe masă; o deschide larg şi în acest moment valiza apare în toată mărimea ei, cu totul şi cu totul imprevizibilă; DOMNUL BRUNO se apropie de BĂRBATUL TĂCUT; îl caută sub bărbie de unde scoate un dop; BĂRBATUL TĂCUT, care nu e – sau a devenit între timp – decât o păpuşă de gumă, începe să fâsâie; pe măsură ce aerul iese din interior, BĂRBATUL TĂCUT se chirceşte şi devine tot mai mic; DOMNUL BRUNO îl ridică, îl agaţă de spătarul scaunului şi începe să-l apese pentru a-l goli de aer; apoi îl aşează pe masă şi-l împachetează; mâinile, picioarele sunt aduse spre centru, apoi capul, urmează o îndoitură şi, în sfârşit, BĂRBATUL TĂCUT este aruncat în geantă; cele două încuietori sunt pocnite scurt; DOMNUL BRUNO îşi ia pălăria, pelerina şi geanta, mai trage o dată în piept aerul de seară şi părăseşte scena; pe fondul paşilor lui care se îndepărtează undeva, pe caldarâm, se mai aud vag râsetele celor care s-au întors de la carnaval.

TEATRU DESCOMPUS
sau
OMUL PUBELĂ

OMUL DIN CERC

Dacă vreau să fiu singur mă opresc, scot creta neagră din buzunar şi trag un cerc în jurul meu. În interiorul cercului sunt la adăpost. Când sunt în cerc, nimeni nu poate şi nici nu are dreptul să-mi vorbească. Nimeni nu poate şi nici nu are dreptul să intre în cercul meu, să mă atingă sau să mă privească prea insistent.

Cînd sunt în interiorul cercului nu mai aud nici zgomotele străzii, nici valurile mării şi nici ţipetele păsărilor. În interiorul cercului pot să stau nemişcat oricât vreau eu. Nimic din ceea ce se întâmplă în jurul meu nu mă mai interesează. Cercul mă izolează perfect de lumea exterioară şi de mine însumi. Este spaţiul fericirii totale, al calmului desăvîrşit.

Când eşti în interiorul cercului nu simţi nici frica, nici foamea şi nici durerea. Chiar şi timpul se opreşte. Te scufunzi pur şi simplu în abstracţie ca într-un vis protector. Devii centrul cercului.

Când vreau să ies din cerc întind pur şi simplu mâna şi întrerup linia cercului. Nimeni nu poate să o facă pentru mine în afară de mine însumi. Nimeni nu poate să taie cercul, din afară, pentru mine. Miracolul cercului stă în protecţia totală pe care o oferă.

De când a fost inventat cercul, lumea o duce mult mai bine. Nu mai sunt războaie, nu mai e foamete, nu mai sunt catastrofe. A scăzut şi criminalitatea. Oamenii, imediat ce sunt cuprinşi de greaţă, se înconjură de un cerc. Când cineva zgândăreşte pe cineva, cel zgândărit intră imdiat în cerc. Dacă un hoţ pătrunde în timpul nopţii în casa noastră, ne închidem imediat într-un cerc.

Dacă ne aflăm într-o călătorie şi suntem obosiţi, cel mai bine e să ne odihnim în interiorul cercului. Dacă nu putem răspunde la o întrebare esenţială,

cercul este cel mai bun loc de refugiu şi meditaţie. Dacă ni se apropie momentul morţii şi nu vrem să murim, putem vegeta la infinit în interiorul cercului.

E adevărat că două fiinţe umane nu pot intra niciodată împreună înlăuntrul aceluiaşi cerc. Sunt unii care au încercat, dar degeaba. Un cerc pentru doi, aşa ceva nu există şi e sigur că nici nu va exista vreodată.

Sunt unii care au încercat să-şi ia cu ei în cerc câte un animal: fie câine, fie pisică, fie şoarece. Dar nici aşa nu merge. Imediat ce iei cu tine, în interiorul cercului, o altă fiinţă vie, cercul nu mai funcţionează de loc.

De când oamenii s-au învăţat să se închidă în interiorul cercurilor, oraşul şi-a schimbat total înfăţişarea. Peste tot sunt numai cercuri. Unora le place să-şi instaleze cercul pur şi simplu pe trotuar sau în mijlocul străzii. Sunt alţii care nu mai ies din cerc timp de zile şi zile în şir. În marile săli de aşteptare, în pieţele publice, în gări nu vezi acum decît oameni ghemuiţi, parcă uitaţi în cercul lor. Aşa se face că în oraş e mai multă linişte şi străzile sunt mult mai curate.

La început, ca să poţi trasa un cerc, aveai nevoie de o cretă neagră, magnetică. O cretă care costa destul de scump şi majoritatea populaţiei nu-şi putea permite să o cumpere. Încetul cu încetul însă preţurile au mai scăzut şi au apărut chiar şi crete colorate. Până la urmă primăriile au început să distribuie populaţiei, în mod gratuit, crete de cerc.

Astăzi nici nu mai este nevoie să ai o cretă ca să-ţi trasezi un cerc în jurul tău. Cercul poate fi desenat cu orice, un vârf de creion, un ruj, o lamă de briceag, un ac şi chiar cu unghia.

Cercul este cea mai mare invenţie a tuturor timpurilor, toată lumea o recunoaşte. Iată, se apropie sfîrşitul mileniului şi nimeni nu mai este nefericit.

Potrivit unor sondaje recente, locuitorii oraşului îşi petrec mai bine de trei sute de zile pe an în interiorul cercurilor. S-a făcut deja un recensământ al celor care n-au mai ieşit din cercul lor de cinci ani, de zece ani, de douăzeci de ani. Fără îndoială, aceşti oameni au prins gust de eternitate.

Ceea ce mă nelinişteşte însă puţin sunt unele zvonuri care circulă de o vreme în oraş. Se spune că toate cercurile ascund, totuşi, o capcană. Se spune că uneori omul intră în cerc dar că nu mai poate ieşi. Se vorbeşte chiar despre oameni care, în pofida voinţei lor, au rămas blocaţi în cercuri. Se mai vehiculează ideea cà oamenii care trăiesc în cercul lor de zece sau de douăzeci de ani sunt, în realitate, prizonieri ai cercului. Se mai spune de asemenea că, de câtva timp, majoritatea cercurilor nici nu mai ascultă de oameni. S-ar părea că

sunt nenumăraţi cei care, odată intraţi în cerc, descoperă că nu mai pot să-şi deschidă cuşca în care au intrat.

Şi că nu vor mai putea ieşi, de fapt, niciodată.

DEPANATORUL

Războiul s-a terminat. Acum adunăm şi îngropăm cadavrele.

Avem mai multe maşini de adunat şi îngropat cadavrele. În felul acesta totul merge mult mai repede. Cadavrele sunt răspîndite pe o suprafaţă mult prea mare şi de aceea a trebuit să inventăm aceste maşini care adună şi îngroapă cadavre.

Maşina de adunat şi îngropat cadavre face o treabă foarte curată şi foarte sigură. Mai întîi are loc identificarea. Asta înseamnă că maşina separă cadavrele învinşilor de cadavrele învingătorilor. Apoi, cântăreşte corpul, îi ia dimensiunile, îl dezbracă şi îl spală. Sapă o groapă şi confecţionează un sicriu din plastic. Toatea astea odată terminate, maşina introduce coprul în sicriu şi sicriul în groapă. În tot acest timp, difuzorul maşinii transmite o rugăciune al cărei conţinut a fost ales cu atenţie, în funcţie de religia defunctului. După ce acoperă groapa, maşina înfige deasupra o cruce, sau o piatră, sau orice alt simbol adaptat de natură să marcheze mormîntul. La sfârşit, maşina ambalează efectele soldatului, redactează o scrisoare şi trimite pachetul la părinţii eroului.

Maşina este complet automatizată şi are o autonomie de câteva săptămîni. Se adaptează la toate denivelările terenului, plonjează în adîncurile fluviilor şi ale mării, străbate pădurile şi se caţără pe munţi. Poate chiar şi zbura pentru a intercepta cadavrele aeriene. Dacă, din întîmplare, cade în pană, un depanator este chemat printr-un mesaj radio care indică poziţia maşinii.

Eu sunt unul dintre depanatori. Trăiesc în interiorul maşinii mele de depanat unde dispun de un confort acceptabil, de o mică bucătărie, de cărţi şi de une videocasetofon. Cea mai mare parte a timpului nu fac decît să mănînc, să mă uit la filme de război şi să aştept mesajele maşinilor căzute în pană. Când o maşină de adunat şi îngropat cadavre lansează un S.O.S., mă îndrept imediat în ajutorul ei. Maşina mea de depanat face singură toată treaba. Eu nu trebuie decît să supraveghez operaţiunile din interiorul maşinii de depanat. Câteodată aştept zile şi zile în şir pînă cînd o maşină de adunat şi îngropat cadavre are o pană. Este o adevărată bucurie pentru mine să fiu chemat în ajutor pentru că am, în felul acesta, ocazia de a mă mişca un pic.

Câteodată văd peisaje cu adevărat minunate. Ce-mi place foarte mult sunt mai ales munţii. Nimic nu e mai frumos pe lume decît un apus de soare la munte. Uneori frumuseţea devine irezistibilă şi încep chiar să fac fotografii.

Dar cea mai mare plăcere a mea este să scriu mici poezii despre măreţia locurilor vizitate. N-am descoperit decât încetul cu încetul că aveam darul poeziei. Ce ciudată este această nevoie de a fixa pe hârtie sentimentele pe care le încercăm în faţa naturii!

Am scris, până acum, aproape o mie de poezii despre păsări, arbori, stânci, vânt, zăpadă, lună, stele, nori, curcubee, iarbă, câmpie şi aşa mai departe.

Tare mi-ar place să le public într-o zi.

VOCI ÎN ÎNTUNERIC (I)

„Domnu'! Domnu'!“ „Da?“ „Nu vă supăraţi, animalul acesta mic, cu patru guri, e al dumneavoastră?“ „Al meu, da.“ „Dacă înţeleg bine, tocmai s-a apucat să-mi ronţăiască degetele de la picioare, nu?“ „Da, e adevărat, are-n el o foame care nu se mai termină.“ „Ce creatură! N-am mai văzut încă aşa ceva. “ „Cred că este şi ultimul din specia sa.“ „Ciudat. Poftim, îmi înfulecă pulpele şi eu nu simt absolut nimic“. „Aşa e el, blând. Şi asta întotdeauna, indiferent ce face.“ „Bine, da' cu ce se hrăneşte de obicei?“ „Cu carne, domnule, numai şi numai cu carne proaspătă.“ „Şi credeţi c-o să mă devoreze în întregime?“ „Da, domnule. Când începe să hăpăiască pe cineva nu-l mai opreşte nici dracul“. „Sper totuşi că nu-l plimbaţi prea des.“ „Nu, dacă ieşim o dată sau de două ori pe an.“ „Atunci înseamnă c-am fost tare prost inspirat să trec pe aici.“ „Suferiţi de insomnie?“ „Înainte de patru dimineaţa, exclus, nu pot închide un ochi. Sechele din timpul războiului. Ştiţi, eu am fost medic militar.“ „Zău? Iar eu am lucrat pentru secţia de furnituri sanitare.“ „Numele meu este Vernescu, doctor Vernescu.“ „Încântat de cunoştinţă. Eu mă numesc Bartolomeo.“ „Dar cum poate el să înghită un om şi să-i producă în acelaşi timp atîta plăcere omului pe care-l înghite?“ „Ăsta-i secretul lui. Ştie să se apropie cu fineţe, începe cu extremităţile…“ „În schimb văd că avansează destul de repede.“ „Asta pentru că şi dumneavaostră sunteţi admirabil de calm. Sunt unii care se zbat, fac scandal, şi treaba asta nu-i place.“ „După părerea dumneavoastră cât aş mai avea de trăit?" „În jur de cinci minute.“ „Atunci vă rog ceva. Fiţi bun şi aprindeţi-mi o ţigară. Am un pachet în buzunarul de la haină, în dreapta.“ „Cu plăcere.“ „Mulţumesc.“ „Altceva? Un cuvînt acasă, pentru soţie?“ „A, nu, eu trăiesc de unul singur.“ „Nu-i uşor, cu singurătatea. Şi pe mine, singurătatea mă termină.“ „Da, numai că, vedeţi, dumneavoastră aveţi micul dumneavoastră animal…“ „Da, da' nici nu vă spun ce probleme am ca să-l hrănesc…“ „Acum mi-a ajuns la sex.“ „Am încercat aproape totul cu el. Am vrut să-l învăţ să devină vegetarian.“ „Ah, cât de uşor mă simt! A ajuns acu' la inimă.“ „Am încercat să-l învăţ să bea apă. Ei bine, vă puteţi imagina că făptura asta nu se atinge niciodată de apă?“ „E la gâtul meu acum.“ „Şi de fapt, dacă o să-l priviţi mai bine o să vedeţi chiar că trăieşte fără să respire.“ „Văd că mă priveşte drept în ochi. Credeţi că se pregăteşte să-mi smulgă limba?“ „Da, dar cuvintele dumneavoastră n-o să le uite niciodată.“

OMUL CU CALUL

Sunt singur în camera mea şi ascult Corelli. De când calul s-a instalat în faţa blocului nu mai am chef să ies nicăieri.

Au trecut două săptămâni de când doamna Vernescu, proprietăreasa, m-a anunţat că în faţa imobilului mă aşteaptă un cal. „Imposibil, doamnă, am răspuns, eu nu am cal.“ „Ba da, ba da, calul vă aşteaptă“, a insistat ea împingându-mă spre una din ferestre. Cred că atunci am pierdut eu, de fapt, partida. Pentru că nu m-am arătat destul de ferm. Recunosc, în faţa imobilului se afla un cal. Dar la ora aceea calul avea încă un aer absolut indecis. Bine, se uita el, vag, spre etajul trei, unde se află ferestrele mele, numai că nimeni pe lume n-ar fi putut să demonstreze atunci că animalul căuta din priviri **exact ferestrele mele.**

Abia când a fost să ies în oraş calul a început să-şi manifeste un interes straniu faţă de mine. Întâi, că mă urmărea peste tot. Să zicem că intram la poştă, ei bine, calul mă aştepta răbdător în faţa poştei. Când mă plimbam într-un parc, îl auzeam tropăind în spatele meu pe aleile parcului. Trebuie să recunosc totuşi că nu m-a inoportunat niciodată în drumurile mele şi că întotdeauna a stat la o distanţă respectuoasă, de aproximativ trei, patru metri, în spatele meu. Iar eu poate că aş fi reuşit să nu-l iau în seamă dacă lumea n-ar fi făcut atîtea comentarii.

„O, ce cal frumos aveţi!“ mi-a spus, din prima zi, doamna Cantonelli. Ori de câte ori mergeam după pâine domnul Pippidi, brutarul, mă întreba „şi pentru domnul cal, nimic?“. La chioşcul de ziare vânzătorul nu se putea abţine, îşi scotea de fiecare capul şi se uita peste umărul meu murmurînd „ce exemplar reuşit, dumnezeule, ce exemplar!“. Iar în ce-l priveşte pe domnul Carcalete, care ţine cafeneaua din colţul străzii noastre, el ieşea de-a dreptul în stradă ca să adape calul ori de câte ori intram eu ca să cer o bere. „Gata, şefu', s-a făcut“ îmi arunca domnul Carcalete apoi, cu un surâs complice pe faţă.

Cred că am încercat de mii de ori să explic la toată lumea că nu era vorba de „calul meu“. Că eu n-aveam nimic de-a face cu animalul. Şi că nici familia mea nu avusese niciodată cal. Şi că nici la curse nu pariasem vreodată. Da, calul mă urmărea… Ei, şi ce? Şi ce dacă mă urmărea? Faptul că mă urmărea nu era decît o pură întîmplare, aşa căzuseră sorţii pe mine. Oricui i se putea întîmpla, dacă stăm să ne gândim bine. Şi dacă dormea în faţa casei mele, ce mare minune că dormea în faţa casei mele? Bine, de acord, calul priveşte foarte des spre

ferestrele camerei mele. Dar ce putea să-nsemne asta? Mult mai de necrezut era faptul că nimeni nu se gîndise mai din vreme să sesizeze poliţia sau pompierii. Cine a mai văzut vreodată cal umblând hai-hui pe străzile oraşului? Înţeleg, pisicile, câinii, chiar şi alte animale mici, dar un cal? Şi mai ales un cal alb?

Numai că nimeni nu mi-a ascultat în mod serios explicaţiile. La sfârşitul primei săptămâni toată povestea cu calul devenise deja destul de jenantă pentru mine. Am încercat eu, atunci, să contactez municipalitatea. Dar nici acolo, bineînţeles, nimeni nu ştia ce trebuia făcut. Nu existau nici un fel de instrucţiuni precise pentru caii albi rătăcitori. Şi de fapt, mi-au zis dumnealor, atâta vreme cât nu făcea nici un rău şi nu contravenea ordinii publice, calul era liber să se deplaseze pe străzi şi chiar să-şi aleagă un stăpân.

La începutul celei de-a doua săptămâni devenise clar pentru toată lumea, chiar şi pentru mine, că „domnul" cal se ataşase profund de persoana mea. Cum mă întorceam acasă, se şi instala în faţa uşii imobilului şi nu înceta să-mi scruteze ferestrele. Îl pândeam şi eu, ascuns după perdelele de pluş. Da, acum era evident, calul nu privea **decât** ferestrele mele. Era ca şi cum ochii săi mari, neobosiţi, ar fi aşteptat un răspuns. Uneori mă trezeam în timpul nopţii ca să arunc o privire spre stradă. Calul meu alb era întotdeauna acolo, câteodată tolănit pe trotuar, dar continuu obsedat de ferestrele mele. În tot acest timp n-a dormit niciodată, n-a nechezat niciodată. Când mai ieşea cineva din imobil ca să-i dea puţin orz, mesteca în tăcere, fără nici o grabă, într-o demnitate totală.

Iată de ce stau închis în camera mea şi ascult Corelli. M-am săturat să mai îndur aluziile răutăcioase ale oamenilor. Unde să mai ies? Cui să-i mai explic, ce? Toţi sunt împotriva mea. Chiar şi locatarii din imobil. În fiecare dimineaţă, doamna Vernescu îmi bate la uşă ca să mă invite la ea, la cafea. Şi mă cercetează cu o privire curioasă care mă face să văd roşu de furie. Ce naiba poate să vadă ea pe faţa mea? Şi de ce-mi vorbeşte mereu cu o voce mieroasă? Şi de ce mă întreabă la sfârşit, de fiecare dată, care sunt intenţiile mele?

Domnul Carcalete, vecinul meu de palier, mă sună câteodată de la birou ca să mă întrebe dacă n-am nevoie de nimic. Iar domnişoara Matilda cumpără în fiecare zi câte un ziar în plus pe care mi-l strecoară pe sub uşă. Ca să nu mai vorbesc de portar, care-mi sună la uşă ca să mă întrebe tot felul de absurdităţi. Ultima oară când i-am deschis a exclamat „A! sunteţi încă aici?!".

Sunt zile când trecătorii se opresc, şi ei, în faţa imobilului. Se aliniază în spatele calului şi se uită, şi ei, prelung, la feresterele mele. Ce să înţeleg eu din asta? Pentru ce? De ce? Ăsta e comportament? Mi se face, pur şi simplu, silă.

Dar ascult Corelli. Şi nici nu mă mai apropii de ferestre.

Azi sunt exact trei săptămâni de când mi-a venit calul în faţa casei. În ultima vreme a mai slăbit. Iar din privirile sale urcă o tristeţe care mă face să mă simt vinovat. În noaptea asta am să iau o hotărâre.

Peste o jumătate de oră se va lumina de ziuă. A venit timpul să cobor. Bună dimineaţa, domnule cal! Tot în aşteptare, tot singur pe strada pustie? Ne măsurăm din priviri, nici unul dintre noi nu spune nimic. N-am ştiut niciodată că-i atât de simplu să încaleci pe cal. Ieşim din oraş în galop. E încă întuneric dar cerul pare mai înstelat decât oricând. O luăm de-a dreptul printr-un lan de orz! Cât orz! Câtă hrană pentru cai!

DRESORUL

Eu trăiesc de unul singur. Sunt puţin obez şi şchiopătez de piciorul stâng. Numele meu nu are nici o importanţă.

Mi se întâmplă uneori să cunosc oameni. Prima lor reacţie, când m-au văzut, este să mă invite pe la ei. Dar eu le spun „mulţumesc, doamnă, mulţumesc, domnule, astăzi îmi este imposibil, dar rămâne poate pe altă dată".

Bineînţeles că nu există nici o „altă dată".

La birou, sunt întotdeauna punctual şi tăcut. Toată lumea crede că am un temperament timid şi introvertit iar eu nu ţin să-i dzamăgesc. De fapt, în cea mai mare parte a timpului, nu fac decât să mă gândesc la animalele mele.

Adevărata mea viaţă începe la ora zece seara, când zgomotele din imobil se mai calmează. Abia atunci deschid uşa capitonată a încăperii capitonate unde-mi ţin animalele.

Am aşa: şase şerpi, trei broaşte ţestoase, douăzeci de şoareci albi, câteva broaşte de baltă (ele sunt atât de perfide încât nu reuşesc niciodată să le număr pe toate), doi melci, un câine, trei pisici (una neagră, una albă şi una roşcată), doi cocoşei de Coşinşin, un papagal, două turturele, o familie de scorpioni, o familie de iepuri, şaizeci de peştişori roşii într-un acvariu mare, un arici, cel puţin o sută de buburuze şi treizeci de fluturi diurni minunat coloraţi.

Mai am, de asemenea, şi un exemplar, încă tânăr, dintr-o specie pe care nu o reuşesc să o identific: un fel de cerb cu coamă de cal, roşu pe coaste, negru pe piept şi alb la gât. Pe măsură ce creşte descopăr că are ochi de om şi că botul său se desenează de fapt ca o gură de femeie.

Cu animalele mele am pus la punct un număr de dresaj unic în lume.

Întâi, deschid toate cuştile şi vorbesc îndelung cu animalele. Apoi le dau de mâncare:

lapte călduţ pentru şerpi
ouă moi pentru broaştele ţestoase
miez de pâine albă pentru şoarecii albi
sufleu de brânză pentru broaşte
mărar proaspăt pentru melci
chifteluţe de carne de văcuţă pentru câine
supă de pasăre pentru pisici
boabe de porumb pentru cocoşeii de Coşinşin
sâmburi de caise pentru papagali
sîmburi de boabe de strugure pentru turturele
orez fiert pentru scorpioni
pâine de casă înmuiată în sirop de coacăze pentru peştişori

alune şi nuci uscate pentru arici
pudră de polen pentru buburuze.

În ce priveşte cerbul cu coamă de cal, el mănâncă la aceeaşi masă cu mine.

După ce am terminat cu masa mă dezbrac şi fac o baie fierbinte, parfumată. Îmi ung pielea toată cu o alifie din esenţă de lavandă. Aprind o lumânare a cărei flacără se reflectă la infinit în cele două oglinzi plasate de o parte şi de alta a camerei. Apoi, gol cum sunt, mă întind pe spate în mijlocul încăperii. Într-o tăcere absolută, încetul cu încetul, respectând o ordine precisă, animalele vin să mi se alăture.

primul şarpe mi se încolăceşte în jurul piciorului stâng
al doilea şarpe mi se încolăceşte în jurul piciorului drept
al treilea şarpe mi se încolăceşte în jurul braţului stâng
al patrulea şarpe mi se încolăceşte în jurul braţului drept
al cincilea şarpe mi se încolăceşte în jurul gâtului
al şaselea şarpe mi se încolăceşte în jurul testicolelor şi al sexului

prima broască ţestoasă îmi urcă pe genunchiul stâng
a doua broască ţestoasă îmi urcă pe genunchiul drept
a treia broască ţestoasă îmi urcă pe buric

şoarecii mi se ascund în barbă ca într-un hăţiş

broaştele de baltă mi se înghesuie pe burtă

cei doi melci urcă încet şi se culcă în cavităţile urechilor mele

câinele se culcă la picioarele mele
pisica neagră mi se culcă pe umărul stâng
pisica albă mi se culcă pe umărul drept
pisica roşcată mi se culcă lipită de chelie

primul cocoşel de Coşinşin urcă pe mameolonul meu stâng
al doilea cocoşel de Coşinşin urcă pe mamelonul meu drept
papagalul mi se caţără pe frunte
cele două turturele, una pe obrazul meu stâng şi alta pe obrazul meu drept

scorpionii îmi urcă pe tălpile picioarelor şi până la urmă se pitesc între degetele mele de la picioare

iepurii mi se înghesuie la cele două subsuoare
ariciul se aşează pe inima mea

buburuzele se separă în două roiuri şi aterizează pe liniile mele din palme

peştii se aliniază ca la paradă şi privesc cu gurile lipite de sticla acvariului

cerbul cu coamă de cal se roteşte în jurul meu, fără încetare, toată noaptea

Iată cum dormim, eu şi animalele mele, într-o comuniune profundă. Iar în somnul nostru visăm toţi acelaşi vis în care e vorba despre istoria fiinţei noastre comune. Ne simţim extraordinar de bine împreună şi ştim că se apropie momentul în care limitele dintre noi vor fi transgresate. Deja, animalele mele au început să guste, discret, din sângele şi din carnea mea. Din ce în ce mai des, cînd mă trezesc dimineaţa, corpul meu e plin de răni minuscule.

Dar numai cerbul meu cu ochi omeneşti va şti, poate, să povestească, într-o zi, cum am fost devorat în marea noapte de iubire universală.

VOCI ÎN LUMINA ORBITOARE (I)

AL DOILEA — L-am adus. El e.
PRIMUL — A spus?
AL DOILEA — Nu vrea.
PRIMUL — Nu vrea?
AL TREILEA — Ba nu…
PRIMUL — Spune sfoară!
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Ciudat. De ce nu vrea?
AL TREILEA — Ba vreau.
AL DOILEA — Nu ştiu de ce nu vrea. I se rupe pur şi simplu de noi.
PRIMUL — De ce nu vrei să spui sfoară? Până unde crezi că poţi să abuzezi de generozitatea mea? Până când să înghit toate astea?
AL DOILEA — Hai, spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — O să-i pară rău.
AL DOILEA — O să-ţi pară rău.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Ei bine, aşa nu mai putem continua.
PRIMUL — Toţi cei care au trecut pe aici înaintea ta au spus sfoară. E bine s-o ştii.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Au spus sfoară şi acum sunt toţi bine *merci*. Toţi.
AL DOILEA — Hai, spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Poate că ăsta n-a mai spus până acum niciodată sfoară.
AL DOILEA — Se poate.
AL TREILEA — Ba am mai spus, am spus.
PRIMUL — Poate că nu ştie să spună sfoară.
AL TREILEA — Sfoară!
AL DOILEA — Cum adică, să nu ştie să spună sfoară? Toată lumea ştie să spună sfoară.
PRIMUL — Şi atunci de ce nu vrea să spună sfoară?
AL TREILEA — Sfoară!
PRIMUL — O să ne scoată din minţi!
AL DOILEA — Spune sfoară, nenorocitule! Spune sfoară!
AL TREILEA — Sfoară!
PRIMUL — Sfoară! Spune sfoară! Ce ai cu noi că nu vrei să spui sfoară?
AL TREILEA — Sfoară.

PRIMUL — Ia uită-te la mine. Te uiţi?
AL TREILEA — Da.
PRIMUL — Spune sfoa-ră.
AL TREILEA — Sfoa-ră.
PRIMUL — Sfoa-ră. Hai spune sfoară şi considerăm povestea asta terminată.
AL TREILEA — Sfoa-ră.
PRIMUL — Hai, nu fi prost. Spune sfoară.
AL DOILEA — Spune sfoară că dacă nu îţi sparg capul!
AL TREILEA — Sfoară!
PRIMUL — E clar. Ăsta n-o să spună niciodată sfoară.
AL DOILEA — Exclus. Îl facem noi să spună pînă la urmă.
AL TREILEA — Sfoară!!
PRIMUL — Hai, fii rezonabil şi spune sfoară.
AL DOILEA — E mai bine să nu ne forţezi să te facem să spui sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Vrei să-ţi spun ceva? Află că până şi eu am spus sfoară.
AL DOILEA — Poftim!
PRIMUL — Şi e uşor. Trebuie să repeţi după un altul: sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Spune sfoară, spune sfoară cât nu e prea tîrziu.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Da' ce-i aşa de greu să spui sfoară? Spune, dom'le, sfoară!
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Sfoară! Sfoară! Sfoară! Spune, fir-ar să fie, spune o dată!
AL TREILEA — Spun, spun, spun.
PRIMUL — Păi deschide gura şi spune!
AL TREILEA — Sfoară!
AL DOILEA — N-am mai pomenit aşa ceva.
PRIMUL — Ţi-e ruşine să spui sfoară?
AL TREILEA — Nu, nu!
PRIMUL — Păi atunci spune sfoară!
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Incredibil. Ce facem?
AL DOILEA — Să nu-ţi închipui că n-ai să spui sfoară! Auzi, să nu-ţi închipui c-ai să scapi fără să spui sfoară. Scoate-ţi chestia asta din cap. Nimeni nu scapă de aici fără să spună sfoară. Înţelegi, blestematule, înţelegi ?
PRIMUL — Pînă şi el, pînă şi el a spus sfoară.
AL DOILEA — Păi nu?
PRIMUL — Amîndoi am spus sfoară, amîndoi.
AL DOILEA — Păi nu?
PRIMUL — Şi ia te uită… cum ştiu să dansez menuetul.
AL DOILEA — Şi ia te uită… cum ştiu să dansez menuetul.
PRIMUL — Spune, dom'le, sfoară.

AL DOILEA — Hai, spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară, sfoară, sfoară.
PRIMUL — Asta-i prea de tot. Dumnezeu mi-e martor, asta-i prea de tot!
AL DOILEA — O să se sfârşească rău, da' rău, rău.
PRIMUL — Spune sfoară şi cară-te!
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Spune sfoară şi am uitat totul.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Ce fac, îl ating?
PRIMUL — Chiar vrei s-o-ncasezi?
AL TREILEA — Sfoară!
PRIMUL — Sau poate nu ştii ce înseamnă sfoară.
AL DOILEA — Cum să nu ştie ce înseamnă sfoară?
PRIMUL — Sunt unii care nu ştiu ce înseamnă sfoară.
AL DOILEA — Cum, dom'le, nu ştii ce înseamnă sfoară?
AL TREILEA — Ba ştiu.
AL DOILEA — Ştie.
PRIMUL — Atunci de ce nu zici?
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Din toată inima, hai!
AL TREILEA —Sfoarăăă…
AL DOILEA — Ce catastrofă!
PRIMUL — Măcar spune-ne şi nouă, cine dracu' te crezi?
AL DOILEA — Ai să vezi că după câteva zile tot ai să spui sfoară.
PRIMUL — Unii au spus sfoară după o săptămînă.
AL DOILEA — Unii au spus sfoară după un an.
PRIMUL — Sau după zece ani.
AL DOILEA — Sau după douăzeci de ani.
PRIMUL — Nu există să nu spui sfoară.
AL DOILEA — Îţi jur că pînă la urmă tot ai să spui sfoară.
AL TREILEA — Sfoară… sfoară… sfoară…
PRIMUL — E păcat pentru un om ca tine, că eşti tînăr.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Ai să te iroseşti şi e păcat pentru un om ca tine, că eşti un om bine.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Maică-ta mai trăieşte?
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Ar fi păcat şi pentru maică-ta.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Fraţi ai? Soră ai ? Ar fi păcat şi pentru soră-ta.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — N-o să mai ai niciodată o şansă ca asta.
AL TREILEA — Sfoară.

PRIMUL — Nimănui n-o să-i pese de tine.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Existenţă inutilă. Zvâcnet zadarnic. Trecere inutilă pe pământ. Nimic. Fâs. Zero. Vax. Neant. Praf. Abis. Vid. Suflet dezumflat. Asta vrei?
AL TREILEA — Sfoară. Sfoară. Sfoară. Sfoară. Sfoară. Sfoară. Sfoară. Sfoară.
PRIMUL — Dumneata crezi că nouă ne e uşor?
AL DOILEA — Dumneata crezi că noi nu vrem ce vrei şi dumneata, adică acelaşi lucru?
PRIMUL — Toţi vrem acelaşi lucru, bagă asta bine la cap.
AL DOILEA — Hai, gândeşte-te la ce vrei şi spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Închide ochii şi spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Trage aer în piept. Astupă-ţi urechile. Incearcă să vorbeşti cu gura închisă. Spune sfoară cu gura închisă. Poţi?
AL TREILEA — Pot.
PRIMUL — Cu gura închisă, cu urechile acoperite… Mmmmssss.
AL TREILEA — Cu gura închisă, cu urechile acoperite… Sfoară.
AL DOILEA — Uită-te la mine. Cu gura închisă, cu urechile acoperite, cu ochii închişi… Mmmmssss…
AL TREILEA — Cu gura închisă, cu urechile acoperite, cu ochii închişi… Sfoară.
PRIMUL — Pune-te pe burtă şi gândeşte sfoară.
AL TREILEA — Da. Da. Da.
AL DOILEA — Gîndeşti? Da? Gândeşte! Hai, gândeşte! Păi gândeşte, ce faci?
PRIMUL — Gândeşte, gândeşte… Sfoară… Sfoarăăă… Sfoaaarăăă…
AL DOILEA — Gândeşti? Gândeşti sau nu gândeşti?
PRIMUL — Gândeşte sau nu gîndeşte?
AL DOILEA — Nu gândeşte.
PRIMUL — Nu gândeşte?
AL TREILEA *(înăbuşindu-se)* — Sfoară! Sfoară! Sfoară!
PRIMUL — Scârbă ce eşti!
AL DOILEA — Ce porc! Ce porc! Ce porc!
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Un nimenea, asta eşti.
AL DOILEA — Avorton!
PRIMUL — Limbric! Zaţ! Zaţ opărit, asta eşti!
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — În genunchi, puturosule!
PRIMUL — Până şi Dumnezeu spune sfoară! Aşa să ştii! Asta spune Dumnezeu în creierul tău ăla putred. Sfoară.
AL DOILEA — Da, da.

PRIMUL — Ia ascultă! Taci şi ascultă! Ce cântă Dumnezeu în creierul ăla al tău? Îl auzi cum murmură sfoară?
AL TREILEA — Îl aud.
PRIMUL — Şi atunci de ce nu spui sfoară?
AL DOILEA — Nimeni nu e făcut să nu spună sfoară. Tot ce e făcut de Dumnezeu spune sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Şi în plus, toţi ştim că ai mai spus sfoară.
PRIMUL — Poftim, toţi ştim că ai mai spus, da, ai mai spus sfoară.
AL DOILEA — Eu chiar ştiu pe cineva care l-a auzit spunând sfoară.
PRIMUL — Poftim, el chiar ştie pe cineva care te-a auzit spunând sfoară.
AL DOILEA — Şi care acel cineva sunt chiar eu!
PRIMUL — Poftim, şi care acel cineva este chiar el!
AL DOILEA — Da, chiar eu, chiar eu l-am auzit, personal, spunând sfoară.
PRIMUL — Ca să vezi! Asta-i culmea! Ce rost, ce rost, ce rost mai are atunci să nu spui sfoară? De ce să nu spui ceea ce ai mai spus?
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Vrei să treci poate în locul nostru? Spune sfoară şi treci în locul nostru.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Cere-ne nouă să spunem sfoară. Mă auzi?
AL TREILEA — Da.
PRIMUL — Spune-mi să spun sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
AL DOILEA — Şi eu. Spune-mi să spun sfoară.
AL TREILEA — Sfoară.
PRIMUL — Spune-mi să spun de trei ori sfoară.
AL TREILEA — Spune! Spune! Spune!
PRIMUL — Sfoară! Sfoară! Sfoară!
AL DOILEA — Şi eu! Şi eu! De trei ori! Spune-mi să spun de trei ori sfoară.
AL TREILEA — Da! Da! Da!
AL DOILEA — Sfoară! Sfoară! Sfoară!
PRIMUL — Şi acum toţi trei! Să spunem toţi trei sfoară! Unu, doi, trei!
TOŢI TREI — Sfoară! Sfoară! Sfoară!

OMUL CARE VORBEŞTE ÎN ŞOAPTĂ

Tăcerea este singurul remediu împotriva bolii morbie care ne macină specia. Abia în ultimul timp ne-am dat seama de acest lucru. Ceea ce nu înseamnă că maladia care ne extermină încetul cu încetul nu rămâne în continuare incurabilă. Dar, datorită tăcerii, se poate acum întârzia oarecum faza finală.

S-a observat că oamenii care tac trăiesc mai mult decât cei care îşi vorbesc. Iar cei care îşi vorbesc în şoaptă trăiesc mai mult decît cei care îşi vobesc cu voce tare. Ceva şanse suplimentare au şi oamenii care îşi capitonează uşile şi pereţii, care îşi zidesc ferestrele, îşi pun vată în urechi şi îşi umplu gura cu apă. In general, nimeni nu mai ascultă muzică sau ştiri. Iar în faţa televizorului stăm numai pentru imagini.

Dar aceste măsuri nu sunt suficiente. Chiar şi aşa, boala ucide într-un ritm galopant. Sunt oameni care iau trenul pentru că trebuie să ajungă undeva, iar la gara de destinaţie un sfert dintre ei sunt morţi întrucît s-au gândit prea intens la propria lor călătorie. Toate excursiile, călăoriile, ieşirile în grup au fost de altfel interzise. Chiar deplasările scurte în familie au devenit din ce în ce mai periculoase din cauza strigătelor de bucurie ale copiilor. O traversare a oraşului în metrou este mortală pentru cincizeci la sută dintre pasageri.

De acum încolo nimeni nu mai are voie să vorbească în locurile publice. Este incredibil cum poate muri un om pentru nimic. Întreb pe cineva cât e ceasul, omul are amabilitatea de a se uita la ceas şi, înainte de a deschide gura, cade răpus. Sau, la intrarea în bloc, din reflex dau „bună ziua“ unui vecin, el îmi răspunde tot din reflex şi poftim că ne prăbuşim amândoi. Chiar şi pronunţate în gând, cuvintele sunt ucigaşe.

Nici o maşină nu mai circulă pe stradă: un claxon sau o frână pusă brusc poate ucide orice formă de viaţă pe o rază de o mie de metri. Oamenii se deplasează unul câte unul şi cât mai încet cu putinţă. Cine fuge tropăind pe stradă este considerat un asasin. La fel, este interzis să te apropii de cineva fără un motiv valabil şi fără acordul prealabil al persoanei de care vrei să te apropii. Pot fi număraţi deja cu sutele oamenii pe care noi i-am omorât din greşeală, pentru că ne-am împiedicat în dreptul lor sau am scăpat o cheie, pe trotuar, la picioarele lor.

De când trăim însă cu toţii retraşi în casele noastre, flagelul a dat mult înapoi. Nu mai ieşim la cumpărături pentru că personalul specializat al municipalităţii ne împarte zilnic raţia de mâncare. Cuvântul de ordine al medicilor este ca fiecare să rămână întins în patul său, cu ochii închişi. Cum boala a devenit teribil de perversă, se poate muri uneori şi dintr-o simplă clipire a ochiului.

Dar cu toate aceste măsuri de precauţie, mortalitatea rămâne destul de ridicată pentru că nu avem cum să nu ne auzim bătăile inimii. Tic-tacul ăsta infernal pare să fie ultima primejdie care ne mai pândeşte, şi cea mai cruntă, s-ar părea. Dacă am găsi o modalitate pentru a o stârpi, am putea trăi, cu siguranţă, la infinit.

NEBUNA LINIŞTITĂ

Oraşul nostru a fost invadat de fluturi. Sunt nişte fluturi mari, frumoşi, carnivori. Niciodată, nimeni n-a mai văzut atâţia fluturi în oraş. Au acoperit tot: străzile, casele, maşinile, arborii. Oamenii care se aflau pe stradă în momentul invaziei au fost devoraţi. Numai de la fereastra mea se pot vedea trei schelete de om şi un schelet de câine, perfect curăţate. Fluturii îţi atacă întîi genele, sprâncenele, pleoapele, buzele, coardele vocale şi papilele gustative. Este partea de care se ocupă fluturii cei mai violent coloraţi. Restul cade în seama celorlalţi.

Pentru moment, tot oraşul este paralizat. Oamenii s-au baricadat în case şi privesc strada acoperită de fluturi prin ferestrele acoperite de fluturi. Micile bestii par să se fi instalat definitiv la noi. Şi continuă să mai vină. Stratul de fluturi devine din ce în ce mai dens, parcă ar fi zăpadă colorată.

Soldaţii noştri n-au putut face nimic împotriva fluturilor. A trebuit să ne obişnuim cu ei. Până la urmă ne-am dat seama că fluturii nu devoră decât vieţuitoarele care fac gesturi bruşte. Dacă ne mişcăm foarte încet, fluturii nu reacţionează. Putem chiar să-i strivim sub picioare, ei rămân liniştiţi şi mor în tăcere. De altfel nici nu e posibil să înaintezi pe stradă decât strivindu-i sub picioare. Cum aripile lor sunt extrem de fine, aproape transparente, fluturii striviţi se descompun încet în propria lor materie redusă la starea de pudră.

Viaţa oraşului continuă într-un ritm extrem de lent. Pentru a traversa strada, domnul Colonel are nevoie de aproape o jumătate de oră. Ca să ajungă la cafeneaua cea mai apropiată, care se află la colţul străzii, domnul General îşi ia un avans de aproape două ore.

Date fiind toate acestea, oamenii gândesc şi ei cu încetinitorul. De vorbit îşi vorbesc în ritmul unui cuvânt pe zi. Chiar şi când fac dragoste, totul merge la fel de încet.

NEBUNA FEBRILĂ

Fluturii carnivori au fost alungaţi din oraş de melcii pestilenţiali. Întâi s-a simţit o duhoare în aer şi apoi melcii pestilenţiali au ieşit de pretutindeni: din măruntaiele pământului, din temelii, din pivniţe, din canale. Melcii pestilenţiali urcă pe ziduri şi pe ferestre lăsând în urmă dâre subţiri, vâscoase. Ei nu mănâncă niciodată nimic, dar mirosul pe care îl degajă este insuportabil. Pe stradă oamenii se deplasează în fugă pentru că altfel riscă să leşine de greaţă.

Problema cu melcii este că pătrund şi în case. Când m-am trezit azi dimineaţă şi m-am dat jos din pat, papucii mei erau plini de melci. Chiuveta, la baie, inundată de melci. Cum să te mai uiţi într-o oglindă când sute de melci s-au lipit deja de ea ciorchine, ca o cangrenă? La bucătărie, dau să tai o felie de pâine şi din interiorul pâinii, pe cuţit, mi se prelinge un melc. Imposibil să-mi încălzesc un pic de lapte sau să-mi fac o cafea, în fiecare ibric se ascunde deja un melc negru, cu coarne verzui, extrem de mobile. Când vreau să mă aşez, de pe fiecare scaun mă priveşte, cu aer vinovat, un melc. Incredibil cât de repede reuşesc ei să urce pe mobile, pe draperii, şi cum le place să se învârtă în cerc pe tavan. Cum deschid o carte, un melcuşor aplatizat îmi cade la picioare. Gramofonul nu mai funcţionează: melcii şi-au făcut înăuntru un cuib. Sertarele, chiar închise cu cheia, colcăie şi ele de limacşi pe ale căror coarne cresc nişte mici perişori.

Era mult mai bine cu fluturii, toată lumea o recunoaşte acum. Nu mai poţi să dai mâna cu cineva pentru că întotdeauna un melc se strecoară, fulgerător, între cele două palme. Când vrei să cumperi un ziar e aproape sigur că, ducând mâna la buzunar după bani, înăuntru dai de un melc.

Melcii striviţi sub picioare şi sub roţile maşinilor au format un strat de noroi moale amestecat cu sânge şi cu mici fibre de carne.

Întrucât trebuie să alerge tot timpul, oamenii îşi vorbesc extrem de puţin. Celor care se opresc să schimbe, totuşi, câteva cuvinte, riscă să li se facă greaţă imediat. „Fluturii erau atât de curaţi“ spune, scuipînd, un trecător. „Şi erau cu adevărat frumoşi“ răspunde altul înainte de a vomita.

Ca să poţi trăi cu melcii trebuie să înveţi în primul rând să taci. Fiecare cuvânt pronunţat îţi lasă în locul său, în gură, un melc.

NEBUNA LUCIDĂ

Melcii pestilenţiali au fost alungaţi de un animal gigantic şi difuz, al cărui corp are forma unei ploi inodore şi incolore care cade fără încetare peste oraş. Oamenii şi-au dat repede seama că ploaia nu era o ploaie adevărată pentru că ploua fără picături şi nici băltoace nu se formau pe stradă.

Tot oraşul e îmbibat acum de ploaia-animal. Ploaia-animal trăieşte chiar în materia oraşului, în cărămizi, în sticlă, în asfalt, în lemnul arborilor, în apa potabilă şi în aerul pe cate îl respirăm.

Ploaia-animal se hrăneşte cu conţinutul lucrurilor. Ea goleşte, extrem de încet şi imperceptibil, tot ceea ce are o inimă, un suflet, un sens. Lucrurile nu mai sunt decît nişte carcase. Să zicem că ţi-e poftă de un măr: îl cumperi şi mărul nu are nimic în interior. Pâinea nu mai are miez, găinile fac ouă transparente. Arborii nu sunt decât nişte trunchiuri umflate. Când ridici o piatră, îţi dai seama că este suspect de uşoară. Peştii, a căror piele nu mai îmbracă decât o bulă alungită de aer, plutesc pe suprafaţa fluviului. De fiecare dată când un câine se forţează să te latre, nu auzi decât un sâsâit şi uneori îl vezi cum se prăbuşeşte ca un fragil castel din cărţi de joc. Bronzul statuilor a devenit mai subţire decât o foaie de hârtie, iar soclurile se pulverizează sub greutatea unei vrăbii.

Ploaia-animal pătrunde din ce în ce mai adânc. Nimeni n-a putut găsi adăpost împotriva ploii-animal. Oamenii au încercat absolut totul: umbrela metalică, pelerina zincată, refugiul subteran blindat, revolta şi tăcerea. În vremea din urmă ploaia-animal a început să devore şi timpul. Nimeni nu-şi mai dă seama dacă e noapte sau zi, dacă e în stare de trezie sau de somn, dacă e singur sau înecat în mulţime, dacă îşi atinge propria sa piele sau pielea altuia de care este lipit în uriaşul conglomerat de fiinţe golite.

Pentru că ploaia-animal trăieşte, de asemenea, în carnea oamenilor, în sângele, în gesturile şi în visele lor. În plus, ea are darul ubicuităţii. Ea pulsează în interiorul fiecărui gând, al fiecărui cuvânt pronunţat. Nimic nu i se poate ascunde, ea ştie tot, în fiecare moment al zilei şi al nopţii. Ea supraveghează toate creierele în acelaşi timp pentru că ea respiră în acelaşi timp în toate creierele. Ea vorbeşte cu noi în acelaşi timp cu noi ca şi cum ar fi a doua noastră voce. Frazele ei sunt, deocamdată, destul de primitive, cum ar fi: „oh, domnule,

nu trebuie să vă gândiţi la asta“. Sau: „ah, destul, aţi mers deja prea departe“. Sau, pur şi simplu: „lăsaţi-o baltă, nici aşa n-o să iasă nimic“.

Unde-i vremea melcilor pestilenţiali, se întreabă lumea. Ei, cel puţin, erau atât de tăcuţi…

SPĂLĂTORUL DE CREIERE (I)

Unsprezece propuneri pentru marele public.

1. Sunteţi stresat? Angoasat? Dezamăgit? Alienat? Sunteţi torturat de îndoieli existenţiale? Vă e frică de bătrâneţe sau de moarte? **Încercaţi o spălare de creier.**

2. Noi, oamenii, suntem încă prizonieri ai timpului când trăiam în caverne. Patru mii de ani de civilizaţie n-au atenuat un million de ani de spaime. Specia noastră este bolnavă de trecutul ei brutal şi iraţional. Reziduurile subumane care persistă în creierele noastre sunt ca un lest ce ne împiedică să zburăm. Numai printr-o **spălare a creierului** putem tăia cordonul ombilical care ne ţine legaţi de bestia sălbatică uitată în noi.

3. Ştiinţa demonstrează că toate nenorocirile care ne macină viaţa îşi au originea în noi înşine. Să ne întoarcem spre noi înşine pentru a căuta vindecarea. Spălarea creierului este singura terapie care ţinteşte direct **cauzele** nenorocirilor noastre.

4. Spălarea creierului nu dăunează în nici un fel sănătăţii. Ea nu duce nici la modificarea personalităţii şi nici a mentalităţii celui care apelează la spălare. Funcţiile vitale ale creierului (memoria, imaginaţia, judecata) nu sunt în nici un fel afectate. Spălarea vizează exclusiv **impulsurile morbide** ale subconştientului nostru.

5. **Animalitatea ancestrală** din noi este o sursă de individualism şi de egoism, ea este cea care compromite armonia socială. Prin spălarea creierului putem să ne debarasăm de această carcasă de primitivism şi să ne reapropiem de semenii noştri.

6. Spălarea creierului ne deschide porţile unui adăpost garantat împotriva **coşmarurilor**, de orice fel ar fi ele, împotriva **nebuniei**, împotriva **dedublării personalităţii**.

7. Datorită spălării creierului putem în sfârşit să ne purificăm natura noastră intimă: ponderea animalităţii este diminuată pentru ca umanul să triumfe în balanţă. Spălarea creierului echivalează cu un al doilea botez al fiinţei noastre.

8. Numai aşa putem avea acces la o apropiere infinită de Dumnezeu. Purificarea fiinţei noastre este şi o purificare a sufletului nostru. De la înălţimea perfecţiunii sufletului nostru, Dumnezeu ne este mult mai accesibil.

9. Spălarea creierului repune în centrul fiinţei nostre esenţialul din noi. Numai aşa încetăm să mai fim un labirint putred pentru a deveni oglinda pură a întregului univers.

10. O dată cu spălarea creierului avem posibilitatea să pătrundem discret şi pe teritoriul imortalităţii. Pentru că nimeni nu este mai aproape de imortalitate decât cel care a învins toate spaimele din el, inclusiv frica de moarte.

11. Spălarea creierului reprezintă libertatea ideală, forţa de a trăi plenar extazul individual şi social, accesul la fericirea supremă. Veniţi, doamnelor şi domnilor, în număr cât mai mare, la centrele noastre de spălare a creierului. Cei mai buni specialişti şi consilieri vă oferă gratuit serviciile.

FILOSOFUL

Dragul meu Bartolomeo,

Sunt bine. Atâta doar că m-am îngrăşat un pic. (Ha, ha !) Anabeus e bine şi el.

Continui să lucrez la tratatul meu asupra decompoziţiei, infinitului şi deturnării de sine. Tocmai am terminat capitolul asupra **infinitului amputat** şi cred că sunt pe cale să propun cea mai completă şi competentă clasificare a formelor de infinit. Am deja în minte un plan pentru un studiu despre cum se poate intui infinitul, şi teoretizez cu hărnicie conceptele de **infinit negativ**, de **infinit adăugat** şi de **infinit stabil**. Nici nu-ţi închipui ce bază de plecare au fost pentru mine, în această cercetare, manuscrisele celor trei compilatori de care ţi-am vorbit: Macabeus, Panthenicos şi Karamante. Acum sunt convins că majoritatea operelor de compilaţie din secolele IV şi V ascund lucruri inimaginabile şi că, sub masca inocentă a compilaţiei, avem de-a face cu adevăraţi metafizicieni. Dar de ce se temeau ei să-şi propună deschis ipotezele, de ce trebuiau să le ascundă printre rândurile altora, rămâne încă un mister pentru mine. Dar tu mă ştii: sunt tenace şi am să descopăr eu.

În rest, viaţa mea se scurge ca de obicei. Doar că am avut recent nişte necazuri existenţiale pe care aş îndrăzi să le numesc „necazuri tipice de filosof grădinar".

Despre ce este vorba: (îţi povestesc totul în speranţa că vei putea să-mi dai un sfat).

Cum îţi spuneam şi în scrisoarea precedentă, anul acesta am decis să plantez în grădină varză şi numai varză. La început totul a decurs cum trebuie pentru că primăvara a fost, pe aici, timpurie şi însorită. Necazurile au apărut în luna mai, când verzele au început să crească. În fiecare noapte cineva îmi fura câte una. Dimineaţa, când ieşeam să ud grădina, găseam mereu câte o varză lipsă.

Aşa că m-am pus la pândă. N-am dormit câteva nopţi şi până la urmă am descoperit hoţul: un iepure alb care venea din pădure. El îmi anihila câte o varză pe noapte. Bineînţeles, i-am pus o cursă şi a doua zi îl aveam în mâinile mele. Am închis iepurele într-o cuşcă şi timp de câteva zile verzele mele au respirat în toată securitatea. Numai că un al doilea iepure alb a început să se strecoare în grădină şi să se îndoape cu o varză pe noapte. L-am capturat. L-am pus în cuşcă alături de primul. Am avut două nopţi de repaus. Apoi, un al treilea iepure a dscoperit straturile mele cu varză. L-am prins şi pe ăsta. Am făcut şi o inspecţie meticuloasă a zidului de piatră care împrejmuieşte grădina, dar n-am găsit

nicăieri nici o gaură, nici o spărtură. Acest fapt însă nu l-a împiedicat pe un al patrulea, pe un al cincilea şi pe un al şaselea iepure să-şi facă apariţia. I-am sechestrat, fără dificultate, pe toţi. Dar un sfert din verzele mele s-au dus pe apa sâmbetei.

La ora la care îţi scriu această scrisoare cred, însă, că eu sunt cel care a căzut în cursa pusă de iepuri. Tu ştii bine că eu sunt vegetarian şi că nu sacrific niciodată animale. În cuştile mele se află acum mai bine de o sută de iepuri albi cu care nu ştiu ce să fac. Să-i vând ca să fie tăiaţi, exclus. Să le dau drumul în pădure ar fi stupid pentru că ar reîncepe acelaşi joc şi ar continua să-mi devoreze verzele. Să-i ţin ar fi şi mai rău pentru că ar însemna să-i hrănesc, ori eu nu am nimic altceva să le dau decât varza care-mi rămâne în grădină.

Văd că ei o duc bine în cuştile lor, au un aer fericit, şi prosperă pe zi ce trece. Jumătate din recolta mea de varză este deja compromisă, dar, lucru ciudat, iepurii continuă să vină. Ca şi cum din verzele mâncate de iepuri ar creşte alţi iepuri (albi).

Iată de ce, dragă Bartolomeo, de când cu istoria asta mă simt puţin confuz (era să spun "teribil de trist"). Am semănat varză şi am cules iepuri. E ceva ce nu-mi place în toată povestea asta. Aş fi chiar tentat să spun că am regăsit aici un sâmbure din teoria mea asupra **infinitului adăugat**. Nu? Ce părere ai? Şi, în plus, când le dau de mâncare, iepurii ăştia mă privesc (toţi) cu un aer amuzat care mă înnebuneşte.

Deci, asta e. Compilatorul tău intim aşteaptă noutăţi de la tine.

Te îmbrăţişez, C.

SPĂLĂTORUL DE CREIERE (II)

Unsprezece precizări mai mult sau mai puţin constituţionale.
(În atenţia cadrelor din administraţie şi ordinea publică)

1. În ţara noastră spălarea creierelor este gratuită şi obligatorie. Fiecare cetăţean are datoria să procedeze la spălarea creierului său cel puţin o dată pe an.

2. Este recomandabil ca membrii aceleiaşi familii să-şi facă spălarea de creier împreună. În acest scop este de dorit ca fiecare cap de familie să-si programeze spălarea încă de la începutul anului.

3. Guvernul a deschis centre de spălare regionale, departamentale şi municipale. Practic, fiecare comunitate de 3000 de locuitori are centrul său de spălare. Orice prejudiciu (distrugere de material, furt, incendiu) adus unui centru de spălare va fi sancţionat prin spălarea totală de creier a vinovatului.

4. Pentru persoanele aflate în deplasare există centre de spălare special amenajate în gări, aeroporturi, porturi, precum şi pe şosele, la fiecare 200 de km.

5 După fiecare spălare de creier se va aplica o ştampilă pe actul de identittate al pacientului.

6. Cei care vor încerca să se sustragă operaţiunii de spălare a creierului vor fi declaraţi duşmani ai armoniei sociale.

7. Fiecare cetăţean al patriei are obligaţia de onoare de a-i demasca pe duşmanii armoniei sociale.

8. Price persoană care consideră, dintr-un motiv sau altul, că o singură spălare de creier pe an nu-i este suficientă, are dreptul şi datoria să ceară încă una sau două spălări suplimentare. Cu toate acestea, este interzis ca una şi aceeaşi persoană să procezede la mai mult de cinci spălări pe an.

9. Guvernul, datorită investiţiilor masive în cercetare, este pe cale să pună la punct primele aparate individuale de spălare a creierului. Nu e departe ziua când fiecare familie, şi chiar fiecare cetăţean al ţării, va avea propriul său aparat portabil de spălat creierul.

10. Este absolut neecsar ca fiecare nou născut să intre în viaţa socială trecând printr-o spălare de creier, executată imediat după tăierea cordonului ombilical. Experienţa dovedeşte că persoanele care au beneficiat de o asemenea spălare imdiat după naştere (sau chiar în faza uterină) se adaptează mai bine la armonia socială.

11. Persoanele care se vor mai opune spălării creierului chiar şi după a doua sau a treia spălare totală a creierului lor, vor fi **kakonate** de creierul lor.

VOCI ÎN ÎNTUNERIC (II)

— Ce facem?
— Păi ce facem?
— Auzi ceva? Vezi ceva?
— Nu.
— Să fie încă noapte?
— Se poate.
— Eu zic să ne oprim.
— Dacă ne oprim suntem pierduţi.
— Trebuia să se fi făcut ziuă de mult.
— Dacă ne gândim prea mult suntem pierduţi.
— Nu e normal că nu s-a făcut ziuă.
— Ce-ţi pasă? Important e c-am scăpat.
— Şi oraşul?
— Îl găsim noi.
— Trebuia să zărim luminile.
— Le zărim noi.
— Ai spus c-o să zărim luminile.
— Încă puţin şi le zărim.
— Ascultă, eu nu mai cred că le zărim. Tu nu vezi că ne-nvârtim ca orbeţii-n cerc?
— Dacă intrăm în panică s-a zis cu noi.
— Trebuia să se fi făcut ziuă. Şi de când tot mergem, dacă e să punem timpul cap la cap, ai să vezi că avem deja trei zile de mers.
— Imposibil.
— Sunt trei zile, ascultă ce-ţi spun. Şi, poftim, nici ziuă nu se face şi ne mai şi scufundăm în gelatina asta.
— Important e că suntem liberi.
— Da, dar nu veză că orbim?
— N-am ajuns încă unde trebuia.
— Ba eu cred c-am şi trecut şi ne-am înfundat mergând prea departe.
— Important era să ne îndepărtăm, nu?
— Trebuia să ne fi oprit la ţipăt.
— La care ţipăt?
— Când s-a auzit ţipătul. Acolo trebuia să ne oprim. Acolo era de gândit. Nu trebuia să trecem de ţipăt.
— Eu n-am auzit nici un ţipăt.

— Ba ai auzit pentru că ţi-am spus că se auzea un ţipăt şi m-ai întrebat **ce ţipăt**?, deci auzeai.

— Ce-are-a face ţipătul?

— Trebuia să ne oprim la ţipăt.

— M-ai înnebunit cu ţipătu' ăsta.

— Îţi spun, noi ori am ajuns prea departe, ori de la început am luat-o în sens invers.

— Ne-ntoarcem dacă vrei.

— Bine, da' e rându' rău să pipăi urmele.

— Da' mâine încercăm din nou, da?

— Absolut.

— Şi dacă se prind gardienii că ne-am întors?

— N-au cum. Important e să regăsim gaura, să ne întoarcem prin aceeaşi gaură, să nu cumva să trebuiască să mai facem o altă gaură în zid. Dup-aia punem totu' la loc, închidem după noi ferestrele, aruncăm pilitura, facem curat, ştergem tot şi ne prefacem că ne-am trezit cu toată lumea, ieşim la msa de dimineaţă.

— Şi gratille? Or să le vadă lărgite. Ţi-am spus să nu le strâmbi aşa de tare.

— Lasă, gratiile sunt treaba mea, le-ndrept eu la loc, or să fie exact ca înainte.

SPĂLĂTORUL DE CREIERE (III)

Unsprezece reguli privind buna funcţionare a centrelor de spălare.
(Exclusiv pentru personalul însărcinat cu spălarea creierelor şi cu întreţinerea centrelor de spălare)

1. În centrele de spălare a creierelor trebuie să domnească o curăţenie perfectă. Este de dorit ca sălile de aşteptare să degaje un miros de trandafiri.

2. Înainte de operaţiunea de spălare este necesar ca pacientul să aştepte puţin. Sala de aşteptare nu trebuie să fie niciodată pustie. Când o familie soseşte la centrul de spălare, ea trebuie să găsească în sala de aşteptare cel puţin o altă familie bine dispusă care îşi aşteaptă rândul. Figuranţii centrelor de spălare trebuie să facă tot ce le stă în putinţă pentru a întreţine o atmosferă de încredere, de comunicare.

3. Personalul trebuie să fie politicos, dar nu **foarte** politicos. El trebuie să lase impresia că este debordat de muncă şi chiar un pic obosit. Oamenii trebuie făcuţi să creadă cu orice preţ că spălarea se face exclusiv în interesul lor.

4. În sala unde se face spălarea nu trebuie lăsată nici o urmă de sînge, de salivă sau de urină. Lumina va fi dulceagă, aerul proaspăt şi muzica de fond cordială.

5. Este necesar ca pacientul să coopereze de la bun început cu cel care-i spală creierul. Dacă specialistul cu spălarea consideră că pacientul simulează doar cooperarea, se poate trece direct la spălarea totală.

6. Dar dacă pacientul este doar înfricoşat de spălare, el rămâne, în principiu, recuperabil. Pretextând afluenţa şi aglomeraţia, specialistul cu spălarea îl va reprograma pe pacient. Iar dacă e nevoie, pacientul va fi amânat de câteva ori, până când exasperarea va învinge frica.

7. Dacă un pacient sucombă în timpul spălării, înseamnă că vidul a ucis o memorie rebelă. Specialistul cu spălarea va continua să spele creierul în cauză chiar şi după moartea clinică a creierului în cauză.

8. Semnalăm că de un timp a apărut o întreagă categorie de indivizi perverşi care frecventează centrele de spălare pentru plăcerea lor. Potrivit experţilor noştri, spălarea creierului şi senzaţia de vid le produce o voluptate infinită.

9. Perverşii fascinaţi de spălarea creierului sunt uşor de recunoscut: ei se declară în mod deschis duşmani ai armoniei sociale tocmai ca să fie supuşi spălării totale. În măsura posibilului, aceşti drogaţi ai spălării de creier vor fi angajaţi ca figuranţi în sălile de aşteptare ale centrelor de spălare.

10. La sfîrşitul fiecărei zile de lucru, specialiştii cu spălarea îşi vor spăla unii altora creierele. În principiu, după un anumit număr de ore de lucru, există primejdia ca specialistul cu spălarea să fie contaminat de reziduurile memoriilor pe care le spală.

11. Dacă specialistul cu spălarea sucombă în timpul unei operaţiuni dificile de spălare, înseamnă că memoria rebelă a pacientului a ucis vidul. În măsura posibilului, specialistul cu spălarea va continua spălarea şi după propria sa moarte.

MÂNCĂTORUL DE CARNE

Uitaţi-vă la voi, cum vă place să cumpăraţi carne!

Carne de porc, carne de vită, carne de oaie, carne de pasăre, carne de peşte, vânat, melci, jivine… Orice carne e bună pentru corpul vostru de carne.

De fapt, nu suntem decât nişte bucăţi de carne care digeră carne.

Trăim cu toţii într-un univers de carne. Sunt absolut convins de asta. Totul e carne.

Încerc să-mi amintesc: când mi-am dat seama pentru prima dată că bucuria cea mai mare a vieţii mele este să cumpăr carne? Hm, încă de mic copil îmi plăcea să privesc vitrinele măcelăriilor.

Iar când am început să am primele orgasme, ei bine, ele au fost declanşate la vederea cărnii crude… crude, abundente şi proaspete. Ce-a fost, de fapt, viaţa mea, dacă nu o lungă alergătură după carne?

Carne…
Intestine calde şi urechi pârlite de porc…
Picioare zemoase de viţel…
Creier de bou, pané…
Raci de apă dulce, fierţi…
Ficat crud de morun şi ficat de gâscă, natur…
Guşă de fazan…
Cozi de langustă…
Rinichi de orice animal, fript…
Limbă afumată de oaie…
Supă de pupile de viperă…
Ah, ce delicii!

Da, am devenit, sunt, un prizonier al cărnii, un prizonier pasionat al cărnii. Nu mănânc decât carne şi chiar şi după ce mă satur de carne îmi place să ţin în gură o bucată de carne crudă. Pe care continuu să o mestec fără să o înghit. Iar dacă mi se întâmplă uneori s-o înghit din greşeală, o singurătate profundă mă cuprinde dintr-o dată.

Încerc să-mi amintesc: când mi s-a întîmplat pentru prima oară să muşc, în timp ce mâncam dintr-o bucată de carne trîntită direct pe masa de lemn, chiar din masa de lemn? Cred că imediat după ce noaptea în care nevastă-mea a dispărut în mod inexplicabil din patul nostru conjugal… Ce mult m-a impresionat atunci întîmplarea asta! Dar m-a şi făcut să mă apropii extrem de intim de, cum să zic, însăşi esenţa naturii aşa-zis anorganice.

Atunci am avut eu dintr-o dată revelaţia că eram înconjurat de carne. Şi că tot ceea ce putem noi atinge cu mâinile, cu buzele, cu pielea, cu simţurile noastre nu sunt decât membranele unui imens stomac care ne conţine. Şi am gustat atunci, da, am gustat din lemnul din care era făcută masa mea de bucătărie, din pielea din care erau făcute valizele mele de călătorie, din sticla din care erau făcute ferestrele prin care priveam, din argintul din care erau făcute tacâmurile cu care mâncam… Iar într-o noapte de extaz şi revelaţie mi-am devorat jumătate din cărţile mele preferate!

Şi vă jur, vă jur! Totul e carne!

Definiţia omului, vă interesează definiţia omului? O bucată de carne dotată cu raţiune care devoră în mod inconştient şi fără încetare carnea care creşte în jurul lui, iată definiţia omului.

Definiţia cărnii, vă interesează în acest caz definiţia cărnii? Eu! Eu sunt un exemplu de carne care se gîndeşte continuu la carnea care mă înconjură. Iar fericirea, ei bine, fericirea este posibilă în univers numai şi numai pentru că fiecare varietate de carne are gustul şi aroma ei distincte.

Nici nu vă pot spune ce raport de pură intimitate mi-am creat cu mine însumi în clipa în care am încercat să gust din propria mea carne!

Dar mai ales gustul propriei mele inimi m-a făcut să mă scufund definitiv în interiorul meu. Şi de atunci gura mea nici nu mai are nevoie să mestece carne străină. Propria mea limbă îmi ajunge. În momentul de faţă scopul meu este să mă pot mânca cu gura mea în sens invers, să pot fora spre măruntaiele mele. Visul meu este să pot să mă înconjur de propria mea gură şi să trăiesc închis în carcasa propriilor mele papile gustative.

Iată-mă, am devenit un **perpetuum mobie** perfect. Sunt acum capabil să mănânc la nesfârşit din propria mea carne fără ca organismul meu să producă vreo excreţie. Hrănindu-mă cu propria mea carne mă încarc cu energia de care am nevoie ca să continuu să mănânc din propria mea carne care creşte la loc imediat ce am mâncat-o.

Dar momentele cele mai fascinante ale acestui festin este când ajung să-mi ronţăi extremităţile propriului meu creier. Şi nimic nu creşte mai repede în gura mea (care îmi înconjură pielea ca un măr a cărui suprafaţă este o rană deschisă) decât creierul pe care tocmai îl mestec în gura mea. Mă tem chiar că din cauza forţei de regenerare a creierului meu am început să mă îngraş.

A, de unde vine, vreţi dumneavoastră să ştiţi, această dorinţă a mea de a-mi înfige dinţii în straturile profunde ale propriului meu creier? Sincer să fiu, nu ştiu. Există poate ceva ce mă atrage în chiar inima creierului meu, şi unde stimt că trebuie să-mi înfig dinţii… Numai că din păcate acel ceva creşte mai repede decât pot eu să-l mănânc. Iar straturile sale protectoare se umflă chiar în timp ce eu le devor, de unde senzaţia asta că sunt respins de o forţă a carei origine îmi rămîne necunoscută.

Iată-mă ascuns în camera mea: sunt un fel de sferă uriaşă, înconjurat de o gură care face corp comun cu pereţii camerei mele. Încă două, trei zile şi camera în care sunt închis va exploda, făăr îndoială, din cauza creierului meu care se umflă ca un aluat. Aud deja cum plafonul începe să crape şi mi se pare că vecinii de la etaj coboară în fugă pe scări.

Sap cu dinţii, din ce în ce mai repede, în materia periferică a creierului meu care nu încetează să se dilateze. Mă umflu, cresc, explodez prin ferestrele şi uşile blocului meu de zece etaje şi aud strigătele locatarilor care părăsesc cartierul.

Nu-mi cereţi să vă explic cum de am putut ajunge până aici. Ştiţi bine că eu am fost întotdeauna un om la locul lui, calm, amabil... Aş spune chiar că am avut întotdeauna o predilecţie pentru discreţie şi singurătate, şi nicidecum pentru ieşirile necontrolate şi devorarea cartierului în care locuiesc.

Încă puţin şi avalanşa asta carnivoră, avalanşa asta care este lupta dintre gura mea şi creierul meu, va înghiţi tot oraşul.

Domnilor, vă rog, vă implor, nu mă lăsaţi singur… Nu mă abandonaţi… faceţi ceva! Nu mă lăsaţi să merg până la capăt! Nu e nimeni, chiar nimeni în stare să mă oprească?

OMUL PUBELĂ

Şi vine şi ziua când lumea începe să vă confunde cu o pubelă.

Cum? Simplu. Vă aflaţi pe stradă şi vă opriţi un moment ca să vă aprindeţi o ţigară. Dar uite că o bătrînică iese dintr-un imobil şi, fără să vă arunce o privire, vă răstoarnă coşul de gunoi peste picioare.

- Da' ce faceţi, doamnă, strigaţi atunci dumneavoastră, sunteţi nebună?

Numai că bătrânica pare total surdă şi dispare pe uşa blocului cât ai zice peşte.

Aşa că nu vă rămâne altceva de făcut decât să vă scuturaţi gunoiul de pe picioare şi să vă continuaţi drumul. Şi poate să vă mai repetaţi încă o dată în gînd „fir-ar să fie, ce ţicnită“.

Peste câteva zile însă, în timp ce, scufundat în lectura ziarului, aşteptaţi autobuzul, un câine vagabond se apropie de dumneavoastră şi vă urinează peste pantofi. Ceilalţi pasageri în aşteptare nu se pot abţine să nu pufnească în râs. În ce vă priveşte, dumneavoastră sunteţi atât de uluit încât nu vă trece prin cap nici măcar să-i radeţi un picior javrei.

La birou, colegii încep să vă strecoare prin buzunare mici ghemotoace de hârtie. „O fi o nouă glumă“, gândiţi dumneavoastră şi nu îndrăzniţi să vă opuneţi nici măcar râzând.

La restaurant, când cereţi nota de plată, dintr-o dată îl vedeţi pe chelner cum începe să tremure, şi înţelegeţi că pur şi simplu nimic nu-l va putea împiedica pe bietul om să vă înfigă nota de plată după ceafă.

La piaţă, din ce în ce mai des, vânzătorii vă îndeasă în gură roşii stricate şi coji de portocale.

„Au înnebunit cu toţii“, meditaţi dumneavoastră, dar nu aveţi energia de a reacţiona. Seara, când ajungeţi acasă, buzunarele vă sunt pline ochi: ghemotoace de hârtie, scobitori uzate, cutii de conserve goale, dopuri de plastic, sticle cu gâtul spart, chiştoace, becuri arse…

„Să fi devenit eu în mod real un om-ladă-de-gunoi?“ vă întrebaţi dumneavoastră uluit, într-un moment de intimitate cu dumneavoastră înşivă.

- Nu vă supăraţi, domnule, aş avea şi eu o întrebare, vă adresaţi dumneavoastră, câteva zile mai târziu, unui domn care tocmai v-a plasat sub

pălărie pachetul său de ţigări terminat şi făcut mototol… Nu vă supăraţi, vi se pare cumva că eu aş aduce cu o pubelă?

Omul pare uşor jenat şi preferà să privească în pământ.

- Da, domnule, sută la sută.
- Dar e imposibil, zău… Cum aşa putea să fiu eu un om-pubelă?
- Nu ştiu, domnule, dar exact asta sunteţi. Un om-pubelă.

„Iată-mă devenit un om-pubelă, cugetaţi prin urmare dumneavoastră, omul-pubelă. E clar, adăugaţi dumneavoastră, au înnebunit toţi, dar toţi, absolut toţi.“

De fiecare dată când dumneavoastră, omul-pubelă, vă întoarceţi acasă, sunteţi doldora de deşeuri iar căptuşeala hainelor vă atârnă din ce în ce mai greu. Aproape că nici nu vă daţi bine seama cum de reuşesc ei, cetăţenii oraşului să vă încarce cu atâtea rebuturi, dejecţii şi scârboşenii. Drumul de la birou până acasă devine pe zi ce trece un calvar. Sunt oameni care vă aşteaptă anume ca să vă umple geanta cu cioburi de veselă sau cu lame de ras uzate. Nici călătorii din autobuz nu vă iartă. În momentul coborârii vă înmânează biletele perimate în timp ce copiii îşi scot din gură guma pe care au amestecat-o până la epuizare şi v-o lipesc nonşalant de reverul hainei.

Deşi vedeţi bine că aţi devenit un om pubelă, dumneavoastră continuaţi să fiţi stupefiat de ceea ce vi se întîmplă. „Fără îndoială, e vina mea că sunt atât de placid“ vă repetaţi dumneavoastră fără încetare, dar nu simţiţi nicidecum dorinţa de a protesta. Dimpotrivă, ori de câte ori vi se strecoară câte vreo porcărioară prin buzunar, un fel de căldură discretă şi reconfortantă vă invadează. Şi aproape întotdeauna încercaţi să căutaţi privirile oamenilor iar ei vă surâd aproape întotdeauna. Iar uneori, când persoana nu vi se pare foarte grăbită, îi cereţi chiar, politicos, explicaţii suplimentare.

- Nu vă supăraţi, domnule, aş putea să vă pun o întrebare?

- Bineînţeles, cu plăcere.

- Cum se face că vă debarasaţi de gunoiul personal folosind mai degrabă persoana unui om viu decât o ladă de gunoi obişnuită?

- Nu ştiu ce să zic, domnule. Recunosc că pare ciudat, dar asta e. Efectiv parcă mi s-a format un reflex independent de orice voinţă.

- Dar dumneavoastră vedeţi bine că eu sunt totuşi o fiinţă umană, care se mişcă, respiră… în sfârşit, se vede că sunt un cetăţean ca oricare altul.

- Da, domnule, numai că… dumneavoastră aveţi ceva în plus… alura dumneavoastră, pleoapele, stilul dumneavoastră de a fi… în sfârşit, fiinţa dumneavoastră, dacă vreţi, toate acestea atrag imperativ gunoiul…

Plimbările dumneavoastră de om pubelă sunt din ce în ce mai periculoase. Dar este un risc pe care vi-l asumaţi conştient, excitat cum sunteţi de senzaţia subtilă a inevitabilului.

Un şofer de taxi, care, în mod vădit, urăşte rău de tot şobolanii, încearcă cu tot dinadinsul să vă strivească sub roţile maşinii sale şi vă urmăreşte ca un nebun, ore în şir, pe toate străzile oraşului.

Un bătrân cu faţa senină, care este propriul dumneavoastră tată, vă sună la uşă iar în momentul în care îi deschideţi vă scuipă în faţă.

Trei bărbaţi eleganţi îmbrăcaţi în negru vă ridică în plină stradă şi vă duc într-un fel de hală pustie, unde a fost amenajată însă cu o tribună. Cei trei vă pun un căluş în gură şi vă leagă de singurul scaun existent. Filosoful oraşului, elegant şi el îmbrăcat şi el în negru, urcă la tribună şi vă ţine un nesfârşit discurs despre dificultatea de a exista a fiinţei. Creierul dumneavoastră îi captează cuvintele cu aviditate, ca şi cum o gaură neagră ar capta reziduurile rămase de la crearea lumii.

Ah, imortalitatea, ce mai pubelă!

ILUZIONISTUL

doamnelor şi domnilor, daţi-mi voie să mă prezint:

iluzionistul Bartolomeo!

şi dacă n-aţi auzit încă vorbindu-se de mine este pentru că n-aţi încercat încă niciodată să intraţi pe poarta larg deschisă a magiei, ha, ha

dar, iată, astăzi, pentru ca marea dumneavoastră călătorie spre lumea nouă să fie cât mai agreabilă, am să vă prezint câteva din celebrele mele numere de iluzionism

an, nu, figura cu cărţile de joc, nu, eu personal o detest, iluzionismul nu e de loc asta, deci, să încep poate prin a face o mică investigaţie…

ca să vedem, să zicem, cine dintre dumneavoastră n-a respectat regulamentul şi a urcat cu animale interzise la bord…

pentru că, doamnelor şi domnilor, există oameni care nu vor să renunţe la şoriceii lor albi şi la iepuraşii lor negri precum şi la alte mici bestioare de tot felul…

cum, care şoricei? dar e posibil? ştiţi dimneavoastră care şoricei şi ştiţi că sunt interzişi pe vapor, iată, de pildă, dumneavoastră, domnule, da, dumneavoastră, de ce ascundeţi acest şoricel alb în buzunar? nu e normal, pe bune, mă întreb cum de nu vă deranjează acolo, ca să nu mai zic că obiceiul ăsta ar putea deveni o manie, o perversiune…

şi dumneavoastră, doamnă? ce caută iepuraşul ăsta negru sub pălăria dumneavoastră? poftim? ah, sunt chiar doi! o la la, doamnă, doi iepuri negri pe un singur cap, nu vi s-au părut grei, efectiv, chiar nu v-au apăsat de loc?

aşteptaţi, domnule, că vin, vin chiar acum la dumneavoastră, imediat, ia să vedem… ceva, ceva aţi ascuns undeva… fiţi amabil şi daţi-mi puţin mănuşile… mulţumesc, da' ce-i asta? a, nu! a, nu! un mic şerpişor în mănuşa dumneavoastră stângă? şi aici? o şopârlă în mănuşa dreaptă… incredibil, eu unul n-aş avea curajul să-mi pun mănuşile ştiind că reptilele astea colcăiesc înăuntru, în ce mă priveşte eu consider că e destul de periculos să umbli cu reptile din astea în mănuşi, în sfârşit, doriţi să le păstraţi? dar luaţi-le, domnule, doar vă aparţin,

cum? păi nu se poate, domnule, doar nu provin din mănuşile mele, poftim, toată lumea a martoră, bine, dacă spuneţi că nu mai aveţi nevoie de micile dumneavoastră reptile atunci vi le păstrez eu până la sfârşitul călătoriei, dar n-or să vă lipsească? poate că sunt animalele dumneavoastră preferate, unii oameni nu pot face un pas fără animalele lor preferate…

de exemplu, de exemplu, dumneavoastră, doamnă, da, dumneavoastră, ce clociţi dumneavoastră acolo cu ariciul acela sub respectabilele dumneavoastră fese? cum? nu e nici un arici? atunci fiţi bună şi ridicaţi-vă puţin, ia uitaţi-l, cum de nu vă deranjează un arici sub fese?

şi dumneavoastră, domnule, de ce purtaţi un fluture viu sub cravata dumneavoastră? zău aşa, riscaţi să-l striviţi, săracul… uitaţi-vă ce frumos e, poate vreţi să-l agăţaţi la gât, în loc de papion… nu?

şi dumneavoastră, doamnă, ce faceţi cu broasca asta în poşetă? îmi permiteţi? broaştele, stimată doamnă, şi mai ales cele de baltă, sunt foarte mâncăcioase, ele devoră orice, vă rog să verificaţi dacă nu vă lipseşte nimic din poşetă…

bine, ia să vedem ce mai ascunde lumea pe aici, domnu', sunteţi atât de drăguţ încât să-mi daţi în păstrare mica broască ţestoasă care urcă pe piciorul dumneavoastră stâng? aia, aia, mulţumesc, şi melcii, cei doi melci care urcă pe reverul hainei dumneavoastră, aşa, mulţumesc, deci, ce mai e de cules?

a, dumneavoastră, doamnă, aveţi o veveriţă în manşon, ştiu că vă ţine de cald, dar… mulţumesc! ia să recapitulăm, ce s-a adunat până în prezent: doi iepuri, patru şoricei albi, un şerpişor, o şopârliţă, un fluture, o broască de baltă, o broască ţestoasă, un arici, doi melci, o veveriţă, ca să vezi, o adevărată colecţie, am să vi le păstrez pe toate în pălăria mea, de acord?

hm, mi se pare că dumnealor nu se prea înţeleg bine în pălărie, dumnezeule, lighioanele astea sunt pe cale să se cockteilizeze, bine, ia să vedem, ce poate da amestecul ăsta, doi iepuri cu patru şoareci cu un şarpe cu o şopârlă cu un fluture cu o broască ţestoasă cu un arici cu doi melci şi cu o veveriţă, un', doi, trei, hop! ia te uită, un papagal! care e şi mai uşor de transportat, mai ales când vorbeşte, poftim, ce simplu era, deci aţi reţinut reţeta…

mulţumesc, doamnelor şi domnilor, mulţumesc!

poate să ne oprim aici? nu? doriţi încă un număr, o nouă figură? bine, mai ştiu o figură dar e puţin periculoasă, e figura cu bagheta magică şi bagheta

magică nu prea funcţionează întotdeauna, adică vreau să spun că uneori nu prea ascultă de magician, bagheta magică…

mai ales dacă vreau să fac să dispară ceva, să zicem o pălărie, domnule, cum vă numiţi, Cantonelli? domnule Cantonelli, îmi daţi voie să vă trimit pălăria în neant? mulţumesc, să vedem acum dacă va fi ascultătoare, un', doi, trei, hop! ah, văd, văd şi eu că n-a mers, da, doamnă, cum? a dispărut în schimb soţul dumneavoastră? aoleu! dar… îmi pare sincer rău, eu voiam mai degrabă să dispară pălăria…

ascultaţi, nu e grav, bagheta poate face să reapară imediat tot ceeea ce a făcut să dispară, o secundă, o să-l recuperăm cât ai zice peşte, stimată doamnă Cantonelli, pe iubitul dumneavoastră soţ, un', doi, trei, hop!

ciudat! efectiv, ciudat! cum? ei, asta văd şi eu că doamna a dispărut şi ea, dar de fapt chiar asta voia doamna, nu, să fie împreună cu soţul ei, este limpede că acum dumnealor sunt împreună numai că de cealaltă parte a barierei, mă refer la bariera care separă lumea noastră banală de lumea fantastică…

dar, doamnelor şi domnilor, nu este grav, îi vom face pe amândoi să reapară, un', doi, trei! hop! a nu! a nu! asta-i culmea! văd că bagheta magică îmi face feste, păi văd şi eu, doamnelor şi domnilor, văd şi eu că toţi spectatorii din rândul întâi au dispărut…

na-ţi-o bună! şi ce vreţi de la mine acum? nu sunt decât două posibilităţi, ori ne oprim aici şi asumăm aceste pierderi care sunt, după părerea mea, minime, ori încercăm din nou, şi din nou ne asumăm riscurile respective, nu?

un', doi, trei, hop! fir-ar să fie! încă un rând de spectatori s-a voalat, doamnelor, domnilor, aşteptaţi, nu vă panicaţi, îi vom face pe toţi să reapară, aşteptaţi o secundă, un', doi, trei, hop! ei? ce s-a întâmplat acum? cine a dispărut? toţi colacii de salvare de pe navă?

o secundă, vă rog, lăsaţi-mă să mă concentrez, un', doi, trei, hop! cum? toate catargele? în sfârşit, nu e grav, în felul acesta putem contempla mai bine bolta cerească, un', doi, trei, hop! şi acum? stelele? toate dintr-o dată? văd că merge din ce în ce mai repede, hm, e rapace nenorocita asta de baghetă, dar ce faceţi, unde plecaţi, da' nu se poate să mă abandonaţi în felul acesta, ascultaţi-mă, mai daţi-mi o şansă, aşteptaţi, un', doi, trei, hop!

ia te uită, bagheta asta face să dispară şi marea, ciudat, oare unde suntem acum? şi ce-o fi cu gelatina asta care ne înconjură?

un', doi, trei, comanda la mine, toată lumea să reapară imediat, hop! e clar, eu sunt vinovat că repet mereu aceeaşi greşeală, dar care e greşeala, dumnezeule, care?

câţi am mai rămas în prezent? unul, doi, trei, patru, cinci,... zece? ei bine, domnilor, acum că suntem între bărbaţi am să vă mărturisesc secretul acestui număr, dar, am să vi-l spun, pentru că simt că înnebunesc şi mi-e frică, da, mi-e teamă că am uitat formula magică, ăsta-i adevărul…

un, doi', trei, hop! fir-ar al dracului, e scandalos, circul de pe lume, o să mă coste scump spectacolul ăsta, domnu', domnu', păi ce faceţi, dormiţi? da' treziţi-vă, domnule, de când dormiţi dumneavoastră? spectacolul s-a terminat, da, tocmai s-a terminat, păi aţi rămas ultimul pentru că vi se rupe de numerele mele de iluzionism şi pentru că aţi dormit în timp ce eu…

da, toată lumea a plecat, exact, deci dumneavoastră n-aţi văzut nimic, bun, atunci aţi putea să-mi faceţi un mic serviciu? vă mulţumesc din suflet, nu e mare lucru, uitaţi, luaţi bagheta asta magică, îndreptaţi-o spre mine şi spuneţi "un', doi, trei, hop!"

exact, daţi-i drumu'! cum? a dispărut bagheta? ei, asta e, înseamnă că totul s-a terminat efectiv, cred, domnule, că am rămas singuri pe navă şi ceea ce mă nelinişteşte cel mai mult este că adineaori se vedea o fâşie de pământ la orizont şi acum nu se mai vede nimic, nicăieri…

OMUL CU GÂNDACUL

Dimineaţa, când intru la bucătărie, el e deja instalat. Mă aşteaptă pe un colţ al mesei (cel dinspre fereastră) iar uneori am impresia că mă examinează atent.

Nu, gândacul ăsta de bucătărie nu e ca toţi ceilalţi gândaci de bucătărie.

În primul rând că e mai mare, e poate cel mai mare gândac de bucătărie din câţi gândaci de bucătărie am văzut eu până acum. Şi cred că e şi cel mai negru.

Câteodată mă întreb de ce nu l-am strivit din prima zi, când l-am văzut cum mi se urca pe masă. Oare fixitatea asta cu care mă priveşte să-mi fi paralizat mâna?

Dar oare mă priveşte cu adevărat?

Şi dacă mă priveşte, oare mă vede? Habar n-am cum funcţionează toate astea la gândaci. Dar imobilitatea asta a lui, oarecum majestuoasă, ca şi cum dumnealui ar fi însuşi regele gândacilor, mă face să cred că mă observă totuşi fără încetare.

Este limpede că domnul gândac devenit între timp stăpân în bucătăria mea are ceva dintr-un înţelept. Dovada cea mai sigură: nu-i este frică de mine! Iar eu, probabil, nu l-am omorât când aş fi putut să-l omor tocmai pentru că am avut această revelaţie: gândacului nu-i este frică de mine. Cred însă că are şi o vârstă respectabilă. Mă întreb uneori de câtă vreme o fi trăind pe sub duşumelele casei mele. De fapt, cât trăieşte un gândac? Ar trebui să mă uit într-o enciclopedie.

Într-o dimineaţă, înainte de a pleca la birou, i-am lăsat pe o masă o firimitură de pâine. Seara, când m-am întors, firimitura dispăruse. De atunci, în fiecare zi, înainte de a pleca de acasă, îi las câte o firimitură de pâine. Observ că în prezenţa mea refuză să mănânce. I-am oferit o firmitură în timp ce-mi luam micul dejun, dar nu s-a apropiat de ea. Păcat. Am fi putut să luăm micul dejun împreună.

Ia te uită! A venit să-mi ţină companie şi la masa de seară! Avem acum ritualul nostru comun. Dimineaţa, când plec, îl las pe colţul dinspre fereastră al

mesei. Când mă întorc îl găsesc pe colţul dinspre aragaz. Mă întreb ce-o fi făcând între timp.

Sâmbăta parcă ştie că îmi place să gătesc şi rămâne cu mine până la prânz. Bineînţeles, acum nu mai poate fi vorba să-l omor. Din ce în ce mai des, sâmbăta şi duminica ni le petrecem împreună, acasă. Privim tăcuţi pe fereastră, ore şi ore…

O fi el bătrân dar văd că se deplasează repede. Zece secunde ca să coboare depe masă şi să dispară în gaura sa, după calorifer. Ca să urce lângă mine, pe pervazul ferestrei, are nevoie de treizeci de secunde. Ca să urce pe masa mea de lucru, în bibiliotecă, sub un minut. Ca să se instaleze pe taburetul său preferat, când mă uit la televizor, un minut.

Azi dimineaţă, când am deschis ochii, era agăţat de tavan chiar deasupra mea, chiar în dreptul privirilor mele. Cât m-am spălat şi m-am ras în baie a coborît însă şi s-a instalat pe masă, pentru micul dejun.

A început să doarmă din ce în ce mai des pe tavan. Dar asta nu mă deranjează. E ca şi cum mi-ar veghea somnul. Şi trebuie să recunosc că somnul meu e mai profund şi mai odihnitor de când îl simt noapte de noapte deasupra capului.

E uluitor cum a ajuns să-mi cunoască toate reflexele, toate ticurile, toate obiceiurile. Seara, după ora opt, când ascult de obicei preludiile lui Bach, el urcă pe pâlnia fonografului. Şi ascultă şi el, imobil, scrutând întunericul din interiorul pâlniei ca şi cum s-ar uita într-o prăpastie fără fund.

Dar şi eu am început să mă iniţiez în obiceiurile lui. Mai ales în ceea ce priveşte preferinţele sale alimentare. Ştiu că-i plac mult fructele, că detestă carnea şi că brânza proaspătă îi dă o stare de nervozitate. În ce priveşte muzica, este un mare amator de Vivaldi, Corelli, Haendel. Pe Debussy îl digeră destul de greu. Iar o dată, ascultând Mahler, şi-a pierdut pur şi simplu echilibrul şi era cât pe ce să cadă în adîncul pâlniei de fonograf.

Uneori facem şi lecturi. I-am citit, cu voce tare, MIZERABILII de Victor Hugo şi PROCES VERBAL de Le Clézio. Comunicarea noastră devine din ce în ce mai sofisticată. Eu citesc cu voce tare şi el nu se mişcă pînă când nu ajung la ultima pagină. Dar mi se întâmplă câteodată să-l văd că mă părăseşte la pagina cincizeci pentru a se retrage demn în gaura sa. De altfel am început şi eu să las baltă orice lectură dacă el nu mai ascultă după pagina cincizeci.

Dar nimic nu mă fascinează mai mult decât plimbările noastre zilnice prin cele trei camere ale apartamentului nostru. Să zicem că îmi aleg un traseu şi că, plimbându-mă, marchez cu paşii mei o anumită figură geometrică invizibilă. Ei bine, el este capabil să o reconstituie. De pildă, dacă, în timp ce mă plimb, desenez cu paşii mei un 8, el îl reproduce cu exactitate. Câteodată inventez figuri geometrice mai complicate, cu reveniri pe propriile mele urme şi cu momente de ezitări simulate. Nimic nu pare imposibil pentru el, reface în viteză toate traseele mele ca şi cum ar ascunde în el memoria paşilor mei.

Un alt joc: eu închid ochii, mă învîrt în cerc şi mă apropii de un obiect pe care îl aleg la întîmplare. Şi când deschid ochii, el e deja acolo, pe tablou sau pe lampă, pe etajeră sau pe telefon, privindu-mă ţintă şi aşteptând de fapt să-mi deschid ochii asupra lui.

Uneori el este cel care începe să se rotească în cerc dar eu nu prea înţeleg bine ce vrea. Îl privesc, el se roteşte, descrie cercuri din ce în ce mai largi, se opreşte şi aşteaptă ca să reacţionez într-un fel sau altul. Îmi este pur şi simplu ruşine de incapacitatea mea de a-l înţelege. Dar imediat ce intru în cercurile pe care le descrie, mişcările sale devin din ce în ce mai rapide şi-l văd chiar săltând cu o oarecare bucurie. Eu îl urmez cu fidelitate, asteptând ca tot jocul ăsta să capete sens şi să conducă undeva.

Să creadă el că eu sunt de fapt, ca şi el, un gândac?

În orice caz, am ajuns acum să repet tot ce-mi propune. Recunosc, acum mi se pare că el mă iniţiază de fapt, în felul său, în misterul fiinţei sale. Când se caţără pe un obiect, eu mă apropii şi ating obiectul. Când rămâne imobil o oră sau două pe un scaun, nu mă mişc nici eu până când nu începe el, primul, să se mişte.

La masă, a inventat o altă figură: înainte ca eu să-mi torn cafeaua în ceaşcă, el se urcă pe marginea ceştii mele de cafea şi, cu alura unui sinucigaş, se aruncă în interiorul ceştii goale. Ce-o fi vrând oare să-mi comunice cu asta?

Ultima dată, aşteptând să-şi termine căderea şi să aud bufnitura fină pe care o face când atinge fundul ceştii, am adormit pur şi simplu, cu capul pe masă. M-au trezit însă brusc trompetele unui **allegro** de Vivaldi. Era întuneric şi mi-am dat seama că şi eu mă aflam în cădere liberă, aspirat la infinit de prăpastia unei imense pâlnii de fonograf.

VOCI ÎN ÎNTUNERIC (III)

TRECĂTORUL GRĂBIT — Ce oroare!
PAZNICUL — Un monstru.
BĂTRÂNA CU COŞUL — Da' ce-i asta, maică?
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Ai zice că-i un câine.
BĂTRÂNUL CU BASTON — Câine, ăsta?
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — În orice caz, are un cap de câine.
COPILUL — Mămico, vino repede!
ŞOFERUL DE TAXI — Eu unu' n-am mai văzut aşa creatură.
PAZNICUL — După mine, capul, dacă e să-l analizăm bine, e mai degrabă cap de cerb decât de câine.
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Dar ochii ăştia sunt ochi de câine. Aici nu-ncape discuţie.
FEMEIA ÎN BLEU — O, la, la, ce gorilă!
PAZNICUL — N-are-a face, doamnă, asta, cu o gorilă.
BĂTRÂNA CU COŞUL — Dumnezeule, da' cine l-a strivit în halu' ăsta?
BĂTRÂNUL CU BASTON — O maşină neagră.
PAZNICUL — A, nu, era un camion frigorific.
ORBUL CU TELESCOPUL — De fapt, a căzut de sus.
ŞOFERUL DE TAXI — De unde, de sus?
ORBUL CU TELESCOPUL — Da, da, zbura şi dintr-o dată s-a prăbuşit în faţa maşinii.
FEMEIA ÎN BLEU — Imposibil.
BĂTRÂNUL CU BASTON — În orice caz, eu nu cred că ăsta aduce cu un cap de cerb. E mai degrabă un cap de mistreţ.
FEMEIA ÎN BLEU — Un mistreţ în libertate pe străzi?
TRECĂTORUL GRĂBIT — Orice e posibil în ziua de azi.
BĂTRÂNA CU COŞUL — Da' nu vi se pare că încă mişcă?
ADOLESCENTUL CU OCHELARI —Nu, doamnă. E mort.
PAZNICUL — Eu unul am impresia că deşi e mort ne priveşte încă.
ŞOFERUL DE TAXI — Ia uitaţi-vă la buze! Ăsta respiră, vă spun eu că respiră.
OMUL CU TABLOUL SUB BRAŢ — Ai zice că-s buze de om.
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Jumătate câine, jumătate mistreţ.
TRECĂTORUL GRĂBIT — Eu m-aş gândi mai degrabă la un sfinx.
BĂTRÂNUL CU BASTON — De ce? Pentru că e negru?
FEMEIA ÎN BLEU — Nu e cu totul negru. Are şi pete albe pe coaste.
ADOLESCENTUL CU OCHELARI — Şi chiar şi pete roşii.
ŞOFERUL DE TAXI —Alea sunt de la sânge.
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — L-au făcut pur şi simplu terci.

PAZNICUL — Intenţionat.
FEMEIA ÎN BLEU — Zău?
ORBUL CU TELESCOPUL — Da, se rotea pe bolta cerului şi dintr-o dată s-a lăsat să cadă brusc.
TRECĂTORUL GRĂBIT — Poate c-a evadat de acolo.
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Doar n-o fi înger. Cu copitele astea de cal…
BĂTRÂNUL CU BASTON — După părerea mea coama ar fi mai degrabă de cal, copitele sunt de capră.
FEMEIA ÎN BLEU — Şi perlele astea la ochi ce sunt, sunt lacrimi?
COPILUL — Mămico, vino să vezi.
POLIŢISTUL — Ce-i asta?
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — L-a strivit un nebun.
PAZNICUL — Sunt martor, am văzut tot.
BĂTRÂNUL CU BASTON — Era o maşină neagră.
POLIŢISTUL — Da' există aşa ceva, un animal ca ăsta?
ADOLESCENTUL CU OCHELARI — În mod normal, nu.
POLIŢISTUL — Şi ce-nvârtea pe aici?
ORBUL CU TELESCOPUL — Zbura.
ADOLESCENTUL CU OCHELARI — Probabil că vagabonda pe străzi.
POLŢISTUL — E cineva care l-a văzut viu?
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Nimeni.
FEMEIA ÎN BLEU — În orice caz, a plâns înainte de a muri.
TRECĂTORUL GRĂBIT — Inadmisibil. Bestii ca astea, în plină libertate pe străzi.
OMUL CU TABLOUL SUB BRAŢ — Putea să ne devore pe toţi.
BĂRBATUL CU SAXOFONUL — Ce mă nelinişteşte cel mai mult sunt coarnele.
POLIŢISTUL — Dar sunteţi sigur că e mort?
FEMEIA ÎN BLEU — Eu am avut impresia că adineaori a clipit.
POLIŢISTUL — Aş vrea să ştiu, înainte de a muri, a strigat, a behăit sau a mugit?
ORBUL CU TELESCOPUL — Eu l-am auzit şoptind ceva.
POLIŢISTUL — Şi ce-a zis?
ORBUL CU TELESCOPUL — A murmurat ceva. Cred că a murmurat…
TOŢI — Ce? Ce? Ce?
ORBUL CU TELESCOPUL — *…iertaţi-mă…*

ALERGĂTORUL

Nu mai pot să mă opresc.

Ciudat… Pentru că totul a început ca de obicei… M-am trezit, m-am spălat, mi-am băut cana de lapte îndulcit cu miere şi am ieşit ca de obicei pentru antrenamentul de dimineaţă… Am început să alerg… şi după cîteva sute de metri mi-am dat seama că nu mai pot să mă opresc…

E pentru prima dată că mi se întîmplă aşa ceva.

Când am trecut prin faţa chioşcului de ziare, domnul Pantelis tocmai deschidea… Mi-a spus „bună dimineaţa“... Eu am vrut să încetinesc puţin… ca să-i răspund… am întors capul spre el… şi când să-i răspund… eram deja departe…

Ciudat, foarte ciudat… Nimeni nu-şi dă seama că mi se întâmplă… ce mi se întâmplă… Domnii trecători… ei ştiu una şi bună… Ei ştiu că eu sunt alergătorul oraşului… Ei ştiu că eu mă antrenez... în fiecare zi... pe străzile oraşului…. că alerg întotdeauna… între aceleaşi ore… şi că urmez întotdeauna… acelaşi traseu… oamenii s-au obişnuit cu mine… De obicei îi salut alergând… Când mă întreabă câte ceva… le răspund alergând… Când îmi fac semne cu mâna… le răspund cu câte o reverenţă… alergând…

Dar de data asta… pur şi simplu nu mă mai pot opri… Mai mult decât atât… îmi este imposibil s-o iau la dreapta… sau la stânga… Sunt, pare-se, forţat să alerg drept înainte… Ceva nu e în regulă… de asta sunt sigur… dar ce?

Încă puţin şi am să ies din oraş… Trecătorii mă privesc cu admiraţie… „Merge? Merge?“ îmi aruncă domnul Kuntz. „Nu merge de loc“ strig eu… Numai că sunt deja departe… Prea departe... Nu cred să mă fi auzit… O, Dumnezeule! Incetaţi cu aplauzele! Şi doamna Cantonelli… cu exclamaţiile ei… „Cât e de rapid! Cât e de suplu! Cât e de graţios !“

- Mi-e silă, doamnă de toate astea! Mi-e silă...

Încep să am ameţeli. Corpul meu nu mai ascultă comenzile venite de la creier.

- Ajutor!

Ia uite-i cum s-au tolănit pe terase! N-au nimic de făcut toată ziua decât să stea la bere şi la cafele. Şi să se uite la mine… cum alerg… O, fir-ar să fie, da' nu-mi mai spuneţi că sunt disciplinat... că sunt frumos... că sunt inteligent… că sunt puternic… că debordez de voinţă… Terminaţi o dată, nu vedeţi că nu mă mai pot opri?

- Opriţi-mă, vă rog, opriţi-mă!

Bineînţeles, nimeni nu aude nimic.

- Domnule Pippidi, domnule Pippidi!
Pippidi, cofetarul… Tâmpitul, îmi trimite o bezea…

Iată şi ultima benzinărie înainte de ieşirea din oraş… Ultimile case… Zidul de incintă al cetăţii…

Sunt acoperit cu o peliculă de sudoare… parcă mai lipicioasă decât de obicei… Şi pentru prima oară în viaţa mea… simt că mi-e frică… Poftim, ultima stradă la stânga… Dar bineînţeles că nu pot s-o iau la stânga… Poftim, ultima stradă la dreapta… Dar nu pot s-o iau la dreapta… Încerc, cu un efort suprem, să mă opresc în faţa porţii oraşului… Dar bineînţeles că nu mă pot opri în faţa porţii oraşului…

- Ajutor! Ajutor!

Ultima mea şansă… cei trei bătrâni care vegetează la soare, veşnic pe aceeaşi bancă, la poarta oraşului… De fiecare dată când trec pe lângă ei… primul zice… „dotat de la natură, alergătorul nostru“… Iar al doilea… „şi frumos ca un înger“… Iar al treilea… „făcut să câştige, ce mai !“…
- Domnilor, domnilor…

Degeaba. Până când îşi ridică ei privirea spre mine eu am şi dispărut la orizont.

Sunt totuşi mulţumit că pot privi în urma mea. Oraşul nu mai e decât o formă vagă, care se micşorează din ce în ce mai mult… un punct… La dracu, ce-s astea? Lacrimi? Am început să plâng? Poftim, în ce hal am ajuns... Alerg plângând... Numai că acum nu mai simt nici un fel de oboseală… Şi nici frică… Pur şi simplu alerg plângând… şi nu înţeleg nimic… Simt doar că lacrimile mi se scurg pe obraji… Şi că asta mă răcoreşte întrucâtva… Să mă şterg de sudoare, nu pot… Braţele mele parcă au paralizat… De fapt, le ţin îndoite, lipite de corp,

pietrificate pentru a-mi asigura un profil aerodinamic perfect… În felul acesta semăn cu un bolid… E important să ţii şi capul uşor înclinat în faţă… Simt că aşa mă înşurubez total în aer… că îmi deschid prin aer un coridor ideal…

Drumul este aproape pustiu… Din când în când, câte o maşină trece în sens invers… Numai că eu nu mai strig după ajutor... Le surâd doar şoferilor care-mi fac semne cu mâna… Încep să traversez o pădure… Am părăsit şoseaua pentru că făcea o curbă… iar eu sunt obligat să urmez linia dreaptă… Alerg pe o cărare… Urc o colină… Cobor o pantă… Nu mai am puterea de a gândi… Privesc doar peisajul din jurul meu…

Acum, principala mea grijă este să nu mă izbesc de arbori… Când alergi atât de repede arborii devin periculoşi…

Se înserează… Trec prin oraşe necunoscute… Oamenii dorm la ora asta… Nimeni nu ştie că eu sunt singura fiinţă vie care le străbate străzile… care aleargă prin noapte…

Luminile ultimului oraş au dispărut de mult… Întunericul este acum total… Noroc că datorită instinctului meu de alergător reuşesc să evit, în ultimul moment, arborii şi pietrele… Din păcate, păsările de noapte se izbesc din ce în ce mai des de mine… Încerc să-mi număr rănile… Nici nu mai ştiu câte păsări am ucis până acum… Şi chiar animale mai mari, pe care le-am strivit fără să vreau… urletele sălbatice se înmulţesc… şi strigătele de durere…

În sfârşit, zorii… Dacă m-ar vedea cineva ar zice că sunt o rană care aleargă… Cu siguranţă că în spatele meu se întinde o nesfîrşită dâră de sânge… Mă apropii de un munte… Ce bine! Aerul e mai rece… O să plouă… Sunt fericit că va ploua… Ploaia îmi va spăla rănile… Şi e bine... Pentru că dincolo de muntele ăsta pe care-l urc alergând... se află marea… Iar în mare… ştiţi că în mare trebuie să intri întotdeauna curat...

OMUL CU MĂRUL

Cine sunt? Unde sunt? se întreabă viermele.

Se scurg câteva momente de tăcere. Viermele aşteaptă. În jurul său nu se mişcă nimic. Nici un răspuns nu vine de nicăieri. Viermele nu-şi simte decât propriul său miros şi nimic altceva.

Intrigat, viermele începe să-şi sondeze memoria. Dar, cu excepţia celor două întrebări (cine sunt? unde sunt?) memoria sa se prezintă ca o sferă goală.

Bine, îşi spune viermele, să punem atunci puţină ordine în toate astea. Viermele încearcă întâi şi-întâi să-şi delimiteze prezenţa în spaţiu. Din păcate fiinţa sa face corp comun cu ceva vâscos şi moale care-l înconjură din toate părţile. Aceasta trebuie să fie lumea exterioară, meditează viermele. Şi începe să se înfrupte din materia moale şi dulce care-l înconjură. Hm, ia te uită, gustul nu e de loc dezagreabil. Viermele se îndoapă cu voluptate până când îşi dublează volumul corpului. Simţindu-se dintr-o dată mult prea gras, viermele îşi zice: destul, există o măsură în toate.

Odată sătul, viermele îşi dă seama că metoda deductivă este singura care l-ar putea ajuta să înţeleagă ce i se întâmplă. Am o memorie, deci exist, îşi spune prin urmare viermele. Iar din faptul că a mâncat un fragment din lumea exterioară viermele deduce că ar putea şi el, la rândul său, deveni hrană pentru alţii. Hm, nu e glumă, gândeşte viermele şi, înainte chiar de a-şi descoperi simţul văzului, îşi simte în gură gustul propriilor sale lacrimi. Mai mult decât atât, întrucât corpul său s-a dublat din cauza hranei, el înţelege că infinitul îl pândeşte din toate părţile.

Tulburat şi obosit de descoperirile sale, viermele decide să se odihnească un pic. Dar înainte de a scufunda în somnul odihnitor, o nouă revelaţie îl cutremură: el înţelege că viaţa se organizează în jurul noţiunii de timp.

Viermele nu doarme mult dar somnul său e la fel de fructuos ca o şedinţă de psihanaliză. El are, pentru prima oară, un vis: se face că nişte sfere mari plutesc în jurul său şi că el însuşi planează în zbor printre ele şi că în fiecare clipă sferele sunt pe punctul de a-l strivi.

Trezindu-se, virmele înţelege că el nu este decât un nenorocit de prizonier într-un ocean de hrană, şi că numai evadarea, adică libertatea, i-ar putea da un

sens vieţii. Fără a mai pierde o clipă, viermele porneşte într-o lungă călătorie prin materia dulce care îl conţine. Pentru a înainta, singura metodă este de a săpa, mâncând, un tunel în hrana care-l înconjură.

Lupta se anunţă lungă dar viermele e hotărât să nu cedeze. El sapă cu furie în mărul pe care eu tocmai îl duc la gură. Şi exact în momentul în care viemele străpunge pielea mărului deschzându-şi prima fereastră spre univers şi spre Dumnezeu, dinţii mei se înfig cu lăcomie în fruct.

VOCI ÎN LUMINA ORBITOARE (II)

REVOLUŢIONARUL *(urcat pe un butoi)* — Soluţia?
MULŢIMEA — Soluţia! Soluţia!
REVOLUŢIONARUL — Ieşirea?
MULŢIMEA — Ieşirea! Ieşirea!
REVOLUŢIONARUL — Calea?
MULŢIMEA — Calea! Calea!
REVOLUŢIONARUL — Revoluţie!
MULŢIMEA — Oooo!
REVOLUŢIONARUL — Revoluţie! Revoluţie!
MULŢIMEA — Aaaa!
REVOLUŢIONARUL — Revoluţie! Exploatare! Lichidare!
MULŢIMEA — Aaaa!
REVOLUŢIONARUL — Libertate! Egalitate! Fraternitate!
MULTIMEA — Oooo!
REVOLUŢIONARUL — Puterea…
MULŢIMEA — Aaaa!
REVOLUŢIONARUL — Naţiunea… Poporul… Săracii…
MULŢIMEA — Oooo!
REVOLUŢIONARUL — Voinţa! Adevărul! Drepturile! Principiile! Proprietatea! Pământurile…
MULŢIMEA — Pământurile! Pământurile!
REVOLUŢIONARUL — Hrana… Legitimitatea… Democraţia… Ziarele… Cuvântul…
MULŢIMEA — Cuvântul! Cuvântul! Cuvântul!
REVOLUŢIONARUL — Republica!
MULŢIMEA — Aaaa!
REVOLUŢIONARUL — Unică! Indivizibilă! Eternă! Pură!
MULŢIMEA — Republica! Republica! Republica!
REVOLUŢIONARUL — Constituţia!
MULŢIMEA — Unică! Indivizibilă! Eternă! Pură!
REVOLUŢIONARUL — Patria! Naţiunea! Muncitorii… Munca… Pâinea… Familia… *(Începe să plângă.)* Căminul… Copiii… Şcoala… Căldura… *(Furibund.)* Viitorul! Ţelul! Visurile! Soarele! Lumina!
MULŢIMEA — Lumina! Lumina!
REVOLUŢIONARUL *(nemilos)* — Porcii… Jefuitorii… Exploatatorii… Hoţii… Paraziţii… Destul!
MULŢIMEA — Destul! Gata! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Nobilii… Burghezii… Bancherii… Proprietarii… Ofiţerii… Generalii… Cardinalii… Predicatorii… Birocraţii… Judecătorii…

MULŢMEA — Destul! *Finita*! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Miniştrii…

MULŢIMEA — Miniştrii! Miniştrii!

REVOLUŢIONARUL — Destul!

MULŢIMEA — *Finita*!

REVOLUŢIONARUL — Haţ!

MULŢIMEA — Uraaaa!

REVOLUŢIONARUL — Regele!

MULŢIMEA *(speriată)* — Regele?

REVOLUŢIONARUL — Regele! Regele!

MULŢIMEA — Zău? Regele?

REVOLUŢIONARUL — Regele! Regele! Destul! *Finita*! Haţ!

MULŢIMEA — Destul? *Finita*? Haţ?

REVOLUŢIONARUL — Da! Regele!

MULŢIMEA — Bineee!

REVOLUŢIONARUL — La moarte! La moarte!

MULŢIMEA — Destul! *Finita*! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Regina!

MULŢIMEA — Zău? Regina?

REVOLUŢIONARUL — Regina! Regina! Destul! *Finita*! Haţ!

MULŢIMEA — Bineee! Regina! Destul! *Finita*! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Prinţul!

MULŢIMEA — Prinţul? Delfinul? Moştenitorul?

REVOLUŢIONARUL — Acum!

MULŢIMEA — Oooo…

REVOLUŢIONARUL — Acum! Imediat! Acum! Delfinul! Destul! *Finita*! Haţ!

MULŢIMEA *(dezlănţuită)* — Acum! Imediat! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Idolii!

MULŢIMEA *(dezlănţuită)* — Acum! Imediat! Haţ!

REVOLUŢIONARUL — Dumnezeu!

UN OM DIN MULŢIME *(şocat)* — Dumnezeu?!

REVOLUŢIONARUL — Destul! *Finita*! Haţ!

MULŢIMEA — Destul? *Finita*? Haţ? Dumnezeu?

REVOLUŢIONARUL — Dumnezeu! Sfântul Spirit! Sfânta Treime! Destul! *Finita*! Haţ!

MULŢIMEA — Dumenzeu? Sfântul Spirit? Sfânta Treime? Haţ?

REVOLUŢIONARUL — Acum!

MULŢIMEA — Acum?

REVOLUŢIONARUL — Acum! Imediat!

MULŢIMEA *(lungă consultare)* — Dumnezeu? Sfântul Spirit? Sfânta Treime? Imediat?
REVOLUŢIONARUL — Acum! Aici! Imediat!
MULŢIMEA — Bineee!
REVOLUŢIONARUL — Danton!
MULŢIMEA — Bineee! Acum! Aici! Imediat! Haţ!
REVOLUŢIONARUL — Marat!
MULŢIMEA — Acum! Aici! Imediat! Haţ!
REVOLUŢIONARUL — Saint-Juste!
MULŢIMEA — Aici. Imediat! Haţ!
REVOLUŢIONARUL — Robespierre!
MULŢIMEA — Imediat! Haţ! *Kaputt*!
REVOLUŢIONARUL — Victorie! Victorie! Victorie!
MULŢIMEA *(se aruncă asupra REVOLUŢIONARULUI şi-l linşează)* — Destul! *Finita*! Haţ! *Kaputt*!
REVOLUŢIONARUL *(murind)* — Nasol… Nasol… Nasol…
UN OM DIN MULŢIME *(urcând pe butoi)* — Victorie! Victorie! Victorie!
MULŢIMEA *(se arucă asupra omului urcat pe butoi şi-l omoară)* — Imediat! Destul! Haţ! *Finita*! *Kaputt*!
OMUL CARE A URCAT PE BUTOI *(murind)* — Nasol… Nasol… Nasol...
UN AL DOILEA OM DIN MULŢIME *(urcând pe butoi)* — Victorie! Victorie! Victorie!
MULŢIMEA *(omorându-l şi pe al doilea om urcat pe butoi)* — *Finita*! Haţ! *Kaputt*! Destul!

(Etc. Etc. Rând pe rând toţi cei care urcă pe butoi sunt omorâţi.)

ULTIMUL OM RĂMAS VIU *(privind în jurul lui, rămas singur, devenind nebun)* — Nasol… Nasol… Nasol…

VAGABONDUL

Totul începe într-o frumoasă dimineaţă de primăvară, de obicei într-o luni. Vă treziţi brusc din somn, cu o puternică durere în tâmple. Timp de câteva minute nu înţelegeţi nimic din ceea ce vi se întâmplă. După aceea vă daţi seama că de fapt tăcerea oraşului este cea care v-a trezit.

Vă priviţi deşteptătorul. Ciudat. Este ora şase şi treizeci şi două de minute, dar doamna Cantonelli nu a ieşit încă să-şi plimbe câinele, camionul frigorific nu s-a oprit încă în faţa măcelăriei de la parter, iar domnul Matarazzo, saxofonistul, nu şi-a început încă exerciţiile muzicale de dimineaţă.

La ora opt fix, când ieşiti din aparatament pentru a pleca la birou, privirea vă este atrasă imediat de cel puţin două anomalii: uşa de la apartamentul proprietăresei, doamna Vernescu, este întredeschisă, iar mănuşile doamnei Cantonelli zac pe jos (una la etajul doi şi cealaltă la parter).

În stradă, nici ţipenie de om. În timp ce vă îndreptaţi spre staţia de autobuz descoperiţi, împrăştiate pe trotuar, o valiză, un pantof de damă, doi papuci de casă, o umbrelă, o perechete de ochelari cu lentilele sparte, saxofonul domnului Matarazzo şi o lesă de cîine (dar nu cea a lui Picollino, canişul doamnei Cantonelli).

În staţia de autobuz nu e nimeni. Aşteptaţi mai bine de treizeci de minute dar autobuzul nu vine. Cum sunteţi un funţionar disciplinat, decideţi să parcugeţi traseul până la birou pe jos. Abia atunci, de fapt, traversând oraşul, stranietatea acestei zile vă apare în toată dimensiunea ei.

Toate străzile sunt pustii. Toate maşinile sunt abandonate, ca şi cum ocupanţii lor ar fi frânat brusc şi apoi ar fi alergat ca să se ascundă undeva. Toate uşile şi ferestrele imobilelor pe lângă care treceţi sunt deschise. Nici un sunet nu străbate din interiorul apartamentelor şi nici un gest nu trădează vreo prezenţă umană.

Străzile sunt pline de obiecte aruncate în grabă, ca şi cum i-ar fi deranjat pe oameni în fuga lor comună precipitată: sute de genţi, de poşete, de pălării, de umbrele, de coşuri de piaţă, de mantouri, de pardesie, de bastoane, de cărucioare de copii răsturnate, de oglinzi sparte…

Nici la societatea unde lucraţi nu se află nimeni. Urcaţi la etajul cinci, unde se află biroul dumneavoastră, intraţi şi aşteptaţi să se întâmple ceva. Dar nimic nu se întâmplă. Secretarele nu şi-au făcut apariţia, şeful nu vă cheamă la el. Cu toate acestea încercaţi să lucraţi puţin pe cîteva dosare, dar tăcerea din jur vă irită. Până la urmă vă luaţi inima-n piept şi faceţi turul birourilor. Bineînţeles, nici ţipenie de om. Doar maldăre de dosare (şi uneori dosare foarte importante) depuse pe jos.

La început refuzaţi să vă lăsaţi intimidat de evidenţa acestei situaţii absurde, şi vă faceţi conştiincios datoria la birou până la ora prânzului. Apoi ieşiţi ca de obicei pentru a lua masa în bistroul dumneavoastră preferat.

Bistroul este la fel de pustiu ca şi birourile, ca şi toate celelalte bistrouri din oraş, dar vă aşezaţi totuşi la masa dumneavoastră obişnuită. Să fie vorba de un coşmar colectiv din care să nu fi scăpat decît dumneavoastră? Sau poate că este vorba de o farsă monumentală, un complot organizat de întregul oraş împotriva dumneavoastră?

Cum vă este foame, treceţi în spatele tejghelei şi vă preparaţi singur un sandwich. Vă umpleţi şi un pahar cu bere. Mâncaţi liniştit, depuneţi apoi suma portivită în sertarul patronului absent şi vă întoarceţi la birou. Obstinat, decis să refuzaţi acest joc lipsit de sens, vă continuaţi munca până la ora cinci după amiază. Între timp toate ascensoarele au rămas nemişcate, nici un pas nu a răsunat pe coridoare, telefoanele n-au zbîrnâit iar maşinile de scris au rămas mute.

Abia spre seară, în timp ce vă întoarceţi acasă pe jos, începeţi să vă neliniştiţi cu adevărat. Oraşul vi se pare total abandonat. Cerul s-a golit şi el, total, de păsări. Nu se vede nicăieri nici măcar o pisică sau un câine sau un şobolan. Animalele şi insectele par să fi dispărut în acelaşi timp cu oamenii. Nu se simte nici o adiere de vânt. Lumea vă pândeşte cu fixitatea ei, în timp ce aerul vă apasă cu greutatea tăcerii. Chiar şi arborii par cumva îngheţaţi, ca şi cum ar fi vrut să se smulgă din pământ pentru a fugi împreună cu oamenii, pentru a rămâne apoi paralizaţi din cauza unui reproş tacit al pământului.

Vă întoarceţi acasă alergând. Bateţi la uşa întredeschisă a proprietăresei, şi cum nimeni nu vă răspunde decideţi să intraţi. Dar doamna Vernescu e de negăsit. Bateţi apoi la uşa domnului Matarazzo. Nimeni nu vă răspunde pentru că şi apartamentul domnului Matarazzo e vid. Bateţi la toate uşile imobilului, intraţi în toate apartamentele. Ieşiţi în stradă, căutaţi în toate imobilile străzii: nimeni, nicăieri.

Magazinele, bistrourile, brutăriile, chioşcurile de ziare, toate sunt pustii. Sorele începe să apună şi vă simţiţi invadat de o frică atroce.

Vă întoarceţi repede acasă şi vă baricadaţi în apartament. Cum reţeaua electrică funcţionează încă, aprindeţi toate lămpile de care dispuneţi. Daţi drumul la radio şi la televizor, dar ambele sunt mute şi moarte, nu e nimic de auzit şi nimic de văzut. În schimb vă merge telefonul, aşa că formaţi la repezeală numărul celui mai bun prieten. Nimeni nu ridică însă receptorul la celălalt capăt al firului. Formaţi atunci altee zeci şi zeci de numere, unele la întîmplare, dar nimeni nu vă răspunde la apeluri.

Rămâneţi de veghe toată noaptea. Aşteptaţi aşezat pe un scaun, în faţa uşii, ascultînd tăcerea.

În zilele următoare înţelegeţi că nu e nimic de făcut, că sunteţi singurul locuitor al oraşului. Acum trebuie să vă organizaţi. Un miros insuportabil de

alimente alterate pluteşte peste tot. Prin urmare decideţi să începeţi marea curăţenie, întîi cu strada unde locuiţi.

Adunaţi în saci mari de plastic tot ceea ce riscă să se strice şi să putrezească. Închideţi toate ferestrele şi uşile oraşului. Operaţiune care vă ia cam şase luni. Strângeţi toate obiectele abandonate pe străzi şi le clasaţi pe categorii. În doi ani reuşiţi să faceţi ordine pe străzi şi să garaţi în mod reglementar toate maşinile, de-a lungul trotuarelor.

Nu vă mai e frică acum să circulaţi şi să lucraţi în oraş, şi sunteţi mulţumit că domneşte din nou peste tot curăţenia.

Mai aveţi doar probleme cu cele două sau trei incendii izbucnite în ziua cînd oraşul a fost brusc abandonat. O benzinărie continuă să ardă de luni şi luni de zile. Timp de trei ani flăcările vă împiedică să vă apropiaţi de Institutul de Cercetări Chimice. Mai trebuie deasemenea să faceţi faţă unor grave inundaţii, şi la un moment dat sunteţi oripilat la ideea că aţi putea pierde toată apa potabilă din rezervoarele oraşului.

Timpul trece şi vă obişnuiţi cu noua normalitate. Sunteţi în sfârşit un om liber şi atotputernic. Pentru că aveţi acces la toate secretele oraşului.

Week-end-urile le petreceţi în casele foştilor dumneavoastră superiori care nu v-au invitat niciodată la ei. Vă amuză să le răscoliţi prin sertarele lor secrete şi să le descoperiţi viciile ascunse. Le citiţi scrisorile, cotrobăiţi printre documentele lor, aruncaţi în aer încuietorile seifurilor…

În timpul săptămânii căutaţi mai degrabă locurile unde scrie PRIVAT, INTERZIS, REZERVAT, PERICOL DE MOARTE. Vizitaţi camerele blindate ale băncilor, arhivele poliţiei şi ale armatei, birourile şefilor de intreprinderi, staţia meteorologică, sediul televiziunii locale, centrul de triere a corespondenţei, serviciul ginecologic al spitalului, înhisoarea, ospiciul de boli mintale, casele de toleranţă, morga şi institutul medico-legal, mănăstirea de maici, catacombele, pivniţele şi sistemul de canalizare al oraşului.

Multă vreme încecaţi să păstraţi, printr-o disciplină riguroasă, un anume spirit de continuitate cu trecutul şi cu dumneavoastră înşivă. În fiecare zi vă scrieţi o scrisoare pe care seara v-o plasaţi în cutia de scrisori pentru a avea surpriza de a o găsi a doua zi. La fiecare două săptămâni mergeţi să vă vizitaţi mama absentă şi nu uitaţi niciodată să-i aduceţi prăjituri. Ca să nu pierdeţi contactul cu ceea ce numiţi „realitatea“, dimineaţa la micul dejun citiţi un ziar (din colecţia anilor cincizeci pe care aţi găsit-o la biblioteca din cartier). Ca să aveţi din ce trăi, continuaţi să mergeţi la birou şi la sfârşitul lunii vă încasaţi salariul pe care îl consideraţi virat în oricare dintre băncile oraşului (de obicei cea mai apropiată de casă).

Câteodată, însă, nu vă puteţi abţine să nu spargeţi câteva vitrine în cursul plimbărilor obişnuite de după-amiază. Vi se întîmplă chiar să parcurgeţi străzile oraşului cu masina, zile şi nopţi întregi, râzând, urlând şi bolborosind, până la epuizare, cuvinte de neânţeles.

Dacă o casă vă inspiră teamă, o condamnaţi imediat la moarte acoperindu-i uşile şi ferestre cu scânduri bătute în cuie.

Vizitând galeriile de artă, daţi destul de des peste tablouri care vă trezesc amintiri dureroase. Procedaţi atunci imediat la inculparea şi judecarea lor, ceea ce vă permite să le aruncaţi în închisoare pentru un timp. Toate celulele individuale ale penitenciarului sunt acum pline de tablouri pe care le consideraţi periculoase pentru sănătatea morală a oraşului.

În parcul municipal aţi început lucrări grandioase: doriţi să-l tăiaţi în două cu un larg bulevard care va purta numele dumneavoastră.

Din cînd în cînd, pentru a celebra aniversarea singurătăţii în care trăiţi, organizaţi mari focuri de artificii (noua numărătoare a timpului aţi început-o din ziua cînd v-aţi trezit singur în oraşul pustiu).

Într-o noapte, când oricum nu vă mai aşteptaţi la nimic, un telefon sună în apartamentul de alături. Săriţi din pat, alergaţi ca un nebun şi ridicaţi receptorul chiar în momentul în care, la celălalt capăt al firului, cineva închide. Nu vă lăsaţi însă tulburat de această întîmplare şi evitaţi să trageţi vreo concluzie. De altfel exact această disciplină a autocenzurii v-a ajutat să supravieţuiţi în toţi aceşti ani.

Ceea ce nu înseamnă că un surâs bestial nu vi se instalează pe faţă de când telefoanele au început să răsune din ce în ce mai des în oraş. Le auziţi peste tot, în imobilul de vizavi, în cafeneaua unde vă luaţi cafea după masa de prânz, în biblioteca unde mergeţi ca să vă procuraţi o nouă colecţie de ziare. Dar de ridicat nu mai ridicaţi niciodată nici un receptor, ştiţi bine că este inutil, că la celălalt capăt cel care închide este întotdeauna mai rapid. Surâsul dumneavoastră este din ce în ce mai greu de purtat, vă apasă din ce în ce mai greu pe faţă, dar nu aveţi de ales. Acesta este unicul răspuns la apelurile care vă asediază fără încetare, din toate clădirile oficiale, din toate imobilele de locuinţe, din toate colţurile oraşului.

Vă plimbaţi ca un rege pe mijlocul marilor bulevarde pustii iar telefoanele sună cu disparare în imobilelele prin dreptul cărora treceţi, şi chiar în cabinele publice, ca şi cum plimbarea dumneavoastră ar declanşa peste tot un număr de telefon secret rezervat celor care cer ajutor.

Acum aţi înţeles totul. Nu mai dormiţi, noaptea, ca altădată, în palatele nobiliare, în casele oamenilor celebri şi în hotelurile de lux ale oraşului. Chiar şi în propriul dumneavoastră apartament nu mai aveţi chef să vă întoarceţi. Preferaţi să rătăciţi prin gări, prin staţiile de metrou, să daţi târcoale marilor stadioane. Iarna, vă petreceţi noapţile pe sub poduri, sub arcadele bisericilor sau, uneori, în gheretele portarilor. Vara dormiţi pe băncile din parc sau pe treptele edificiilor publice.

Acolo, de altfel, aţi învăţat, cu totul şi cu totul din întîmplare, să cerşiţi. Într-o zi vi s-a întîmplat să adormiţi cu pălăria aşezată la picioare. Dimineaţa, pălăria era plină de monezi. Povestea se repetă sistematic şi dimineaţa găsiţi întotdeauna cîte ceva în pălărie, chiar dacă oraşul rămîne nemilos de pustiu.

SPECIALISTUL ÎN LECŢII DE CERŞIT

Bună ziua, doamnelor şi domnilor. Ţin să vă mulţumesc de la bun început că v-aţi adresat agenţiei noastre care are, şi sunt mândru să precizeze acest fapt, treizeci de ani de experienţă.

Noi plecăm de la principiul că oamenii trebuie să înveţe să înoate înainte ca destinul să-i arunce în apă. Iată de ce, doamnelor şi domnilor, agenţia noastră vă propune un stagiu de cerşit, complet şi adaptat personalităţii fiecăruia.

Nu vrem să spunem că într-o bună zi veţi ajunge să trăiţi în mizeria cea mai neagră, pe treapta cea mai de jos a societăţii. Dar dacă se va întâmpla totuşi ca într-o bună zi să ajungeţi să trăiţi în mizeria cea mai neagră, pe treapta cea mai de jos a societăţii, e bine să ştiţi cum trebuie cerşit în mod eficient.

Pentru că, doamnelor şi domnilor, cerşitul este o artă. Iar ca fiecare artă are regulile sale de aur. Iar regulile unei arte, se învaţă. Deci, vă propunem de pe acum să investiţi în învăţarea acestei arte care ar putea să devină, într-o bună zi, colacul dumneavoastră de salvare.

În consecinţă, iată regulile de aur ale cerşitului:

- Nu trebuie niciodată să întindeţi mâna, trebuie să întindeţi *privirea*. Dacă privirea dumneavoastră ajunge să întîlnească privirea celuilalt, atunci aţi şi parcurs jumătate de drum spre inima sa.

- Pentre a cerşi, trebuie ocupat în primul rând un teritoriu. Altfel spus, trebuie să vă încrustaţi în viaţa unui cartier, a unei străzi, a unei pieţe… Cu cât veţi fi mai fidel unui loc unic cu atât şansele dumneavoastră de reuşită cresc.

- Un bun cerşetor trebuie să fie curat, dar nu *foarte* curat. Excesul de murdărie ucide demnitatea, excesul de curăţenie ucide caritatea.

- Nu e o ideea rea să aveţi alături o sticlă din plastic, conţinînd puţină apă, dar nu mult, doar cât să fie vizibilă pe fundul sticlei. Ea vă poate servi oarecum de orologiu biologic. Oamenii care trec pe lângă dumneavoastră nu ştiu de câtă vreme sunteţi acolo, dar sticla aproape goală le poate da o idee despre angajamentul dumneavoastră în timp.

- Nu trebuie să mirosiţi urât. Mirosul urât alungă persoanele potenţial caritabile. Un bun cerşetor tebuie să aibe mirosul locului unde cerşeşte. Sau, la fel ca banii, nu trebuie să aibe nici un miros.

- Trebuie să vă inseraţi în ritmul de viaţă al oamenilor care trăiesc şi se mişcă în locul unde cerşiţi. Oamenii care pleacă dimineaţa la muncă trebuie să vă regăsească seara în acelaşi loc (de exmplu pe *aceeaşi* treaptă la intrarea în metrou).

- E bine să vă treziţi dimineaţa devreme pentru a începe să cerşiţi. Aceasta dovedeşte că sunteţi solidar cu oamenii care merg la muncă.

- Nu e o idee proastă să lipsiţi din când în când din locul unde cerşiti de obicei. În felul acesta îi ajutaţi pe oameni să mai respire un pic. Sunt zile când ei preferă să nu vă vadă în preajma lor.

- Nu etalaţi niciodată pe trotuar sau alături de dumneavoastră cartonaşe cu inscripţii de genul „Mi-e foame“, sau „Ajutaţi-mă cu un bănuţ, vă rog“. O privire captată de un text de genul acesta este o privire pe care nu o mai captează propria dumneavoastră privire.

- Nu cerşiţi niciodată de sărbătorile naţionale, cum ar fi Ziua Republicii sau cea a Eliberării Patriei… Acestea sunt zile când sentimentele filantropice ale naţiunii se concentrează mai degrabă asupra morţilor.

- Nu aţipiţi niciodată în timp ce cerşiţi, e ca şi cum aţi trage chiulul.

- Un adevărat cerşetor nu-şi expune niciodată, în timp ce cerşeşte, eventualele răni, infirmităţi sau urme evidente de boală. Riscaţi în felul acesta să fiţi confundat cu o altă categorie umană, să fiţi ridicat cu forţa şi internat într-un spital.

- Uneori e bine să fiţi văzut cu un ziar ieşind discret din buzunarul hainei, sau împăturit la picioare. Nu ca să faceţi pe intelectualul, ci ca să demonstraţi că sunteţi interesat de ce se întâmplă în lume.

- Nu trebuie niciodată să trambalaţi cu dumneavoastră rucsacuri, cărucioare, sau cine ştie ce alte obiecte. Ele nu fac decât să distrugă imaginea dumneavoastră sublimă de om sărac. Când cerşiţi trebuie să creaţi mai degrabă imaginea unei păsări libere, decât aceea a unui melc care încurcă pe toată lumea cărându-şi toată casa cu el.

- Foarte important: nu fiţi ipocrit când *întindeţi* privirea. Nu deschideţi gura ca să cereţi să vi se dea de lucru, când cerşiţi sunteţi de fapt deja la lucru.

- Când plouă, nu cerşiţi niciodată ud până la piele. Trecătorii ar putea fi tentaţi să vă dea mai degrabă o umbrelă decât ceva bani.

- Atenţie, evitaţi cu orice preţ să vă lăsaţi antrenat în conversaţii cu bătrânele doamne roase de singurătate, pentru că vă pot ţine de vorbă timp de ore şi ore în şir. Bătrânele doamne sunt o specie nefastă pentru cerşetori, adevărate profitoare care nu fac decât să vă mănânce timpul. Nu răspundeţi niciodată întrebărilor lor debile pentru că riscaţi să vă înnămoliţi într-un raport de asistenţă total inversat.

- Este foarte importantă şi alegerea *recipientului* în care speraţi că colectaţi fructele milei publice. În ce ne priveşte, noi nu recomandăm pălăria, cana de plastic sau cutia de vioară. Prima este prea teatrală, a doua trece neobservată, iar a treia riscă să proiecteze asupra dumneavoastră imaginea unui trişor. O simplă cutie de carton, din cele în care se vâd pantofii, este o soluţie igienică, sinceră şi directă.

- Când oamenii care trec prin faţa dumneavoastră şi vă aruncă din când în când în cutia de carton propria lor inimă, luaţi-o imediat cu ambele mâini şi priviţi-o cu atenţie. Un cadou se deschide întotdeauna imediat ca să-i faceţi plăcere celui care vi-l oferă.

OMUL CU OGLINDA

Cu cîteva zile în urmă am auzit un zgomot în spatele oglinzii din baie. La început nu i-am acordat nici o atenţie. Oglinda e acolo dintotdeauna. Şi dintotdeauna am avut obiceiul să mă rad în faţa acestei oglinzi. Iată însă că zgomotul se repetă.

E un zgomot surd, prea puţin uman. E ca şi cum o pasăre oarbă s-ar izbi de un zid. Am verificat, de altfel, dacă de partea cealaltă a peretelui nu sunt urme de izbituri. Dar nu, de cealaltă parte, une se află de fapt casa scărilor, peretele este intact, nimeni nu l-a atins. Dar zgomotul se repetă. În fiecare dimineaţă, când mă spăl pe faţă şi mă uit în oglindă, zgomotul se repetă. Am chiar impresia că e din ce în ce mai precis, ca şi cum cineva ar dori să-mi spună ceva. Nu mai pot să mă uit în oglindă fără să nu *aştept* zgomotul. Câteodată zgomotul se produce imediat, alteori trebuie să mă uit îndelung în oglindă înainte de a-l auzi. N-am exclus posibilitatea ca vreun locatar al blocului să-mi facă o farsă, dintr-o ascunzătoare aflată în spatele zidului, în casa scărilor. De mai multe ori m-am trezit intenţionat în timpul nopţii ca să mă uit în oglindă. Şi zgomotul s-a produs de fiecare dată. Chiar dacă ar fi fost cineva ascuns în spatele zidului, cum ar fi ştiut el în ce momente precise mă uit eu în oglindă?

Am vrut să o alertez pe proprietăreasă, dar am renunţat. De ce să neliniştesc lumea? Ar fi fost ca un reproş, ca şi cum i-aş fi bănuit de ceva pe ceilalţi locatari. Ceea ce nu înseamnă că nu m-am gândit multă vreme la domnul Kuntz, unul dintre vecinii mei, ca la un posibil vinovat. Este un domn care trăieşte singur şi am impresia că nu iese din casă cu anii. Numai că el nu face niciodată nici un zgomot, iar ideea că s-ar putea ascunde în spatele oglinzii mele este cu totul ridicolă.

M-am mulţumit deci să desprins oglinda de pe perete din baie şi să o agăţ în dormitor, chiar pe peretele din faţa patului meu. Acum, oglinda este plasată între două ferestre. E ca şi cum ar fi şi ea o fereastră. Apartamentul meu se află la etajul trei, şi sunt sigur în prezent că nimeni n-ar putea să escaladeze partea dinspre stradă a peretelui pentru a produce un zgomot în spatele oglinzii atunci când mă privesc în ea. Pentru că am început să mă uit din ce în ce mai des în oglindă. Uneori rămân ore întregi în faţa ei. Zgomotul mă fascinează, mă obsedează. Câteodată mă sperie. În orice caz, sunt absolut sigur că vine *din oglindă.* Există cineva în interiorul ei care doreşte să-mi comunice ceva. Iată dovada: pocnesc din degete, aştept puţin, şi după câteva zeci de secunde *el* repetă, aproape identic, sunetul produs de degetele mele. Bat din palme şi *el* bate, la rândul lui, din palme. Iau periuţa de dinţi, lovesc uşor de două ori în

oglindă. După un minut, vine răspunsul. Dacă lovesc de trei ori, trebuie să-i aştept răspunsul timp de un minut şi jumătate.

În orice caz, *el* învaţă repede. Eu spun „a" şi, cinci minute mai târziu aud un fel de muget în oglindă. Chiar dacă „a"-ul meu nu este reprodus corect, simt cu câtă bucurie se forţează *el* să-mi răspundă. Cînd vine noaptea nu mai aprind nici o lumină. Îmi place să stau în întuneric, cu *el* de partea *cealaltă.* Câteodată comunicăm în tăcere toată noaptea. Spre dimineaţă adorm epuizat, dar fericit. Cum patul meu se află chiar în faţa oglinzii, ştiu că *el* mă priveşte în timp ce dorm.

Câteodată *el* este cel care mă trezeşte. Îl aud fie spunând „a", fie pocnind din degete, fie lovind cu o periuţă de dinţi invizibilă în oglindă. Îmi place să fiu trezit în felul acesta. Sunetele pe care le emite sunt atât de dulci, atît de originale… Oricum, continui să-l învăţ mereu sunete noi. Îi spun „unde" şi el îmi răspunde „unde". A învăţat să-mi răspundă din ce în ce mai repede şi sunetele pe care le reproduce seamănă tot mai mult cu cele pronunţate de mine. Îi spun „da" si el îmi răspunde, aproape extaziat „da". Toate zgomotele din camera mea îi sunt deja familiare. Când iau masa în faţa oglinzii, *el* reproduce toate zgomotele pe care le fac cu furculiţa, cuţitul, paharele şi farfuriile. Cel mai mult îi plac sunetele cristaline provocate de pahare. Mai ales cînd umplu un pahar şi pentru *el* şi ciocnesc în sănătatea sa. Râd şi îl învăţ şi pe *el* să râdă.

Câteodată dialogul nostru mă îngrozeşte. *El* captează sunetele vieţii mele cu o energie din ce în ce mare. E ca o gaură neagră care îmi aspiră încetul cu încetul identitatea. Într-o noapte am crezut că fac un coşmar. Auzeam, prin somn, un fel de tic-tac monstruos, ca şi cum întreaga mea cameră ar fi devenit un enorm mecanism hidraulic. Eram prea obosit ca să mă trezesc. Creierul meu făcea eforturi ca să uite acest zgomot uniform repetat din ce în ce mai puternic. Dar când ritmul a devenit ameninţător, m-am trezit brusc, zvâcnind ca un arc. Ei bine, ceea ce încerca *el* era să-mi trimită înapoi, ca o minge de ping-pong, erau propriile mele bătăi de inimă.

A învăţat toate sunetele alfabetului, dar nu vorbeşte încă. Este limpede că dintre sunete preferă vocalele. Consoanele îi pun încă probleme când e să le repete corect. Câteodată îi spun „m" şi el îmi răspunde, puţin ironic „i". Îi adresez un „z" şi el îmi trimite un „u". Îi spun „zero" şi el îmi răspunde „ziuă". În general însă repetă silitor cuvintele pe care il le propun. Îi spun „eu sunt" şi el repetă „eu sunt". Îi spun „tu eşti" şi el răspunde „tu eşti". Îmi dau seama că risc extrem de mult învăţându-l să vorbească, dar este singura metodă prin care pot să-l ajut să-mi spună cine este.

Astăzi a înţeles logica limbajului articulat şi mi-a strigat „ajutor!" Sunt la capătul puterilor. Povestea asta durează de şase luni şi am impresia uneori că alunec într-o lume paralelă pe cale să mă transforme pe mine în oglindă. Strigătul său este atât de disperat încât nu mai suport să-l aud. Deseori ies în stradă numai ca să mă ascund, ca să-l evit, ca să-l uit şi să uit deasemenea cât sunt de neputincios. Mă învârt în jurul imobilului, mă plimb singur pe străzi

până dimineaţa. Când mă întorc, el mă primeşte imediat cu strigătul său cel mai frecvent, „ajutor!“. Ca să pot dormi puţin, îmi acopăr urechile. Acopăr şi oglinda cu un cearceaf. Dar el continuă să strige „ajutor! ajutor!“ şi îl aud în timp ce dorm. Nu-i mai vorbesc pentru că numai am nimic să-i spun. Aş putea, eventual, să-l reduc la tăcere spărgând oglinda, dar ar fi o crimă. Caut, caut totuşi o soluţie în ciuda faptului că soluţiile mi se par inexistente.

El vrea să-l scot de acolo. Nici nu mai strigă „ajutor“, ci „scoate-mă de aici“. Dialogul nostru este practic blocat. Am fi putut fără îndoială continua, *el* este în mod evident dotat pentru captarea nuanţelor, şi în plus are şi simţul umorului. Numai că nu vrea, refuză să aprofundeze limbajul articulat. Tot ce vrea acum este să-l scot de acolo, uitând că aprofundarea dialogului nostru l-ar fi putut salva, poate, până la urmă. Vocea sa a devenit acum atât de limpede, de umană. Este aproape vocea mea, dar ceva mai tremurătoare, mai obosită.

Cum nu pot, pentru moment, să-l scot de acolo, îl iau cu mine în plimbările mele. Ieşim practic în fiecare zi. Mă plimb cu oglinda sub braţ prin oraş timp de ore în şir, ceea ce pare să aibe un efect calmant asupra sa. S-a familiarizat deja cu toate străzile, cu toate parcurile. Avem cafeneaua noastră preferată unde ne petrecem după-amieze interminabile. Bineînţeles, când suntem în oraş nu ne vorbim. Am vizitat în felul acesta, tăcuţi, toate muzeele, toate bisericile, toate monumentele.

Când ne întoarcem însă acasă ne apucă din nou disperarea. Eu ştiu că el mi-a înţeles neputinţa şi că face mari eforturi ca să nu-mi mai ceară nimic. Dar tăcerea sa mă torturează cu atât mai mult cu cât al aud respirând. Nu-mi mai pun întrebarea dacă este vorba de respiraţia mea sau a lui. Îl simt, în interiorul oglinzii mele, la fel de viu ca mine însumi, la fel de decepţionat ca mine însumi. Când suntem epuizaţi din cauza plimbărilor, încercăm să citim cîte o carte. Aşez oglinda pe un scaun, eu mă aşez în fotoliu şi îi citesc nuvelele lui Poe şi ale lui Borges.

Nu, n-am să reuşesc niciodată să-l scot de acolo. Iar el a înţeles acest lucru. Acum pălăvrăgim pe cu totul alte subiecte, vorbim despre vreme, despre preţuri, despre cum e la serviciu… Eu îi spun „ce frumos e astăzi afară“ iar el îmi spune „da“. Îi spun „domnul Bartolomeo a fost devorat de nişte animale bizare“, iar el îmi spune „zău“? Dar ceea ce nu ştie el este că între timp mi-am dat demisia de la slujbă şi că mi-am achitat toate datoriile. Nu, nu pot să-l las aşa, şi pentru că nu pot să-l scot de acolo am decis să intru eu la el.

Adio!

TRECĂTORUL

— Domnule…

— Da?

— Scuzaţi-mă, dar…

— Dar ce?

— Nu vă supăraţi, dar am impresia că…

— Ia lăsaţi-mă în pace!

— Da, numai că… am impresia că sângeraţi.

— E normal, eu sunt omul care se oglindeşte în propria sa rană.

— Da… Dar, uitaţi-vă cum vi se răspîndeşte sîngele pe jos.

— Ei şi ce dacă sîngerez? E sîngele meu, am dreptul să-l las să curgă pe jos. Şi ce dacă-l las să curgă pe jos?

— Eu nu voiam decît să vă ajut…

— De ce? Am strigat eu după ajutor?

— Nu, dar… sunteţi rănit… Sunteţi rănit şi am o vagă impresie că aţi început şi să deliraţi. Trebuie să chemăm de urgenţă salvarea.

— Pentru mine singurul lucru efectiv urgent este să fiu lăsat singur. Haideţi, circulaţi. Mulţumesc şi la revedere.

— Dar s-ar putea să muriţi, domnule. Nu pot să vă las aşa. Trebuie să chem poliţia.

— Ce vă pasă dumneavoastră dacă mor sau nu? Foarte bine, poate că vreau să mor, ei şi? Zău aşa, nu aveţi altceva mai bun de făcut decât să vă agăţaţi de rana mea?

— Tot ce ştiu este că sunteţi rănit iar eu nu suport să nu ajut un om rănit.

— Domnule, este rana mea personală. O port cu mine ca pe o valiză. Este proprietatea mea. Haideţi, circulaţi. Vă interzic să vă uitaţi la rana mea. Este ca şi cum mi-aţi umbla în valiză.

— Sunteţi o rană care se târăşte pe jos. Eu nu cred că e un lucru bun când rănile încep să se târască pe jos. Nu e bine nici pentru oraş, nici pentru locuitorii săi. În curând locuitorii oraşului se vor trezi şi vor ieşi din casele lor ca să meargă la lucru. Nu cred că aveţi dreptul să sângeraţi în felul acesta în mijlocul unei pieţe publice, la ora cinci dimineaţa, cu puţin înainte de răsăritul soarelui.

— Dar chiar nu vedeţi că rana mea este o oglindă? Sunteţi orb?

— O rană care se goleşte de sânge nu poate fi o oglindă. Deşi este adevărat că sângele pe care l-aţi lăsat să se răspândească pe trotuar oglindeşte acum bolta cerească.

— Oglindeşte, este puţin spus. Aplecaţi-vă mai bine dacă vreţi să înţelegeţi despre ce e vorba. Aplecaţi-vă şi încercaţi să vă uitaţi în adâncul rănii mele. Ei? Ce se vede?

— Incredibil. Nu numai că oglindeşte, dar şi măreşte…
— Acum înţelegeţi?
— Şi parcă tremură puţin, parcă se înfioară…
— Vedeţi? Vedeţi că nu e simplu?
— Dar… aş zice… e ca o lentilă care măreşte la infinit fiecare… Şi în plus… rana dumneavoastră este o veritabilă numărătoare inversă… Reflectată în rana dumneavoastră, viaţa mea se derulează în sens invers…
— Ce v-am spus? Vedeţi cât de periculos e să vă interesaţi de rănile altora?
— Vă rog mult, aş putea s-o ating puţin?
— Da, puteţi s-o mângâiaţi… Nu vă fie frică, rănilor le place să fie mângâiate… Şi în orice caz, o atingere mângâietoare nu face nici un rău.
— Ce catifelată e…
— Puteţi chiar să vă introduceţi degetele în interior… Haideţi, nu ezitaţi… încercaţi… Ei, cum e?
— E călduţ…
— Exact, e ca şi cum v-aţi intoduce mâinile într-o chiuvetă cu apă caldă de unde tocmai aţi scos vasele după ce le-aţi spălat. Haideţi, curaj, puteţi să vă introduceţi mîinile mai adânc. Ca într-un gâtlej.
— Amândouă?
— Da, amândouă. Aşa… Şi acum puteţi să le agitaţi… Puteţi să palpaţi totul… Haideţi, aveţi dreptul să şi răscoliţi puţin în rana mea în timp ce vă spălaţi mâinile în ea.
— Ia te uită, un ciob de sticlă… pot să-l scot afară?
— Nu, domnule, nu scoateţi niciodată, nimic, dintr-o rană. Ciobul de sticlă este memoria sângelui meu.
— Simt nevoia să-mi plonjez puţin şi faţa. Pot?
— Începe să vă aspire, nu-i aşa?
— Da.
— Fie. Plonjaţi în întregime, faceţi un tur complet în interior, dacă vreţi. Dar să nu mai reveniţi la suprafaţă niciodată. Ne-am înţeles?
— Da, da… Promit.
— La revedere. Călătorie frumoasă!
— La revedere… Şi mulţumesc din suflet.

CĂLĂTORUL

Spuneţi-mi, domnişoară, nu cumva aşteptaţi şi dumneavoastră trenul de 11 şi 30 de minute? Vă pun această întrebare întrucât am impresia că trenul de 11 şi 30 a fost suprimat. Când am vrut să-mi cumpăr un bilet pentru trenul de 11 şi 30 casierul mi-a râs în nas. Nu e normal, cred eu, ca un casier să râdă în nasul unui călător care vrea să-şi cumpere un bilet. În orice caz, mie nu mi s-a părut normal, dar cum erau şi alţi călători în spatele meu, am preferat să nu spun nimic şi să cedez locul. S-ar părea însă că funcţionarul de la casa de bilete le-a râs în nas tuturor călătorilor care au cerut un bilet pentru trenul regional de ora 11 şi 30 de minute. Vă daţi seama? Măcar dacă ar fi fost un tren rapid sau internaţional…

Au trecut câteva ore bune de când urmăresc comportamentul funcţionarilor în această gară şi am început să mă îngrijorez. Şeful gării s-a închis în biroul său şi cântă la violoncel. Hamalul a făcut un fel de trecere în revistă a călătorilor, s-a uitat la valizele lor, iar acum s-a aşezat pe marginea peronului şi se smiorcăie. Sughite şi se smiorcăie ca şi cum i-am fi interzis să ne care valizele. Dar noi nu suntem obligaţi să lăsăm să ne care valizele. Eu, oricum, nu aveam intenţia să-i încredinţez valizele mele. Dumneavoastră aveaţi intenţia să-i încredinţaţi valizele?

Nu vă supăraţi, domnule, şi dumneavoastră aşteptaţi tot trenul de 11 şi 30 de minute? Vă pun această întrebare pentru că, iată, ceasul gării pare să se fi oprit. Îl privesc de zece minute dar nici unul dintre cele două arătătoare nu s-au mişcat. Sau poate că a fost oprit intenţionat ca să nu se panice prea mult călătorii. Şeful gării continuă să cânte la violoncel în biroul său. Funcţionarul care vindea bilete a închis casa de bilete şi acum pregăteşte ceaiuri fierbinţi pentru călători. Oare câtă vreme vom mai aştepta aici?

Zău aşa, domnule şef de gară, nu înţeleg de ce trebuie să ne deschidem toţi valizele. Nu înţeleg de ce v-aţi apucat acum să răscoliţi prin valizele noastre. Timp de trei zile aţi cântat la violoncel în biroul dumneavoastră, şi acum că v-aţi reluat serviciul ne controlaţi prin valize. Nu e vina noastră că trenurile nu mai trec prin această gară. Nu e vina noastră că noaptea trecută ceasul gării s-a desprins de la locul său şi a căzut pe peron. Toţi l-am auzit prăbuşindu-se şi spărgându-se în mii de bucăţi pe ciment. Iar apoi ne-aţi obligat, pe noi, călătorii exasperaţi, să adunăm bucăţile de ceas spart, să măturăm peronul şi să aruncăm toate resturile de ceas la pubelă. Şi ne-aţi obligat chiar să spălăm peronul gării, ca şi cum ceasul gării ar fi lăsat urme de sânge pe cimentul peronului.

Nu, vă rog să mă scuzaţi, dar eu nu am de gând să cobor. Am să rămân aici, pe acoperişul gării. Au trecut zece zile de când tot se aude un fel de fluierat şi nimeni n-a îndrăznit să descopere sursa acestui zgomot. Ei bine, pot să vă spun acum că la orizont se vede o locomotivă cu aburi. Iar fluieratul vine de la aburii care ţâşnesc din când în când din măruntaiele locomotivei. Iat-o, o văd foarte bine, este o locomotivă neagră, încă în stare de funcţionare. După părerea mea locomotiva e abandonată, dar nu contează, important e faptul că poate încă funcţiona.

Nu, nu recunosc acestui tribunal improvizat dreptul de a mă judeca. Nu, domnule şef de gară, dumneavoastră nu sunteţi judecător, sunteţi un simplu şef de gară. Ba chiar mă întreb dacă vă mai putem numi şef de gară dat fiind că nici un tren nu mai trece prin această gară. Vara trecută ne-aţi promis că vă duceţi să recuperaţi locomotiva oprită la nici zece kilometri de gară. Între timp locomotiva a dat înapoi, s-a retras dincolo de linia orizontului, nimeni nu o mai vede şi nu o mai aude. Am avut o şansă şi am irosit-o. Nu mai eixstă nici o locomotivă, nu se mai aude nici un fluierat, nu mai există şi nu se mai aude nimic. Şi în plus, acum ne interziceţi să ne îndepărtăm de gară. Cum să găsim o altă locomotivă neagră cu aburi dacă ne interziceţi să ne îndepărtăm de gară?

Alo!… Da!… Da, vă aud!... Dumnezeule, vă aud foarte bine! Nici nu ştiam că telefonul ăsta funcţionează... Au trecut mai bine de zece ani de când n-a sunat. Cu cine doriţi să vorbiţi?… Scuzaţi-mă, dar trebuie să vă spun ceva extrem de important. Eu sunt un călător închis în fosta casierie de bilete… Vă daţi seama? Am fost judecat pentru blasfemie şi închis în spatele unui ghişeu pe care scrie încă PLECĂRI IMEDIATE. Sunt închis între sute de etajere pline cu bilete prăfuite pentru toate destinaţiile, dintr-un moment în altul etajerele astea riscă să se prăbuşească peste mine. Vă rog frumos, aţi putea să preveniţi pe cineva?

IMAGINEAZĂ-ŢI
CĂ EŞTI DUMNEZEU

Personaje:

VIBKO
STANKO

STANKO, foarte tînăr, poate în jur de 17 ani. VIBKO, ceva mai în vîrstă. Amîndoi se află într-o ascunzătoare într-un oraş răvăşit de un război civil.

VIBKO – Eşti răcit?

STANKO – Nu…

VIBKO – Văd că eşti plin de pete roşii. Ţi-e frig?

STANKO – Nu…

VIBKO – N-ai o manta, ceva mai gros, să-ţi pui pe tine?

STANKO – Ba da.

VIBKO – Ţine bine minte ce-ţi spun. Mantaua e sfîntă. Chiar dacă e caniculă, e bine să ai manta. Mantaua foloseşte la orice. De unde eşti de loc?

STANKO – Din Krikov.

VIBKO – Unde vine Krikov?

STANKO – E… la doi paşi de aici.

VIBKO – Bun. Deci, unu la mînă, să te văd echipat cum trebuie. Ţine bine minte ce-ţi spun, uneori se întîmplă să trebuiască să rămîi ascuns timp de ore şi ore… sau chiar o zi, sau chiar două. Şi dacă nu eşti bine echipat, ăla eşti. Ai înţeles?

STANKO – Da.

VIBKO – Nu încerca să faci pe Rambo că nu eşti la film. Ca să faci o treabă bună trebuie să fii echipat. Ţine mănuşile astea.

STANKO – Da' nu mi-e frig.

VIBKO – Pune-ţi mănuşile, ţi-am zis. Ai grijă de degetele tale. Degetele sunt importante. Dacă-ţi îngheaţă mîna, ăla eşti.

STANKO – Mulţumesc.

VINKO – Doi la mînă, încearcă să fii relaxat. Nu trebuie să-ţi fie frică. N-ai de ce să-ţi fie frică. Dacă ţi-e frică, eşti terminat… Ţi-e frică?

STANKO *(puţin neliniştit)* – Nu.

VIBKO – Intinde mîinile… Şi cealaltă… *(Îi priveşte mîinile.)* Văd că tremuri puţin.

STANKO – Îmi trece, nu e grav…

VIBKO – Văd că ţi se umezesc degetele. Întîi şi-ntîi trebuie să fii calm şi să nu-ţi fie frig. Ia o ţigară, ţigara calmează…

STANKO – Nu, că nu fumez….

VIBKO – Aoleu… Cîţi ani ai tu, mă?

STANKO – Şapteşpe.

VIBKO – Şi la şcoală n-ai fumat niciodată?

STANKO – Am încercat, da'… îmi venea să vomit.

VIBKO – Nu-i nimic, nu e grav. Vrei o bere?

STANKO – Da, mai degrabă...

VIBKO deschide două beri. Amîndoi beau.

VIBKO – Te simţi mai bine?

STANKO – Da.

VIBKO – Ai mîncat ceva azi?

STANKO – Nu, că nu pot mînca dimineaţa.

VIBKO – Nu e bine ce faci.

STANKO – Dimineaţa beau o cafea şi atît.

VIBKO – Ascultă, mă băiatule… dimineaţa, cînd vii aici, trebuie să vii mîncat. Ca să faci o treabă bună trebuie, înainte de toate, să mănînci bine dimineaţa. Mă auzi? Are cine să-ţi facă de mîncare?

STANKO – Are...

VIBKO – Să iei să te alimentezi bine, auzi? Ce facem noi aici e muncă de concentrare, înţelegi? Şi cînd te concentrezi, nu te poţi concentra cu burta goală.

STANKO – Eu pot…

VIBKO – Nu, că nu e treabă serioasă. Prima ta datorie e să iei un mic dejun sănătos înainte de a veni aici… Un mic dejun cum trebuie. Micul dejun va trebui să fie de acum înainte principala ta masă a zilei. S-a 'nţeles?

STANKO – Da.

VIBKO – E un ordin. Dimineaţa trebuie să mănînci o mîncare caldă. Mezel, ouă, pîine… Şi să bei lapte cald, obligatoriu…

STANKO – Nici laptele nu-mi prea place. Nu suport laptele, cînd beau lapte mi-e greaţă.

VIBKO *(îi întinde o bucată de salam uscat)* – Ţine, ia asta… Bagă la ghiozdan.

STANKO – Mulţumesc… *(Mănîncă.)* E bun.

VIBKO – Tot timpul trebuie să ai ceva de ronţăit la tine… Salam uscat, biscuiţi, pîine… Munca asta a noastră nu e ca celelalte... Noi suntem ca vînătorii, trebuie să ştim să aşteptăm… Ţi-ai mai revenit?

STANKO – Da.

VIBKO – Întinde mîinile… Tot mai tremuri puţin. De ce tremuri?

STANKO – Ştiu şi eu…

VIBKO – E prima oară că faci treaba asta?

STANKO – Nu…

VIBKO – Hai, ia poziţia…

STANKO scoate dintr-o husă o puşcă cu lunetă şi se pune în poziţie de tragere.

VIBKO – Nu te sprijini prea mult pe patul puştii… Aşa… Şi fii calm, trebuie să fii calm, nu ne grăbeşte nimeni, înţelegi? Imaginează-ţi că eşti Dumnezeu. Dumnezeu nu se grăbeşte niciodată. Nu tragi decît dacă te simţi calm şi rece ca gheaţa… Şi numai dacă simţi că inima îţi bate normal. Întîi şi-ntîi trebuie să-ţi asculţi bătăile inimii. Bate sau nu bate normal?

STANKO – Bate.

VIBKO – Ai învăţat vreodată să cînţi la vreun instrument?

STANKO – Am făcut puţină vioară.

VIBKO – Perfect, atunci imaginează-ţi că puşca asta este o vioară. Pentru un violonist, vioara face parte din corpul său. Cînd cînţi la vioară, muzica îţi iese din corp. Înţelegi deci, trebuie ca şi glontele să iasă, şi el, din corp, din corpul tău. Dacă ţi-e frică de propria ta puşcă, ăla eşti.

STANKO – Nu mi-e frică.

VINKO – Te-ai folosit deja de puşca asta?

STANKO – Da.

VIBKO – Vreau să zic, ai tras deja cu gloanţe reale?

STANKO – Da.

VIBKO – Dar ai tras vreodată într-un om? Ai omorît vreodată vreun om?

STANKO *(rîs involuntar sincer)* – Am omorît un porumbel.

VIBKO – Gata cu porumbeii. Acum trebuie să tragi în nemernicii ăştia din faţă. Deci azi e ziua cînd vei omorî primul tău nemernic.

STANKO – Da…

VIBKO – Hai, lipeşte ochiul… Spune-ţi în gînd că e zi de botez… botezul focului… Cu cît te botezăm mai repede cu atît mai bine. Ce vezi?

STANKO – Păi, văd strada…

VIBKO – Blocul cu balcoane, îl vezi?

STANKO – Da.

VINKO – Benzinăria?

STANKO – Da.

VINKO – Perfect… Stai pe fîşia asta. Şi primul om care mişcă, e al tău.

STANKO – Văd două băbuţe. Cred că vin de la piaţă.

VIBKO – Foarte bine, alege una şi fă-i pocinogul.

STANKO – A, nu, nu pot să trag într-o băbuţă… Nu vreau să încep cu o băbuţă.

VIBKO – În orice caz, ceea cea ce e important pentru noi, e să-i silim pe toţi nemernicii ăştia să stea ascunşi în găurile lor ca nişte şobolani… Ca să ştie că sunt nişte şobolani, şi că n-au şi nu vor avea niciodată nici o ieşire. Cînd tragi, gîndeşte-te la asta. Spune-ţi că de fapt omori şobolani, ai înţeles?

STANKO – Da.

VIBKO – Cum te cheamă, de fapt?

STANKO – Stanko.

VIBKO – Mie îmi spune Vibko. Să nu-ţi fie frică de şobolani. Şi nici milă. Şobolanii sunt şobolani… Că sunt tineri, bătrîni, femele, masculi, pui, nu contează. Şobolanii ăştia vor să ne halească ţara, şi atunci îi obligăm să se stea în gaura lor. Asta e misiunea ta. Înţelegi ce veau să spun?

STANKO – Da.

VINKO – Înţeleg că n-ai făcut încă serviciul militar.

STANKO – Nu, nu încă.

VIBKO – Mai plimbă ochiu', mai plimbă… Caută, caută cu ţeava puştii, nu sta paralizat… Nu aştepta să-ţi intre ei în linia de miră, caută tu, caută tot timpul… Mătură cu privirea, mătură strada, intrările la blocuri, ferestrele… Insistă pe ferestre, vezi ferestrele?

STANKO – Da…

VIBKO – Ferestrele sunt importante. Gîndeşte-te că dincolo de zidurile astea şi de ferestrele astea e plin de şobolani… Tot ce mişcă în spatele unei ferestre e al tău, pac!

STANKO – Mai văd o bunicuţă care întinde rufe pe un balcon.

VIBKO – Cum vezi tu, fir-ar al dracului, numai babe? În orice caz, pînă cînd apune soarele eşti dator să împuşti un şobolan. Şi dacă e ziua băbuţelor, îţi alegi o băbuţă, asta e… Sunt şi zile din astea.

STANKO – Văd şi o fetiţă care se joacă cu o păpuşă.

VIBKO – Unde?

STANKO – Pe un balcon.

VIBKO – Exact ce spuneam… colcăie de şobolani peste tot. Ascultă, nu trebuie să-ţi fie milă de şobolani, că altfel vin ei şi-ţi devorează măruntaiele.

STANKO – Totuşi, n-am să m-apuc să omor copii…

VINKO – Mă băiatule, fă şi tu cum simţi că e mai bine. Tu decizi. Dar în orice caz, treaba trebuie făcută. Pînă cînd apune soarele trebuie să avem cel puţin un şobolan mort în sectorul ăsta… Că nu trebuie să-i lăsăm să respire.

STANKO – Atunci prefer mai degrabă o babă decît o fetiţă care se joacă cu păpuşa.

VIBKO – Gîndeşti cam mult, băiatule… Dar nu e grav, ai dreptul să gîndeşti… Deşi, eu personal îmi pun mereu această întrebare: oare Dumnezeu gîndeşte? Eu unul nu cred că Dumnezeu gîndeşte… Dumnezeu acţionează, asta-i tot… *(Pauză.)* Se mai joacă?

STANKO – Da.

VIBKO – Săptămîna trecută am avut un alt sector, acolo pe deal, unde-i turnul de apă, de unde începe Bulevardul Tito… Vedeam toată curtea unui bloc. Şi vedeam, ca şi tine, tot felul de bătrînei care intrau şi ieşeau cît puteau ei de iute… Şi la un moment îmi intră în vizor o fetiţă de vreo şapte sau opt ani care sărea coarda. Îţi jur, toată dimineaţa a sărit coarda. După două ore a început să mă calce pe nervi, o face dinadins, mi-am zis, sare ca să-şi bată joc de mine… Şi atunci i-am trimis un glonte de avertisment, aşa, la vreo trei metri, ca să priceapă. La care proasta a început să urle şi s-a cărat imediat, s-a ascuns în casă. Numai că peste zice minute a ieşit din nou, ăştia mici uită repede, a ieşit din nou şi iar s-a pus să sară nenorocita aia de coardă… O oră m-am uitat la ea. M-am enervat şi i-am mai trimis un glonte, mai aproape, cît pe ce să-i zbor coarda… Proasta iar a fugit ţipînd şi a stat ascunsă o vreme. Numai că peste zece minute iar o văd cum îşi scoate nasul, se uită în dreapta şi în stînga… şi iese din nou din vizuină pe vîrful picioarelor, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu trezească pe cineva… Şi iar începe. Toată ziua m-a scos din minţi cu coarda ei… N-aveam decît şase gloanţe în rezervă dar tot i-am mai trimis unul ca s-o fac să se care… Şi proasta iar s-a dus şi iar a revenit…

STANKO – Şi?

Pauză.

VIBKO – În orice caz, un şobolan e un şobolan.

STANKO *(privind prin luneta puştii)* – A, mi-a apărut un tip.

VIBKO – Unde e?

STANKO – În dreapta benzinăriei… Îl vezi?

VIBKO – Nu.

STANKO – Ce fac?

VIBKO – Stă ascuns, fuge, ce face?

STANKO – Nu, merge normal.

VIBKO – Păi, atunci e al tău… Ţine-l în vizor, mergi uşor împreună cu el şi cînd simţi că-l ai la mînă trage…

STANKO – Bizar…

VIBKO – Ce?

STANKO – Nu-nţeleg de ce nu se grăbeşte.

VIBKO – Asta-i bună. Nu e treaba ta. Ţi se rupe… Nu se grăbeşte, treaba lui. Îţi dă mai mult timp aşa.

STANKO – Cred că e beat mort.

VIBKO – E un moşulică?

STANKO – Nu pare prea bătrîn… pare încă încorporabil…

VIBKO – Bravo, e şobolanul tău, poţi zice că ai lichidat un şobolan perfect. Dă-i drumu'!

STANKO – Îl las să traverseze strada.

VIBKO – Vezi c-o dată te trezeşti că ţi-o ia la fugă.

STANKO – Nu, îl am perfect în bătaie… Hm, văd că are şi o sacoşă cu el… E total iresponsabil tipu' ăsta, chiar nu se grăbeşte deloc.

VIBKO – Dacă traversează strada înseamnă că se duce la magazinul de lactate.

STANKO – Şi unde-i magazinul?

VIBKO – După benzinărie, la stînga, nu-l vedem de aici.

STANKO – Atunci îl las să-şi cumpere întîi ce are de cumpărat.

VIBKO mai deschide o sticlă de bere.

VIBKO – Mai vrei una?

STANKO – Da.

Cei doi beau.

VIBKO – Ce-ţi face omul? A intrat la lactate?

STANKO – Da, se întoarce… Îşi numără restul... A cumpărat trei sticle cu lapte…

VIBKO – Şi nici acum nu se grăbeşte?

STANKO – Nu.

VIBKO – Să-l ia dracul, trage! Ăsta o caută cu lumînarea. O face dinadins ca să-şi bată joc de tine. Hai odată, ce naiba, aici e ca la înot, trebuie să te arunci pe bune în apă.

STANKO trage.

VIBKO – L-ai ras?

STANKO – Nu ştiu… Văd că a căzut dar… I-am spart o sticlă… I-a curs tot laptele pe jos…

VIBKO – Mai trage o dată. Hai că ai dreptul la două gloanţe.

STANKO – Nu pot… Îmi vine să vomit de la lapte…

ŢARA ASTA ŢINE LA TINE, MĂ!

Personaje:

ŞEFUL
OMUL ŞEFULUI
PRIZONIERUL

OMUL ŞEFULUI îl aduce pe PRIZONIER în faţa ŞEFULUI.

OMUL ŞEFULUI – Şefu'!

ŞEFUL – Da?

OMUL ŞEFULUI – Tipu' vrea să dea un telefon.

ŞEFUL – Vrea să dea… ce?!

OMUL ŞEFULUI – Vrea să dea un telefon.

ŞEFUL – Vrei să dai ce?

PRIZONIERUL – Vreau să dau un telefon.

ŞEFUL – A, vrea să dea un telefon…

OMUL ŞEFULUI – Da, vrea să dea un telefon, zice că e dreptu' lui.

ŞEFUL – A, zice că e dreptu' lui…

OMUL ŞEFULUI – Da, zice că e dreptu' lui.

ŞEFUL – Deci, pe scurt, vrei să dai un telefon, am înţeles bine?

PRIZONIERUL – Da.

ŞEFUL – Perfect, nicio problemă. Foarte bine. Poţi să dai telefon. E prevăzut şi în constituţie. În ţara noastră, toţii puii lepădaţi de căţele au dreptul să telefoneze. Spune-i că în ţara noastră toţi puii de căţele au dreptul să telefoneze.

OMUL ŞEFULUI – Şefu' spune că în ţara noastră toţi puii lepădaţi de căţele au dreptul să telefoneze.

ŞEFUL – Spune-i că ţara noastră le dă acest drept tuturor nemernicilor şi tuturor gunoaielor şi tuturor hoiturilor, toţi pot să telefoneze.

OMUL ŞEFULUI – Şefu' zice că în ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoaiele şi toate hoiturile pot să telefoneze în linişte.

ŞEFUL – A auzit ce i-am spus? Poate că n-a auzit… Întreabă-l dacă a auzit…

OMUL ŞEFULUI – Ai auzit ce-a zis şefu'?

PRIZONIERUL – Da.

ŞEFUL – Spune-i să repete ce a auzit.

OMUL ŞEFULUI – Repetă ce a spus şefu' ca să ştim că ai auzit.

PRIZONIERUL – În ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoiele şi toate hoiturile au dreptul să telefoneze.

ŞEFUL – A repetat? N-am auzit nimic.

OMUL ŞEFULUI – Repetă încă o dată.

PRIZONIERUL – În ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoaiele şi toate hoiturile au dreptul să telefoneze.

ŞEFUL – A repetat? N-am auzit absolut nimic. Zău dac-am auzit ceva.

OMUL ŞEFULUI – Şefu' n-a auzit absolut nimic.

PRIZONIERUL – În ţara noastră...

ŞEFUL – Mai tare!

OMUL ŞEFULUI – Mai tare!

PRIZONIERUL – În ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoaiele…

ŞEFUL – Zău dacă aud ceva… Mai tare!

OMUL ŞEFULUI – Mai tare! Auzi ce spun? Mai tare!

PRIZONIERUL *(strigînd)* – În ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoaiele au dreptul să...

ŞEFUL – Ăsta îşi bate joc de noi sau doar mi se pare? I-am spus să vorbească mai tare, de ce nu vorbeşte mai tare?

OMUL ŞEFULUI – Ascultă, mă băiatule, dacă îţi baţi cumva joc de noi, e grav….

PRIZONIERUL *(strigînd din toate puterile)* – În ţara noastră toţi nemernicii şi toate gunoaiele şi toate hoiturile au dreptul să telefoneze.

ŞEFUL – Aşa, aşa da, e bine… Spune-i că aşa mai merge.

OMUL ŞEFULUI – Aşa mai merge.

ŞEFUL – Spune-i că ţara asta, în ciuda aparenţelor, ţine la el.

OMUL ŞEFULUI – Ţara asta ţine la tine, mă.

ŞEFUL – Spune-i că în ţara asta, în care toţi puii lepădaţi de căţele în călduri au toate drepturile, şi el are toate drepturile. Telefonul îi stă la dispoziţie. Dacă are fisă să telefoneze.

OMUL ŞEFULUI – Hai, telefonează. Dacă ai fisă.

ŞEFUL – Are fisă?

OMUL ŞEFULUI – Ai fisă?

PRIZONIERUL – Am.

OMUL ŞEFULUI – Are.

ŞEFUL – Foarte bine. Dacă are fisă să telefoneze.

PRIZONIERUL – Încerc dar nu merge.

ŞEFUL – Nu merge? Ce-a zis? A zis că nu merge?

OMUL ŞEFULUI – Da, zice că nu merge.

ŞEFUL – Cum aşa, nu merge? Spune-i să încerce din nou.

OMUL ŞEFULUI – Încearcă din nou.

PRIZONIERUL – Încerc dar nu merge. E stricat.

ŞEFUL – Ce-a zis?

OMUL ŞEFULUI – A zis că i se pare că telefonul e stricat.

ŞEFUL – Cum să fie stricat? Poate că fisa lui de căcat nu e bună.

OMUL ŞEFULUI – Eşti sigur că fisa e bună?

PRIZONIERUL – Da.

OMUL ŞEFULUI – Zice că fisa e bună.

ŞEFUL – Şi nu merge? Cum să nu meargă? Spune-i să încerce în continuare.

PRIZONIERUL introduce piesa în fanta telefonului, fisa cade cu un zgomot metalic, clang! PRIZONIERUL o recuperează şi încearcă din nou. Repetă operaţiunea de cîteva zeci de ori.

PRIZONIERUL – Nu merge.

ŞEFUL – Cum? Ce? S-a oprit? De ce s-a oprit? Spune-i să încerce în continuare că-i zbor creierii.

OMUL ŞEFULUI – Continuă, auzi?

Jocul se repetă din nou de cîteva zeci de ori. În tot acest timp ŞEFUL şi OMUL ŞEFULUI privesc mestecînd gumă.

ŞEFUL – Măi să fie! Ce păcat… chiar nu merge… Spune-i că întreaga ţară regretă… Spune-i că toată ţara asta în care toţi puii de căţele au dreptul să telefoneze… regretă… întreaga ţară regretă că telefonul nu merge…

OMUL ŞEFULUI – Ţara regretă, mă…

ŞEFUL – Asta e, acu' să facă bine să se întoarcă în celulă. O să încerce din nou mîine.

OMUL ŞEFULUI conduce prizonierul în celula sa.

ŞEFUL – Şi dă-i şi fisa, că-i a lui.

CREZI C-OR SĂ NE BATĂ?

Personaje:

PRIMUL
AL DOILEA

O celulă în care tocmai au fost închişi.

PRIMUL – Unde eşti? Mă auzi? Mă vezi?

AL DOILEA – Nu…

PRIMUL – Ce bestii… Toţi sunt nişte bestii…

AL DOILEA – Da…

PRIMUL – Crezi c-or să ne bată?

AL DOILEA – Da.

PRIMUL – Crezi c-or să ne omoare?

AL DOILEA – Nu.

PRIMUL – Eu, în orice caz, prefer să mă omoare decît să mă bată.

AL DOILEA – Nu au voie să ne omoare. Există, totuşi, nişte legi.

PRIMUL – Li se rupe de legi. Doar ei sunt cei care fac legile.

AL DOILEA – În orice caz, nu pot să ne omoare. Ce-am făcut noi ca să ne omoare?

PRIMUL – Ce-am făcut, ce n-am făcut…

Strigăte din exterior.

PRIMUL – Auzi? Au început să bată.

AL DOILEA – Fă-te că n-auzi.

PRIMUL – Cum să n-auzi? Păi nu vezi cum ţipă?

AL DOILEA – Acoperă-ţi urechile. Gîndeşte-te la altceva.

PRIMUL – Nu pot să mă gîndesc la altceva. Nu suport să fiu bătut. N-au dreptul să ne bată. În orice caz, eu nu mă las, nu mă las bătut.

AL DOILEA – Linişteşte-te, or să ne dea cîteva palme şi or să ne lase să plecăm. Asta-i tot.

PRIMUL – Nu e sigur.

AL DOILEA – Ba da.

PRIMUL – Ţi s-a întîmplat ţie, deja?

AL DOILEA – Nu, da' ştiu eu cum se întîmplă de obicei.

PRIMUL – De unde ştii? Te-au mai luat vreodată, aşa, pe sus?

AL DOILEA – Nu, da' mi-au povestit alţii cum se întîmplă. Îţi rad cîteva palme, poate cîţiva pumni, şi te lasă să pleci. Nu te pot ţine prea mult aici. Nici n-au loc, totul e plin.

PRIMUL – Chiar şi o singură palmă, eu nu suport. Nu suport, nu-mi place să mă atingă cineva, îmi vine să vomit numai cînd mă gîndesc.

AL DOILEA – Hai, gata… N-ai să mori din două, trei palme.

PRIMUL – Pe mine nu m-a bătut nimeni niciodată. Nici măcar taică-meu n-a ridicat niciodată mîna asupra mea.

AL DOILEA – Nu te mai agita. Important e să te laşi bătut fără să-i iriţi. Să nu faci care cumva pe grozavul. Şi mai ales să nu ridici capul. Cînd or să înceapă să te bată, ţine capul aplecat şi priveşte în pămînt.

PRIMUL – Nu… N-am să pot face niciodată aşa ceva…

AL DOILEA – Ba da, va trebui s-o faci că altfel rişti să ieşi de aici mutilat pe viaţă. Bagă-ţi asta în cap, motive să ne tortureze n-au, tot ce vor e să ne dea o lecţie.

PRIMUL – Ascultă, mie nu-mi place cum gîndeşti.

AL DOILEA – Cum gîndesc eu ar fi bine să gîndeşti şi tu. Şi fii atent ce scoţi pe gură cînd or să înceapă să te bată. Dacă ţi se pune vreo întrebare răspunde politicos, da, nu, da, nu… depinde… Fără comentarii. Ai înţeles? Nici nu urli ca nebunul şi nici nu fă comentarii.

PRIMUL – A, nu, eu am să urlu ca nebunul.

LE DEUXIME – Cu cît urli mai mult cu atît îi enervezi mai mult. Urlă şi tu puţin, cît să le faci plăcere, da' nu prea mult. Mai ales nu trebuie să le dai impresia că opui rezistenţă. Arată că te doare, dar dozează, e important să ştii să dozeze.

PRIMUL – Sper c-or să înceapă cu tine.

AL DOILEA – Nu e sigur c-or să înceapă cu mine. Dar dacă or să înceapă cu mine, cu atît mai bine pentru tine, or să obosească tăbăcindu-mă şi ai să scapi tu mai uşor.

PRIMUL – Sincer să-ţi spun, aş vrea să înceapă să ne bată cît mai repede ca să scăpăm o dată.

AL DOILEA – A, nu, nu trebuie să-ţi faci iluzii… N-or să ne bată imediat, întîi or să ne mai ţină aici, ei ştiu bine că noi ştim ce ne aşteaptă şi că asta ne angoasează… S-ar putea să ne scoată de aici ca să ne bată pe la patru dimineaţa, sau poate chiar mîine la prînz. Depinde, cum au chef.

PRIMUL – Auzi, vreau să te rog ceva…

AL DOILEA – Ce?

PRIMUL – Dă-mi o palmă!

AL DOILEA – Ce?!

PRIMUL – Vreau să-mi dai o palmă. Ca să fiu pregătit… Vreau să-mi dau seama dacă pot să fac faţă.

AL DOILEA – Fi serios…

PRIMUL – Zău, te rog… Dă-mi o palmă… Dă-mi una ca şi cum ai fi… ca şi cum ai fi în locul lor…

AL DOILEA – Tu ai înnebunit?

PRIMUL – Nu, dar vreau să-mi dai o palmă… Hai, că-mi faci un bine, dă-mi una că altfel simt că mă sufoc… Dă-mi te rog o palmă că altfel încep să vomit…

AL DOILEA – Bine, unde vrei să te ating?

PRIMUL – Nu ştiu… unde vrei, dar hai o dată… hai, că prefer să fiu pregătit… Dar loveşte tare… Loveşte tare de la început.

AL DOILEA – Bine, închide ochii.

PRIMUL – Nu, nu, loveşte-mă aşa… Unde vrei, dă-i drmu'!

AL DOILEA – În cap sau în stomac?

PRIMUL – Unde vrei, dar fără milă.

AL DOILEA – Ah, fir-ar să fie, nu e uşor.

PRIMUL – Hai, că e cel mai mare bine pe care mi-l poţi face...

Corp lovit cu brutalitate.

AL DOILEA – Scuză-mă… Cum a fost?

PRIMUL *(scuipînd sînge)* – E bine…

AL DOILEA – Te doare?

PRIMUL – Da…

AL DOILEA – N-am vrut… Crede-mă că n-am mai lovit niciodată pe nimeni.

PRIMUL – N-ai lovit dar ştii să loveşti.

AL DOILEA – Mi-e frică şi mie, asta-i tot…

PRIMUL – Normal… În orice caz, îţi mulţumesc… Şi acum mai vreau una…

AL DOILEA – A, nu… Acum e rîndul tău să dai.

Lovituri din ce în ce mai brutale.

WELCOME AMERICA!

Personaje:

PROXENETUL
FATA 1
FATA 2
FATA 3
FATA 4
SOLDATUL AMERICAN
ORBUL BĂTRÎN

FATA 1 în faţa unei porţi de sîrmă ghimpată sugerînd o bază militară. Mai multe panouri indică fotografiatul interzis, iar undeva flutură un drapel american.

FATA 1 examinează soliditatea porţii, apoi încearcă să privească dincolo de gardul de sîrmă ghimpată. Telefonul ei mobil sună. FATA 1 răspunde.

FATA 1 – Ce?… Păi ce i-ai dat ?… Păi nu ţi-am spus să nu-i mai dai lapte ? Nu-i mai da lapte... Nu-i da, dă-i apă, dă-i suc de mere… I-ai temperatura… Vezi că nu i-ai luat-o bine, trebuie să apeşi pe ON. Scrie acolo ON. Sus e ON şi jos e OFF, ca să deschizi apeşi pe ON, ce dracu', doar ţi-am explicat… Hai că am treabă…

FATA 1 îşi închide telefonul, caută în poşetă, scoate un ruj şi o oglindă mică, se rujează, îşi aprinde o ţigară. Scoate apoi din poşetă un carneţel şi începe să repete cu voce tare cîteva fraze în limba engleză.

FATA 1 – Welcome… Welcome to Romania! *(Întîi citeşte, după aceea reia pe de rost.)* Welcome to Romania! *(Citeşte.)* What is your name? *(Pe de rost.)* What is your name? My name is Cristina, what is your name? *(Citeşte.)* Do you need a girl? *(Repetă pe de rost.)* Do you need a girl? Do you want fuck? Two hundred… Three hundred… *(Citeşte din carnet numerele.)* One, two, three, four, five, six, seven, eigth, nine, ten… *(Repetă pe de rost.)* One, two… three… Do you want fuck? Two hundred dollars… *(Citeşte din carnet.)* You are a nice man… Americain solders are nice men…

Se aude o maşină militară care trece de partea cealaltă a gardului de sîrmă ghimpată. FATA 1 se repede spre gard şi începe să sară, să se agite, să-şi fluture braţele.

FATA 1 – Welcome to Romania! Welcome! *(Citeşte din carnet.)* Hello! American army! You are a nice man! Hello! Hello! How are you? Come to see me!

Maşina se îndepărtează. Tăcere. Telefonul mobil al fetei sună din nou.

FATA 1 *(cu telefonul la ureche şi cu carnetul într-o mînă)* – Da… Cît are?... Cît?… Nu e grav… Nu, nu, nu e grav… Dacă mai creşte fă-i o baie… În apă călduţă da' nu foarte... Dă-i orez fiert în apă… Doar în apă cu puţină sare… Nu, fără zahăr… Bine… Vezi, nu-l lăsa tot timpul la televizor… mai citeşte-i şi tu o poveste... bine…

FATA 1 închide telefonul.
Un soldat american deshide o poartă şi iese cu două pubele.

FATA 1 *(începe din nou să se agite)* – Hello! Welcome to Romania! Hello! Do you want fuck?

SOLDATUL priveşte în jurul său, face semn că nu, mai avansează puţin cu pubelele.

FATA 1 *(consultîndu-şi carnetul)* – Where are you from? New York ? From New York? *(SOLDATUL facesemn că nu.)* Los Angeles? *(SOLDATUL face semn că nu.)* Dallas? Dallas? You are from Dallas? *(Amuzat, soldatul face semn că nu.)* You are from… California? Texas? Colorado? Pensylvania?

SOLDATUL – North Carolina…

FATA 1 *(îşi scoate repede telefonul şi formează un număr)* – A ieşit unu… Da, da... Hai, că nu ştiu cît pot să-l ţin…

FATA scoate o ţigară şi se apropie de SOLDAT.

FATA 1 – Ai un foc? Un foc, ai? Un foc... *(Se uită în carnet.)* A light… Do you have a light? Do you want a girl? Romanian girl? Romanian girl beautiful. Very beautiful. Romania girl. Cheap and beautiful. Only one

hundred… For you… Only one hundred… For American solder… Cheap…

SOLDATUL îi dă un foc, lasă pubelele în faţa porţii şi dă să plece.

SOLDATUL – By-by…

FATA 1 – What is your name? What is your name?

SOLDATUL – By-by…

FATA – Hei, bă by-by, stai, mă… Mă… What is your name? Fifty dollars! Stai, mă…

Soseşte în fugă PROXENETUL împingînd un fel de cărucior de supermarket transformatîn bar ambulant. PROXENETUL este urmat de alte trei sau patru "fete". Una dintre fete are un casetofon pe care îl pune imediat pe o pubelă şi îi dă drumul. Muzică disco (sau manele). Fetele încep să danseze cît mai lasciv posibil. PROXENETUL, ajutat de o altă fată, derulează o banderolă pe care scrie: BINE ATI VENIT IN ROMÂNIA! Iar ceva mai jos, scris greşit: WELL COME IN ROMÂNIA!

PROXENETUL se apropie de soldat.

PROXENETUL – Bă, vino aici, bă... Hei, dom' Colonel… Vino...

FATA 1 *(răsfoieşte carnetul şi îi suflă cîteva cuvinte în engleză PROXENETULUI)* – Come! Come!

PROXENETUL – Come, come, bă… Hai că am fete frumoase... Să trăiţi!

FATA 1 – Nice girls...

PROXENETUL – Nice girls!

FATA 1 – Cheap...

PROXENETUL – Cheap, cheap... Nice girls cheap... Business… Hai, bă, la business… Cheap business… Nice girls cheap business… Nice girls România cheap business nice… Streap-tease…

SOLDATUL, oarecum amuzat, după ce închide poarta, continuă să se uite la PROXENET şi la fete.

SOLDATUL – Thank you… By-by…

PROXENETUL *(către una din fete)* – Ia fă-i un streap-tease…

Una din fete se urcă pe a doua pubelă şi începe să facă un strip-tease. O altă fată se apropie de unul din stîlpii pe care este pus semnul "fotografiatul interzis" şi începe să facă un "dans la bară", ca şi cum s-ar afla într-un bar.

PROXENETUL – Cheap girls many… Many streap-tease bar cabaret cheap girls… "La Costică"… My name Costică is, I like America… America, good economy, business come… *(Scoate o sticlă de alcool.)* Romanian whisky… Să trăieşti!

PROXENETUL bea, fetele se agită şi dansează pentru a atrage în cotinuare atenţia SOLDATULUI.

PROXENETUL *(către SOLDAT)* – Cîţi sunteţi, bă ? *(Către FATA 1.)* Întreabă-l cîţi sunt ?

FATA 1 *(caută în carnet şi apoi pune întrebarea)* – How many you are? One thousand? Two thousand? Three thousand?

PROXENETUL – American solder good for Romania… American army good for Romanian economy… Good for business… many thousand well come! How many? Many thousand stay here good for economy… Come, come…

Foarte repede, PROXENETUL şi fetele "amenajează" terenul şi crează un fel de terasă: ca prin minune, din căruciorul de supermarket apar cîteva scaune pliante, o masă pliantă, precum şi un fel de bar improvizat. Sticle şi pahare puse pe masă, în timp ce pe dosul banderolei se poate citi: CAFE BAR LA COSTICA CAZINOU CABARET CHANGE DEBIT DE TUTUN.

Cîteva fete încep să umfle baloane pe care le agaţă de sîrma ghimpată şi de pubele pentru a înveseli locul.

PROXENETUL – Come, my friend! You are my brother… Come, my brother, come că e pentru tine… Ia te uită… ia loc… Take a seat… Hai, nu-ţi fie frică, café bar… café bar for you… café bar for America… for Amarican Army… For all Americans… God save the king… Hai, vino

să alegi pe viu… Come to choose… Choose, choose… Do you want my card? Choose by phone…

Zgomot de maşină care trece. SOLDATUL dispare. Fetele se opresc din dans.

PROXENETUL – Nu fugi, mă, nu fugi!… Nu fugiţi, mă fir-ar să fie…

Telefonul PROXENETULUI sună.

PROXENETUL – Da?... Da… Unde?… Bine... *(Îşi închide telefonul, apoi, către fete.)* La poarta trei… Repede…

Toţi încarcă în viteză "barul ambulant" şi pleacă. Doar FATA rămîne la post.

Pauză. Un camion trece pe undeva, destul de departe. Se aud cîteva ordine date în engleză. Obosită, FATA 1 răstoarnă o pubelă, se aşează pe ea, se descalţă, îşi masează degetele de la picioare.

Apare ORBUL BĂTRÎN în uniformă militară din anii celui de-al doilea război mondial. Pe piept are mai multe decoraţii. ORBUL avansează cu precauţie, ajutîndu-se de un baston alb pe care-l ţine în mîna dreaptă, în timp în mîna stîngă duce un buchet de flori.

ORBUL BĂTRÎN – Hei… Unde sunteţi ? Where are you? Are you here?

FATA 1 – Vezi, taică, să nu te loveşti…

ORBUL BĂTRÎN tatonează terenul cu ajutorul bastonului, descoperă gardul de sîrmă ghimpată, stîlpul pe care este pusă placa cu fotografiatul interzis, cele două pubele.

ORBUL BĂTRÎN – Are you here? Have you come finally? Long live to American Army! Jos comunismul! Wellcome America… *(Se apropie de poarta de sîrmă ghimpată.)* But is too late…

FATA 1 – Vezi să nu te răneşti… Vezi că e din sîrmă ghimpată…

ORBUL BĂTRÎN – Too late… Jos comunismul! … But is too late… Do you here, me? Is too late… E cam tîrziu… De ce-aţi venit, mă, aşa de tîrziu? De ce-aţi întîrziat mă, aşa de tare ? Why?… Why? You are very late… Fifty years late… Why? Why? *(Către FATA 1.)* N-ai nişte apă ?

FATA 1 scoate o sticlă de apă din poşetă. ORBUL bea.

FATA 1 – Măi, tată, mă… de ce nu te duci tu acasă?

ORBUL agaţă buchetul de flori de poarta de sîrmă ghimpată.

ORBUL BĂTRÎN – It's for you… Hello, boys! *(Începe să cînte imnul american.)* Oh, say can you see by the dawn's early light… What so proudly we…

ORBUL tuşeşte, se încurcă în cuvinte, abandonează. FATA 1 îl ajută să se aşeze pe pubela răsturnată.

FATA 1 – Hai nu te mai agita… Odihneşte-te şi du-te acasă.

Lumina scade. S-ar spune că se înserează. ORBUL scoate o muzicuţă şi începe să cînte la ea. In depărtare se aud ordine date printr-un difuzor, tropot de cizme, sunetul unei sirene.

FATA 1 începe din nou să repete fraze în engleză.

FATA 1 – I like… You like… He likes… I like America… I go… You go… He, she, it goes… I want to go to America… I like America… America is big… I want to go to America… America is beautiful… America is strong… I want to go to America… I want to go with you to America… Take me with you to America… Yes, I want to go with you to America… Are you married?

Mobilul fetei sună. FATA 1 răspunde.

FATA 1 – Da… ce mai e? … Cum? Păi nu ţi-am spus să nu-i faci cu lapte?… Mă, tu eşti turc sau ce dracu? Am spus cu apă… Mă, mă înnebuneşti, mă… Fă-i cu apă! Apă cu sare…

In timp ce FATA 1 vorbeşte, unul din baloanele abandonate pe gardul din sîrmă ghimpată explodează. ORBUL continuă să cînte la muzicuţă. FATA 1 pleacă continuînd să vorbească la telefon.

FATA 1 – Păi cum să mă bazez pe tine dacă… Un spun şi alta faci… Dă-mi-l să vorbesc puţin cu el… Ce faci, iepuraşu' lui mama?…

ORBUL descoperă brusc că stă pe o pubelă. O pipăie, deschide capacul şi începe să răscolează în pubelă. Scoate tot felul de obiecte pe care le pipăie şi începe să le sorteze.

Intre timp, baloanele agăţate de sîrma ghimpată continuă să explodeze unul după altul, ca şi cum ar fi înţepate de o mînă nevăzută. Ultimul însă fîsîie şi se dezumflă încet.

AŞTEPTAŢI SĂ SE MAI POTOLEASCĂ ACEASTĂ CANICULĂ

Personaje:

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE
SANTINELA DREPTURILOR OMULUI
COPILUL

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE intră şi se opreşte în faţa liniei albe care marchează frontiera dintre "no man's land" şi teritoriul drepturilor omului.

SANTINELA – E cineva acolo? Stop! Nici o mişcare! Atenţie, vă avertizez că dacă mai faceţi un pas riscaţi să traversaţi ilegal frontiera. Şi orice act ilegal riscă să se întoarcă împotriva dumneavoastră.

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Păi exact asta vreau să fac, să trec frontiera. Am fugit de război. Am fugit de oroare. Am fugit de moarte. Patria mea nu mai există. Patria mea a fost tăiată în două, în trei, în patru, în mai multe patrii mai mici care acum se bat între ele. Vreau să traversez această frontieră pentru că nu mai aparţin nici uneia dintre noile patrii ieşite din sînul fostei mele mari patrii.

SANTINELA – Ce naţionalitate aveţi?

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Nu mai am nici un fel de naţionalitate. Naţionalitatea mea este acest copil pe care îl port în braţe. Naţionalitatea mea este pămîntul pe care merg. Naţionalitatea mea este cerul înstelat de deasupra mea. Naţionalitatea mea este zborul păsărilor. Vreau să am naţionalitatea păsărilor care zboară pe deasupra tuturor frontierelor. Vreau să am aceeaşi naţionalitate ca norii care se plimbă pe deasupra întregului pămînt. Naţionalitatea mea este vîntul. Vreau să am aceleaşi drepturi ca vîntul, ca păsările şi ca bolta înstelată. Simţiţi acest parfum de tei înfloriţi? Vreau să am aceeaşi naţionalitate ca florile de tei. Vedeţi acest apus de soare? Vreau să am aceleaşi drepturi ca apusurile de soare. Aceleaşi drepturi

ca anotimpurile… Aceleaşi drepturi ca echinocţiul şi solstiţiul… Priviţi, a început să ningă. De cînd aştept la frontieră a început să ningă. Uitaţi-vă ce frumoşi sunt fulgii de zăpadă. Vreau să am şi eu demnitatea fulgilor de zăpadă. Să mi se recunoască această demnitate. Nici mai mult, nici mai puţin. Doar demnitatea fulgilor de zăpadă. Să mi se acorde dreptul de a fi la fel de demnă precum fulgii de zăpadă.

SANTINELA – Vă previn că v-aţi apropiat prea mult şi fără acte de frontiera terestră a drepturilor universale ale omului. Dacă mai faceţi un pas veţi intra în mod ilegal pe teritoriul drepturilor universale ale omului, recunoscute în mod universal şi în mod universal respectate. Dacă mai faceţi un pas veţi intra în mod ilegal pe teritoriul demnităţii umane absolute, universal valabile şi universal acceptată. Nu e bine să intraţi însă în mod ilegal pe teritoriul drepturilor absolute ale omului şi al demnităţii umane absolute. Dar noi vă vom ajuta să intraţi în mod legal pe teritoriul drepturilor absolute ale omului şi ale demnitătii umane absolute. Veţi vedea… Odată intrată în mod legal pe teritoriul drepturilor absolute ale omului şi al demnităţii absolute, veţi putea să vă realizaţi din punct de vedere uman, să începeţi o viaţă nouă şi să-i insuflaţi copilului dumneavoastă sensul demnităţii universale absolute. Dar înainte de toate trebuie să prezentaţi acte în regulă. Aveţi un paşaport valid cu viză de intrare?

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Nu am nici un fel de paşaport. Singurul meu paşaport este acest copil căruia începe să-i fie frig. Singurul meu paşaport este acest copil căruia începe să-i fie foame. Fulgii de zăpadă, pentru a atinge pămîntul, nu au nevoie de nici un fel de paşaport.

SANTINELA – Îmi pare rău, dar nu pot să vă înregistrez pe acest ordinator ca fulg de zăpadă. Suntem o administraţie care reespectă anumite reguli precise. Iar una dintre aceste reguli stipulează că fiecare om trebuie să aibe acte în regulă. Deci, pentru noi, o fiinţă umană egal un act în regulă.

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Ah, dar aveţi o manieră absolut poetică de a aborda lucrurile. O fiinţă umană echivalează cu o foaie de hîrtie acoperită de ştampile şi de semne uneori necunoscute… Cu adevărat poetic, nimic de zis… De aceea vă şi propun să mă înregistraţi ca fulg de zăpadă. Cu atît mai mult cu cît fulgii de zăpadă sunt la fel de albi ca şi foile de hîrtie. În loc să aplicaţi regula "un om egal o foaie de hîrtie", aplicaţi-mi regula "un om egal un fulg de

zăpadă". De altfel, ia uitaţi-vă ce text frumos scriu în aer fulgii de zăpadă în timp ce cad pe pămînt.

SANTINELA – E prea tîrziu, acum, să vă mai înregistrez ca fulg de zăpadă… Iarna a trecut. Acum începe anotimpul ploilor. N-o să-mi cereţi, sper, să vă înregistrez ca picătură de ploaie sau aversă.

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Ba da. Consideraţi că trecutul meu a fost o aversă. Nu-mi cereţi să vă spun de unde vin şi ce am făcut în trecut. Da, înainte de a ajunge aici, la frontiera drepturilor omului, am fost o aversă. Copilăria mea, educaţia mea, iluziile mele politice, idealurile mele, credinţa mea, umilinţele prin care am trecut, toate n-au fost decît o aversă. În loc să-mi cereţi să vă povestesc viaţa mea, notaţi mai bine în chestionar că o aversă de ploaie s-a prezentat astăzi în faţa dumneavoastră pentru a vă cere drept de azil pe teritoriul demnităţii universale.

SANTINELA – E prea tîrziu acum… Sezonul ploilor a trecut. Suntem în plină vară. S-a instalat canicula… E greu de lucrat în aceste condiţii. Aşteptaţi să se mai potolească această caniculă.

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Dar mie îmi place canicula. Dacă trecutul meu a fost o aversă, aş dori ca viitorul meu să fie o caniculă. Aş vrea să ard etapele, să incendiez secundele… Aş vrea să trăiesc în sfîrşit ca o flacără… repede, pentru că viaţa nu mai are răbdare cu mine…

SANTINELA – Suntem dezolaţi, dar mai aveţi de aşteptat… Cererea dumneavoastră este, pentru moment, blocată...

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Da, văd că le-a rămas în gîtul ordinatoarelor dumneavoastră…

SANTINELA – Ordinatoarele noastre nu reuşesc, de fapt, să trateze cererea dumneavoastră. Răspunsurile pe care le-aţi dat sunt prea bizare. La rubrica **naţionalitate** aţi scris CULOAREA VÎNTULUI. La rubrica **ultimul domiciliu fix** aţi scris CÎMP DE MINE. La rubrica **religie** aţi răspuns CER PLIN DE ZMEIE. La rubrica **studii** aţi notat AMINTIRI DIN COPILĂRIE. La rubrica **situaţie familială** aţi scris SANATORIU PENTRU ALŢII. La rubrica **sex** aţi răspuns DEBUTANTĂ. Iar la rubrica **data şi locul naşterii** aţi scris un poem… Iată-l:

"Distribuitorul automat de gesturi de tandreţe
se dezbracă încet
pentru a intra în mare
pentre a intra în pămînt
pentru a intra în măruntaiele mele
pentru că eu sunt în acelaşi timp apă şi pămînt
şi mai sunt o pasăre enormă
care curăţă fălcile maşinii concepută pentru a distribui tandreţe
şi care se hrăneşte cu carne proaspătă de om"

Nu e bine… Nu e bine de loc… Nu serveşte la nimic să compui un poem la rurbica **data şi locul naşterii**… În orice caz, ordinatoarele noastre nu au putut trata poemul, iar mai multe au căzut chiar în pană… Vedeţi tot acest fum?

FEMEIA CARE POARTĂ UN COPIL ÎN BRAŢE – Da, îl văd. E negru, foarte negru, se ridică la cer şi otrăveşte aerul.

SANTINELA – Vedeţi, vedeţi ce aţi făcut? Ordinatorul care fumegă în felul acesta este cel mai sensibil si sofisticat pe care îl aveam, un bio-ordinator de fapt, care a făcut un şoc informatic încercînd să vă trateze fişa… Iar acum, ia te uită, l-a apucat sughiţul şi nu se mai poate opri, din cauza asta scuipă fum negru… De trei luni de zile, de cînd a citit poemul pe care l-aţi scris la rubrica **data şi locul naşterii**, sughite şi scuipă rotocoale de fum. Nu e bine… Nu… Şi în plus, la rubrica **motivaţii privind schimbarea statutului** aţi desenat un arici cu două aripi… Uitaţi-vă la acest desen, care vă aparţine, este de neînţeles, nu există arici înaripaţi… Hei, unde sunteţi? Aştept un răspuns… Zău, nu e bine să desenaţi un arici înaripat şi apoi să dispăreţi în natură… Recunoaşteţi că natura nu a creat arici înaripaţi, aşa ceva nu există…

Pauză.

COPILUL CARE A CESCUT ÎNTRE TIMP – Ba da. Ariciul cu aripi este al meu…

SANTINELA – Cine vorbeşte? Unde sunteţi, că nu vă văd? Cine sunteţi? Unde este femeia care aştepta aici şi tocmai îşi completa formularele?

COPILUL CARE A CRESCUT ÎNTRE TIMP – Mama mea a murit. Eu am şase ani şi ştiu să scriu şi să citesc. Mama mi-a povestit o mulţime de poveşti frumoase şi triste… Aş putea să vă povestesc, dacă vreţi, o poveste frumoasă şi tristă pe zi… Mama mi-a spus că acum am

dreptul să trec de partea cealaltă a frontierei pentru că poveştile frumoase şi triste sunt universale…

Scena este invadată de fumul ordinatoarelor care au făcut colaps.

NOTA DE PLATĂ MECANICĂ

Personaje:

CHELNERIŢA
MANECHINELE

Cafenea. Mese, scaune. Manechine de dimensiuni umane sunt aşezate la mese, precum şi în picioare la bar.

CHELNERIŢA *(de după bar)* – Am auzit, sosesc... Gata, vin, nu mai ţipaţi aşa. *(Către MANECHINUL 1.)* Ce doriţi? Da, da, văd şi eu că se întunecă...

CHELNERIŢA aprinde lumînarea de pe masa la care se află aşezat MANECHINUL 1.

Incredibil ce repede cade noaptea acum... Din ce în ce mai repede... *(Aprinde şi alte lumînări pe alte mese.)* Abia dacă ai timp să te uiţi pe fereastră, să te întrebi ce mănînci la prînz, să te te instalezi şi tu liniştit pe o terasă ca să bei o cafea... că o dată vezi cum cade noaptea... Buf! Aţi remarcat cum în ultimul timp nopţile cad din ce în ce mai violent? Nici n-ai timp să te trezeşti dimineaţa şi să te speli pe dinţi, nici n-ai timp să-ţi iei micul dejun şi să ieşi apoi pînă în oraş că... buf! Cade noaptea... După-amiezele astea de iarnă sunt teribile... *(Către MANECHINUL 2.)* Nu, n-avem alune astăzi. Dar avem cipsuri. Vreţi cipsuri? Sau vreţi o tartină? *(Aduce o scrumieră şi o pune în faţa MANECHINUL 3.)* Fumaţi, domnule, fumaţi! Fumaţi că nu mă deranjează. În orice caz, toată lumea fumează. În mod normal ar trebui să fumaţi la fumători, pentru că avem un spaţiu fumători şi un spaţiu nefumători. Dar oricum fumul din spaţiul fumători năvăleşte în spaţiul nefumători. Orice-am face, nu putem construi un zid între spaţiul fumători şi spaţiul nefumători. Ca să nu mai zic că uneori avem clienţi fumători care nu găsesc loc în spaţiul pentru fumători şi atunci se instalează la nefumători unde, bineînţeles, se apucă imediat să fumeze. In timp ce nefumătorii, cîteodată, se aşează la fumători şi încep imediat să tuşească şi să scuipe sînge. Asta-i viaţa. Orice am face, numărul de cadavre pe care le adunăm seara în cele două spaţii este întotdeauna acelaşi. *(În faţa MANECHINULUI 4. Cu carneţelul, gata să noteze comanda.)* Vă ascult. Dar să ştiţi că în seara aceasta nu avem mîncăruri calde. E din cauză că noaptea cade prea repede. Nu avem timp de fierturi, de mîncăruri scăzute. Pentru o mîncarea scăzută ai nevoie de timp. Dar timpul trece prea repede. Astăzi, domnule, trăim într-un regim de accelerare a timpului şi mîncărurile scăzute nu mai au nici o şansă. *(Către*

MANECHINUL 1.) Nu, nu avem ţigări. Că nu suntem, domnule, un debit de tutun. Debitul de tutun e la colţul străzii. Cum ieşiţi o luaţi la dreapta, şi la colţul străzii daţi peste un debit de tutun. E deschis, da, e deschis că nu închide niciodată. Toată lumea îşi cumpără ţigările acolo şi vine să le fumeze aici... Personal găsesc acest tip de tertip destul de ciudat, dar în definitiv ce mă priveşte pe mine? Nu mă priveşte, dar totuşi observ...

Se duce la bar şi aduce o sticlă de oţet.

Cine a cerut oţet?

Aşteaptă răspunsul. Repetă întrebarea urlînd.

Cine a cerut oţet?

Işi şterge o lacrimă şi se apropie de MANECHINUL 2.

Dumneavoastră aţi cerut oţet? … Şi totuşi cineva a cerut oţet! ... Poftim, aceeaşi poveste iar şi iar... Cineva îmi cere oţet şi după aceea tace chitic. Sau, şi mai rău, se cară. E monstruos. Pur şi simplu monstruos. Cum sun monstruoase toate lucrurile care se întîmplă pe terasa asta. Mi se cere ceva şi apoi... apoi eu sunt cea de care îşi bate joc toată lumea... Memoria mea e găurită ca un ciorap, ca o sită, ca o gaură de cheie... ca o... Cine a cerut un castravete tăiat în cuburi mici? Mai întreb o dată, cine a cerut un castravete tăiat în cuburi mici? *(Se îndreaptă spre MANECHINUL 3.)* Dumneavoastră, doamnă? *(Se îndreaptă spre MANECHINUL 6.)* Dumneavoastră, domnule? Ce naiba aveti că vă uitaţi toţi aşa la mine? Să ştiţi că am văzut totul! Mie nimic nu-mi scapă, aşa să ştiţi... Aşa că n-are nici un rost să...

Se urcă pe un scaun.

Laşilor, cine a cerut o cupă cu castraveţi tăiaţi în cuburi mici? Credeţi că mi-e frică de voi? Credeţi că nu m-am prins de manevrele voastre? Credeţi că nu aud cum mîrîiţi şi cum vă sclifosiţi imediat ce sunt întoarsă cu spatele? Credeţi că nu aud cum începeţi să agitaţi cuţitelele imediat ce mă întorc cu spatele? Credeţi că nu văd cum înfigeţi pe ascuns sute de scobitori în feliile de pîine? Animalelor! Uite cum sunteţi toţi pregătiţi să vă năpustiţi şi să sfîşiaţi o fiinţă fără apărare... E normal să mi se ceară o o cupă cu castraveţi tăiaţi în cuburi mici şi apoi toată lumea să tacă chitic? N-aveţi nici măcar curajul să recunoaşteţi că sunteţi laşi…

Se duce în spatele tejghelei, apoi revine printre mese fără să aducă nimic.

Cine a cerut gheaţă? … Ia te uită, ce tăcere! Am pus o întrebare, doamnelor şi

domnilor, cine a cerut gheaţă? Ei bine, luaţi aminte la ce vă spun, vă interzic să... să...

Îl apucă pe MANECHINUL 7, îl trînteşte pe jos şi începe să-l lovească furibundă cu picioarele.

Vă interzic să mă mai bombardaţi cu coji de pîine cînd sunt întoarsă cu spatele! Vă interzic să-mi aruncaţi în ceafă tot felul de... *(Se aşează pe scaun, în locul MANECHINULUI 7.)* Ah, ce obosită sunt! Toată dimineaţa n-am făcut decît să curăţ ceapă şi să dau roşii prin răzătoare. Şi acum, poftim, uite care e rezultatul! *(Se şterge de sudoare. Către MANECHINUL 5.)* Ce mă agasează ăia doi, de mult mă agasează, ăia doi bătrînei din colţ, de acolo, da, de ei vobesc, îi vedeţi? Îl vedeţi pe ăla care are nasul roz, ai zice că i-a crescut o legumă în loc de nas, o legumă greu de identificat şi prost curăţată... Imediat ce mă întorc cu spatele amîndoi încep să scuipe în halbele cu bere... sau în farfurii... Şi după aceea îmi cer să le aduc farfurii şi pahare curate... Uitaţi-vă la ei, uitaţi-vă bine la ei... *(Se întoarce cu spatele la "bătrînei".)* I-aţi văzut? Aţi văzut cît sunt de rapizi? *(Repetă de mai multe ori gestul.)* Vedeţi? Incredibil! Şi lumea, în loc să-i admonesteze, chicoteşte... Spuneţi-mi şi mie, ce-mi rămîne mie de făcut în aceste condiţii? Ei bine, am să vă spun ce-mi rămîne mie de făcut în aceste condiţii... Îmi rămîne să pun ordine în local... Să restabilesc ordinea... *(Ia un cuţit, se repede la cele două manechine reprezentîndu-i pe "bătrînei" şi începe să-i facă harcea-parcea.)* Na! Na! Na! Mai aveţi curajul să scuipaţi? Ia să văd dacă mai scuipaţi... Debili paranoiaci ce sunteţi! Mai vreţi să vă aduc farfurii curate?

CHELNERIŢA se duce la tejghea şi revine cu o farfurie de supă.

Cine a comandat o supă de linte? Dumneavoastră, domnule?

Îl culege de jos pe MANECHINUL 7 şi îl repune pe scaun. Începe apoi să-l "hrănească" cu supă, de fapt să-i verse linguri de supă pe faţă.

Hai, mîncaţi-vă supă... Că eu am făcut-o...

Continuă jocul.

E bună, nu-i aşa? Sigur că e bună... E delicioasă... Păi cum să nu fie.... Am ţinut lintea la înmuiat o noapte întreaga... De aia e aşa de suculentă...

Încă două, trei linguri de supă vărsate pe gura şi pe faţa manechinului.

Hai, gura mare... Hai, domnule, deschideţi gura mai largă... Ca la dentist... Vă

rog încă o dată, gura mare! Aţi cerut supă de linte, acum trebuie să o mîncaţi toată... Aţi înţeles? Şi vă rog să nu mai strănutaţi în farfurie, s-a înţeles?

Continuă să-i dea supă manechinului.

Ce? Cum să fie rece? Nu e rece, domnule... Cum îndrăzniţi să-mi spuneţi că e rece?

Gustă şi ea supa şi aşează farfuria pe jos.

Cine a cerut nota de plată? Dumneavoastră aţi cerut nota de plată? Vreau să ştiu cine a pronunţat aceste trei cuvinte, "nota de plată"? Cine a cerut nota de plată să se ridice în picioare... Hai, curaj, că doar am auzit clar, cineva a cerut nota de plată... Mai întreb o dată, cine a cerut nota de plată? Hai, în picioare, imediat! *(Se apropie de unul din manechine.)* Chiar credeţi că veţi putea pleca aşa, domnule? Chiar credeţi că aici fiecare cere nota de plată cînd vrea? Asta credeţi dumneavoastră? Bineee... Atunci o să aveţi nota de plată. Nota dumneavoastră de plată vine îndată! Vine, vine, uite nota, uite scadenţa, vă rog să contaţi pe mine, uite că vine, aţi vrut-o şi a venit, nota de plată care vi s-a cuvenit, a venit judecata de apoi, am să vă fac socoteala pe loc, chiar pe pielea dumneavoastră pentru că va trebui să vă dezbrăcaţi de piele, pentru că am să vă bag nota de plată sub piele, ca să fie un exemplu şi pentru ceilalţi domni care vor nota de plată... Dacă aşa vreţi dumneavoastră, iată...

Împinge în mijlocul încăperii o uriaşă maşină de spălat vasele prevăzută cu o centrifugă şi un hublou transparent. Deshide hubloul şi aruncă în maşină tot ce-i cade sub mînă, veselă, feţe de masă, resturi de mîncare, lumînări, etc. La sfîrşit îl aruncă în centrifugă şi pe manechinul care a "cerut" nota de plată.

Uite că se poate… Iată şi nota de plată… Paraziţi nemernici ce sunteţi... Găuri cosmice ce sunteţi... Aţi vrut să plătiţi, hai, plătiţi... Achitaţi tot...

Pune în mişcare maşina care începe să se învîrtă diabolic.

Ei? Mai e cineva care vrea nota de plată? Cine mai vrea nota de plată? Nimeni? Bineee... Atunci am să trec încă o dată pe la mese ca să iau comanda...

Înarmată cu un carnet, se apropie de unul din manechine.

Da, domnule, vă ascult.

MANECHINUL – Un pahar cu apă, vă rog...

ŞI UITE AŞA NE TREZIM ÎNTR-O BUNĂ ZI CU MII DE CÎINI IEŞIND DIN MARE

Personaje:
ORBUL CU LUNETA
CÎINELE

1.
O piaţă publică. ORBUL tocmai montează un telescop pe un trepied. CÎINELE îl priveşte.

ORBUL – Şi să nu te mai prind că faci pipi pe telescop! Auzi ce spun? Să nu mai faci niciodată pipi pe telescop! Dacă te mai prind că-mi faci vreodată figura asta, te sparg. De aia nu se mai apropie nimeni de telescop. Pentru că miroase a pişat de cîine. Şi au dreptate să nu se mai apropie de telescop. Cum să contempli luna cînd telescopul miroase a pişat? Cum să te uiţi la stele, la galaxii şi la găurile negre din univers cînd telescopul prin care te uiţi miroase a pişat? Auzi ce-ţi spun, cap pătrat ce eşti? S-a terminat cu sportul ăsta. Îţi interzic să te mai apropii de telescop.

ORBUL termină instalarea telescopului pe trepied. Se aşează pe un scaun pliant, apoi îşi scoate pălăria şi o pune pe jos, pentru colectarea banilor eventuali.

Cum e vremea astăzi? Cum e cerul? E senin? E înstelat? Se văd stele? Multe? Sau e înnourat? Se vede luna? Ia arată, unde e luna?

Cîinele latră în direcţia lunii.

Acolo e? Se vede bine? De trei zile nu se mai opreşte nimeni ca să se uite prin telescop. Dacă lumea ne mai ocoleşte mult o să murim de foame. E ciudat că oamenii nu se mai opresc ca să privească stelele şi luna. Că doar nu e scump. Doar nu cerem mult, cerem nimica toată. Un bănuţ pentru lună, doi bănuţi pentru stele. Numai că toţi au altceva de făcut decît să privească luna… Cum e luna astăzi? E frumoasă?

Cîinele mîrîie.

Nu e prea frumoasă? E urîţică? E fleşcăită? Ia te uită, parcă picură, nu? Păi da, era de aşteptat... Eram sigur. Cine să se uite la lună pe ploaie? Iar o să plouă toată seara şi toată noaptea şi toată ziua de mîine. Şi tu de ce taci, de ce nu mi-ai spus că e noapte fără lună? De ce mă laşi să instalez degeaba toată drăcovenia asta? Altădată ştiai să-mi spui cînd e cerul senin şi cînd nu. Ce ai, eşti bolnav? Cum pot să mai am încredere în tine? Ia du-te mai încolo. Hai, mişcă-ţi fundu', hoit ce eşti! Nu faci decît să mănînci, să clepfăi, să-ţi umfli burdihanul şi să mîrîi şi să mîrîi şi să mîrîi, iar cînd vine momentul să pui puţin osul la treabă te eclipsezi, taci, te fofilezi. Ei bine, în seara asta nu ai fleică. În seara asta nu mîncăm. În seara asta doar bem apă, atît. Ca să-ţi fie de învăţătură.

ORBUL demontează telescopul.

Nu e lună, nu e fleică. Hai, plecăm acasă.

2.
Pe o stradă pustie.

ORBUL – Unde-i casa? De nu ştiu cîte ore ne învîrtim ca bezmeticii. Hai, bagă miros. Găseşte drumul. Ce, nu mai ştii unde e casa? Mai ştii sau nu mai ştii? Ai uitat unde-i casa? Spune, bestie, ţi-ai pierdut mirosul? Ce se întîmplă, mă, cu tine? Asta-i bună! Ai uitat unde e casa. Hai, concentrează-te, ce naiba… Deci, o luăm de la început. Unde mergem noi acum, la stînga sau la dreapta?

Cîinele latră confuz.

Începi să mă enervezi. Asta-i ultimul lucru pe care aveai voie să-l uiţi. Un cîine care e ghid pentru orbi nu are dreptul să uite unde e casa. Că de aia te hrănesc. Te hrănesc ca să mă duci acasă. Şi ieri m-ai învîrtit timp de cîteva ore pînă cînd să găseşti casa. Nu mai pot... M-am săturat, patruped ramolit ce eşti… Ţi-ai pierdut mirosul? Ţi-ai pierdut vederea? Ţi-ai pierdut şi tu vederea? Hei, spune, ai orbit cumva?

Se apleacă spre cîine ş-ii agită o palmă în faţa ochilor.

Mă vezi? Mă auzi? Trebuie să găseşti casa... Înţelegi? E momentul să ne întoarcem acasă, acum, deci mă duci acasă... Unde-i casa, la stînga sau la dreapta? Dacă ne mai trambalăm aşa pe străzi o să stricăm telescopul… Şi dacă stricăm telescopul, ăia suntem... Nu e telescop, nu e fleică… O să dăm cu adevărat ortul popii. Ce naiba ai, dihanie, nu mai

înţelegi ce spun? Ţi-am spus ceva, ce ţi-am spus? N-aud nimic. Repetă ce ţi-am spus. Am spus că trebuie să găseşti casa. Că nu-i chiar aşa de departe, casa asta… Zău aşa, doar n-o să dormim în stradă. Auzi ce spun? Şi nu zici nimic? Eşti obosit? Ei bine, imaginează-ţi că şi eu sunt obosit. Bineee… păi atunci dormim în stradă… Dacă nu eşti în stare să găseşti casa, o să crăpăm afară în ploaie… Şi mîine dimineaţă o să fim degeraţi, ai să vezi…

Îşi mîngîie cîinele.

Hai, fă un mic efort. Ţi-ai perdut memoria? Ai o scurgere de memorie? Ce ai? Ţi-e foame? Să ştii că nu-mi place cum te porţi. Nu-mi place că nu eşti corect… Ai început să-ţi baţi joc de mine. Simt că ai început să-ţi baţi joc de mine… Iar mie nu-mi place cînd un cîine îşi bate joc de mine… Aşa că ne separăm. Eu sunt cel care te abandonează. Nu mai am nevoie de tine. Am să găsesc singur drumul spre nenorocita asta de casă. Adio! Ce-i mult nu-i bun. De data aceasta nu mai e soluţie. Nu mai putem continua în felul ăsta… Trebuie să ne despărţim. Între noi doi totul s-a terminat. Eu plec la stînga, tu pleci la dreapta… Nu eşti cîine, eşti o nulitate. Eşti un zero. ZERO cu majuscule. Eşti cel mai prost cîine pe care l-am întîlnit vreodată. Şi să ştii că nu vreau să te ţii după mine… Dacă te aud în spatele meu să ştii că îţi sparg capul…

ORBUL pleacă, urmat de cîine.

Ţi-am zis că nu vreau să te ţii după mine… Gata… Acum mă laşi în pace. Nu mai am nevoie de tine. Te duci unde vezi cu ochii. Nu mai sunt stăpînul tău. S-a terminat. Am zis că s-a terminat, puturos lăţos ce eşti.

Oarecum prins de disperare, cîinele urlă.

Plîngi? De ce plîngi? Tu eşti cel care nu găseşte drumul spre casă şi tot tu plîngi… Dar ce sperai? Ha, ştiu eu de ce plîngi. Plîngi că nu mai ai stăpîn… Şi cînd nu-i stăpîn, nu-i nici fleică… Profitorule! Să nu-ţi închipui c-ai să mă dai gata cu plînsul… Nu mi-e milă de tine. Am fost prea bun cu tine şi acum uite care-i rezultatul.

3.
În faţa unei treceri de pietoni.

ORBUL – Asta-i trecerea de pietoni? Unde-i semaforul, arată-i lui tata unde-i semaforul? Îmi spui cînd e verde, da?

Cîinele latră.

S-a pus verde?

Cîinele latră.

N-am încredere în tine. Vrei să mă împingi sub roţile maşinilor. De ce spui că e verde cînd eu aud maşini care trec? Ieri era cît pe ce să fiu călcat de o maşină. Şi asta din cauza ta. M-ai tras ca un dement pînă în mijlocul străzii. Ai încercat să mă omori…

Cîinele protestează.

Da, da, ai făcut-o intenţionat. Ai sărit în plin trafic… M-ai atras după tine în plin trafic, erai să-mi smulgi mîna… Cîine nebun, asta eşti… Ai vrut să te răzbuni… Ai vrut să mă vezi făcut terci de maşini… Aşa face un cîine de orb, îşi ucide stăpînul? Nu e normal… De ce ai încercat să mă omori? Spune? Chiar ai ajuns să mă urăşti în halul ăsta? Ca să vezi… Cîine de orb care-şi urăşte stăpînul… Nu, astăzi refuz să traversez strada cu tine…

Cîinele insistă.

Nu, am zis că nu mai traversez străzile cu tine. Ai vrut să mă omori, acum sunt sigur. Am proba… De o săptămînă nu faci decît să inventezi tot felul de stratageme urîte… Ai făcut caca în faţa mea şi m-ai obligat să calc pe el…

Cîinele protestează.

Mucles! Ştii bine că-i adevărat. De nu ştiu cîtă vreme îmi faci figura asta. Toţi bocancii mei miros a căcat de cîine. Crezi că nu mi-am controlat bocancii? Pe toate tălpile numai căcat uscat de cîine… Şi nu e al altcuiva, ci al propriului meu cîine… La început am crezut că e un accident… În definitiv fiecăruia i se întîmplă din cînd în cînd să calce în rahat de cîine… Sunt atîţia cîini în oraş… Sunt atîţia orbi în oraş… Toată lumea calcă în excrement de cîine şi e normal că-l întind peste tot… E normal să mai calci pe unde nu trebuie cînd eşti orb… Dar nu e normal chiar să revii seară de seară acasă cu bocancii plini de porcării… Şi mai ales plini de excrementul propriului tău cîine…

Cîinele protestează fără convingere.

Hai, recunoaşte că o faci intenţionat. De luni de zile, cînd ajungem seara acasă, în loc să mă duc la culcare trebuie să curăţ timp de ore şi ore tălpile bocancilor… Cine a mai văzut aşa ceva? Din cauza unui cîine nebun… Din cauză că propriul meu cîine şi-a pierdut minţile…

Cîinele protestează cu vigoare.

Nu minţi că nu-i frumos… Să nu-mi zici mie că e din cauza altor cîini… Şi nici că e mîna întîmplării… Prea se întîmplă des şi în mod sistematic ca să fie vorba de întîmplare… Tu eşti cel care îşi face nevoile de zece ori pe zi axact in faţa mea şi mă atragi apoi în propria ta mudărie… Şi pentru că am descoperit adevărul acum vrei să mă omori… Vrei să mă vezi strivit în mijlocul drumului… Vrei să mă vezi făcut terci în mijlocul şoselei… ca să mă adulmeci apoi mort într-o baltă de sînge…

ORBUL începe să plîngă iar cîinele îi linge mîna.

Da, asta vrei… După cincisprezece ani de viaţă comună acum te-ai săturat să mă mai serveşti… Cincisprezece ani irosiţi…

Cîinele trage din nou de lesă.

Nu, nu traversez această stradă nici mort!

4.
Pe marginea unei faleze, se aud valurile mării.

ORBUL – De ce m-ai atras spre faleză? Te mai întreb o dată, de ce m-ai atras spre faleză? Tu crezi că sunt *şi* surd? Crezi că n-am auzit valurile mării? Aşa crezi? Ai vrut să mă prăbuşesc în vid. Ai vrut să mă împingi în mare, este? Ai vrut să-mi rup gîtul căzînd pe stînci.

Nu, nu vreau să cobor pe plajă… Nu, nu-mi place să merg pe nisip, mi-e silă cînd calc pe nisip… Stai, nemernicule… Nu mă trage…

Se aud sunete stranii.

Ce se aude? Ce-i hărmălaia asta? Cine latră aşa? Ce sunt astea, ţipete sau lătrături? Ce sunt ăştia, cîini? Corpuri de cîini? Zeci de cîini ? Sute de cîini ? Mii de cîini? Mii de corpuri? Cîini morţi? Cîini uzi? Corpuri ude de cîini? Cîini muribunzi? De unde ies? De unde ies atîţia cîini? De ce sunt toţi uzi? De ce se tîrăsc aşa? Unde se tîrăsc? Unde vă tîrîţi? De unde ieşiţi, mă? Din mare? Unde vă tîrîţi? Vă tîrîţi spre oraş?

Ce-s dîrele astea vîscoase? Ce vreţi, mă, cîinilor? De ce lăsaţi dîre vîscoase în urma voastră? Ce căutaţi, mă, aici?

Nu înţeleg nimic… Să se fi izbit de ţărm un vapor plin cu cîini?… Sau poate că marea a început să arunce cîini muribunzi pe plajă… A început apocalipsa? Marea a început să-şi vomite memoria? Dar de ce cîini? Şi de ce cîini muribunzi? Şi de ce astăzi? A explodat memoria lumii? S-a zdrenţuit memoria mării şi toţi cîinii ăştia profită ca să evadeze? E ora fluxului? Ia te uită, trebuia să înceapă fluxul şi uite că ne-am trezit cu mii de cîini ieşind din mare…

Să fie toţi cîini special dresaţi pentru orbi? Nu înţeleg nimic… Chiar atîţia cîini pentru orbi erau în mare? Ia te uită, unii au încă forţa de se tîrî pînă la marginea şoselei… Aşa o să vă tîriţi pînă în oraş, o să invadaţi oraşul tîrîndu-vă pe străzile sale? Unde vă îndreptaţi, mă? Vreţi să muriţi pe străzile oraşului? Căutaţi casele foştilor voştri stăpîni? Dar de ce azi, de ce tocmai azi, vă întreb, sau o fi învierea cîinilor?

Bine, da, am înţeles mesajul, tot ce vreau să ştiu este de ce azi şi nu mîine, de ce azi şi nu ieri?

Am ştiut, am ştiut eu întodeauna că oceanul ăsta e un telescop gigantic prin care ni se scrutează sufletul…

Hei, tu ăla care te uiţi la noi din adîncul oceanului… Cine eşti, domnule?

ORBUL intră în mare urmat de cîinele său.

O CAFEA LUNGĂ CU PUŢIN LAPTE ŞI UN PAHAR CU APĂ

Personaje:
CLIENTUL
FEMEIA DE LA BAR

Intră CLIENTUL. FEMEIA DE LA BAR priveşte în gol.

FEMEIA – Cînd vine luna noiembrie, zilele se impregnează aici de un fel de erotism obosit. Dar mie îmi place această senzaţie că nu mai e nimic de făcut. Această senzaţie că natura nu mai e avidă de orgasm ci pur şi simplu aspiră la un moment de tihnă, pentru a rumega un anume gust nou, al neîmplinirii.

Pauză

CLIENTUL – Bună ziua.

CLIENTUL se aşează la o masă. FEMEIA se apropie şi rămîne nemişcată, privind în gol.

FEMEIA – După cum puteţi vedea, sezonul cald s-a încheiat. Marea se răceşte. Peste cîteva zile este anunţată prima furtună. Pe plajă dacă mai vezi, ici, colo, cîte un om. Cum ar fi această doamnă care îşi plimbă cîinele sau tînărul acesta nebun după surf. Acum, cînd ieşi la plimbare, trebuie să ai grijă să nu-ţi uiţi umbrela. Eu personal detest umbrelele. În mod sistematic, de cîte ori îmi deschid umbrela, porneşte din senin un vînt şi mi-o întoarce pe dos. Am observat, de altfel, un lucru ciudat la această rasă tîrzie care sunt oamenii. Nu le place să-şi schimbe umbrela. Mult mai des îşi cumpără pantofi noi, decît umbrele noi. Cînd li se uzează o pereche de pantofi, o înlocuiesc imediat, fără nici o strîngere de inimă. Dar faţă de o umbrelă stricată au altă atitudine, nu le vine să se separe de ea şi continuă să o care cu ei. Nimeni nu se întreabă însă de ce…

CLIENTUL – O cafea, vă rog.

FEMEIA – Sunt singură de trei zile. Nimeni nu a mai intrat în această cafenea de trei zile. Şi totuşi, cafeneaua este deschisă tot timpul. Am crezut că înnebunesc. Plafonul de nori este atît de jos… Auziţi ţipetele pescăruşilor? Am să vă aduc imediat cafeaua pe care mi-aţi cerut-o. Este ora 11 şi 12 minute fix. În blocul de alături, la etajul patru, a fost găsit un mort. Poate că e vorba de o crimă. În această regiune vremea rea începe în noiembrie şi ţine pînă în aprilie. Vreţi să vă povestesc un fapt divers? S-ar părea că o femeie de 32 de ani, care se afla în stare de comă de mai bine de doi ani, s-a trezit la viaţă în urma unui cutremur de pămînt. Cîteodată mă întreb dacă nu sunt şi eu într-o stare de comă profundă. Poate că noi toţi suntem într-o stare de comă profundă. Sigur, ne mişcăm, ne vorbim, mîncăm şi bem, credem că înţelegem o mulţime de lucruri, dar de fapt suntem, poate, toţi, într-o stare de comă profundă. Şi în consecinţă suntem cu toţii în aşteptarea unui cutremur de pămînt salvator. Da, într-o bună zi seismul teluric ne va salva. Şi atunci ne vom trezi şi vom deschide ochii şi vom lua contact cu exteriorul, cu lumea... Ce vom vedea oare, cînd va veni acest moment? Cine ştie? Adevărul este că sunt total dezgustată. Nu mă întrebaţi cum am ajuns la acest grad de dezgust. Mi-aţi cerut o cafea… Îmi amintesc că şi anul trecut, cam tot în noiembrie, aţi venit aici şi aţi băut o cafea la bar… Şi aţi cerut atunci o cafea lungă… De aceea îmi permit să vă întreb acum… De data aceasta, cafeaua o vreţi tot lungă?

CLIENTUL – Lungă, da.

FEMEIA – Observaţi, sper, cum suntem cu toţii pe cale de a ne pierde memoria. Locuim cu toţii într-o gaură din care s-a scurs memoria, precum acei crabi care rămîn blocaţi în alveolele stîncilor în momentul cînd începe refluxul…

CLIENTUL – Bunica mea dinspre tată era o femeie foarte grasă. Spre sfîrşitul vieţii devenise chiar atît de grasă încît nu se mai putea deplasa. Dar e ciudat cum fiinţele grase sunt viclene. Această bunică a mea nu înceta să-mi ceară să-i fac tot felul de servicii. Îi aduceam apă, îi aduceam scrumiera, îi aduceam corespondenţa… Eram o familie numeroasă într-o casă enormă, eu, maică-mea, taică-meu, soră-mea, bunicii dinspre tată… În fiecare seară cinam împreună. Iar la sfîrşit, bunica spunea "şi acum, cine spală vasele?"

FEMEIA – A, povestea asta cu farfuriile murdare o cunosc şi eu foarte bine. Am şi eu amintirile mele legate de farfuriile murdare. Cînd eram mică, eu trebuia întotdeauna să mă ocup de farfuriile murdare. Şi chiar mai tîrziu… Toată viaţa mea n-am făcut decît să spăl farfurii murdare. Dar

de o vreme a început să-mi placă. Cel mai mult îmi place să-mi scufund mîinile în chiuveta plină cu apă caldă. Îmi place enorm să simt apa caldă, opacă, îngroşată de grăsime şi de toate celelalte resturi care se desprind de pe farfurii. Aici, de exemplu, cînd nu e multă lume, şi nu e niciodată multă lume, prefer să spăl eu însumi cu mîna mea farfuriile decît să folosesc maşina de spălat vase. Vreţi şi puţin lapte în cafea?

CLIENTUL – Poftim?

FEMEIA – Anul trecut, cînd aţi venit să beţi o cafea la bar, aţi cerut o cafea lungă cu puţin lapte într-o ceşcuţă mică alături. Vreţi şi acum puţin lapte alături?

CLIENTUL – Da, puţin lapte alături.

FEMEIA – Şi un pahar cu apă?

CLIENTUL – De fapt, sunt puţine luni de cînd am căzut în comă. Într-o zi mă plimbam pe la mine prin cartier, era într-o duminică, toţi locuitorii îşi scoseseră în stradă vechiturile de prin poduri şi pivniţe ca să le vîndă. Iar eu, trecînd printre toate aceste obiecte de care nu aveam nevoie, am avut brusc o senzaţie ciudată, am simţit că mă scufund. Dar, ca să fiu sincer, senzaţia nu era dezagreabilă.

FEMEIA – Anul trecut, cînd aţi venit şi aţi băut o cafea la bar, aţi cerut o cafea lungă, cu puţin lapte alături, precum şi un pahar cu apă. Doriţi şi acum un pahar cu apă?

CLIENTUL – Marea continuă să avanseze. Este momentul anului cînd fluxul şi refluxul au cea mai mare intensitate. Vă place şi dumneavoastră să priviţi cum se apropie marea de oraş?

FEMEIA – Da.

FEMEIA DE LA BAR aduce, pe o tavă, o cafea, puţin lapte într-o ceşcuţă separată şi un pahar cu apă. Cînd ajunge lîngă CLIENT, depune tava pe masă dar cafeaua, ceşcuţa şi paharul rămîn suspendate în aer. Ambele personaje rămîn tăcute, cu privirile aspirate de vidul înconjurător.

MARILE MAREE

Personaje:

FATA
FOTOGRAFUL
FEMEIA BĂTRÎNĂ

SCENA 1

FOTOGRAFUL pe ţărmul mării. FATA iese din mare.

FATA – Aţi venit pentru maree? Pentru marile maree?

FOTOGRAFUL – Da.

FATA – Ca să faceţi poze?

FOTOGRAFUL – Da.

FATA – Ştiam. V-am văzut cînd aţi trecut prin sat. Văd că aveţi cîte un aparat de fotografiat pentru fiecare obiect pe care vreţi să-l fotografiaţi.

FOTOGRAFUL – Unde vezi tu aşa ceva?

FATA – Da, da. V-am văzut în maşină. Portbagajul e plin ochi cu aparate de fotografiat.

FOTOGRAFUL – Nu-i adevărat.
FATA – La revedere.

Se aşează pe o stîncă.

FATA – Da, locuiesc în sat. Numai că astăzi satul a fost invadat de lume. Toţi vor să vadă marile maree. Au organizat chiar şi o chermeză. E ridicol. De ce vrea toată lumea să vadă marile maree?

FOTOGRAFUL – De ce nu?

FATA – La noapte vor fi şi focuri de artificii. E ridicol. Poate vreţi să fotografiaţi şi focurile de artificii?

FOTOGRAFUL – Nu.

FATA – Dar sunt frumoase, focurile de artificii.

FOTOGRAFUL – Nu, eu am venit pentru maree.

FATA – Sunteţi plătit bine?

FOTOGRAFUL – Sunt plătit dacă reuşesc să vînd.

Pauză.

FATA – Poate vindeţi şi focurile…

Pauză.

FATA – Mirosul de cîrnaţi făcuţi la grătar ajunge pînă aici. E dezgustător.

Pauză.

FATA – Cum aţi ştiut că aici fluxul va fi mai înalt decît acolo în port?

FOTOGRAFUL – E adevărat?

FATA – E adevărat. Dar cum aţi ştiut?

FOTOGRAFUL – N-am ştiu. Am căutat doar un colţ liniştit de faleză, asta-i tot.

FATA – Ba nu, m-aţi urmărit.

FOTOGRAFUL – Ba nu te-am urmărit deloc.

FATA – Colţul ăsta de faleză e al meu.

Pauză.

FATA – Iar dacă nu mă credeţi n-aveţi decît să mergeţi în sat şi să întrebaţi pe cine vreţi. Nimeni nu are dreptul să se apropie de colţul ăsta de faleză în absenţa mea. Şi nici nu vreau ca marile maree să fie fotografiate. Aţi auzit?

FOTOGRAFUL – Da.

FATA – Şi n-aţi plecat încă?

FOTOGRAFUL – Nu.

FATA – Atunci am să vă îmbrîncesc în mare.

Fata se ridică şi se repede ca o felină spre fotograf.

FOTOGRAFUL – Stop, stop, stop, ai înnebunit?

FATA – E colţul meu de faleză!

FOTOGRAFUL – Ascultă fetiţo, cum te cheamă de fapt pe tine?

FATA – "Ascultă, fetiţo, cum te cheamă de fapt pe tine?" Ce fel de întrebare e asta? Şi nici măcar nu sunteţi frumos.

FOTOGRAFUL – Un fotograf nu are nevoie să fie frumos.

FATA – Sunteţi urît şi în plus şi aparatul dumneavoastră de fotografiat este urît. E urît şi greu. Cum credeţi că puteţi fotografia marile maree cu un aparat atît de urît? *(Se apropie şi îi smulge aparatul.)* Plecaţi, că dacă nu, vă arunc aparatul în mare.

FOTOGRAFUL – Bine. Am plecat. La revedere.

Fata îi dă aparatul înapoi. El se îndepărtează cîţiva paşi.

FATA – La revedere.

Pauză. El îşi instalează aparatul pe un trepied.

FATA – Marile maree, degeaba le aşteptaţi. Eu sunt marile maree.

Pauză. El priveşte prin obiectiv.

FATA – M-aţi auzit?

Pauză.

FATA – La miezul nopţii apa o să urce pînă aici, o să avem apă pînă la glezne.

FOTOGRAFUL – Chiar o să urce aşa de sus?

FATA – Da.

FOTOGRAFUL – Îmi spui pînă la urmă cum te cheamă?

FATA – V-am spus deja dar aţi uitat.

FOTOGRAFUL – A, da, te cheamă "marile maree".

FATA – Da.

FOTOGRAFUL – Eu sunt Gérard.

FATA – Numele dumneavoastră este la fel de urît ca şi aparatul dumneavoastră de fotografiat.

FOTOGRAFUL – Cîţi ani ai tu, "marile maree"?

FATA – Am, şi dacă vreţi să ştiţi am şi trăit deja cu dumneavoastră.

FOTOGRAFUL – Cum?

FATA – Oricum, nu sunteţi capabil să înţelegeţi nimic. Dar nu e de mirare, că doar aţi venit să fotografiaţi marile maree. Spuneţi-mi, dacă vă las să mă fotografiaţi, după aceea plecaţi?

FOTOGRAFUL – Nu plec decît atunci cînd voi fi cu gleznele în apă.

Fotograful se uită la ceas şi fotografiază marea.

FATA – Nu, nu, nu! Nu aşa se fotografiază marea!

FOTOGRAFUL – Iartă-mă.

FATA – Trebuie să mă preveniţi.

FOTOGRAFUL – Am s-o fac data viitoare.

FATA – De ce-mi faceţi asta?

FOTOGRAFUL – Ca să pot face o serie trebuie să fotografiez marea la fiecare 30 de minute.

FATA – Ce aveţi în rucsacul acela?

FOTOGRAFUL – Pîine, roşii, brînză, fructe şi apă. Ţi-e foame?

FATA – Marile maree nu flămînzesc niciodată.

Fata deschide rucsacul fotografului şi răscoleşte prin el.

FATA – Eram sigură.

FOTOGRAFUL – Sigură de ce?

FATA – Aţi uitat sarea.

Fata începe să mănînce o roşie. Fotograful se instalează alături de ea.

FATA – Nu mă atingeţi!

FOTOGRAFUL – Dar n-aveam de gînd să te ating…

FATA – La miezul nopţii mă voi scălda în mare, nu acum.

FOTOGRAFUL – Am înţeles, am să ţin minte...

FATA – Vreţi o roşie?

FOTOGRAFUL – Da.

FATA – Dar nu aveţi sare. Însă vă dau voie să o treceţi prin mare, aşa o veţi putea săra.

Pauză. Se aude muzică în sat.

FOTOGRAFUL – Ai fugit de acasă, este?

FATA – De ce mă întrebaţi asta?

FOTOGRAFUL – Pentru că am impresia că ai fugit de acasă.

FATA – Da, am fugit. Am făcut prostia să părăsesc un loc de unde nu trebuia să plec. Am făcut prostia să ies din mare.

FOTOGRAFUL – Să nu mai ieşi altă dată din mare.

FATA – Bineînţeles că n-am să mai ies. Ştiu… Dar nu vă faceţi griji, am să mă întorc înapoi în mare, acolo unde locuiesc eu… La miezul nopţii, mă voi întoarce înapoi în mare.

Pauză.

FOTOGRAFUL – Ascultă, "maree mare"…

FATA – Da?!

FOTOGRAFUL – Cînd am trăit noi împreună?

FATA – Cu ceva timp în urmă. În viaţa pe care am trăit-o în mare. Îţi aminteşti de ziua în care am făcut pentru prima dată dragoste?

FOTOGRAFUL – Da…

FATA – Nici nu ţi-ai închipuit că eram virgină, recunoşti?

FOTOGRAFUL – Parcă mă gîndeam la asta...

FATA – Chiar nu ştiai că eram virgină?

FOTOGRAFUL – Nu, chiar nu mă gîndisem la asta.

FATA – Bine, te cred. Sau poate că nu te cred. Dar nu are nici o importanţă. Vrei o gastropodă?

FOTOGRAFUL – Ce să fac cu ea?

FATA – S-o mănînci. Nu ţi-e foame?

FATA intră în apă şi dispare în mare.

SCENA 2

FOTOGRAFUL pe marginea mării. FEMEIA BĂTRÂNĂ iese din mare purtînd cu ea o cutie metalică de biscuiţi irlandezi.

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Bună seara.

FOTOGRAFUL – A, m-aţi speriat. Ce faceţi aici?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Nu mă mai recunoşti?

FOTOGRAFUL – Mă uitam spre stîncile aceelea pentru că adineaori am văzut acolo o fată care aduna gastropode… Şi mi-e frică să nu fie surprinsă de flux pentru că marea a început să urce… E o fiinţă bizară, fata asta, cred că a fugit de acasă… Acum cîteva minute a vrut să-mi arunce aparatul de fotografiat în mare… Nu ştiu de ce, dar mi-a interzis să fotografiez marea în prezenţa ei. Spune că toată faleza asta îi aparţine. De unde veniţi, dinspre sat? Aţi întîlnit-o cumva de partea cealaltă a plajei?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Gérard…

FOTOGRAFUL – Da?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Uită-te bine la mine...

FOTOGRAFUL – Cred că a adunat o mulţime de gastropode între timp. Din cînd în cînd revine cu un coş plin de fructe de mare şi mi-l varsă la picioare… ia uitaţi-vă, crabi, moluşte, scarabei, tripofide, scaphopode… Aş fi putut s-o fotografiez dar n-am făcut-o, iar acum îmi pare rău. N-am făcut-o pentru că eu sunt, de fapt, specializat în fotografii marine. Nu fotografiez decît marea şi mareele. Am fotografiat fluxurile şi refluxurile de pe toate ţărmurile lumii... Atlanticul l-am făcut jur împrejur… Ştiţi, forţa mareelor depinde de forma golfurilor şi a estuarelor. Aţi auzit vreodată de Golful Fundy, din Canada ? E ca o pîlnie lungă şi îngustă… acolo au loc cele mai fantastice maree… Apa care se retrage din golf este suma tuturor fluviilor care se varsă în mări şi oceane…

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Gérard, sunt eu. Nu mă recunoşti? Sunt eu, "marile maree"… S-a întîmplat ceva bizar… Am intrat în mare ca să mă scald în timp ce apele începeau să urce şi am îmbătrînit dintr-o dată. Înţelegi? Am îmbătrînit dintr-o dată şi brusc toată viaţa mea şi tot ce am trăit cu tine se află în urma mea… Viaţa mea e acum în urma mea. Înţelegi?

FOTOGRAFUL – Da, acest golf Fundy e magic. Există un punct pe marginea acestui golf, îi zice Burntcoat Head, unde diferenţa între flux şi reflux este de 16 metri. Vă daţi seama? Vreţi să vă arăt cîteva fotografii?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Gérard, cu tine vorbesc. Toată viaţa noastră este acum în urma mea, pricepi? Marile maree mi-au inversat brusc sensul de curgere a vieţii…

FOTOGRAFUL – Imi cer scuze, doamnă, dar eu nu vă cunosc. Cum încep marile maree, în satul ăsta toată lumea înnebuneşte. Iar astăzi sunt cele mai mari maree din acest secol. Toată lumea rătăceşte pe ţărmuri aşteptînd să vadă pînă unde vor urca apele mării… Uite-i cum merg în şir indian pe cărăruia asta săpată de fapt de vameşi… E o potecă înşelătoare pentru că uneori coboară extrem de abrupt pînă la nivelul apei, ca să urce apoi din nou şi să-ţi ia sufletul… iar uneori este total întreruptă pentru că multe faleze s-au prăbuşit… de cînd vameşii nu mai patrulează pe aici, nimeni nu a mai întreţinut cărarea… În mod ciudat, turiştii, hipnotizaţi de marile maree, nu-şi dau seama că poteca pe care merg coboară uneori în mare şi atunci coboară şi ei în mare şi uneori nici nu mai revin la suprafaţă… Da, am văzut eu oameni care n-au mai revenit pe cărare după ce au coborît în mare. Locuiţi în sat?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Sunt soţia ta, Gérard, nu mă mai recunoşti? Am trăit 50 de ani împreună.

FOTOGRAFUL – Cred că v-aţi aventurat puţin cam prea departe… pentru o femeie de vîrsta dumneavoastră… Vreţi să vă conduc înapoi în sat?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Nu mă crede… Am îmbătrînit dintr-o dată şi el nu mă crede. De fiecare dată cînd îmbătrînim brusc lîngă omul pe care îl iubim nu suntem crezuţi, de fapt omul de lîngă noi nici nu îşi dă seama. E ca şi cum am îmbătrîni brusc degeaba. Uite, Gérard nu-şi aminteşte decît de ziua în care ne-am întîlnit. Asta-i tot.

FOTOGRAFUL – Vă e foame? Am nişte sandwich-uri în rucsac. Dar am uitat sarea… Sau poate că aţi venit aici ca să vedeţi mai bine focurile de artificii?

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Gérard, noi doi am trăit o viaţă împreună, înţelegi? Dar din cauza marilor maree viitorul meu a pivotat brusc şi acum se află în urma mea… Şi nu am nici o dovadă ca să te conving, decît faptul că sunt bătrînă… şi că tot ce a mai rămas din tine, cenuşa ta, se află aici, în această cutie de biscuiţi irlandezi… Dar aş putea să-ţi repet şi cuvintele

pe care ţi le-am spus în dimineaţa asta, cînd am venit aici şi ne-am întîlnit prima oară… " Văd că aveţi cîte un aparat de fotografiat pentru fiecare obiect pe care vreţi să-l fotografiaţi."

FOTOGRAFUL nu răspunde.

FEMEIA BĂTRÂNĂ – Nu-i nimic, dacă nu mă crezi. Nu-i nimic. *(Pauză.)* Fiţi amabil, domnule… Vreţi să mă ajutaţi să vă arunc cenuşa în mare? E prea mult vînt şi nu pot singură… Şi trebuie să o fac pentru că în momentul în care aţi murit asta mi-aţi cerut… să vă risipesc cenuşa în mare, într-o zi cînd vin marile maree…

CABINETUL DE ÎNCĂLŢĂMINTE DE DAMĂ

Personaj :

VÎNZĂTORUL

Doamnă, vă aflaţi aici într-un magazin de pantofi cu totul special. Aici fiecare pereche de pantofi este unică, aşa cum fiecare pereche de picioare este unică. Filozofia noastră în ce priveşte încălţămintea de damă nu are nimic de-a face cu practicile similare ale altor magazine care comercializează pantofi. Pentru noi, o pereche de pantofi echivalează cu o sursă de vitalitate oferită femeilor care ne acordă încrederea lor. Ştiţi bine că atunci cînd o femeie este *explorată* din priviri, aceste priviri îşi încep explorarea de la pantofi în sus. Cînd o femeie se intersectează cu un bărbat, instinctiv privirile acestuia se îndreaptă spre picioarele femeii pe care o judecă în funcţie de pantofi. Încălţămintea este, pentru o femeie, un element fondator al ţinutei sale, al siluetei sale, al muzicalităţii mersului ei, şi chiar al personalităţii ei. Luaţi loc, doamnă, şi lăsaţi-mă să vă masez puţin călcîiele şi degetele de la picioare.

Aşa cum aţi observat, noi primim numai pe bază de rendez-vous. La noi clientele vin ca la ginecolog. Alegerea unei perechi de pantofi este un act de auto-structurare, de poziţionare în societate şi în lume. Aş îndrăzni chiar să spun că este un act de dublă poziţionare: în raport cu sine şi în raport cu ceilalţi. Este un act decizional care implică opţiuni estetice şi comportamentale. Poate că nu vă daţi încă seama, doamnă, dar o bună parte din gesturile dumneavoastră sunt o emanaţie a pantoflor pe care îi purtaţi. Da, e adevărat… Pantofii dumneavoastră tăcuţi vă dictează o întreagă serie de atitudini şi reacţii. O femeie are, de fapt, întotdeauna, un raport profund organic cu toţi pantofii săi, cu toate perechile ei de pantofi… Aţi remarcat ce tonus, ce încredere în sine vă inspiră o pereche de pantofi atunci cînd o iubiţi? Foarte des femeile nu fac decît să spună "ah, ce mult iubesc pantofii ăştia", sau "ce mult îmi place să port perechea asta de pantofi", sau "asta este perchea mea preferată de pantofi". Dar să nu uităm ce se ascunde în spatele acestor cuvinte, altfel spus energia degajată dintr-o frumoasă pereche de pantofi. Între dumneavoastră, între corpul dumneavoastră şi pantofii pe care-i purtaţi există un circuit continuu de energie. Pantofii sunt cei care vă fasonează modul în care mergeţi, în care vă aşezaţi pe un scaun, în care vă încrucişaţi picioarele sau vă aşezaţi cu genunchii lipiţi unul de altul… Ştiţi, doamnă, că pantofii sunt deasemenea o sursă de autoritate? Mai ales pantofii cu toc… Tocul, acest detaliu care defineşte feminitatea mai mult decît sexul… V-aţi gîndit

vreodată că tocurile sunt pur şi simplu un rezervor inepuizabil de prestigiu şi forţă?

Înţelegeţi acum de ce vă spun că nu suntem un magazin de pantofi, ci un *cabinet* de pantofi… Pantofii noştrii noi nu îi vindem, noi îi împrumutăm… Iar odată ce sunteţi abonată la serviciile noastre, aveţi dreptul să încercaţi un număr infinit de perechi. Noi suntem, de fapt, o "bibiliotecă" de pantofi, un centru de documentare în materie de încălţăminte. Această încăpere este, oarecum, anticamera "sălii noastre de lectură". Fondul nostru de pantofi este enorm, cîteva zeci de mii de perechi, şi fiecare pereche este o creaţie unică, aşa cum fiecare carte este o creaţie unică, imagiţi-vă deci o bibliotecă propunînd cărţi publicate într-un singur exemplar. În "sala noastră de lectură" puteţi încerca întreaga noastră colecţie de pantofi celebri… Avem aici pantofi care au fost purtaţi de Marilyne Monroe, de Maria Callas, de Eva Perron, de Margaret Thatcher, de J. K. Rowling. Sunt 30 de ani de cînd îmbogăţim fără încetare acest muzeu viu al pantofilor… Să nu uităm că în fiecare femeie se ascunde o "Cenuşăreasă", iar dorinţa de a încerca o pereche de pantofi celebri ţine de fantasmele naturale ale femeii.

Ei, ce spun picioarele dumneavoastră? Acest masaj nu a fost decît o introducere pentru a vă insufla un sentiment de încredere. Un gest de tandreţe pentru toate femeile care pun piciorul în aici… Doriţi, acum, să începeţi adevărata vizită? Urmaţi-mă. Vom trece întîi prin secţia mulaje… Pentru picioarele fiecăreia dintre clientele noastre noi fabricăm întîi o replică în latex… În felul acesta putem continua să lucrăm pentru dumneavoastră, să vă examinăm minuţios detaliile picioarelor, toate particularităţile anatomice… Vom fi în măsură să concepem, deasemenea, perechi de pantofi special pentru dumneavoastră, adaptate perfect tipului dumneavoastră de piele, sensibilităţii dumneavoastră tactile, structurii dumneavoastră osoase şi chiar fantasmelor dumneavoastră erotice… Petru că va trebui, stimată doamnă, să vorbim şi despre acest ultim aspect, şi chiar cu toată sinceritatea, pentru că pantofii reprezintă deasemenea alfabetul limbajului nostru erotic.

Vreţi să vă spun în ce constă cu adevărat particularitatea femeii? Această particularitate constă în faptul că o femeie nu este cu adevărat goală decît dacă îşi păstrează pantofii atunci cînd se dezbracă total. Sau, dacă vreţi să mă exprim altfel, pantofii sunt singurul lucru pe care o femeie trebuie să-l păstreze în mod obligatoriu pentru a amplifica impactul produs de nuditatea ei. Între tocurile de la pantofi şi nuditate există un incredibil raport de complicitate.

Cum puteţi constata, noi suntem, într-un anume fel, psihologi ai pantofilor de damă. Şi aceasta întrucît, la o femeie, pantofii nu sunt niciodată un ingredient inocent. Pantofii cu toc sunt o formă de seducţie, un dispozitiv emoţional

inventat pentru a capta privirile. Sunetul pe care îl produce o pereche de pantofi cu toc pe un trotuar este o invitaţie muzicală la un joc al urmăririlor… Cînd o femeie decide să facă dragoste cu un bărbat, ea îi transmite acest mesaj în primul rînd prin gestul complice al scoaterii pantofilor.

Da, remarca dumneavoastră este justă, preţurile pantofilor noştrii nu sunt afişate nicăieri. Şi aceasta pentru simplul motiv că pantofii noştrii nu sunt de vînzare, în sensul clasic şi mercantil al cuvîntului. Pantofii noştrii, noi îi *oferim* în funcţie de anumite dovezi de dragoste pe care clientele noastre sunt capabile să ne li dea. Da, fiecare pereche de pantofi este cumpărată în general cu dragoste, iar pantofii noştrii care sunt atît de speciali încît cer un plus de investiţie afectivă.

De fapt, noi cerem fiecărei cliente să accepte un supliciu erotic în schimbul perechii de pantofi dorită. Iată maniera noastră de a organiza această formă de schimb emoţional care este achiziţionarea temporară a unei perechi de pantofi… Nu, nu am voie să vă dau nici un detaliu suplimentar. Priviţi mai degrabă cutiile de pantofi expuse în acastă încăpere… Preţul fiecărei perechi de pantofi, altfel spus supliciul cerut în schimb, este marcat de fiecare dată pe cutie… Vă las aşadar, doamna mea, să descoperiţi toate preţurile… Vreţi să ştiţi în ce constă supliciul mesei cu picioare scurte, supliciul balansoarului sau supliciul scăriţei? Citiţi cu răbdare etichetele pînă la capăt, totul este explicat *textual* pe etichete… Nu, camerele de supliciu nu se vizitează, nu aveţi acces la ele decît dacă aţi luat cu adevărat decizia de a pleca de la noi cu o pereche de pantofi. Cum aţi remarcat, supliciile au durate variabile: un sfert de oră, treizeci de minute, o oră… trei ore pentru această superbă pereche de cizme cu toc făcută din piele întoarsă…

Da, vreţi să încercaţi o primă pereche de pantofi? Sunteţi sigură? Cabinele de probă sunt aici. Intraţi în cabina numărul unu, cabina primei iniţieri. Dezbrăcaţi-vă şi aşteptaţi, specialistul nostru în primele încercări va veni să vă vadă.

CU SUFLETUL ÎN ROABĂ

Personaje:

TATĂL
FIUL

Un bătrîn indian purtat într-o roabă prin deşert de fiul său.

FIUL – Tată...

TATĂL – Ce-i?

FIUL – Tată nu mai pot...

TATĂL – Tacă-ţi fleanca.

FIUL – Tată...

TATĂL – Ce-i?

FIUL – De trei ore umblăm ca nebunii…

TATĂL – Nu-ţi fă griji, găsim noi ceva pînă la urmă.

FIUL – Tată, hai să ne-ntoarcem acasă.

TATĂL – Nu.

FIUL – Tată, te rog… Nu mai pot, curge sudorea pe mine, sunt rupt… Te rog, tată, mori mîine.

TATĂL – Nu.

FIUL – Tată...

TATĂL – Am spus nu. Nu, e nu. Trebuie să mor azi. Am zis. Azi e hotărît că trebuie să mor. Ziua morţii mele e azi. Mîine, mîine e altceva… Mîine e rîndul altcuiva ca să moară. Eu însă, sunt azi. Ai înţeles?

Pauză.

FIUL – Tată…

TATĂL – Ce-i?

FIUL – Văd un un palmier.

TATĂL – Unde?

FIUL – Uite acolo.

TATĂL – Ăsta palmier?

FIUL – E palmier, e mai mic dar e palmier. Crezi că-i bun?

TATĂL – Încercăm.

FIUL se opreşte. TATĂL coboară din roabă şi se apropie de palmier. Apoi se întoarce spre FIU.

TATĂL – Du-te mai încolo.

FIUL – Da…

TATĂL – Mai încolo…

FIUL – M-am dus, m-am dus.

După ce FIUL se îndepărtează, TATĂL se pune în genunchi în faţa palmierului şi începe să pronunţe cuvinte stranii în timp ce cu mîinile execută un fel de dans ritual. După cîteva zeci de secunde se opreşte, ascultă îndelung, se ridică, îi face semn FIULUI să revină şi se reinstalează în roabă.

FIUL – Cum e?

TATĂL – Nu e loc. Sufletul unui războinic locuieşte deja în palmierul ăsta.

FIUL – Tată!

TATĂL – Da?

FIUL – Zău, eu nu cred, nu poate fi adevărat ce spui…

TATĂL – Deci mă consideri un mincinos.

FIUL – Nu, dar… de cînd căutăm… şi ne tot îndepărtăm... şi...

TATĂL – Hai, împinge!

Cei doi continuă căutarea, FIUL împinge din greu roaba în care TATĂL pare că moţăie. Din cînd în cînd, însă, bătrînul indian scoate o sticlă de Whisky şi trage cîte un gît.

FIUL – Văd un cactus.

TATĂL – Nu sunt buni, cactuşii.

FIUL – E un cactus uriaş.

TATĂL – Nu-mi plac cactuşii.

FIUL – E un cactus foarte frumos.

TATĂL – Bine, opreşte!

Acelaşi joc. FIUL rămîne la o anumită distanţă de TATĂ care repetă ritualul în faţa cactusului. El revine apoi lîngă FIU şi se prăbuşeşte epuizat în roabă.

TATĂL – E locuit.

FIUL – De cine, fir-ar să fie?

TATĂL – De un suflet… un suflet de copil… ultimul copil al zeului ploii.

FIUL – Tată...

TATĂL – Împinge...

FIUL – Tată, nu mai putem continua aşa. Îndată se face noapte.

TATĂL – Găseşte-mi un pietroi cu faţa spre răsărit.

FIUL – Păi e plin de pietre aici…

TATĂL – Găseşte-mi una mare cu faţa spre răsărit.

FIUL mai merge o vreme şi apoi se opreşte.

FIUL – Uite asta, e bună?

TATĂL – Stai aici nemişcat.

TATĂL reîncepe ceremonia în faţa unei bolovan. După cîteva zeci de secunde revine cu un aer obosit.

TATĂL – Plină şi asta.

FIUL – Tată, în piatra asta nu se poate să nu mai fie puţin loc. Şi ce dacă ai să împarţi locul cu cineva?

TATĂL – Cu luna nu poţi să împarţi nimic.

FIUL – Doar n-ai să-mi spui acum că în bolovanul ăsta zace sufletul lunii.

TATĂL – Ba da. Bolovanul ăsta adăposteşte sufletul ultimei luni pline. Împinge.

FIUL – Tată, nu mai pot. Pur şi simplu nu mai pot. N-ai decît să mori mîine. Sunt epuizat şi trebuie să mă odihnesc.

TATĂL – Nu ţi-e ruşine? Cum îndrăzneşti să vorbeşti aşa cu tatăl tău? Dacă nu găsesc astăzi nici un loc de refugiu pentru sufletul meu, risc să nu mai pot muri niciodată. Fiecărui om i s-a dat o singură zi pentru a muri… Una singură… Şi dacă a ratat-o, e pierdut...

FIUL – Atunci pasează-mi şi mie puţin sticla aia. Lasă-mă să trag şi eu un gît...

TATĂL – Un gît, atît!

FIUL – Da…

FIUL ia sticla, bea şi i-o înapoiază TATĂLUI.

FIUL – Văd o broască ţestoasă, te interesează?

TATĂL – O broască ţestoasă?

FIUL – Da, o broască ţestoasă.

TATĂL – Cît de mare e?

FIUL – E foarte mare… Are o carapace enormă. N-am văzut niciodată o broască ţestoasă atît de mare. Vrei s-o încerci?

TATĂL – E o broască ţestoasă cu două coarne?

FIUL – Da.

TATĂL *(începe să rîdă)* – Fiule, bagă la cap ceea ce spun, în capul tău gol… Cînd întîlneşti în deşert, spre seară, o broască ţestoasă cu două coarne, înseamnă că duce cu ea sufletul zilei care tocmai se termină. Hai, împinge. Caută-mi un lac sau rîu...

FIUL – Unde vrei să-ţi găsesc un lac sau un rîu în plin deşert? Pot să te duc dacă vrei la cisterna de apă de lîngă benzinărie. Vrei să te duc la benzinărie?

TATĂL – Nu pot să-mi încredinţez sufletul unei cisterne.

FIUL – E şi restaurantul *Mad Greek* nu departe…

TATĂL – Ai înnebunit? Vrei să-mi depun sufletul în bucătărie la *Mad Greek*?

FIUL – Ce zici de borna asta kilometrică? E mare, e ca un pietroi, exact aşa cum îţi doreai. Mă îndoiesc să-şi fi lăsat cineva sufletul în borna asta. Pot să jur că e liberă.

TATĂL – Du-mă în pădure.

FIUL – În care pădure că nu mai e nicăieri nici o pădure?

TATĂL – În pădure, pe colină, în spate la *Mad Greek*?

FIUL – Nu mai există pădurea. Toţi copacii au fost tăiaţi, au făcut traverse din ei pentru calea ferată… Cînd calea ferată a ajuns la noi, au tăiat toată pădurea.

TATĂL – Atunci du-mă la calea ferată…

FIUL – Tată...

TATĂL – Hai, du-mă repede, nu vezi că soarele începe să apună?

FIUL împinge roaba în timp ce TATĂL bea şi murmură un cîntec ciudat.

FIUL – Poftim, uite şi calea ferată. Doar n-ai să-ţi depui sufletul într-o şină, tată…

TATĂL – Cară-te de aici… Hai, să nu te mai văd… Nu eşti bun de nimic.

FIUL – Tată...

TATAL – Gata, lasă-mă singur...

FIUL se îndepărtează puţin. TATĂL îngenunchează şi reîncepe ritualul. După cîteva secunde scoate nişte strigăte victorioase.

FIUL *(se apropie cu timiditate)* – Tată... Tată...

TATĂL – E perfect! Mai sunt traverse libere... Pleacă, întoarce-te acasă!

FIUL – Tată, doar n-ai să...

TATĂL *(transfigurat, cu o autoritate care nu lasă nici o marjă de manevră, îşi sărută fiul pe frunte)* – Pleacă acum... Hai, fugi!

FIUL se retrage cu spatele. TATĂL pune sticla în roabă, se descalţă, îşi pune şi mocasinii în roabă.

TATĂL – Stai… Ia şi roaba cu tine!

FIUL revine, ia roaba şi pleacă.

TATĂL începe un dans ritual pe traversele de cale ferată.

AUTOSTOP

Personaje:

AUTOSTOPISTA
BĂRBATUL

AUTOSTOPISTA face semn pentru a opri o maşină. Maşina trece fără să se oprească.

Apare BĂRBATUL. Şi el face autostopul.

O altă maşină trece fără să se oprească.

BĂRBATUL *(strigînd după maşină)* – Să vă ia dracu'! *(Pauză. Către AUTOSTOPISTĂ.)* I-ai văzut pe porcii ăştia? Nici măcar nu ne-au privit.

AUTOSTOPISTA – Ba da...

BĂRBATUL – Unde mergi?

AUTOSTOPISTA – La Carson City.

BĂRBATUL – La Carson City? Nu cumva e în direcţia opusă, Carson City?

AUTOSTOPISTA – Nu, e pe aici.

BĂRBATUL – Eşti sigură?

AUTOSTOPISTA – Da.

BĂRBATUL – În orice caz, porcii ăştia nu vor să se oprească. Ne tratează ca şi cum am fi nişte borne kilometrice. Deşi cînd e vorba de o bornă kilometrică cu siguranţă că privesc cu mai multă atenţie. Şi e normal. Bornele kilometrice indică, cel puţin, ceva…

Pauză.

BĂRBATUL – Şi de ce mergi la Carson City ?

AUTOSTOPISTA – Mă duc să-l văd pe taică-meu.

BĂRBATUL – Locuieşte la Carson City ?

AUTOSTOPISTA – Da.

BĂRBATUL – Da' e departe, Carson.

AUTOSTOPISTA – Da.

BĂRBATUL – Nimeni n-o să te ia pînă la Carson.

Pauză. Trece încă o maşină. Ambii fac semne dar maşina nu se opreşte.

BĂRBATUL – E departe, Carson. Eu nu merg decît pînă la Kenstown.

AUTOSTOPISTA – Kenstown e exact în partea opusă.

BĂRBATUL – Eşti sigură?

AUTOSTOPISTA – Da.

BĂRBATUL – Ce chestie! Şi cineva mi-a spus totuşi că e în direcţia asta.

AUTOSTOPISTA – Nu, e în celălalt sens.

BĂRBATUL – În orice caz, pentru mine nu contează. Pot să merg foarte bine şi la Carson. Deşi e puţin mai departe.

Pauză.

BĂRBATUL – Te deranjează, dacă merg şi eu la Carson?

AUTOSTOPISTA – Nu.

BĂRBATUL – Tot n-am fost niciodată la Carson.

AUTOSTOPISTA – Nici eu.

Pauză.

BĂRBATUL – Spune-mi, n-ai vrea să te culci cu mine?

AUTOSTOPISTA – Unde?

BĂRBATUL – Aici… Doar ne îndepărtăm puţin de şosea...

AUTOSTOPISTA – Nu-mi place să fac dragoste printre pietre.

BĂRBATUL – Se poate şi în picioare.

AUTOSTOPISTA – Nu-mi place să fac dragoste în picioare.

BĂRBATUL – Dar e foarte bine, în picioare…

AUTOSTOPISTA – Nu-mi place cînd se uită cineva la mine.

BĂRBATUL – Şi ce dacă se uită? Ne pasă? În orice caz, dacă ne îndepărtăm destul, nu ne vede nimeni.

AUTOSTOPISTA – Nu poţi niciodată să te îndepărtezi destul cînd eşti în deşert. Chiar dacă mergem pînă la linia orizontului, tot or să ne vadă şi or să ne claxoneze.

BARBATUL – Ei şi?

AUTOSTOPISTA – Nu-mi place să fie claxonată de camionagii cînd fac dragoste.

BARBATUL – Bine, atunci o să facem la Carson.

AUTOSTOPISTA – Dacă vrei…

Pauză. Mai trece o maşină. AUTOSTOPISTA face semne pentru a opri maşina, în timp ce BĂRBATUL rămîne imobil.

BARBATUL – M-a atins la suflet… faptul că ai acceptat să te culci cu mine…

Pauză.

BARBATUL – Sunt femei care n-ar fi acceptat. Toate femeile sunt la fel. Dar tu eşti diferită.

AUTOSTOPISTA – Ştiu eu?

BARBATUL – Ba da, nu eşti ca toate celelalte. O să facem într-un motel, da?

AUTOSTOPISTA – Da.

BARBATUL – Putem să ne oprim înainte de intrarea în oraş. Cu siguranţă că sunt o mulţime de moteluri înainte de intrarea în oraş.

AUTOSTOPISTA – Da.

BARBATUL – Sau, dacă vrei, te duci întîi să-ţi vezi tatăl.

AUTOSTOPISTA – A, nu, mă duc după.

BARBATUL – Nu mă deranjează dacă de duci să-l vezi înainte.

AUTOSTOPISTA – N-o să fie nici o problemă. Taică-meu poate să aştepte.

BARBATUL – De cîtă vreme nu l-ai mai văzut?

AUTOSTOPISTA – E ceva timp.

BARBATUL – Şi el ştie că vii să-l vezi?

AUTOSTOPISTA – Nu.

BARBATUL – Bine, păi… facem cum vrei. Putem să stăm toată noaptea la motel, dacă vrei, şi te duci să-ţi vezi tatăl mîine. E bine?

AUTOSTOPISTA – Da.

BARBATUL – Cum te cheamă?

AUTOSTOPISTA – Jane.

BARBATUL – Să ştii că m-ai atins la suflet… Tot ce mi-ai spus m-a pătruns. Chiar dacă nu te mai culci cu mine la Carston, cum mi-ai vorbit mi-a rămas la inimă.

AUTOSTOPISTA – N-avem niciun motiv să nu ne culcăm împreună, la Carson.

BARBATUL – Nu eşti ca toate celelalte. Şi asta mi-a mers la suflet. Nu eşti ca toate celalalte japiţe. Asta îţi mai dă speranţă.

Trece o maşină. Nici AUTOSTOPISTA şi nici BĂRBATUL nu încearcă să o oprească.

BARBATUL – Cam cît crezi că facem de aici pînă la Carson, cu maşina?

AUTOSTOPISTA – Trei sau patru ore.

BARBATUL – Asta înseamnă că dacă avem noroc, înainte de apusul soarelui suntem la Carson.

AUTOSTOPISTA – Da.

BARBATUL – Şi-o să fim amîndoi într-un pat moale şi călduţ într-o cameră răcoroasă… Amîndoi întinşi în pat…

AUTOSTOPISTA – Da.

BĂRBATUL – E frumos… Mi-ai uns sufletul, mai ales că eşti drăguţă. Eşti chiar drăguţă foc. Şi nu eşti ca toate celelalte. Mai sunt femei drăguţe dar sunt toate nişte japiţe. Şi pe japiţe, eu le urăsc. Cum le văd, cum le urăsc. Cu cît sunt mai drăguţe, cu atît le urăsc mai mult că sunt nişte japiţe şi simt că sunt japiţe. Dar tu nu eşti de loc ca toate celelalte…

BĂRBATUL începe să plîngă uşor. Pauză.

BĂRBATUL – Ascultă… totuşi… am să merg la Kenstown…

Îşi şterge nasul, îşi scoate portmoneul.

BĂRBATUL – Uite, îţi dau zece dolari, vrei?

AUTOSTOPISTA – Nu, e bine…

BĂRBATUL – Îmi pare rău… *(Pune bancnota la loc în portmoneu.)* Da, cred că pînă la urmă e mai bine dacă mă duc la Kenstown… Dar tot ce mi-ai spus contează mult pentru mine… n-am să uit nimic din tot ce mi-ai spus… Da… păi… la revedere… Îţi doresc să ai noroc…

AUTOSTOPISTA – Şi ţie îţi doresc să ai noroc…

BARBATUL – Eşti sigură că pentru Kenstown trebuie s-o iau într-acolo?

AUTOSTOPISTA – Da…

BARBATUL – Bine, păi… plec într-acolo… Numele tău adevărat e Jane, n-ai minţit?

AUTOSTOPISTA – Nu.

BĂRBATUL – Hai să-ţi strîng mîna Jane. Vrei să dai mîna cu mine?

AUTOSTOPISTA – Da.

Cei doi îşi strîng mîinile.
BĂRBATUL pleacă.
Se aude o maşină care se apropie.

SANDWICH CU PUI

Personaje:

CATHERINE
BILLY

CATHERINE urcă o colină urmată de BILLY. BILLY cară un scaun pliant, CATHERINE are în mînă o umbrelă albă cu care se protejează de soare. CATHERINE este însărcinată, într-o fază avansată.

CATHERINE se opreşte, examinează locul, îi face semn lui BILLY să-i instaleze scaunul pliant. Se aşează. BILLY, care pare să fie un fel de bodyguard, îşi ascunde cu greu furia.

BILLY – De ce-mi faci tu mie una ca asta?

CATHERINE – Ce?

BILLY – De ce-mi faci, tu fir-ar să fie, una ca asta?

CATHERINE – Să mă laşi în pace!

BILLY – Consideri că poţi să mă iei la mişto, este?

CATHERINE – Hai că mă plictiseşti.

BILLY – Da, consideri că poţi să mă iei la mişto, numai că mie nu-mi place să fiu luat la mişto.

CATHERINE – Lasă-mă-n pace! N-ai decît să te cari.

BILLY – De ce a trebuit să urci pînă aici?

CATHERINE – Ca s-o aştept pe Sfînta Fecioară, de aia.

BILLY – Aici o aştepţi tu pe Sfînta Fecioară…

CATHERINE – Da, aici o aştept eu pe Sfînta Fecioară.

BILLY – Şi nu puteai s-o aştepţi ca toată lumea, jos? Nu puteai s-o aştepţi pe mult iubita ta de Sfîntă Fecioară ca toată lumea, la poalele colinei?

CATHERINE – Nu.

BILLY – Ai urcat pînă aici ca să mă calci pe nervi, este?

CATHERINE – Nu.

BILLY – Atunci de ce-a trebuit să urcăm pînă aici?

CATHERINE – Pentru că de aici se vede mai bine.

BILLY – De aici se vede mai bine…

CATHERINE – Da, de aici se vede mai bine. Iar anul trecut Sfînta Fecioară a apărut pe stînca asta.

BILLY – Pe stînca asta... Şi tu crezi că Sfînta Fecioară e abonată la stînca asta şi că anul ăsta o să-şi facă apariţia tot pe stînca asta.

CATHERINE – Dacă nu mă laşi în pace îl sun pe domnul Delpy.

BILLY – Îl suni pe domnul Delpy…

CATHERINE – Da, îl sun pe domnul Delpy.

BILLY – Ţi-a dat domnul Delpy voie să vii s-o vezi pe Sfînta Fecioară?

CATHERINE – Nu e treaba lui.

BILLY – Nu e treaba lui…

CATHERINE – Nu.

BILLY – Nu e treaba lui, aşa crezi tu… Ca să te urci la volan, în starea în care eşti, şi să faci patru sute de kilometri prin deşert, nu e treaba lui…

CATHERINE – Bineînţeles că nu.

BILLY – Bineînţeles că nu… Să te pui la volan, în starea în care eşti, cu un copil care e *al lui* în pîntecele tău nenorocit, şi nu e treaba lui.

CATHERINE – Am venit s-o văd pe Sfînta Fecioară.

BILLY – Ţi-a dat el permisiunea să vii s-o vezi pe Sfînta Fecioară?

CATHERINE – Gata, lasă-mă în pace. Am venit, sunt aici, iar acum o aştept pe Sfînta Fecioară. Pleacă!

Pauză. CATHERINE îşi face vînt cu un evantai.

CATHERINE – Billy!

BILLY – Ce mai e?

CATHERINE – Ai nişte apă?

BILLY – Dacă am nişte apă?

CATHERINE – Da.

BILLY – Mă întrebi dacă am nişte apă?

CATHERINE – Da. Ai nişte apă?

BILLY – Trebuia eu să am grijă să iau apă?

CATHERINE – Nu ştiu, întreb şi eu. Poate că domnul Delpy ţi-a spus să ai tot timpul cu tine o sticlă cu apă.

BILLY – Nu, domnul Delpy nu mi-a spus să am tot timpul o sticlă cu apă la mine.

CATHERINE – În orice caz, mie mi-e sete.

BILLY – Ia te uită! Asta-i bună! Ai plecat să faci o tură de patru sute de kilometri în plin deşert şi nu ţi-ai luat apă. E adevărat?

CATHERINE – Da.

BILLY – Ţi-ai închipuit poate că Sfînta Fecioară o să-ţi aducă apă.

CATHERINE – Da.

BILLY – Bine, atunci aşteaptă s-apară Sfînta Fecioară şi cere-i apă.

Pauză. BILLY îşi aprinde o ţigară.

CATHERINE – Billy, mi-e sete.

BILLY scoate o sticlă de apă şi i-o dă lui CATHERINE care bea numaidecît.

CATHERINE – Mulţumesc, Billy.

BILLY – Nu vreau să te aud spunîndu-mi "mulţumesc, Billy".

CATHERINE – Totuşi, mulţumesc, Billy.

CATHERINE îşi varsă puţină apă pe gît şi pe sîni.

CATHERINE – Anul trecut Sfînta Fecioară a apărut exact în locul ăsta. Aici unde suntem noi acum. Şi n-au fost decît trei persoane de faţă, trei femei…. Trei femei care au văzut-o cu ochii lor.

BILLY – Şi toate trei erau nişte prostituate. Cunosc. S-a scris în ziare.

CATHERINE – Erau în primul rînd femei, Billy, chiar dacă erau prostituate, înainte de toate erau femei.

BILLY – Prostituatele nu sunt înainte de toate femei, prostituatele sunt prostituate, scurt.

CATHERINE – Ce-mi place la tine Billy este că ai o fire blîndă şi că eşti dulce ca zahărul. Lucrezi demult pentru domnul Delpy?

BILLY – Ce-ai spus?

CATHERINE – Te-am întrebat dacă lucrezi demult pentru domnul Delpy.

BILLY – Aha, mă întrebi dacă lucrez de mult pentru domnul Delpy…

CATHERINE – Da.

BILLY – Nu e treaba ta.

CATHERINE – Hai, vino sub umbrela mea, Billy. Hai că te bate soarele.

BILLY – Nu vreau să mă protejezi tu de soare.

CATHERINE – Atunci du-te învîrtindu-te. Du-te să-mi cumperi un sandwich.

BILLY – Nu vreau să-ţi cumpăr niciun sandwich. Nu sunt de loc obligat nici să-ţi cumpăr sandwich-uri, nici să te hrănesc, nici să-ţi dau să bei şi nici să te şterg la gură. Şi nu sunt obligat nici să-ţi ascult toate tîmpeniile.

CATHERINE – Fii grijuliu, Billy, totuşi, sunt o femeie însărcinată.

BILLY – Nu, nu eşti o femeie însărcinată.

CATHERINE – Ba da, sunt o femeie însărcinată.

BILLY – Nu eşti o femeie însărcinată, eşti o prostituată însărcinată.

CATHERINE – Eşti un bou, Billy. Iar un bou mare ca tine nu poate pricepe mare lucru. Tu ştii că eu sunt virgină, Billy ?

BILLY – Ce!?

CATHERINE – Da, sunt virgină.

BILLY – Cum poţi să pretinzi că eşti virgină?

CATHERINE – Pentru că sunt virgină.

BILLY – Adică porţi copilul domnului Delpy în pîntece şi în acelaşi timp pretinzi că eşti virgină.

CATHERINE – Da, port copilul domnului Delpy, dar domnul Delpy nu m-a atins niciodată.

BILLY – Domnul Delpy nu te-a atins niciodată…

CATHERINE – Nu.

BILLY – Şi atunci cum a intrat mormolocul ăla în pîntece la tine?

CATHERINE – Billy, tu nu ştii ce-i aia mamă *porteuză*?

BILLY – Ba da, ştiu ce înseamnă aia *mamă porteuză*.

CATHERINE – Nu, nu ştii.

BILLY – În orice caz, nu mă interesează ce-i aia mamă *porteuză*.

CATHERINE – Şi atunci de ce mă urmăreşti pas cu pas?

BILLY – Pentru că domnul Delpy mă plăteşte ca să am grijă să nu-ţi rupi gîtul.

CATHERINE – Cît te plăteşte?

BILLY – Şi pe tine cît te plăteşte ca să-i coci moştenitorul acolo la cald?

CATHERINE – O sută de mii de dolari.

BILLY – Cît?!

CATHERINE – O sută de mii de dolari.

BILLY – O sută de mii de dolari! Tu cîştigi o sută de mii de dolari doar în nouă luni?

CATHERINE – Pă… da.

BILLY – Şi mai ai curajul să spui că nu eşti o prostituată....

CATHERINE – Îţi jur, Billy, pe Sfînta Fecioară că sunt virgină. Nimeni, niciodată nu m-a atins. De altfel numai aşa am putut cere preţul ăsta. Pentru că sunt virgină.

BILLY – Pentru că eşti virgină…

CATHERINE – Da, Billy. Soţii Delpy voiau ca mama lor *porteuză* să fie virgină. Şi mamele *porteuze* virgine costă mai scump decît cele obişnuite. Pricepi?

BILLY – Şi atunci cum a intrat urmaşul domnului Delpy la tine în pîntec, dacă juri că eşti virgină? Că doar n-a venit Sfîntul Spirit cu mîna lui să-ţi bage un fetus în pîntece?

CATHERINE – Mă, prostule, prin inseminare artificială.

BILLY – Prin inseminare artificială…

CATHERINE – Da, artificială. Şi anul viitor am să deschid un restaurant.

BILLY – Inseminare artificială din părţi.

CATHERINE – Billy, tu eşti, zău, puţin înapoiat mental. Tu n-ai auzit niciodată de procreaţie în eprubetă? Procreaţie *in vitro*?

BILLY – Nu, n-am auzit niciodată de procreaţie în eprubetă… Eu nu cunosc decît procreaţia pe cale banală.

CATHERINE – Du-te să-mi cumperi un sandwich, înapoiat mental ce eşti.

BILLY pleacă. CATHERINE îşi face vînt cu evantaiul şi bea apă. De undeva se aude un cor care cîntă un "gospel song".

BILLY revine cu un sandwich şi i-l întinde lui CATHERINE.

CATHERINE – L-ai luat… cu ce?

BILLY – Cu ce, ce?!

CATHERINE – Sandwich-ul, cu ce e?

BILLY – Cu carne de pui.

CATHERINE – Nu suport carnea de pui. Mi se face greaţă de la pui.

BILLY – Bine, atunci du-te să-ţi cumperi cu ce vrei şi lasă-mă-n pace.

CATHERINE – Cu ce mai erau?

BILLY – Nu erau decît sandwich-uri cu carne de pui. Atît.

CATHERINE – Nu fi prost, Billy. Ştii bine că-mi place de tine.

BILLY – Îţi place ţie de mine…

CATHERINE – Da, îmi place de tine. Îmi place chiar foarte mult.

BILLY – Nu, nu ştiam că îţi place de mine.

CATHERINE – Nu-i nimic, acum ştii. Ce sandwich-uri mai erau?

BILLY – Cu şuncă şi cu brînză.

CATHERINE – Atunci adu-mi unul cu brînză.

BILLY – În orice caz, nu cred că nu te-ai culcat încă niciodată cu nici un bărbat.

CATHERINE – Doar ţi-am explicat deja, Billy. Totul s-a petrecut în laborator. La un doctor. Iar pe domnul Delpy nici măcar nu l-am întîlnit. Nici pe el şi nici pe nevastă-sa. E dreptul lor, de altfel, să nu vrea să mă cunoască. Totul a fost prevăzut în contractul agenţiei. El şi-a dat un mic spermatozoid, aşa… ea şi-a dat partea ei, ovulul… iar doctorul le-a combinat şi mi-a plasat toată combinaţia aici… ca s-o dospesc… Înţelegi acum ce înseamnă procreaţie *in vitro ?* Hai, du-te acum să-mi iei un sandwich cu brînză. Anul viitor vom putea deschide un restaurant…

BILLY pleacă. Oamenii care cîntă gospesong-ul se apropie.

CATHERINE începe să cînte şi ea.

NU MAI SUNT IEPURAŞUL TĂU DRAG

Personaje:
EA
EL

EA – Eram sigură...

EL – Ce?

EA – Eram sigură că ai să-ţi aprinzi o ţigară.

EL – Cum?

EA – Eram sută la sută sigură. Eram sigură că ai să-ţiaprinzi o ţigară şi aşteptam să-ţi aprinzi o ţigară.

EL – Şi ce dacă mi-am aprins o ţigară?

EA – Toţi faceţi acelaşi gest, întodeauna. Toţi faceţi acelaşi lucru.

EL – Toţi, adică cine?

EA – Toţi. Voi toţi. După ce faceţi dragoste, toţi vă aprindeţi o ţigară.

EL – Ei şi?

EA – Imediat ce *ieşiţi* din corpul unei femei, toţi vă aprindeţi o ţigară. E automat. E ca şi cum aţi ieşi dintr-o tutungerie.

EL – Păi… Un fumător fumează... asta-i tot.

EA – Nu e chiar atît de simplu. Şi aici femeile au dreptate…

EL – Au dreptate… cu ce ?

EA – Cînd spun ce spun.

EL – Cînd spun ce?

EA – Cînd spun că după ce face dragoste, masculul nu se gîndeşte decît la un lucru, cum să se cărăbănească cît mai repede.

EL – Dar nu e adevărat. Unde vezi tu că veau eu să mă cărăbănesc?

EA – Vrei. Vrei. Vrei să te cari.

EL – Ba nu. De ce să mă car? Mă simt foarte bine.

EA – Şi atunci de ce nu zici nimic?

EL – Nu zic nimic pentru că… uneori nu-ţi vine să vorbeşti tot timpul.

EA – În orice caz nu te mai gîndeşti la mine.

EL – Uite ce e, în momentul ăsta nu mă gîndesc *la nimic*. Mă simt foarte bine. Asta-i tot. Vrei să tragi un fum?

Îi întinde ţigara şi ea trage un fum.

EA – În orice caz, simt că eşti deja departe.

EL – Nu sunt chiar aşa departe, sunt cu tine.

EA – Da, dar nu te mai gîndeşti la mine. Eşti total golit pe dinăuntru. Vid. Ca un pui la congelator. Dezumflat.

EL – Sunt vid pe dinăuntru pentru că mă simt bine. Nu mă gîndesc la nimic, mă simt bine, şi asta-i totul.

EA – Da, dar simt cum vidul creşte din ce în ce mai mult.

EL – Hai că nu creşte chiar atît de mult. Mă simt uşor, mă simt bine, asta-i tot.

EA – În orice caz, simt cum te îndepărtezi din ce în ce mai mult. Te videzi din ce în ce mai mult şi te îndepărtezi. Adineaori erai tandru. Şi acum eşti inert ca un deşert.

EL – Ascultă, chiar nu mă poţi lăsa liniştit două minute?

EA – Ba da, nici o problemă. Oricum totul s-a transformat în vid în jurul tău. Tu crezi că asta nu se simte?

EL – Asta, ce?

EA – Vidul. Eu îl simt. Vidul care e în tine. Din cauza asta eşti deja departe. Pentru că te-ai vidat, iar vidul se întinde acum în jurul tău. Nu mai există nici o tandreţe, nu mai există dialog, nu mai există nimic. Decît vidul. Şi asta mă doare. Dar nu-i nimic.

EA mai trage un fum.

EL – Zău dacă mai înţeleg ceva. Pe cuvînt. Mă simt şi eu bine, am chef şi eu să nu mă gîndesc la nimic timp de două minute, şi dintr-o dată vii cu nişte chestii, cu vidul, cu deşertul…

EA – De aia aveai chef să nu te gîndeşti la nimic. Pentru că eşti *vidat*. Golit de măruntaie. Ca puii la congelator. Şi pentru că ai simţit nevoia să faci vid total şi în jurul tău. Altfel spus, ai simţit nevoia să pleci. Cînd pleci imediat după ce faci dragoste, asta înseamnă că faci vid în jurul tău. Tu nici nu-ţi dai seama, dar aşa eşti tu făcut, micile tale momente de tandreţe accidentală anunţă vidul. Dar nu-i nimic. Poţi să pleci. Te înţeleg.

EL – Dar n-am avut o secundă intenţia să plec. Îţi jur.

EA – Dar ai simţit nevoia să taci.

EL – Da, pentru că am vrut să stau liniştit două minute.

EA – Foarte bine, atunci n-ai decît să rămîi liniştit. Eu sunt cea care am să plec, în cazul ăsta.

EL – Stai puţin… Unde vrei să pleci?

EA – Ce contează, plec. Plec ca să te las liniştit. Ai chef să fii singur, singur în mijlocul deşertului tău, singur cu deşertul creat de tine, deci te las singur. Dar nu-ţi fă griji, eu te înţeleg. Aşa eşti tu făcut. La revedere.

EA rămîne nemişcată.

EL – Iartă-mă că ţi-o spun, dar eşti puţin cam prea complicată pentru mine. Zău aşa…

EA – Te rog să nu-mi vorbeşti că nu mai sunt aici. Vezi că sunt aici? Vezi bine că nu mai sunt aici. Aşa că nu vorbi singur că mă enervezi.

Pauză.

EA – Poftim, nu spui nimic, deci eşti de acord. Deci am avut dreptate. Deşertul din jurul tău sunt eu. Acum că am făcut dragoste, nu mai sunt iepuraşul tău drag, sunt un iepuraş în deşert. Şi în plus văd că eşti mulţumit că am plecat.

EL – Incredibil ce prostii spui!

EA – Ţi-am spus să nu vorbeşti cu mine că nu sunt aici. Măcar asta vezi, că nu sunt aici. Măcar atîta lucru înţelegi.

Pauză.

EA – Vezi cum taci?

Pauză

EL – Bine, gata, valea. Dacă vrei să pleci, pleacă.

EA – Poftim, iar acum, că ţi-ai atins scopul, îţi poţi chiar permite să redevii vulgar.

EL – Incredibil ce obositoare poţi fi cîteodată.

EA – Aşa reacţionzi întotdeauna după ce faci dragoste?

EL – Uite ce e, eu, după ce fac dragoste, nu reacţionez. Eu, după ce fac dragoste, nu vorbesc, nu fac nimic, mă destind.

EA – Te destinzi… Şi fumezi, bineînţeles. Şi dispari cu fumul.

EL – Da, mă destind. Şi fumez. Sînt unii care mănîncă o bucată de pepene sau care beau un pahar de vin. Iar eu fumez. Ce, e cumva interzis?

EA – Nu, dar ar trebui să-ţi fie ruşine.

EL – De ce?

EA – Pentru o femeie este important ce se întîmplă după ce face dragoste. Şi dacă vrei să ştii, abia după ce face dragoste un bărbat are ocazia să demonstreze că nu este un animal.

EL – Şi cam ce ar trebui să facă, după părerea ta, bărbatul, după ce face dragoste, ca să demonstreze că nu este un animal?

EA plînge încet.

EA – Nu ştiu…

EL – Şi pentru că nu ştii începi să plîngi… Adineaori te simţeai bine, în braţele mele.

EA – Da, pentru că adineaori erai aici şi acum nu mai eşti aici.

EL – Dar ţi-a plăcut, adineaori.

EA – Mi-a plăcut, dat asta nu schimbă nimic.

EL – Ai ţipat de plăcere, ai fost fericită…

EA – Şi ce dacă am ţipat de plăcere? Asta nu schimbă nimic. Poţi să fii fericită două minute şi să-ţi dai seama că asta nu schimbă nimic.

EL – Dar ce vrei tu să schimbi, zău aşa?

EA – Totul… şi imediat.

EL – N-ai cum să schimbi *totul*.

EA – Ba da.

EL – Hai, vino, stai aşa, două minute, liniştită, cu mine… Nu te gîndi la nimic. Ai să vezi… O să-ţi facă bine… N-ai să poţi schimba niciodată *totul*… Ştii că te iubesc...

NU MĂ DUREA NIMIC ŞI AŞTEPTAM SĂ MOR

Personaj:

OMUL ŢINTUIT PE CRUCE

Eram ţintuit pe cruce de la ora prînzului. Soarele începuse să apună iar mulţimea se mai risipise. Unii mai răcneau, se mai agitau, mai auzeam cuvinte care îmi erau adresate, dar vacarmul se mai potolise. Trei femei îmbrăcate în negru mai plîngeau încă la poalele crucii, dar şi ele arătau obosite. Chiar şi soldaţii care mă păzeau păreau că răsuflă uşuraţi după înghesuiala şi isteria din timpul zilei.

Aşteptam să mor dar nu ştiu de ce nu muream. Probabil că sîngele meu se blocase undeva, scurgerea sa se întrerupsese. În mod normal ar fi trebuit ca sîngele meu să se fi scurs deja pînă la ultima picătură. Rănile din palme, cele din labele picioarelor, precum şi rana de sub coastă, ar fi trebuit să permită scurgerea integrală a acestei seve lichide în faţa cărerai muritorii sunt atît de fascinaţi. Nu mă durea nimic şi nici nu-mi era sete, dar simţeam o enormă apăsare în stomac. Era ca şi cum întreaga greutate a corpului meu s-ar fi lăsat pe stomac, şi asta mă împiedica să respir.

Aveam ochii deschişi dar nu vedeam mare lucru. Doar globul auriu al soarelui care se apropia de linia orizontului. Toate celelalte obiecte şi făpturi mişcătoare din jurul meu îmi apăreau ca nişte umbre diluate.

Aşteptam moartea şi mă întrebam pînă cînd va mai trebui s-o aştept. În dreapta şi în stînga mea mai erau şi alţi crucificaţi, cel puţin doi, dar nu-mi dădeam seama dacă se aflau în aceeaşi stare ca mine. De cîteva ori am încercat să deschid gura ca să pronunţ cuvîntul "moarte", dar mi-a fost imposibil să-mi descleştez buzele.

Cineva îmi spusese, în timp ce soldaţii mă ridicau pe cruce, că nu trebuie să-mi fie frică, pentru că voi învia în curînd. Eu nu aşteptam însă învierea, eu aşteptam moartea şi în gîndul meu mă rugam să vină cît mai repede.

Mă rugam la cel care îmi dăduse viaţă, şi care îmi condusese paşii pe Pămînt. Acum, însă, mă simţeam abandonat de El şi nu ştiam de ce. În definitiv nu greşisem cu mare lucru, făcusem tot ceea ce-mi poruncise el prin propriile mele convingeri. Mă lăsasem arestat deşi ar fi putut să fug, mă lăsasem judecat fără să mă apăr deşi aş fi putut să-i înfrunt pe judecători. Fără să mă zbat acceptasem toate supliciile, biciuirea şi crucificarea, iar pe cruce fiind nu m-am plîns şi n-am urlat, aşa cum făcuseră ceilalţi osîndiţi.

Moartea mi se părea acum un cadou meritat, şi nu înţelegeam de ce întîrzia să vină. Poate că mai trebuia să înţeleg un lucru înainte de a muri, ceva ce-mi scăpase ca om trăitor pe pămînt… Dar ce?

Soarele dispăru în sfîrşit după linia orizontului şi în jurul meu se lăsă un început de tăcere. Cele trei femei care mă plînseseră timp de ore şi ore dormeau acum agonizînd în somn. Chiar şi soldaţii picoteau atîrnaţi de suliţele lor. Un cîine care trecu pe acolo se îndepărtă şi el plictisit, semn că nu mai era nimic de făcut sau de văzut în preajma mea şi a celorlalţi crucificaţi.

Nu ştiu cît am mai aşteptat aşa. Dimineaţa era încă departe, iar stelele se învîrteau pe cer cu o viteză ameţitoare. Nu vă doresc să trăiţi această experienţă, să fiţi crucificat şi să vedeţi apoi cum vi se roteşte în jurul capului un întreg cer înstelat. Luna răsări ca şi cum ar fi fost expulzată din gura unei bufniţe – ştiţi că aceste păsări de noapte înghit uneori şobolani întregi pe care-i digeră cît a-i zice peşte scuipîndu-le apoi doar oasele?

Aveam impresia că eu însumi vomitasem acest cer, că toate constelaţiile ieşiseră prin propria mea gură avidă de aer.

Aşteptînd să mor mi s-a făcut brusc ruşine de faptul că eram nerăbdător să mor. M-am simţit un fiu ingrat care nu merită încrederea creatorului său. Mi-am dat seama şi de faptul că dorinţa de a muri este un păcat şi că pedeapsa pentru această formă de nerăbdare trebuie să fie teribilă.

Dar n-am murit imediat iar noaptea a fost infinit de lungă. Aş putea spune chiar că n-am avut o singură clipă de linişte.

Întîi am zărit urcînd spre colină un hoţ sau poate un jefuitor de cadavre. L-am văzut cum dădea tîrcoale, ba se apropia de mine şi de soldaţii adormiţi, ba se îndepărta. De cîteva ori a stat ascuns minute în şir după un bolovan, aşteptînd … ce? Mi s-a părut chiar că a încercat să-mi

şoptească ceva, voia probabil să se asigure că sunt mort. Nu ştiu ce căuta şi nu ştiu ce ar fi putut să-mi fure tocmai mie, dar după o vreme s-a plictisit şi a plecat.

După plecarea hoţului a apărut, pe cer, o cometă, a traversat universul fără să se grăbească lăsînd în urma ei o dîră plapîndă de lumină. Am crezut pentru o clipă că era steaua mea care se stinge şi mi-am spus "gata, acum voi muri", dar n-a fost să fie aşa. Cometa a dispărut, iar eu am continuat să agonizez.

Cred că trecuse puţin de miezul nopţii cînd a apărut haita de cîini. Poate că fusese adusă de cîinele solitar care mă vizitase ceva mai înainte, dar nu sunt sigur. Oricum, era prea întuneric ca să-mi dau seama dacă şeful haitei era acelaşi cîine care îmi dăduse tîrcoale cu puţin după apusul soarelui. Tăcuţi, mîrîind doar din cînd în cînd, atraşi poate de mirosul de sînge şi de carnea biciuită a trupului meu, cîinii au adulmecat îndelung în jurul crucii mele şi în jurul celorlalte două cruci. Am simţit la un moment dat cum aburul cald ieşit din gurile lor îmi învăluia degetele de la picioare, dar nici unul din cîini n-a îndrăznit să sară pentru a muşca din corpul meu.

După plecarea cîinilor s-a trezit unul dintre soldaţi pentru că voia să urineze. La început a încercat să urineze chiar pe crucea mea, dar unul dintre tovarăşii săi i-a spus "du-te, mă, mai încolo". "De ce ?" a întrebat soldatul care voia să urineze. "De aia", i-a răspuns cel de-al doilea. Nu ştiu de ce, dar acest argument i s-a părut convingător soldatului care voia să-şi uşureze vezica, aşa că s-a îndepărtat şi a urinat nevăzut de nimeni, în noapte.

A mai trecut apoi ceva timp şi am auzit o bufniţă. Am auzit chiar un fîlfîit de aripi deasupra mea, m-am temut chiar că vreo pasăre de pradă care vînează noaptea mi se va aşeza pe cruce, dar pînă la urmă aripile s-au îndepărtat.

Deşi aşteptam moartea şi aveam impresia că dintr-un moment într-altul mintea mea urma să se întunece, tot ce se întîmpla în jurul meu răsuna cu o claritate surprinzătoare în sufletul meu. Nu mai vedeam bine, dar simţeam apropierea tuturor acestor forme, nu mai auzeam bine, dar aveam impresia că toate sunetele sfîrşesc prin a se înfige în trupul meu.

Aşa a fost şi cu omul care s-a apropiat pe furiş ca să-mi sărute picioarele. Cînd buzele sale mi s-au lipit de degetele mele de la picioare, mi s-a părut că sărutul său mi se înfige în carne. Pietatea cu care mi-a

sărutat picioarele m-a cutremurat, aproape că am simţit cum fervoarea sa îmi străbate trupul trecînd-mi prin stomac, prin coşul pieptului şi prin gît pentru a mă înăbuşi apoi definitiv. Unda fervorii sale a fost însă una neplăcută, care mi-a provocat o adevărată convulsie a corpului. Aproape că mi-aş fi putut desprinde una din mîini, smulgînd-o de pe cruce cu tot cu cui, pentru a împinge creştetul celui care era prosternat la picioarele mele.

N-am făcut-o însă, fie pentru că, în realitate, nu aveam destulă forţă, fie pentru că între timp un alt zgomot mi-a atras atenţia: un zăngănit metalic, un zăngănit de monezi. Era ca şi cum omul care îmi sărutase picioarele ar fi scos dintr-o pungă mai mulţi arginţi şi i-ar fi dat unuia dintre soldaţi. Banii trecură apoi din mînă în mînă pînă cînd, s-ar părea, fiecare dintre păzitorii mei avu partea sa.

Ce să fi însemnat toate astea? Să-i fi plătit oare pe soldaţi, omul care îmi sărutase picioarele? Un nou tip de negoţ să fi început în această noapte la poalele crucii pe care nu reuşeam să mor?

Povestea asta începu, în orice caz, să nu-mi mai placă. Dar surprizele pe care urma să mi le aducă dimineaţa erau şi mai mari. Imediat după răsăritul soarelui, o gloată gălăgioasă veni şi-i desprinse de pe crucile lor pe cei doi nefericiţi care erau răstigniţi unul în stînga şi altul în dreapta mea. Probabil că sărmanii supliciaţi erau deja morţi. De altfel am văzut puţin mai tîrziu cum oamenii care veniseră cu dimineaţa în cap i-au dus pe cei doi la marginea unei gropi comune şi i-au aruncat acolo, cu oarecare mîhnire în gesturi, dar fără vreo ceremonie deosebită.

Văzîndu-i pe cei doi tovarăşi ai mei de supliciu dispărînd în adîncul gropii comune am avut o tresărire de speranţă. Poate că în sfîrşit moartea era aproape. Îmi aşteptam deci rîndul, pentru a fi scos din cuie şi pus în pămînt. Să fi fost oare mort şi să nu-mi fi dat seama? Să mă fi crezut ceilalţi mort şi să fi fost ei pe cale de a mă îngropa de viu? Gîndul acesta mă cutremură, deşi îmi spuneam că mi-ar fi mai uşor să mor îngropat de viu decît să continui să zac atîrnat între viaţă şi moarte pe crucea mea.

Foarte mirat am fost însă cînd mulţimea veni la picioarele mele şi începu să se închine. Toţi îşi făceau semnul crucii de parcă brusc crucea pe care eram răstignit devenise un simbol preţios pentru ei. În loc să mă scoată din cuie, însă, mulţimea adunată în jurul meu începu să cînte, în timp ce mai multe femei mă spălară de sîngele şi de noroiul uscat. Un şir nesfîrşit de oameni începu să treacă apoi prin faţa mea, fiecare făcînd acelaşi lucru: punîndu-se în genunchi, făcîndu-şi semnul crucii şi

sărutîndu-mi picioarele. Imi venea să-i întreb dacă nu au înebunit, dar nu aveam putere nici să deschid gura şi nici să-mi ridic mai tare pleoapele. În acelaşi timp am văzut alţi oameni, care aduceau cu ei unelte de tîmplărie şi de zidărie, pietre de construcţie şi eşafodaje de lemn. Nu ştiu cît au lucrat apoi acolo, în jurul meu, dar pe măsură ce soarele se ridica pe cer şi căldura devenea insuportabilă, toţi acei meşteri iscusiţi construiră un zid între mine şi soare.

Văzîndu-i cum reuşesc să construiască atît de repede zidul care urma să mă protejeze de razele nimicitoare ale soarelui le-am fost oarecum recunoscător, deşi aş fi preferat să mă arunce mai degrabă într-un mormînt răcoros. Ei au continuat însă să lucreze pînă seara, sau, în orice caz pînă cînd n-am mai văzut soarele. Iar zidul crescu jur împrejurul meu, înalt şi majestuos… Tîrziu mi-am dat seama că de fapt construseră în jurul crucii mele un templu, şi că eram acum prizonier în interiorul unui imens lăcaş, acoperit de o vastă boltă amintind de cupola cerească.

Brusc, m-am văzut multiplicat în mii de astfel de edificii, cu şiruri nesfîrşite de oameni venind să-mi sărute picioarele. Degetele mele de la picioare sunt deja înălbite, şlefuite ca abanosul de atingerea acestor mii de buze. Iar fiecare astfel de atingere o resimt ca o arsură.

Cînd, cînd îşi vor da oare seama toţi aceşti oameni care cred că am înviat, că de fapt încă n-am murit?

OCCIDENT EXPRESS 1

personaje :
ORBUL
FATA
VASILE

Eventuală proiecţie: imaginea unei gări prăfuite în plină cîmpie.
FATA îl impinge pe BĂTRÎNUL ORB pe un scaun rulant.

ORBUL – Vreau să-l ating.
FATA – Nu poţi, tată, să-l atingi.
ORBUL – Ba eu vreau să-l ating.
FATA – N-ai cum să-l atingi că nu opreşte.
ORBUL – Păi de ce nu opreşte?
FATA – Nu opreşte că nu e prevăzut.
ORBUL – Atunci măcar să-l ating din mers.
FATA – Tată, vrei să facem accident?
ORBUL – Am suferit. Am luptat în război. Am fost prizonier la ruşi. Vreau să-l ating.
FATA – Cum vrei să-l atingi din mers, că doar nu e melc? Nu trece cu încetinitorul. Trece ca fulgerul.
ORBUL – Hai că nu trece chiar ca fulgerul. Orice tren care trece printr-o gară, chiar dacă nu opreşte, încetineşte.
FATA – Ei bine, ăsta nu încetineşte.
ORBUL – Păi de ce nu încetineşte ?
FATA – Pentru că aşa e Orient Express-ul, tată. Ăsta nu încetineşte. N-are motiv.
ORBUL – Păi de ce nu respectă regula?
FATA – Tată, o fi regula asta pentru alte trenuri. Pentru trenurile care merg la Bucureşti. Dar ăsta merge la Paris. N-are el treabă să încetinească la noi aici. Încetineşte cînd ajunge la Paris. Odată ajuns la Paris, da, acolo încetineşte.
ORBUL – Să mi-l chemi pe impegat.
FATA *(strigînd)* – Vasile… Vasileee… *(Către ORB.)* N-aude. E dus undeva.
ORBUL – Vezi că-mi curg mucii. Mai şterge-mă la nas.

FATA îl şterge la nas. ORBUL scoate de la sîn o sticluţă şi trage o duşcă.

ORBUL – Cît e ora?
FATA – E fără cinci.
ORBUL – Iar întîrzie.
FATA – Nu întîrzie el.
ORBUL – Uneori întîrzie.
FATA – Tată, Orient Express-ul nu întîrzie niciodată.
ORBUL – Săptămîna trecută a întîrziat.
FATA – N-a întîrziat, am trecut noi la ora de vară.
ORBUL – Oricum, am venit cu o oră mai tîrziu.
FATA – Păi dacă s-a schimbat ora…
ORBUL – Unde-i Vasile?
FATA – Hai, că vine…

Vine VASILE, excedat dar răbdător. O sărută pe FATĂ.

ORBUL – Vasile!
VASILE – Da, dom' Colonel, am venit.
ORBUL – De ce întîrzie Orient Express-ul, Vasile?
VASILE – Nu întîrzie, dom' Colonel. Vine peste trei minute. A fost anunţat.
ORBUL – Şi iar îl *vedem* de departe?
VASILE – Păi ce să fac, dom' Colonel? Aşa trece el, pe linia directă.
ORBUL – De luni de zile te rog să mă împingi mai în faţă.
VASILE – Nu pot, dom' Colonel. E interzis. Aşa zice regulamentul. Pietonii privesc trenul de pe peron.
ORBUL *(panicat)* – Cît e ceasul? De ce nu trece? Ce se întîmplă? Poate l-au anulat…
FATA – Hai că tocmai îl anunţă…

VASILE începe fuieră ca trebul, apoi pufăie, etc. simulează apropierea trenului.

VASILE *(cu voce dogită, anunţă printr-o veche porta-voce)* – Trenul Orient Express, de la Istanbul, Atena, Sofia, Bucureşti… pentru direcţia Budapesta, Viena, München, Strasbourg, Paris, *execută* o trecere fără oprire pe linia a treia… Atenţie la linia a treia. Nu vă apropiaţi de linia a treia. Nu vă îndepărtaţi de peron. Trece Orient Express-ul fără oprire. Atenţie, repetăm… Trece Orient Express-ul fără oprire… Trece, trece…

FATA îşi scoate telefonul mobil pe care este este înregistrat sunetul trecerii unui tren printr-o gară. VASILE dă drumul unui ventilator care provoacă un curent de aer. In acelaşi timp VASILE imită croncănitul unor corbi care îşi iau zborul.

ORBUL – Cîte vagoane are? Zinuţo, numără vagoanele… cîte vagoane are? Zinuţo, ce faci, numeri?
FATA – Unu… doi… trei… patru…
ORBUL – Toate sunt vagoane de dormit? Toate?
FATA – Da, tată, toate... cinci... şase... şapte…
ORBUL – Care-i vagonul restaurant? Să-mi spui cînd trece vagonul restaurant…
FATA – Vine, vine… opt… nouă… zece…

VASILE ridică turaţia ventilatorului şi imită lătratul unui cîine. FATA ridică volumul telefonului şi pulverizează în aer un parfum de mimoză. Atmosferă autentică de Orient Express care trece. Mascarada celor doi are ceva fantastic şi poetic.

ORBUL – Măi, ce mai trece… măi ce *tare* e… Mă Orientule, mă… Vezi, Zinuţo, astea se numesc vagoane Pullman... Frumoase mai sunt vagoanele Pullman... Niciodată, nimeni, n-a construit vagoane mai frumoase decît Pullman... Ai auzit de vagoanele Pullman, Zinuţo?
FATA – Unsprezece… Doisprezece… Acum trece vagonul restaurant… Treisprezece… Paisprezece… Cincisprezece…
ORBUL *(strigînd, agitîndu-se în fotoliul rulant)* – Salutare, mă… Mă, ăştia care mergeţi la Paris… Nu-i credeţi pe comunişti! Atenţie cu democraţia! Auziţi, mă?
FATA – Şaisprezece… Şaptezsprezece… Optsprezece…
ORBUL – Un singur vagon restaurant la atîtea vagoane? Nu e puţin?
FATA – Mai e şi vagonul bar… Nouăsprezece… Uite, acum trece vagonul bar…
ORBUL *(scoate sticla şi trage o duşcă)* – Trăiască regele! *Vive la France!*
FATA – Douăzeci… Gata, ăsta-i ultimul vagon… e vagonul de bagaje...
ORBUL *(atitudine de copil care vrea să se mai joace)* – Nu, Zinuţo, mai vreau, mai vreau… mai vreau nişte vagoane…
FATA – Da, mai are cinci vagoane… Douăzeci şi unu…
ORBUL – Mai rar, mai rar…
FATA – Douăzeci şi doi… douăzeci şi trei…
ORBUL – N-are şi vagon de biliard?
FATA – Ba da, uite acu' trece vagonul de biliard... Douăzeci şi patru…
ORBUL *(respiră puternic aerul pe care i-l proiectează în faţă ventilatorul)* – Ah, Parisul… Parisul… Salutare, Occident! Occident, Orientul te salută! Cincisprezece ani am făcut puşcărie… *(Către FATĂ.)* Zinuţo, e careva la fereastră?
FATA – Da, tată, toţi sunt la fereastră şi uite, îţi aruncă flori… *(FATA culege cîteva flori de pe marginea căii ferate şi le aruncă în braţele ORBULUI.)* Douăzeci şi cinci… Gata… a trecut…

VASILE opreşte ventilatorul, FATA reduce sunetul telefonului mobil pînă cînd nu se mai aude nimic.

ORBUL *(în stare de extaz)* – Oh… oh… Mirosul ăsta mă înnebuneşte… Cum poate să miroase aşa bine trenul ăsta? A ce miroase Orient Expressul, Zinuţo?
FATA – A mimoze, tată… a mimoze…

FATA îi întinde o bancnotă lui VASILE.

ORBUL – Dacă noi nu luptam în munţi, Occidentul era *kapput*… Ar trebui să ne pupe mîinile… Ar trebui să se dea dumnealor jos, totuşi, măcar o dată, din Orient Express, şi să ne pupe mîinile… Cincisprezece ani m-au ţinut ruşii în Siberia… Dar Occidentul nu ştie… nu ştie…
FATA – Hai, că ştie… puţin, puţin, tot ştie…
ORBUL – Zinuţo, promite-mi că venim şi mîine.
FATA – Mîine nu trece, tată. Venim săptămîna viitoare…
ORBUL – Păi de ce nu trece şi mîine? Altădată trecea o dată pe zi. Păi nu e normal să treacă o dată pe zi?
FATA – Aşa e el acum… E tren de lux, tată, trece doar o dată pe săptămînă…
ORBUL – Cînd mai venin? Cînd mai venim?
FATA – Cînd mai trece, Vasile, Orient Expressul?
VASILE *(scărpinîndu-se în cap)* – Păi… ce să zic eu… Nu ştiu dacă săptămîna viitoare trece…
ORBUL – Păi cum aşa? Păi nu e clar cînd trece?
VASILE *(îi spune ceva la ureche FETEI)* – Nu, abia peste două săptămîni…
ORBUL – A… peste două săptămîni…
VASILE – Da, de mîine în două săptămîni mai trece…

FATA se pregăteşte să plece cu ORBUL.

ORBUL – Nu mai înţeleg nimic… Multă vreme a trecut joia… Acum începe să treacă vinerea?
FATA – E tren de lux, tată… Trece cînd vrea el…
ORBUL – E tren de lux, tren de lux... Ce mă-nebuneşti cu "tren de lux". Ce vrei să spui, că dacă e de lux trece mai rar? Dacă creşte luxul o să treacă doar o dată pe lună? Într-o bună zi ai să-mi spui că de atîta lux trece doar o dată pe an… Ce scria pe vagoane?
FATA – Scria Orient Express, tată…
ORBUL *(mai trage o duşcă)* – Am făcut războiul degeaba… Războiul degeaba, Siberia degeaba… Eşti sigură că se uitau toţi pe freastră?
FATA – Da, tată… Toţi erau la fereastră…

ROMANIA, FREE COUNTRY

personaje:
ACORDEONISTUL
SAXOFONISTUL

O tăbliţă pe care scrie numele unei staţii de metrou din Paris, de exemplu GARE DE L'EST sau CLUNY – LA SORBONNE. Este genul de staţie care rămîne deschisă în timpul iernii pentru a-i adăposti pe diverşii indivizi fără domiciliu fix.

Într-un colţ, în penumbă, un tînăr stă întins pe jos cu capul aşezat pe un rucsac şi cu un saxofon în mînă. Din cînd în cînd, dezabuzat, tînărul improvizează diverse note la saxofon.

Apare ACORDEONISTUL şi se aşează pe un scaun nu departe de tînăr.

ACORDEONISTUL scoate o canetă de Cocoa-cola, o desface, îi aruncă o privire tînărului, ridică în sus caneta ca şi cum i-ar spune "noroc" şi apoi bea.

SAXOFONISTUL – **Hi !**

ACORDEONISTUL bea.

ACORDEONISTUL – Pardon?
SAXOFONISTUL – **Hi!**
ACORDEONISTUL – **Hi**! Haide hai !

Pauză. SAXOFONISTUL cîntă o notă. ACORDEONISTUL îi răspunde cîntînd la acordeon.

SAXOFONISTUL – **Artist?**
ACORDEONISTUL – Artist, artist…
SAXOFONISTUL – **French?**
ACORDEONISTUL – **French**, ce?
SAXOFONISTUL – **Are you French?**
ACORDEONISTUL – **French?**
SAXOFONISTUL – *Français*?
ACORDEONISTUL – Nu… **No**…
SAXOFONISTUL – **Do you speak french?**

ACORDEONISTUL – **Yes**… *Merde !*
SAXOFONISTUL – **Well… very good…**
ACORDEONISTUL – *Mon cul.*
SAXOFONISTUL – **Great!**
ACORDEONISTUL – *Liberté, égalité, fraternité* !
SAXOFONISTUL – *Vive la France ! Putain…*

ACORDEONISTUL încearcă, foarte rudimentar, să cînte imnul naţional francez, "La Marseillaise". SAXOFONISTUL îl ajută şi el.

SAXOFONISTUL – **Where are you from?**
ACORDEONISTUL – **What?**
SAXOFONISTUL – **Where are you from? Which country?**
ACORDEONISTUL – **My country?**
SAXOFONISTUL – *Ton pays… Tu viens d'où ?*
ACORDEONISTUL – Europa!
SAXOFONISTUL – **Me, United States!**
ACORDEONISTUL – American!
SAXOFONISTUL – **Yes, American.**
ACORDEONISTUL – **Me**… Gigi!
SAXOFONISTUL – John. Nice to meet you… Do you speak English?
ACORDEONISTUL – Ce?
SAXOFONISTUL – *Tu parles anglais ?*
RDEONISTUL – *Oui*. **Fuck… Shit… Money…**
SAXOFONISTUL – *Bravo!*
ACORDEONISTUL – **Whisky…**
SAXOFONISTUL *(furnizînd-i încă un cuvînt englezesc)* – **Coca-cola…**
ACORDEONISTUL – **Yes, Coca-cola…**
SAXOFONISTUL – **It's perfect.**
ACORDEONISTUL – **America big country… Nike.** Statuia libertăţii… New York, New York.

SAXOFONISTUL cîntă două măsuri de jazz.

ACORDEONISTUL – Eşti tare!
SAXOFONISTUL – **What?**
ACORDEONISTUL – **You good… And me… I good me… like you… I am** Gigi, **the artist!** Manele…
SAXOFONISTUL – **What?**
ACORDEONISTUL – Manele… **Great** artist manele…
SAXOFONISTUL – **I don't understand…** *Je ne comprends pas…*
ACORDEONISTUL – *Je suis… grand…* **big**… *très beaucoup… très, très grand… très* **big** manele…

Cîntă manele.

SAXOFONISTUL – **Jazz**?
ACORDEONISTUL – Nu… Non… Not jazz, manele… Europa de est…
SAXOFONISTUL – **What**?
ACORDEONISTUL – *Europe de l'Est…* Comunism… Comunism kaputt, acum manele… *Tu piges*? **Understand**?
SAXOFONISTUL – **Yes… You are the king of** manele**!**

Cîntă din nou amîndoi.

ACORDEONISTUL – **Very good… You are big! Big artist!**
SAXOFONISTUL – **We are both very big! We are the kings!**
ACORDEONISTUL – *Comment*? **What**?
SAXOFONISTUL – **Me and you… We are both very big… Kings of the music.**
ACORDEONISTUL – **Ah, yes!** *Oui, oui…* **very, very big… Have you…** *(Arată că vrea o ţigară.) Cigarette…*
SAXOFONISTUL – **No… No money**!
ACORDEONISTUL – **No money?**
SAXOFONISTUL – **No money…**
ACORDEONISTUL – Te-au furat?
SAXOFONISTUL – **What?**
ACORDEONISTUL – *Volé*? *Toi,* te-au furat? *Voleurs? Paris, voleurs?*
SAXOFONISTUL – **Stolen? No…**
ACORDEONISTUL – **Not stolen?**
SAXOFONISTUL – **No… No… I don't like money… I'm walking around the world without money…**
ACORDEONISTUL – *Comment?*
SAXOFONISTUL – *Je fais le tour du monde… sans argent…* **around the world… but without money…** *sans argent… Je suis contre l'argent…*
ACORDEONISTUL – *Tu es contre l'argent?*
SAXOFONISTUL – **Yes**… *Oui… Contre l'argent. No money…* **Never**… *Moi… jamais argent…*
ACORDEONISTUL – *Jamais argent toi?*
SAXOFONISTUL – **Yes**… *Jamais…*
ACORDEONISTUL – *Jamais, jamais?*
SAXOFONISTUL – **No. I am ecologist.**
ACORDEONISTUL – Eco… *quoi*?
SAXOFONISTUL – **I never touch money… or credit cards… I don't need money… I hate money…** *L'argent, pour moi… zéro… mauvais…*

ACORDEONISTUL – *Putain*! Ia te uită, mîncaţi-aş… **Against** *argent*, da' faci turul lumii…
SAXOFONISTUL – **What?**
ACORDEONISTUL – Nothing… **I am Romanian…** România… *Tu connais?* **Romania**… *Roumanie*.
SAXOFONISTUL – **Romania**?
ACORDEONISTUL – **Yes, Romania… Me, from Romania…** Europa, **Romania, free country… Comunism finished.**
SAXOFONISTUL – **Romania**?! **Bucharest**?
ACORDEONISTUL – **Bucharest**! **Bucharest**!
SAXOFONISTUL – **I want to go to Romania!**
ACORDEONISTUL – *Moi*… Eu… ţigan… ţigan din Bucureşti…
SAXOFONISTUL – **What?**
ACORDEONISTUL – **And I like money… I have…** *(Arată cu mîna că are trei copii.)* Trei… trei puradei… *Trois… enfants petits…***Me**…
SAXOFONISTUL – *Comment*?
ACORDEONISTUL – *Je suis…* Ich bin… sono... gypsy...
SAXOFONISTUL – **Gypsy**?
ACORDEONISTUL – Gypsy, gypsy…
SAXOFONISTUL – **I like Gypsies!**
ACORDEONISTUL – **And me… I like money!**

Cei doi se îmbrăţişează.

SAXOFONISTUL – **Nice to meet you.**
ACORDEONISTUL – Nu vinzi saxofonul?
SAXOFONISTUL – **What**? *Comment*?
ACORDEONISTUL – Saxofonul... **How much?**
SAXOFONISTUL – **No, no… The saxophon…** *c'est mon gagne pain…*
ACORDEONISTUL – *Pain*?
SAXOFONISTUL – *Manger…*
ACORDEONISTUL – *Manger*… Volio manggiare? **Hungry**?
SAXOFONISTUL – **No…**

Scoate un telefon mobil si formează un număr.

ACORDEONISTUL – Firica… Unde eşti, mă? Auzi, adu ceva de haleală şi vino la Sorbona… Mă găseşti la Sorbona… ia ceva bun… *(Către SAXOFONIST.) Apporter manger… Manger… Tu veux quoi?*
SAXOFONISTUL – **To eat?**
ACORDEONISTUL – **Yes**. *Moi*… te invit… *Je*… *invite* **you**…
SAXOFONISTUL – **Great**.
ACORDEONISTUL – **You… want** *quoi*? *Manger*?

SAXOFONISTUL – **I am vegetarian…**

ACORDEONISTUL – Firica, vezi să fie vegetarian… să fie totul vegetarian… Iţi explic eu… Un prieten… *(Către SAXOFONIST.)* Şi de băut? *Une bière*?

SAXOFONISTUL – **Beer, yes… yes, yes, beer, OK…**

ACORDEONISTUL *(la telefon)* – Bere bea… Ia un pachet de opt… Aşa… Iţi povestesc, e un tip mişto…

SAXOFONISTUL – Mişto?

ACORDEONISTUL – Mişto… **Nice**…

SAXOFONISTUL – Mişto...

ACORDEONISTUL – **You**… mişto…

SAXOFONISTUL – **Me**, mişto… **and you**, mişto…

ACORDEONISTUL – **Big artists** mişto…

Cei doi încep să cînte din nou.

DANSUL BURICULUI

Personaje:
REGIZORUL
UN GROUP DE ACTORI

Personaje în aşteptare îmbrăcate în costume destinate să evoce lumea ţiganilor, dar care rămîn de un kitch înfiorător: MIRELE, MIREASA, două DOMNIŞOARE DE ONOARE, ACORDEONISTUL şi VIOLONISTUL.

Grupul ascultă de indicaţiile date printr-un megafon de un "regizor", în vagonul restaurant al unui tren de lux.

REGIZORUL – Atenţie… Unu, doi, trei, intraţi!

Grupul se pune în mişcare cîntînd şi dansînd.

REGIZORUL – Hai, hai, puţină energie… Aşa… Acum strecuraţi-vă perintre mese… Mireasa în faţă… Mirele după… Şi aveţi grijă să nu răsturnaţi ceva pe mese… Atenţie la pahare, am spus… Atenţie la vază… Fiţi mai supli… Foarte bine… Muzica mai tare!

Personajele avansează în şir indian dansînd şi chiuind.

REGIZORUL – Pocniţi din degete! … Mai tare că n-aud nimic… Mă, parcă aveţi degete de ceară… Aşa… Hai, mai din inimă… Mă, nu ştiu ce aveţi astăzi dar sînteţi de o tristeţe… Mergeţi înapoi, mai facem o dată!

Grupul de actori se întoarce în locul de unde a plecat şi aşteaptă indicaţiile.

REGIZORUL – Trebuie intrat în forţă, înţelegeţi? Intraţi în forţă ca să fie suprpriză, dar fără să speriaţi pe nimeni… Domnii din tren trebuie să simtă brusc gustul Balcanilor… Haideţi… Respiraţi, concentraţi-vă… Unu, doi, trei, începe cheful!

Grupul se pune din nou în mişcare, de data aceasta cu mai multă vivacitate.

REGIZORUL – Foaaarte bine... Foaaarte, foaaarte bine... Fetelor, ondulaţi şi voi mai ca lumea bazinul... Aşaaa... Mireasa, auzi... vreau de la mireasă un adevărat dans al buricului... Aşa, cu tot cu fese... Şi înaintaţi, înaintaţi...

Şi căutaţi, căutaţi privirile oamenilor... Orice mesaj trece prin priviri, nu uitaţi asta... Trebuie să daţi impresia că Balcanii au făcut irupţie în vagon...

MIRELE – Ah, fir-ar să fie!

REGIZORUL – Ce-i?

MIRELE – Am uitat să pun lichid în sticlă… Am intrat cu sticla goală.

REGIZORUL – Naţi-o bună! Păi concentraţi-vă, măi, puţin, că doar sînteţi de meserie... E important ca sticla să fie plină…

MIRELE – Ştiu, de aia…

REGIZORUL – Încă o dată!

Grupul se întoarce la punctul de plecare şi aşteaptă semnalul. MIRELE umple cu apă sticla care are o etichetă de vodcă.

REGIZORUL – Sunteţi gata? Unu, doi, trei, la atac!

Grupul se lansează din nou. Cîntece, chiuituri, pocnituri din degete, strigături, dansul buricului, etc. MIRELE agită sticla în aer, mai trage o duşcă, o întinde MIRESEI, etc.

REGIZORUL – Foaaarte bine... Aşa... Avansaţi... Vezi, Mircea, nu stropi cînd bei...

MIRELE – Păi aşa se bea la nuntă.

REGIZORUL – Da, numai că… nu trebuie să fim vulgari… Hai, Mircea, bagă text!

MIRELE – **Mesdames, Mesdemoiselles, Messieurs… Soyez bienvenus dans les Balkans… Vous venez de traverser la frontière entre les terres de Venise et les terres balkaniques… Vous venez de pénétrer sur la partie la plus mystérieuse de l'Europe… La Péninsule balkanique, 50 millions d'habitants, 550 000 kilomètres carrés, mosaïque de peuples et de cultures…**

REGIZORUL – Mircea...

MIRELE – **Oui, Monsieur** ?

REGIZORUL – Nu te franţuzi prea tare… Vorbeşte mai cu accent… Lasă să se audă accentul tău românesc… Chiar prefer, la o adică, să ponunţi prost nişte cuvinte, decît să o faci într-o franceză perfectă.

MIRELE – Bine, şefu'! *(Reia textul cu un accent românesc evident.)* **Mesdames, Mesdemoiselles, Messieurs… Soyez bienvenus dans les Balkans…** *(Către regizor.)* **C'est bien ?**

REGIZORUL – Nu... Nu ştiu ce aveţi dar nici unul din voi n-are vlagă astăzi... Şi nu pricep de ce... Că doar v-am explicat... Nu facem artă aici, facem comerţ... Ce vor ei este o scenă folclorică, chiar kitch, dar ca în Kusturiţa... şi să fie viscerală... Nu suntem la teatru, suntem într-un tren de lux, sunteţi plătiţi ca să faceţi animaţie în Orient Express, aşa că n-am nevoie de expresii prea inteligente pe feţe voastre... Chiar dacă vi se pare că vă cer să faceţi un lucru imbecil, pentru asta sunteţi plătiţi, ca să facem un lucru imbecil în Orient Express... Şi dacă n-aţi înţeles acest lucru înseamnă că nu putem lucra împreună şi reziliem contractul... Cei care vor călători în trenul ăsta vor să vadă ţigani de tip Kusturiţa la intrarea în Balcani. Asta-i tot. Ori jucaţi jocul, ori ne separăm.

ACORDEONISTUL – Dacă îmi permiteţi, la Kusturiţa, ţiganii trag şi cu pistoalele în aer…

REGIZORUL – Radu, tu mă cam iei peste picior.

ACORDEONISTUL – **Non, Monsieur.**

REGIZORUL – Ba da, mă cam iei peste picior şi asta mă cam indispune.

ACORDEONISTUL – Da' nu-i adevărat, tot ce vreau este să fim cît mai autentici cu putinţă.

REGIZORUL – Nu trebuie să fim autentici, trebuie să fim ca în Kusturiţa. Asta ni s-a cerut. Să facem spectacol visceral… Nuntă ţigănească în Orient Express, dar de tip Kusturiţa.... Asta-i tema… Ce fac ţiganii autentici, mi se rupe… Avem nevoie de sunet, de scîntei, de mişcare, de visceralitate, şi să fie poetic. Oare am fost clar?

DOMNIŞOARA DE ONOARE 1 – Eu nu înţeleg de ce n-aţi angajat dumneavoastră ţigani adevăraţi…

REGIZORUL – Şi de ce să angajez ţigani adevăraţi? Păi nu sînteţi voi actori? Sînteţi actori şi v-am angajat să jucaţi o nuntă ţigănească. Unde e problema? Ce, ar trebui să angajez doctori ca să regizez o piesă despre doctori? Hai, copii, hai să terminăm cu discuţiile şi să refacem scena… Deci, băgaţi încă o dată la cap ca să se ştie ce vrea Orient Express-ul de la voi… Trenul pleacă deci din Veneţia la 10 şi 30. Iar în momentul cînd se serveşte masa de prînz, deci pe la 12 şi 30, traversează frontiera dintre Slovenia şi Croaţia… adică intră în Blacni… Şi exact în acest moment dăm buzna cu nunta ţigănească în vagonul restaurant… Imaginaţi-vă că voi sunteţi Balcanii care intră dansînd şi cîntînd pentru a le spune « bine aţi venit » călătorilor… E clar ?

Grupul se întoarce la punctul de plecare şi aşteaptă semnalul REGIZORULUI.

REGIZORUL – Ştiu, ştiu ce gîndiţi… Să nu credeţi că nu ştiu… Dar spuneţi-vă că aşa e făcut creierul omului occidnetal… Cînd vine vorba de Balcani prima imagine care îi vine în minte este cea a unui ţigan… eventual cu acordeon… De ce, nu mă întrebaţi… În orice caz, asta vrea clientul, asta îi dam… A luat trenul ca să se simtă bine, noi îl facem să se simtă bine… Asta e tot… Ştiu că e stupid, dar dacă aşa scrie pe etichetă… Balcani egal ţigani, cînd e vorba de sintetizat, de oferit o singură imagine… N-am tipărit eu etichetele… Hai, la treabă…

Grupul se pune în mişcare, actorii dansează, cîntă, se agită, dar la un moment dat entuziasmul lor se dezumflă. Primul care renunţă să-şi mai joace "rolul" este MIRELE, urmat de MIREASĂ, apoi rînd pe rînd de toţi ceilalţi.

MIRELE – Scuzaţi-mă, dar eu nu înţeleg de ce călătorii care ajung în Balcani cu Orient Express-ul trebuie să fie primiţi de un grup de ţigani.

REGIZORUL – Vezi că eşti rasist? Ce ai tu cu ţiganii? Ai ceva împotriva ţiganilor?

MIRELE – Nu, dar nu înţeleg de ce, cînd ajunge în Balcani, călătorul din Orient Express trebuie să fie în mod obligatoriu salutat de un grup de ţigani…

VIOLONISTUL – Scuzaţi-mă... Nu că aş fi specialist în simboluri… Dar poate că ar fi mai aproape de realitate dacă am propune ca imagine concentrată a Balcanilor, ca simbol al acestor ţinuturi atît de încercate de istorie, bruta balcanică… *(Actorul mimează o figură de beţiv.)* Sau mai précis beţivul… care nu e ţigan, e doar transnaţional… dar e cu adevărat

universal… Eu cred că beţivul balcanic generic ar fi cel mai potrivit… *(Mimează din nou, adresîndu-se uneia dintre fete.)* Futu-ţi gura mă-tii de putoare ! Beau cît vrea ficatu' meu! Ai înţeles? Cine te-a trimis să mă cauţi? Mă-ta? Spune-i că-i scot maţele, uite-aşa... *(Către regizor.)* **This is universal... The Balkans beast...**

REGIZORUL – **Shit**! Facem o pauză.

CARTEA RECORDURILOR

personaje:
ORBUL
GRĂNICERUL

ORBUL – Nu vă supăraţi…
GRĂNICERUL – Da, taică?
ORBUL – Aş vrea să ştiu şi eu… pe unde a fost exact frontiera…
GRĂNICERUL – Păi aici e… te afli la frontieră…
ORBUL – Nu te supăra… Uite, am venit cu nepoata mea cu maşina tocmai de la Arad… dar ea nu mă înţelege… Sunt bătrîn, am făcut războiul, m-au trimis ruşii în Siberia, m-am întors acasă abia în 1956… În 63 am vrut să fug la sîrbi, m-au prins, am făcut doi ani de puşcărie… În 68 m-au lăsat să plec într-o excursie în Ungaria, din Ungaria am vrut să fug apoi în Austria şi m-au prin din nou… Mi-e ciudă pe frontiere... Vreau să văd unde a fost exact frontiera...
GRĂNICERUL – Păi… de fapt nici nu mai există… Acum, gata, suntem toţi în Uniunea Europeană… Ungurii trec la noi, noi trecem la unguri… Nu mai e nici o problemă...
ORBUL – Da' arată-mi te rog unde a fost... Arată-mi o bucăţică de pămînt să pun piciorul pe ea şi să ştiue că acolo fost sîrma ghimpată sau gardul sau mai ştiu eu ce...
GRĂNICERUL – Vino, taică... Dumneata eşti chiar nevăzător?
ORBUL – Am orbit din cauza unui diabet… Trag un diabet după mine încă din Siberia…
GRĂNICERUL – Uite, taică... Pune piciorul aici… Aici a fost o bornă… pune mîna pe ea… aici era graniţa dintre Ungaria şi România… aici au fost miradoare, aici era totul arat… Acum nu mai e nimic…
ORBUL – Bine... Mulţumesc, băiatule… Lasă-mă puţin aici cu gîdurile mele… Mă întorc eu singur la maşină… De altfel nepoata mă vede…

GRĂNICERUL se îndepărtează iar ORBUL urinează pe frontieră.

GRĂNICERUL – Păi ce faci, taică? Te pişi pe frontieră?
ORBUL – Ce vrei să fac? Sufăr cu prostata. Cînd mă prinde, mă prinde...
GRĂNICERUL – Păi nu-i frumos, taică… Te vede lumea…. Chiar aici ţi-ai găsit să te pişi? Avem veceuri noi…
ORBUL – Uf… Mulţumesc… Nu te supăra băiatule, eu nu mai am mult de trăit… Cîţi ani îmi dai?

GRĂNICERUL – Hai că m-ai supărat… Şi mă ţii şi de vorbă… E frumos, să te pişi pe frontieră? Om bătrîn şi te pişi oriunde…

ORBUL – Ce ştii tu ce înseamnă să te pişi în Siberia pe minus 20 de grade… Sau să te pişi din mers că ruşii nu ne dădeau voie să ne oprim… Zău, băiatule, nu fi supărat… Sunt şi eu un om nebun… Am ură în mine... Nu ştiu cum am adunat-o... De cîţiva ani umblu prin Europa cu nepoata şi mă piş pe frontiere… Eu mă piş şi ea mă filmează din maşină… că vreau să intru în cartea recordurilor… Ai auzit de cartea recordurilor? *Guiness book*… M-am pişat pînă acum pe 17 frontiere… Frontierele noastre cu vecinii le-am făcut toate, doar asta îmi lipsea… M-am pişat pe frontierea dintre Franţa şi Germania, m-am pişat la graniţa dintre Italia şi Slovenia, am fost şi m-am pişat şi pe frontiera germano-poloneză… Am eu unele pe care am vrut să mă piş mai repede... Numai că nu apuc să le termin că văd că apar altele… Cînd dracu' ajung eu în Bosnia sau în Kosovo? Parcă am contract cu ei… Cînd cred că am terminat cu o regiune, paf, mai apare cîte o ţară independentă… Să le ia dracul de frontiere, niciodată n-apuci să te pişi pe toate…

MESAJUL PUNGILOR

Personaje
DOCTORANDUL
MEMBRII COMISIEI DE DOCTORAT

PREŞEDINTELE COMISIEI – Dacă înţeleg bine, ce vreţi dumneavoastră să demonstraţi este că prăbuşirea comunismului a fost provocată de etichetele de pe produsele venite din Occident.

DOCTORANDUL – Exact. Datorită eticheteleor, pungilor şi ambalajelor. Nimeni n-a evaluat încă niciodată forţa subversivă a acestor etichete şi a acestor ambalaje. Efectul lor asupra noastră a fost mai puternic decît suntem noi capabili să o recunoaştem. Toate produsele care ajungeau la noi din vest aveau un dublu impact, unul estetic şi altul emoţional. Impactul estetic se manifesta prin faptul că nimeni nu arunca niciodată un ambalaj venit din vest. Cutiile de cafea erau păstrate la nesfîrşit pe o poliţă în bucătărie chiar şi după ce se termina cafeaua din ele. O sticlă de whisky, chiar dacă era golită, nu se arunca niciodată, se umplea eventual după aceea cu ţuică. O sticlă din plastic de coca-cola devenea şi ea un obiect fetiş, era imposibil de aruncat, oamenii o refoloseau într-un fel sau altul, fie că puneau în ea lapte fie că o ţineau ca pe o ofrandă sau ca pe o pradă de război în cămară. Cînd primeau ciocolată din Occident, est-europenii aveau grijă întîi să desfacă uşor, cît mai delicat, ambalajul, să păstreze staniolul… Pungile care veneau din Occident erau şi ele un bun preţios şi oamenii ieşeau cu ele la cumpărături, oarecum mîndri că aveau o pungă "occidentală". Toate aceste "pungi" se plimbau de altfel prin oraş cu o anumită nonşalantă, exista un fel de protest surd şi metaforic al pungilor… Rare erau persoanele care să nu fi avut în casă o astfel de pungă provenită din Germania sau din Italia… Putem vorbi chiar de un protest al pungilor din plastic, după cum putem vorbi despre mesajul lor anti-comunist… În ţările este-europene unde libertatea de expresie era inexistentă, oamenii protestau prin pungile de plastic pe care le purtau în buzunar sau le utilizau pentru cumpărat pîine, făină, salam… Ar trebui să le fim recunoscător acestor pungi, cred eu, pentru că ele ne-au ajutat să ne exprimăm, dacă n-am fi avut aceste pungi cu care să umblăm de colo-colo şi să ne afişăm protestul ne-am fi asfixiat… am fi murit dracului de neputinţă şi de umilinţă… Cînd gurile noastre erau cusute, noi protestam de fapt cu pungile, nu eram decît nişte pungi ambulante care se plimbau prin Bucureşti, prin Sofia, prin Kiev… Pe aceste pungi erau tot felul de desene atrăgătoare, tot felul de imagini

occidentale, tot felul de texte aparent comerciale dar de fapt protestatare… Nimeni nu s-a ocupat niciodată de semantica acestor imagini şi texte imprimate pe pungile de origine occidentală înainte de 1989… Pe unele era scris MARLBORO, pe altele ELVIS, pe altele SUPERMARKET… pentru est-europeni, însă, toate aceste cuvinte aveau o cu totul altă semnificaţie, ele însemnau de fapt JOS COMUNISMUL.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Mda… Spune-mi domnule, dumneata eşti sigur că nu delirezi?

DOCTORANDUL – Nu, domnule Profesor, tot ce spun este adevărat. Am cules mii de mărturii… Pungile, etichetele şi ambalajele occidentale au ros din interior comunismul… Au fost dizolvantul ideologiei… Marxism-leninismul s-a evaporat în ele… Pentru că ele au lucrat asupra creierului, asupra imaginarului… Era suficient, pe vremuri, să te uiţi la cutia de cafea occidentală în care păstrai de fapt zahărul ca să respiri puţină speranţă… Toate aceste etichete şi ambalaje erau ca nişte ferestre spre occident, tot atîtea *tunele* de evadare mentală… Încercaţi să vă amintiţi şi dumneavoastră, domnule profesor… Cînd ne cumpăram blugi era absolut nevesar ca marca LEVI'S să fie vizibilă, iar dacă mai puneam mîna şi pe un tricou occidental pe care scria LOVE atunci evadarea era totală, sau ne consideram deja integraţi în Europa… Toate aceste cuvinte străine şi toate aceste imagini colorate ne-au ajutat de fapt să rezistăm într-o lume în care lipseau culorile… Da, acesta este adevărul comuniştilor nu le plăceau culorile, detestau culorile, cu excepţia steagului roşu bineînţeles.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Dumneata consideri deci că comunismul nu s-ar fi prăbuşit dacă comuniştii ar fi fabricat ambalaje mai frumoase…

DOCTORANDUL – Absolut adevărat… Regimurile comuniste nu au înţeles niciodată cît de persuasivă a fost forţa imaginii… Astăzi ar trebui să ridicăm un monument tuturor acestor etichete, ambalaje şi pungi. Ar trebui să le fim recunoscători, să ridicăm o statuie a *pungii occidentale*… Ambalajele au fost ca nişte zei, ca nişte icoane, ca nişte obiecte fetiş… Valoarea lor de întrebuinţare, în ţările din est, era cu totul alta decît cea pentru care fuseseră făcute în Occident… Ele erau pur şi simplu *mesaje* primite din lumea liberă, ele erau *dovezi* că o viaţă mai bună era posibilă… Puse alături de ambalajele comuniste ele deveneau copleşitoare, pentru că erau superioare… Ori, toate aceste reflecţii se fixau în creierul oamenilor… Est-europenii nu aveau nevoie de demonstraţii sofisticate pentru a ajunge la concluzia că marxism-leninismul era o ideologie stupidă, mesajul pungilor era suficient… Practic, între vest şi est nu a exista nici o luptă de idei, nici o înfruntare ideologică frontală… singura luptă frontală a fost între pungile de plastic occidentale şi plasele de aţă autohtone… între etichetele colorate de pe

produsele occidentale şi hîrtia de marmeladă autohtonă… între roşul sticlei de coca-cola şi roşul steagului comunist…

PREŞEDINTELE COMISIEI – Ştii ce, domnule doctorand... Ia nu-ţi mai bate joc de noi! Nu-ţi dau doctoratul. Înţelegi? *Fuck you!*

MEMORIILE UNUI TURNĂTOR

Personaje:
TATĂL
FIUL

TATĂL – Cum e Parisul?

FIUL – E frumos. Ai să vezi. Am să-ţi fac invitaţie. Ai să vii să-l vezi…

TATĂL – Ce mă bucur că ai venit…

FIUL – Am venit… Poate am să fac şi ceva afaceri cu România. Acum totul e o chestiune de rapiditate. Cine ocupă terenul ăla cîştigă.

TATĂL – Cît stai?

FIUL – Nu stau mult. Mai am şi nişte afaceri la Bucureşti… Stau azi şi mîine.

TATĂL – Aşa puţin?

FIUL – Am să mai vin. De acum am să vin regulat… În România se pot cîştiga acum bani frumoşi… În Franţa eu lucrez pentru o mare editură… poate deschid o filială aici… vezi bine cum arată cărţile în România, cît de jerpelite sunt… dacă aduc o tipografie aici fac minuni… Spune, tată, vrei să scriem împreună o carte?

TATĂL – Ce fel de carte?

FIUL – Tată, să nu te superi pe mine… Am o idee… O idee ca să facem nişte bani… te rog să mă asculţi şi vorbim după ce îţi povestesc totul… Tată… Ştiu că ai fost turnător... Dar nu te speria, nu vreau să-ţi reproşez nimic. Dimpotrivă, vreau să-ţi propun o afacere. Vreau să vă propun să mărturiseşti totul într-o carte… Vreau să-ţi propun să-mi povesteşti mie cum ai turnat şi să scriem împreună o carte… Vezi bine că roata istoriei s-a întors… Acum începe capitalismul sălbatic. Iar cei care vor avea primii cele mai bune idei se vor îmbogăţi. Asta vreau să-ţi propun de altfel… Îţi propun să mă ajuţi şi să te ajut… Impreună, dacă îmi urmezi sfaturile, vom face avere. Vom cîştiga miliarde de lei. Şi în plus, aş putea să public cartea asta în Occident… Important însă e să fim primii… Numai primul turnător din est va avea şansa să facă valuri printr-o carte sinceră… Dacă scriem repede o carte sinceră şi emoţionantă despre cum ai turnat… Te rog să mă crezi, intrăm într-o lume în care contează rapiditatea. Ştiu cum merg treburile că trăiesc de zece ani în Occident… Acum că a căzut comunismul totul se va schimba… ai să vezi… comerţul va fi rege… intrăm în orînduirea comercială, ideologia nu mai contază… Imaginează-ţi deci că peste trei săptămîni publicul va putea găsi pe standurile librăriilor o carte cu titlul "Memoriile unui turnător". Te asigur că o asemenea carte se va vinde în mii de exemplare. Cu condiţia, repet, ca să fii tu primul turnător care îşi

face *mea culpa*. Care se pocăieşte… Care spune tot… Al doilea nu va avea, în nici un caz, tot atît de mult succes. Iar al treilea şi mai puţin. De aceea îţi propun să fim rapizi... Înţelegi, tată, nimeni nu te va mai condamna la închisoare, la 77 de ani, pentru că ai turnat.... In ţara aceasta turnătorii au fost cu sutele de mii, deci nimeni nu va fi condamnat pentru că ar însemna să blocăm economia, viaţa socială, ritmul cotidian… In schimb, dacă suntem rapizi, cum îţi spun, scoatem o carte bombă… o traduc eu în franceză şi o să fie o bombă şi în Occident… Ca să nu mai zic că o să-ţi facă şi ţie bine să te descarci… Împuşcăm trei iepuri dintr-o dată, facem o afacere, îţi mai uşurezi conştiinţa şi tu, şi, cine ştie… convingem pe toată lumea că mărturisirile tale vor deschide calea unei adevărate purificări interioare pentru tot poporul… Numai că, repet, doar primele mărturisiri totale le vor aduce şi bani celor care vor avea curajul să le facă… Îţi jur, simt deja ceea ce se va întîmpla... Cartea noastră ar putea beneficia de o publicitate enormă. Or să scrie despre ea ziarele, o să se vorbească despre ea la televizor, ai să vezi, se vor organiza dezbateri, vom fi invitaţi să dăm interviuri peste tot… Întîi s-o scoatem în franceză şi apoi ai să vezi că vom primi oferte grase prentru traducerea ei în alte limbi… Şi cine ştie, poate că se va face şi un film pornind de la mărturisile tale… Mergi pe mîna mea, oricum am de gînd să creez o editură în România… Am deja cărţile cu care am să mă lansez, una o să fie despre deviaţiile sexuale şi o alta e o carte poliţistă, ambele or să se vîndă ca pîinea caldă, lumea e avidă de lucruri noi… De aia îţi spun, tată, să ne unim forţele acum… ai să vezi că peste cîteva luni or să înceapă să curgă cărţile de memorii, toţi cei care au fost victme şi care au făcut puşcărie din motive politice or să scrie în prostie… toţi cei care au fost bătuţi se securitate şi aşa mai departe…. Numai că, ai să vezi, mărturisirile victimelor nu vor avea aceeaşi forţă ca mărturisirile călăilor… Tată, stai puţin, nu pleca, n-am vrut să spun că te cred un călău… Doamne fereşte… N-am făcut decît să enunţ o lege a receptării editoriale. Victimile nu intersează atît de mult precum agresorii, torţionarii, asasinii. Aşa e publicul. Aşa e construită mintea publicului… Mărturisile agresatului îi provoacă compătimire, dar cele ale agresorului îi provoacă frisoane. Ce spune călăul i se pare mult mai interesant, mai *complex* decît ce spune victima. Victima are întotdeauna un punct de vedere *fizic* în timp ce călăul are unul *metafizic*, înţelegi ? Pare sofisticat dar e simplu… Omul este o fiinţă contradictorie. Iar publicului îi plac poveştile despre contradicţiile insuportabile ale fiinţei umane. Iar călăul este întotdeauna în postura de a furniza contradicţii mai *interesante* decît victima… De aia îţi spun, hai să nu ratăm ocazia… Tu îmi povesteşti şi eu scriu…

Bătrînul iese din încăpere.

FIUL – Tată, unde pleci? Zău aşa, ar fi păcat să te superi… Faptul că ai turnat e acum singurul tău capital… Iar acum că a venit capitalismul ar fi o prostie să nu-l folosim… tată…

STELELE SUNT ULTIMA MEA GRIJĂ

Personaje :
EL
EA

Zgomote în noapte: un camion care se apropie, se opreşte, o portieră care se deschide, şoferul coboară, uşa din spate a camionului care se deschide, paşi, înjurături într-o limbă străină, uşa care se reînchide, şoferul care urcă din nou în cabină, camionul care redemarează şi se îndepărtează.

Două umbre cu doi rucsaci în spinare. EL şi EA. Amîndoi îşi aprind lanternele şi se luminează reciproc.

EL – Hai, acu' poţi să respiri...
EA – Respir, dar... *(Tuşeşte, vomită, geme.)* Du-te mai încolo... Lasă-mă singură...

Cele două umbre se îndepărtează una de alta. Ambele urinează. EL revine lîngă ea.

EL – Bea puţină apă...
EA – Am crezut că mor...

EA bea apă.

EL – Vrei să mănînci ceva?
EA – Nu vreau... Mi-e prea greaţă... Doamne... Nu mai vreau să urc într-un camion în viaţa mea… Dă-mi o ţigară…

Amîndoi îşi aprind cîte o ţigară. EA se întinde pe spate, respiră aerul nopţii. EL îi masează tîmplele.

EA – Nu mă atinge!
EL – Vezi să nu adormi… Nu sta lipită aşa de pămînt că eşti asudată... Atîta ne trebuie, să răceşti...
EA – Ah, ce bine e... Vreau să trăiesc afară... De acum nu mai vreau să trăiesc decît afară... A fost ca într-o cuşcă... Puteam să murim...
EL – Nu murim noi aşa uşor...

EA – Of, ţi-am spus că nu-mi plac camioanele astea...
EL – Gata, hai, că acum s-a terminat…
EA – Uite ce frumos e cerul... Uite şi tu ce bine se văd stelele...
EL – Ascultă, stelele sunt ultima mea grijă…

EA se ridică în capul oaselor şi priveşte în jur.

EA – Unde dracu' crezi că suntem?
EL – Suntem în plin cîmp, unde să fim?
EA – Crezi că suntem în Italia?
EL – În mod normal ar trebui să fim în Italia.
EA – Eşti sigur că suntem în Italia?
EL – Aproape sigur.
EA – E cam proastă şoseaua, pentru Italia...
EL – Au şi ei şosele proaste, ce crezi...
EA – Uite ce găuri sunt în şosea… Au italienii găuri din astea în şosele?
EL – Depinde de regiune…

Cu ajutorul lanternelor cei doi explorează şoseaua, cîmpul, etc.

EA – Tare mă tem că nu suntem în Italia.
EL – De ce crezi că nu suntem în Italia?
EA – Păi nu vezi ce paragină e pe cîmpul ăsta?
EL – Da' ce crezi tu, că Italia e toată numai cu palmieri?
EA – În orice caz, nu miroase frumos...
EL – Eu nu simt nimic.
EA – Miroase urît.
EL – Asta pentru că mirosim *noi* urît.
EA – Totuşi…
EL – Nu ne-am spălat de trei zile, noi mirosim urît.
EA – Ba nu, miroase a gunoaie.
EL – Păi asta suntem noi, două gunoaie...
EA – Ia nu mă mai deprima şi tu…
EL – Şi chiar dacă miroase a gunoaie... Şi ce dacă miroase a gunoaie? Şi în Italia sunt gunoaie...

EL proiectează lumina lanternei peste o tăbliţă ponosită pe care scrie numele unui oraş: Rhëshen 7 km.

EL – Ia te uită… Ştim unde suntem.

EA îşi proiectează la rîndul ei lumina lanternei peste tăbliţă.

EA – Numai că ăsta nu e nume italian.

Amîndoi încearcă să silabisească numele.

EA – Nici nu ştii cum să-l pronunţi.
EL – Rhëshen...
EA – Dar nu e italian.
EL – În orice caz, suntem la 7 kilometri de Rhëshen. E totuşi o localitate.
EA – O fi nume nemţesc. Crezi că suntem în Germania?
EL – Nu... Nu putem fi în Germania, că doar n-am luat-o spre nord.
EA – Dar nici spre sud să ştii că n-am luat-o.
EL – Ba da, am luat-o spre sud.
EA – Hai să fim serioşi. Parcă ştim noi în ce direcţie a luat-o nenorocitul ăsta de camionagiu după ce s-a învîrtit cît s-a învîrtit...
EL – Oricum, a ascultat tot timpul muzică italiană.
EA – Şi ce dacă?
EL – Deci era italian.
EA – Asta nu înseamnă că mergea spre Italia... Poate că exact de aia asculta muzică italiană, pentru că se îndepărta de Italia. Ţi-am spus să nu ne urcăm la el în camion că nu mi s-a părut serios.
EL – Ba mie mi s-a părut serios. Şi în orice caz, avea număr de Italia.

Cei doi se apropie de tăbliţă.

EA – Da, numai că ăsta ne e nume italian. Numai nemţii pun două puncte pe litere...
EL – Nu numai nemţii, şi danezii pun aşa.
EA – Crezi că suntem în Danemarca?
EL – Nu ştiu. Vedem noi cînd răsare soarele.
EA – Eu vreau să ştiu unde sunt *acum.*
EL – Păi ce vrei să fac?
EA – Dacă suntem în Danemarca e bine. Şi dacă suntem în Germania e bine. E chiar foarte bine.

Amîndoi îşi aprind telefoanele portabile.

EL – Ai reţea?
EA – Nu...

Amîndoi îşi manevrează telefoanele.

EA – Cine ştie unde ne-a adus ăsta... Dacă suntem în Grecia?
EL – Nu e de loc rău dacă suntem în Grecia. Măcar să fim în Grecia.

EA – În orice caz, sper că n-am trecut în Turcia.
EL – Nu, în Turcia n-avem cum să fim. Pînă la turci erau două zile de mers.
EA – Păi cam atîta am mers şi noi...
EL – N-am mers două zile, am mers exact 36 de ore.

EA tuşeşte şi vomită.

EL – Ţi-e rău?
EA – Nu, mi-e bine... Ce facem acum'? Unde dracu' e oraşu' ăsta că nu se vede nimic?
EL – Păi nu se vede că e la şapte kilometri. Mergem şapte kilometri şi vedem unde suntem.

EL scoate o hartă.

EA – Te uiţi în carul cu fîn.
EL – Mă uit să văd în ce ţări se pun două puncte pe e... Ungurii mai pun două puncte pe e.
EA – Să nu-mi spui că suntem în Ungaria.
EL – De la unguri se trece uşor în Austria. Nu e rău dacă suntem în Ungaria...

Trece un muncitor pe bicicletă.

EA – Hei! Hei!

Muncitorul se opreşte.

EA – Dove siamo? Italia?
MUNCITORUL – Lega?
EA – Italia? Sono in Italia? We are in Italy?
MUNCITORUL *(face semn cu mîna într-o anumită direcţie)* – Italia… percare...
EL – Sono dove? Which country?
MUNCITORUL *(rîzînd)* – Vica? Albania.
EA – Albania?
EL – Albania? You are sure?
MUNCITORUL – Si, si… Albania…

Omul dă din mînă şi pleacă.

EL – Am căcat-o. Ne-a lăsat în Albania.

ÎN VIAŢA MEA N-AM CITIT O CARTE SCRISĂ DE UN UCRAINEAN

personaje:
UN GRUP DE TINERI

Toţi actorii cocoţaţi pe o bară transversală, ca şi cum ar sta pe un gard. Toţi privesc în gol, fără să clipească. Fiecare ţine în poală un walkman.

ACTORUL 1 – Eu sunt croat.
ACTORUL 2 – Eu sunt român.
ACTORUL 3 – Eu sunt român din Voivodina.
ACTORUL 4 – Eu sunt bulgar.
ACTORUL 5 – Eu sunt sîrb.
ACTORUL 6 – Eu sunt bosniac.
ACTORUL 1 – Eu sunt ungur.
ACTORUL 2 – Eu sunt ucrainean.
ACTORUL 3 – Eu sunt macedonean.
ACTORUL 4 – Eu sunt albenez.
ACTORUL 5 – Toţi suntem din Balcani.
ACTORUL 6 – Sau din Europa de răsărit.
ACTORUL 1 – Toţi suntem fraţi.
ACTORUL 2 – Şi privim cu toţii spre apus.
ACTORUL 3 – Spre Occident.
ACTORUL 4 – Stăm cu toţii unii lîngă alţii, umăr la umăr, şi privim în aceeaşi direcţie.
ACTORUL 5 – Adică spre Occident.
ACTORUL 6 – Nu ne uităm niciodată unul la altul.
ACTORUL 1 – Nu ne uităm niciodată unii la alţii.
ACTORUL 2 – Ne uităm doar spre Occident.
ACTORUL 3 – Ne uităm ţintă spre Occident.
ACTORUL 4 – Eu personal nu ştiu cum înjură vecinii mei. Nu ştiu cum înjură un ucrainean, un ungur, un sîrb sau un bulgar. Dar ştiu cum înjură americanii.
ACTORUL 5 – *Fuck.*
ACTORUL 6 – Sau *Fuck you.*
ACTORUL 1 – Sau *Son of the bitch.*

ACTORUL 2 – Habar n-am cum se spune căcat la vecinii mei, adică în bulgară, în sîrbă, în ucraineană sau în ungureşte.
ACTORUL 3 – Dar ştiu cum se spune căcat în limbile occidentale.
ACTORUL 4 – *Shit.*
ACTORUL 5 – In engleză se spune *shit.*
ACTORUL 6 – In franceză se spune *merde.*
ACTORUL 1 – Iar în italiană se spune *merda.*
ACTORUL 2 – Habar n-am cum se spune DA şi NU în ucraineană, rusă, poloneză, sîrbă, română, bulgară, sau la alţi vecini de-ai mei.
ACTORUL 3 – Dar ştiu cum se spune în engleză.
ACTORUL 4 – *Yes, no.*
ACTORUL 5 – Şi mai ştiu cum se spune DA şi NU în franceză.
ACTORUL 6 – *Oui, non.*
ACTORUL 1 – Şi mai ştiu cum se spune DA şi NU în germană.
ACTORUL 2 – *Ja, nein.*
ACTORUL 3 – Stăm toţi aici, cocoţaţi pe gard, şi privim spre Occident.
ACTORUL 4 – In viaţa mea n-am văzut un film ucrainean.
ACTORUL 5 – Şi nici nu mă interesează.
ACTORUL 6 – În viaţa mea n-am citit o carte scrisă de un ucrainean.
ACTORUL 1 – Şi nici nu mă interesează.
ACTORUL 2 – Ceea ce mă interesează sunt filmele americane.
ACTORUL 3 – *Avatar.*
ACTORUL 4 – *Inception.*
ACTORUL 5 – *Die hard 1.*
ACTORUL 6 – *Die hard 2.*
ACTORUL 1 – *Sex and the City.*
ACTORUL 2 – Suntem toţi fraţi. Vecini. Stăm pe gard. Zece naţionalităţi diferite.
ACTORUL 3 – Sîrb din Balcani.
ACTORUL 4 – Croat din Balcani.
ACTORUL 5 – Macedonean din Balcani.
ACTORUL 6 – Bosniac din Balcani.
ACTORUL 1 – Albanez din Balcani.
ACTORUL 2 – Român din Balcani.
ACTORUL 3 – Avem multe lucruri în comun.
ACTORUL 4 – *Coca-cola.*
ACTORUL 5 – *Jeans.*
ACTORUL 6 – *Far west. Cowboy. John Wayne.*
ACTORUL 1 – *Harrison Ford.*
ACTORUL 2 – *Indiana Jones.*
ACTORUL 3 – *American dream.*
ACTORUL 4 – *Microsoft.*
ACTORUL 5 – *New York, New York.*

ACTORUL 6 – *Fast food.*
ACTORUL 1 – *McDonald. Hamburger.*
ACTORUL 2 – *Kent.*
ACTORUL 3 – *Time is money.*
ACTORUL 4 – *Al Capone. Sing Sing.*
ACTORUL 5 – *Bonnie and Clyde*
ACTORUL 6 – *Titanic.*
ACTORUL 1 – *Santa Barbara.*
ACTORUL 2 – *God bless America.*
ACTORUL 3 – *Good boy.*
ACTORUL 4 – *T-shirt.*
ACTORUL 5 – Avem o limbă comună. Avem valori comune. Avem o direcţie comună în care privim.
ACTORUL 6 – *Hi!*
ACTORUL 1 – *By, by.*
ACTORUL 2 – *See you...*
ACTORUL 3 – *How are you?*
ACTORUL 4 – *Glad to meet you.*
ACTORUL 5 – *By, by…*
ACTORUL 6 – *By, by…*

Toţi îşi pun căştile pe urechi şi încep să se agite ascultînd, bineînţeles, muzică americană.

CREZI C-OR SĂ NE BATĂ?

Personaje:
PRIMUL
AL DOILEA

Doi tineri care tocmai au fost aruncaţi într-o celulă.

PRIMUL – Unde eşti? Mă auzi? Mă vezi?
AL DOILEA – Nu…
PRIMUL – Ce bestii… Toţi sunt nişte bestii…
AL DOILEA – Da…
PRIMUL – Crezi c-or să ne bată?
AL DOILEA – Da.
PRIMUL – Crezi c-or să ne omoare?
AL DOILEA – Nu.
PRIMUL – Eu, în orice caz, prefer să mă omoare decît să mă bată.
AL DOILEA – Nu au voie să ne omoare. Există, totuşi, nişte legi.
PRIMUL – Li se rupe de legi. Doar ei sunt cei care fac legile.
AL DOILEA – În orice caz, nu pot să ne omoare. Ce-am făcut noi ca să ne omoare?
PRIMUL – Ce-am făcut, ce n-am făcut…

Strigăte din exterior.

PRIMUL – Auzi? Au început să bată.
AL DOILEA – Fă-te că n-auzi.
PRIMUL – Cum să n-auzi? Păi nu vezi cum ţipă?
AL DOILEA – Acoperă-ţi urechile. Gîndeşte-te la altceva.
PRIMUL – Nu pot să mă gîndesc la altceva. Nu suport să fiu bătut. N-au dreptul să ne bată. În orice caz, eu nu mă las, nu mă las bătut.
AL DOILEA – Linişteşte-te, or să ne dea cîteva palme şi or să ne lase să plecăm. Asta-i tot.
PRIMUL – Nu e sigur.
AL DOILEA – Ba da.
PRIMUL – Ţi s-a întîmplat ţie, deja?
AL DOILEA – Nu, da' ştiu eu cum se întîmplă de obicei.
PRIMUL – De unde ştii? Te-au mai luat vreodată, aşa, pe sus?
AL DOILEA – Nu, da' mi-au povestit alţii cum se întîmplă. Îţi rad cîteva palme, poate cîţiva pumni, şi te lasă să pleci. Nu te pot ţine prea mult aici. Nici n-au loc, totul e plin.

PRIMUL – Chiar şi o singură palmă, eu nu suport. Nu suport, nu-mi place să mă atingă cineva, îmi vine să vomit numai cînd mă gîndesc.
AL DOILEA – Hai, gata… N-ai să mori din două, trei palme.
PRIMUL – Pe mine nu m-a bătut nimeni niciodată. Nici măcar taică-meu n-a ridicat niciodată mîna asupra mea.
AL DOILEA – Nu te mai agita. Important e să te laşi bătut fără să-i iriţi. Să nu faci care cumva pe grozavul. Şi mai ales să nu ridici capul. Cînd or să înceapă să te bată, ţine capul aplecat şi priveşte în pămînt.
PRIMUL – Nu… N-am să pot face niciodată aşa ceva…
AL DOILEA – Ba da, va trebui s-o faci că altfel rişti să ieşi de aici mutilat pe viaţă. Bagă-ţi asta în cap, motive să ne tortureze n-au, tot ce vor e să ne dea o lecţie.
PRIMUL – Ascultă, mie nu-mi place cum gîndeşti.
AL DOILEA – Cum gîndesc eu ar fi bine să gîndeşti şi tu. Şi fii atent ce scoţi pe gură cînd or să înceapă să te bată. Dacă ţi se pune vreo întrebare răspunde politicos, da, nu, da, nu… depinde… Fără comentarii. Ai înţeles? Nici să nu urli ca nebunul şi nici nu fă comentarii.
PRIMUL – A, nu, eu am să urlu ca nebunul.
LE DEUXIME – Cu cît urli mai mult cu atît îi enervezi mai mult. Urlă şi tu puţin, cît să le faci plăcere, da' nu prea mult. Mai ales nu trebuie să le dai impresia că opui rezistenţă. Arată că te doare, dar dozează, e important să ştii să dozezi.
PRIMUL – Sper c-or să înceapă cu tine.
AL DOILEA – Nu e sigur c-or să înceapă cu mine. Dar dacă or să înceapă cu mine, cu atît mai bine pentru tine, or să obosească tăbăcindu-mă şi ai să scapi tu mai uşor.
PRIMUL – Sincer să-ţi spun, aş vrea să înceapă să ne bată cît mai repede ca să scăpăm o dată.
AL DOILEA – A, nu, nu trebuie să-ţi faci iluzii… N-or să ne bată imediat, întîi or să ne mai ţină aici, ei ştiu bine că noi ştim ce ne aşteaptă şi că asta ne angoasează… S-ar putea să ne scoată de aici ca să ne bată pe la patru dimineaţa, sau poate chiar mîine la prînz. Depinde, cum au chef.
PRIMUL – Auzi, vreau să te rog ceva…
AL DOILEA – Ce?
PRIMUL – Dă-mi o palmă!
AL DOILEA – Ce?!
PRIMUL – Vreau să-mi dai o palmă. Ca să fiu pregătit… Vreau să-mi dau seama dacă pot să fac faţă.
AL DOILEA – Fii serios…
PRIMUL – Zău, te rog… Dă-mi o palmă… Dă-mi una ca şi cum ai fi… ca şi cum ai fi în locul lor…
AL DOILEA – Tu ai înnebunit?

PRIMUL – Nu, dar vreau să-mi dai o palmă… Hai, că-mi faci un bine, dă-mi una că altfel simt că mă sufoc… Dă-mi te rog o palmă că altfel încep să vomit…
AL DOILEA – Bine, unde vrei să te ating?
PRIMUL – Nu ştiu… unde vrei, dar hai o dată… hai, că prefer să fiu pregătit… Dar loveşte tare… Loveşte tare de la început.
AL DOILEA – Bine, închide ochii.
PRIMUL – Nu, nu, loveşte-mă aşa… Unde vrei, dă-i drmu'!
AL DOILEA – În cap sau în stomac?
PRIMUL – Unde vrei, dar fără milă.
AL DOILEA – Ah, fir-ar să fie, nu e uşor.
PRIMUL – Hai, că e cel mai mare bine pe care mi-l poţi face...

Corp lovit cu brutalitate.

AL DOILEA – Scuză-mă… Cum a fost?
PRIMUL *(scuipînd sînge)* – E bine…
AL DOILEA – Te doare?
PRIMUL – Da…
AL DOILEA – N-am vrut… Crede-mă că n-am mai lovit niciodată pe nimeni.
PRIMUL – N-ai lovit dar ştii să loveşti.
AL DOILEA – Mi-e frică şi mie, asta-i tot…
PRIMUL – Normal… În orice caz, îţi mulţumesc… Şi acum mai vreau una…
AL DOILEA – A, nu… Acum e rîndul tău să dai.

POPORUL FLUID

Personaje :
DOCTORANDUL
COMISIA DE DOCTORAT

PREŞEDINTELE COMISIEI – Să rezumăm, domnule doctorand. Dumneavoastră pretindeţi de fapt că în spaţiul Balcanic se află ascuns un popor care vorbeşte o limbă necunoscută.

DOCTORANDUL – Exact.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Un popor care, de la formarea sa, şi-a ascuns limba.

DOCTORANDUL – Exact.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Dar nu aveţi date privind localizarea geografică a acestor oameni.

DOCTORANDUL – Nu, pentru că este vorba de un *popor fluid*.

PROFESORUL 1 – Să înţelegem deci că în lucrarea dumneavoastră aţi introdus un concept nou, cel de *popor fluid.*

DOCTORANDUL – Exact.

PROFESORUL 2 – Aţi putea să ne daţi o definiţie scurtă a conceptului?

DOCTORANDUL – Un *popor fluid* este un popor care ia forma contextului istoric de moment. La fel ca un fluid care ia forma vasului în care este vărsat.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Dumneavoastră pretindeţi că aţi descoperit existenta acestui popor. Dar nu aveţi nici o dovadă concretă.

DOCTORANDUL – Nu, pentru că este vorba despre un popor care nu a lăsat urme în istorie.

PROFESORUL 1 – Toate popoarele lasă ceva în urma lor.

DOCTORANDUL – Toate, cu excepţia acestuia. Poporul pe care îl descriu eu în lucrarea mea a *supravieţuit* tocmai datorită faptului că nu a lăsat nici o urmă. Nici urme materiale, nici urme spirituale sau culturale. Capacitatea sa de a se adapta fiecărui *context istoric* a fost totală. Este un popor care a traversat 3000 de ani de istorie fără să-şi semnaleze prezenţa în univers. Întrucît s-a dizolvat în fiecare nou context istoric, el nu fost practic niciodată dominat. Cum nu şi-a manifestat niciodată prezenţa, el a scăpat astfel de sclavie, dacă mă pot exprima aşa.

PROFESORUL 2 – Şi totuşi, oamenii aceştia vorbesc o limbă… O limbă înseamnă o urmă. Chiar şi atunci cînd au dispărut, limbile lasă urme…

DOCTORANDUL – Concluzia la care am ajuns este că limba vorbită de acest popor a rămas o limbă secretă. Astăzi, în jur de 4000 de limbi sunt pe cale de dispariţie… Dar limba acestui popor fluid rămîne vie… Ea este în continuare ştiută doar de membrii acestui popor.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Vreţi să spuneţi că limba pe care o vorbesc aceşti oameni este ştiută numai de ei, dar pentru ca nimeni să nu le-o descopere ei de fapt nu vorbesc între ei în limba lor ancestrală?

DOCTORANDUL – Exact. Acest popor fluid şi-a păstrat limba ancestrală ca unică substanţă identitară. În schimb, membrii acestui popor au învăţat toate limbile vecinilor şi toate limbile invadatorilor. Acest popor este un caz unic în istorie de supravieţuire prin adaptare lingvistică.

PROFESORUL 1 – Dumneavoastră pretindeţi că de fiecare dată cînd acest popor s-a văzut în situaţia de a fi invadat sau dominat, a învăţat imediat limba invadatorului.

DOCTORANDUL – Exact. Printr-o curioasă capacitate de memorizare, maniera sa de a se apăra, de a-şi conserva identitatea de fapt, a fost aceea de învăţare rapidă a limbilor vorbite de popoarele invadatoare. La ora invaziei romane aceşti oameni au învăţat imediat latina. Cînd romanii au ajuns în spaţiul lor geografic, acest *popor fluid* era deja latinizat, adoptase zeii romani, legislaţia şi bucătăria romană. Mai tîrziu, cînd au venit peste ei hunii, aceşti oameni au învăţat limba hunilor, cînd au venit mongolii, au învăţat limba mongolilor. Cînd au văzut că Imperiul bizantin urma să-şi extindă puterea pînă la ei, au învăţat greceşte. Cînd au ajuns turcii în zona lor de supravieţuire, ei ştiau deja, de cîteva decenii, limba turcă. În momentul în care ţara lor fluidă a fost captată de sfera de influienţă a Imperiului austro-maghiar, ei vorbeau deja cele două limbi, germana şi maghiara... Practic, au reuşit să rămînă invizibili în faţa tuturor acestor invazii învăţînd la timp, uneori cu decenii înainte de producerea concretă a invaziei, limba invadatorilor...

PROFESORUL 2 – Aşa se face că aceşti oameni, spuneţi dumneavoastră, au vorbit în decursul istoriei vreo treizeci de limbi.

DOCTORANDUL – Treizeci sau patruzeci.

PROFESORUL 2 – Printre care rusa, persana şi franceza.

DOCTORANDUL – Franceza au învăţat-o cu cîţiva ani înainte de expediţia lui Napoleon în Rusia. Aceşti oameni sperau ca Napoleon să vină în Balcani pentru a-i goni pe turci, dar s-au înşelat.

PROFESORUL – Ceea ce înseamnă că uneori au învăţat unele limbi degeaba.

DOCTORANDUL – Exact. Aşa a fost cazul cu araba, au învăţat-o înainte de venirea turcilor, cînd arabii începuseră cucerirea Spaniei. Ulterior însă califatele arabe au trecut ele sub stăpînire turcească.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Domnule doctorand, daţi-mi voie să vă pun o întrebare oarecum în alţi termeni. Aţi scris, practic, o lucrare de doctorat de o mie de pagini ca să demonstraţi că printre numeroasele popoare

balcanice există unul despre care nu ştim de fapt nimic pentru că a rămas invizibil învăţind în cursul secolelor toate limbile invadatorilor. Nu vi se pare totuşi că teoria dumneavoastră este cam tîmpîtă?

DOCTORANDUL – Nu, domnule profesor.

PROFESORUL 1 – Păi nu aveţi practic nici o probă.

PROFESORUL 2 – N-aţi reuşi să intervievaţi nici măcar un singur membru al acestui popor...

PROFESORUL 3 – Din limba sa secretă n-aţi reuşit să aflaţi nici măcar o silabă.

PROFESORUL 4 – În ce priveşte localizarea lor geografică, sunteţi mai mult decît incoerent. Spuneţi că în antichitate acest popor ar fi trăit la nord de Dunăre, că în Evul Mediu ar fi migrat în Munţii Pindului dar că o ramură a sa ar fi rămas în Carpaţi, că mai tîrziu ar fi devenit un popor preponderent urban... Ce dovadă aveţi că aceşti oameni există încă?

DOCTORANDUL – Dovezile mele sunt toate *fluide,* domnule profesor.

PREŞEDINTELE COMISIEI – Bine, daţi-ne măcar o dovadă fluidă privind existenţa acestui popor secret.

DOCTORANDUL – Faptul că n-au lăsat nimic în urma sa este o dovadă irefutabilă a existenţei sale. Idealul acestor oameni a fost, cum spuneam, unul singur: să nu fie niciodată supus. Preţul plătit este deci... creativitate zero... şi originalitate zero... cu excepţia unei tulburătoare capacităţi de imitare.

PROFESORUL 1 – Şi astăzi pe cine imită?

DOCTORANDUL – Astăzi îi imită pe americani.

PROFESORUL 1 – Păi toată lumea îi imită pe americani… Toată planeta îi imită pe americani. Şi chinezii îi imită pe americani…

DOCTORANDUL – Dovadă că am drepatate… Poporul fluid despre care vorbesc s-a mondializat…

PREŞEDINTELE COMISIEI – Ştii ce, domnule doctorand... Ia nu-ţi mai bate joc de noi! Nu-ţi dau doctoratul. Înţelegi? *Fuck you!*

ULTIMELE CUVINTE ALE MORŢILOR

Personaje:
FUNCŢIONARUL
FATA

FUNCŢIONARUL – Veniţi… veniţi… Luaţi loc…
FATA – Mulţumesc.
FUNCŢIONARUL – Vreţi cumva o cafea?
FATA – Nu…
FUNCŢIONARUL – Un ceai ?
FATA – Nu…
FUNCŢIONARUL – Bine… Păi, să ştiţi că v-am analizat dosarul… V-am citit autobiografia… De cîtă vreme sunteţi *la noi?*
FATA – De aproape zece ani.
FUNCŢIONARUL – Şi pînă acum n-aţi găsit de lucru?
FATA – Nu…
FUNCŢIONARUL – De ce?
FATA – Nu ştiu…
FUNCŢIONARUL – Aţi fost cumva internată vreodată în spital psihiatric?
FATA – Nu…
FUNCŢIONARUL – Şi nici la dumneavoastră în ţară?
FATA – Nu…
FUNCŢIONARUL – Da… În orice caz… ceea ce scrieţi dumneavoastră aici pare… un fel de literatură… Aţi scris vreodată literatură?
FATA – Nu.
FUNCŢIONARUL – Poezie? Proză?
FATA – Nu.
FUNCŢIONARUL – Dar vă place literatura?
FATA – Îmi place, ca la toată lumea.
FUNCŢIONARUL – Bine, haideţi să o luăm altfel. Dumneavoastră scrieţi aici că singurul lucru pe care ştiţi să-l faceţi în viaţă este să citiţi de pe gura morţilor ultimele cuvinte ale acestora…
FATA – Spuse înainte de a muri… da…
FUNCŢIONARUL – Ce să înţeleg eu de aici? Că sunteţi nebună?
FATA – Nu. Este o meserie ca oricare alta. Numai că e total nouă.
FUNCŢIONARUL – Că e total nouă mi se pare evident.
FATA – Şi sunt capabilă să predau cursuri în acest sens.
FUNCŢIONARUL – Adică?

FATA – Adică să învăţ şi pe alţii să citească de pe buzele morţilor ultimele lor cuvinte pronunţate înainte de moarte.
FUNCŢIONARUL – Da…. De ce nu?
FATA – E important să ştim ce spun oamenii înainte de a muri. Mai ales oamenii care mor singuri. Oamenii care mor pe cîmp, oamenii care mor împuşcaţi cu un glonte în ceafă… E important să ştim ce au gîndit ei chiar în clipa morţii, care a fost ultimul cuvînt sau chiar ultima frază spusă înainte de a muri. Toate aceste fraze rămîn pe buzele lor, sau în gura lor… Uneori în gîtlejul lor… Depinde de modul în care au murit.
FUNCŢIONARUL – Şi dumneavoastră unde aţi învăţat să citiţi toate aceste cuvinte?
FATA – În fosta Yugoslavie… Dar apoi am călătorit… Am fost şi în Cecenia… Mai nou am fost şi în Georgia... Am fost şi în Congo… Am fost în multe locuri.
FUNCŢIONARUL – Şi… Meseria asta… sau tehnica asta de citire a ultimelor cuvinte spuse de morţi… aţi… descoperit-o singură? E o descoperire a dumneavoastră? Este o invenţie personală? Putem spune că aţi inventat o meserie nouă?
FATA – Am învăţat-o de fapt de la un bătrîn.
FUNCŢIONARUL – De la un bătrîn?
FATA – De la cineva din satul meu. Cineva din familia mea. Un om care nu mai este…
FUNCŢIONARUL – Da… Văd că mi-aţi adus aici o listă întreagă de fraze… O listă de fraze şi de cuvinte… Şi pretindeţi că sunt ultimile cuvinte spuse de… de aproape 300 de morţi scoşi recent dintr-o groapă comună din… din Bosnia…
FATA – Da, am lucrat pentru mai multe organizaţii neguvernamentale...
FUNCŢIONARUL – Văd că foarte des apare pe listă cuvîntul "mamă"… Mai sunt şi nume proprii… Dumnezeu, este invocat foarte des… Cuvîntul "porcilor" este şi el de multe ori folosit…
FATA – Da. Pentru fiecare cadavru am făcut o fotografie şi pentru fiecare mort în parte am identificat frazale sau cuvintele respective.
FUNCŢIONARUL – Sunt şi oameni care nu spun nimic înainte de moarte?
FATA – Nu… doar cei care mor în somn. Dar cei care ştiu că mor spun întotdeauna cîte ceva…
FUNCŢIONARUL – "Laşilor!" "Porcilor!" "Dumnezeu o să vă pedepsească." "O să plătiţi pentru tot." "Doamne, nu mă lăsa!" "Ce v-am făcut eu, mă?" "Fraţilor, aţi înebunit?" Şi aşa mai departe… Sute de cuvinte şi expresii…
FATA – Da…
FUNCŢIONARUL – Da... Buuun... Tehnic vorbind, aceste cuvinte pe care le culegeţi de pe buzele morţilor... sau din gurile lor... sunt uşor de extras? Nu opun niciodată rezistenţă? Le ghiciţi dintr-o privire?

FATA – Nu, sunt şi morţi cărora ultimele cuvinte le rămîn blocate în gît… Şi atunci e mai greu...

FUNCŢIONARUL – Da, normal...

FATA – Văd că nu mă credeţi.

FUNCŢIONARUL – Nu... Din păcate... Pe la cîte agenţii de recrutare de zilieri aţi mai trecut?

FATA – Pe la mai multe.

FUNCŢIONARUL – Şi... ce-au zis ceilalţi?

FATA – Unii m-au trimis la morgă, alţii m-au trimis la plimbare. Nimeni nu vrea să creadă că… toate aceste cuvinte au un sens… Că este important pentru noi să ştim… ce ne-au spus morţii… ultimul mesaj al celor care au murit…

FUNCŢIONARUL – Da...

FATA – Aş putea, cum v-am spus, învăţa şi pe alţii să citească toate aceste cuvinte... Sunt soldaţi care mor departe de ţările lor… Occidentul are soldaţi peste tot… în Irak, în Afganistan… Cînd sunt trimise cadavrele soldaţilor morţi acasă, ar fi poate bine ca familiile să primească şi… aceste mesaje… ultimele lor cuvinte…

FUNCŢIONARUL – Da, da… absolut… Domnişoară, eu am notat tot şi am să văd ce pot face… Dacă îmi lăsaţi un număr de telefon şi o adresă...

FATA – Din păcate... nu am nici număr de telefon şi nici adresă.

FUNCŢIONARUL – Un număr der mobil...

FATA – Nu am număr de mobil, nu am adresă, nu locuiesc nicăieri. Sunt moartă.

FUNCŢIONARUL *(urlînd)* – Mamăăă… mamăăă…

Moare cu capul pe masă.

OCCIDENT EXPRESS 2

Personaje :
ORBUL
FATA
VASILE

Eventuală proiecţie: gară prăfuită în plină cîmpie.

ORBUL – Vreau să-l ating.
FATA – Cum să-l atingi?
ORBUL – Vreau să-l ating cu mîna mea.
FATA – N-ai cum să-l atingi, tată, că nu e melc. E tren. E rapid. E cel mai rapid tren din Europa.
ORBUL – Vreau să-l ating măcar o secundă.
FATA – N-ai cum să atingi un tren în mers. Vrei să te taie?
ORBUL – Am fost deţinut politic. M-au omorît comuniştii... Spune-i lui Vasile să-l oprească.
FATA – Nu are voie Vasile să-l oprească.
ORBUL – Să-l oprească măcar o secundă.
FATA – Bunicule, dacă îţi spun că nu are voie... Nu are voie. E interzis. Pînă la Viena nu opreşte.
ORBUL – Spune-i lui Vasile că l-am rugat eu.
FATA – Vasile...

Vasile vine, o sărută pe fată.

VASILE – Da?
FATA – Poţi tu să opreşti Orient-Express-ul? Pentru o secundă?
VASILE – Pentru o secundă pot.
ORBUL – Ai văzut că poate?
FATA – Bine, bunicule, dar nu rămîi agăţat de el. Îl atingi o secundă şi după aceea ne laşi în pace. Că ne-ai înnebunit cu Orient-Express-ul ăsta. Promiţi că ne laşi în pace după aceea?
ORBUL – Promit.
FATA – Că şi aşa ne pui în pericol. Îi pui lui Vasile cariera în pericol.
ORBUL – Spune-i că l-am rugat eu...
VASILE – Gata, tată... Am să-i pun foc verde ca să oprească... Şi cînd opreşte, te împinge nepoata cu căruciorul şi-l atingi...

Vasile aduce o veche uşă de tren, ruginită, cu geamul lipsă. De uşă este încă fixată o clanţă şi o bară de metal de care se apucau călătorii ca să poată urca mai uşor în tren.

Fata scoate telefonul mobil şi dă drumul la înregistrarea sonoră. Senzaţia că trenul se apropie.

Fata îl impinge pe orb spre ceea ce ar trebui să fie calea ferată. Vasile se apropie cu uşa de vagon de tren. Amîndoi scot sunete de natură să sugereze oprirea trenului în gară.

VASILE – Hai, tată, că s-a oprit...
ORBUL – Unde? Unde?
VASILE – Întinde mîna... Simţi mînerul?
ORBUL – Simt, simt... Care mîner?
VASILE – E de la uşa de la vagonul restaurant... Hai, curaj, apucă-l... Hai apucă-l, că nu te muşcă... Ai vrut să atingi Orient-Express-ul, acum atinge-l!
ORBUL – Unde-i? Ăsta rece?
FATA – Aşa... Dă şi mîna cealaltă... Asta-i bara de la uşă...
ORBUL – Bara, bara... Asta-i bara?
FATA – Apuc-o...
ORBUL – Poate să urc puţin?
VASILE – Stop! Vrei să cazi sub roţi? N-ai cum să urci în vagon... Dar prinde-te puţin de bară... Hai, prinde-te de ea... Aşa... Acu' e bine? Eşti mulţumit...
ORBUL – Şi uşa? Unde-i uşa? Vreau să pipăi uşa...
VASILE – Gata, dă-le drumul că pleacă...

Vasile fluieră ca şi cum ar fi ordonat mecanicului să pună în mişcare trenul.

FATA – Gata, bunicule, l-ai atins, acum lasă-l să plece...
ORBUL *(vorbind cu trenul)* – Ce faci, fumosule? Unde mergi tu aşa frumos? Cîte ţări ai străbătut, tu, frumosule? Ai vagoane Pullman? Eşti mîndru? De ce nu răspunzi?

VASILE imită fluieratul locomotivei.

ORBUL – Cîte vagoane sunteţi astăzi, mă? Zece?

"Locomotiva" fluieră de două ori.

ORBUL – Cincisprezece?

ORBUL rămîne agăţat de mîner şi de bară, în timp ce Vasile mişcă uşa pentru a simula plecarea trenului. FATA împinge căruciorul ca să-i dea ORBULUI senzaţia că a rămas agăţat de tren.

VASILE – Gata, bunicule, dă-le drumu'... Hai c-ai promis...
FATA – Vezi că facem accident... Hai că ia viteză... Dă-le drumu'...
ORBUL – Vreau dar nu pot...

VASILE nu reuşeşte să smulgă bara din mîna ORBULUI.

VASILE – Gata, a luat viteză... A plecat...

FATA coboară sonorul înregistrării.

FATA – Gata... La revedere... L-ai atins...

Clanţa de la uşă se desprinde şi rămîne în mîna ORBULUI, dar cu cealaltă mînă el ţine strîns bara.

ORBUL – Vreau să urc... Vreau să urc... Vreau să văd lumea... Am mîncat căcat, am fost închis, şi-au bătut joc de mine... Vreau să văd Occidentul... M-au terminat în puşcărie, vreau cu trenul. Am suferit, vreau să văd Occidentul.

FATA – Bine, bine... Hai, urcă, din mers...

FATA şi VASILE îl pun pe ORB la fereastra spartă a uşii, pe care o zgîlţîie însă continuu ca să simuleze mersul trenului. Ventilatorul poate sugera curentul de aer pe faţa ORBULUI.

ORBUL – Vreau să văd Parisul... Zinuţo, zi de Paris.

FATA *(prin megafon, ca şi cum ar fi ghid)* – Chiar în faţa noastră, Turnul Eiffel, 325 de metri înălţime împreună cu antena... Construit pentru expoziţia universală din 1889... Timp de 50 de ani a fost clădirea cea mai înaltă din lume...

ORBUL *(fericit, dar ca un copil nerăbdător)* – Vreau şi la Notre-Dame... La Notre-Dame...

FATA – Chiar în faţa noastră acum, catedrala Notre-Dame, a cărei construcţie a început în 1163 şi s-a întins pe două secole... La ora construirii ei era cea mai mare catedrală din Occident...

ORBUL – Aşa, aşa... Bravo... Vreau şi pe Champs Elysées...

FATA – Şi chiar acum ne aflăm pe Champs Elysées, cel mai frumos bulevard din lume, lung de 1950 de metri, 70 de metri de lat...

ORBUL – Vreau şi la Turnul Londrei...

FATA – Bunicule, Turnul Londrei e în Anglia...

ORBUL – Nu-i nimic, zi şi de Turnul Londrei...

FATA – Turnul Londrei chiar acum vizibil în stînga, construcţia sa a fost ordonată de Vilhelm Cuceritorul în 1075...

ORBUL – Şi de puntea suspinelor... Zi şi de punte...

FATA – Gata, s-a terminat. Ne întoarcem acasă.

ORBUL – Doar puntea şi gata...

FATA – *Ponte dei Sospiri* chiar deasupra noastră... Construită între Palatul Dogilor şi închisoarea unde a stat şi Casanova... Iar acum coborîm din tren şi spunem la revedere... La revedere Orient Express...

ORBUL *(agitînd clanţa)* – Drum bun! Drum bun, mă!!! *(Agitînd clanţa.)* L-am atins! L-am atins... Am fost cu trenul... Salutări Vienei! Salutări Parisului!

VASILE şi FATA dispar. Fascicol de lumină deasupra ORBULUI rămas singur în fotoliul său cu rotile.

Se aude valsul "Dunărea albastră". Un chelner si o chelneriţă desprinşi parcă din vagoanul restaurant al Orient-Express-ului se apropie de ORB. Cei doi împing un cărucior pe care se află un platou cu veselă fină. Asistăm la un serviciu de mare clasă. Cei doi aşează platoul cu mîncare pe genunchii ORBULUI. Înfăţişarea acestuia din urmă s-a modificat brusc, avem impresia că a devenit un veritabil aristocrat.

Chelnerul desface o sticlă de şampanie. ORBUL gustă şampania şi dă din cap, semn că acceptă sticla.

ORBUL depune clanţa pe căruciorul chelnerilor şi rămîne singur degustînd şampania.

După ce îşi bea paharul se ridică în picioare. Face un pas sau doi. Ridică paharul de cristal în aer şi începe să-şi plimbe un deget pe circumferinţa paharului provocînd un sunet firav.

RECVIEM

personaje: morţii Patriei

1.

Generalul mort (cu uniforma în zdrenţe, faţa şi mîinile de un alb cadaveric şi orbitele negre) apare din întuneric, cîntînd la fluier.

În urma sa apar morţii Patriei. Toţi sînt în zdrenţe, cu bocanci scîlciaţi, cu feţele şi mîinile de un alb cadaveric, cu orbitele negre.

Morţii se tîrăsc în urma Generalului, îl urmează învîrtindu-se în cerc, treptat încep să se tîrască pe coate, apoi în genunchi, apoi se ridică în picioare.

Senzaţia că Generalul, cu ajutorul muzicii, îi scoate pe morţi din morminte, din pămînt, din neant. Aceştia sînt, la început, o masă umană fără formă, apoi o masă umană diformă, apoi fiecare mort capătă individualitate.

Şirul de morţi în urma generalului devine din ce în ce mai disciplinat, mai organizat. Ei se învîrtesc în cerc ca deţinuţii la plimbare în curtea unei închisori.

La un moment dat Generalul dispare, cîntecul se aude tot mai îndepărtat, apoi nu se mai aude de loc.

Plimbarea în cerc a morţilor devine un început de horă lentă. Treptat morţii încep să marcheze ritmul printr-o bătaie a pasului. Unu-doi-trei şi o bătaie de pas comună. Etc. Hora devine tot mai energică. Ritmul devine tot mai consistent, amintind de o horă bătrînească, rămînînd deci lent.

MORTUL 1 - Frunză verde de trifoi...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea s-a scîrbit de noi...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 2 - Din grădina morţii noastre...
(Paşi de dans cu bătaie.)

V-am adus trei flori albastre...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 3 - Un altoi şi-o rădăcină...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea n-are nici o vină...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 4 - Doi arginţi si patru bani...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea ne-a lăsat orfani...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 5 - Numai ochiul nu e mort...
(Paşi de dans cu bătaie.)

TOŢI MORŢII *(în şoaptă)* - Vă vom spune cum a fost... *(Hora încetineşte, se sparge, şirul de morţi iese. Mai şoptit.)* Vă vom spune cum a fost... *(Şi mai şoptit.)* Vă vom spune cum a fost.

Morţii ies. Întuneric.

2.

Morţii reapar încolonaţi, ca la armată. Unii n-au însă puterea de a se ţine pe picioare. Generalul trece prin faţa lor, le mai îndreaptă cîte o zdreanţă din uniformă, îi mai bate pe umăr, îi mai mîngîie pe ceafă, îi mai ridică, etc. Impresia că Generalul trece în revistă o armată de marionete dezmembrate.

MORŢII - Noi sîntem gazaţii, să trăiţi!
Noi sîntem cei fără de maţe, să trăiţi!
Noi sîntem ciuruiţii de gloanţe, să trăiţi!
Noi sîntem călcaţii în picioare, să trăiţi!
Noi sîntem făcuţii harcea-parcea, jumătate carne jumătate şrapnel, să trăiţi!
Noi sîntem scoşii de ochi, ce lustruite sînt orbitele noastre, he, he, să trăiţi!
Noi sîntem împuşcaţii drept în inimă, să trăiţi!
Noi sîntem înecaţii, să trăiţi! Binecuvîntate fie apele Patriei.

Noi sîntem căzuţii din înalturi, avioane, paraşute, ferestre, acoperişuri, turnuri de pază, să trăiţi!
Noi am murit prin îngropare de viu, să trăiţi! Binecuvîntat fie pămîntul Patriei!
Noi sîntem executaţii, să trăiţi!
Noi sîntem morţii de frică, da' nu mai mirosim, să trăiţi
Noi sîntem mîncaţii de şobolani, trăiască şobolanii Patriei, să trăiţi!
Noi am murit de beţi ce eram, să trăiţi ăsta-i adevărul!
Noi sîntem...

GENERALUL - Brava, băieţi! Acu' hai, toată lumea sus! Mergem acasă! Ne întoarcem la noi acasă! Gata, ce-a fost, a fost! Ce-a fost a fost şi s-a terminat. Toată lumea sus. Gata, s-a terminat. Hai, mişcare, hai, puneţi-vă în mişcare... Hai, mişcă-ţi fundu' soldat! Hai, sus, dezmorţiţi-vă, scuturaţi-vă puţin, aranjaţi-vă şi voi puţin, hai, să pară că aveţi feţe de duminică că doar mergem acasă... Hai, soldat, puţuieşte-te mă că te-aşteaptă maică-ta... Hai, băieţi, că v-aşteaptă mamele, surorile, nevestele... Hai, aici în coloană că trebuie să organizăm şi defilarea... Sus, mă, puturoşilor, că avem de mers nu glumă... Şi băgaţi-vă bine în cap ce vă spun... Astăzi s-a dat iertarea... S-a dat iertarea, înţelegeţi... Nu mai sînt învinşi şi nu mai sînt învingători... De azi sîntem în sărbătoare, mă... Şi mergem acasă...
MORTUL 1 - Da' măcar am cîştigat, dom' General?
GENERALUL - N-auzi, mă, că s-a dat iertrea? De victorie ni se rupe. De cîte ori să repet?
MORTUL 2 - Lăsaţi-l, dom' General, că ăsta e proaspăt.
GENERALUL - Proaspăt, neproaspăt, e valabil pentru toată lumea.
MORTUL 3 - Da' măcar am cîştigat, dom' General?
GENERALUL - Lasă, mă, întrebările! N-auzi că se merge acasă? Ce mai vreţi? Gata. Sîntem pe drumul de întors. O să intrăm cu fanfara în frunte în capitală. Toţi. Mişcă, mă, că a pus maică-ta ghirlande pe balcon. Ne aşteaptă cu baloane, mă! E capitala plină de flori pentru voi. Atenţiune! Băgaţi-vă bine în cap ce vă spun. Nimeni nu mai întreabă nimic. Acu' nu mai e loc decît de adevăr. Întrebările sînt minciuni. S-a înţeles?

Morţii se ridică cu greu, unii după alţii, se mai ţin pe picioare, mai cad, etc.

MORTUL 4 - Domnule General, unde-i Comisia de Numărare a morţilor? Au zis că ne trimit Comisie să ne numere. Au zis că vin şi n-au mai venit. De trei zile aşteptăm. Morţii inamicului au fost deja număraţi pînă la unu. Fiecare are un număr. I-au clasat, i-au grupat. Şi noi? De trei zile aşteptăm să ne numere. Cît să mai stăm aşa, nenumăraţi? Nu e frumos,

domnule General. După ce că am aşteptat atîta ca să se termine. Ce e aşa de greu să ne numere? Vrea comisia să ne numărăm noi? Ne numărăm noi dacă trebuie. Numai să ştim. De trei zile stăm în ploaie şi aşteptăm să ne numere. Nu?

TOŢI MORŢII - Aşa e...

MORTUL 4 - Asta e bătaie de joc. Totuşi, sîntem morţii Patriei. Nu putem să ne întorcem nenumăraţi. Inamicul pretinde că are mult mai puţini morţi decît noi. Şi nu-i adevărat. Cum de le-a trimis lor patria Comisia imediat şi noi o aşteptăm pe a noastră de trei zile?

MORTUL 5 - Domnule General, cînd vine Comisia sanitară să ne taie unghiile? Vedeţi şi dumneavoastră cît de repede cresc unghiile la morţi. Unghiile şi părul. Zău aşa, nu putem să ne întoarcem cu unghiile astea. Data trecută Comisia Sanitară a venit imediat. N-a fost problemă. Acum aşteptăm de o săptămînă să vină să ne taie unghiile. Cum să ne întoarcem cu unghiile astea? Zău aşa, domnule General, daţi ordin să vină Comisia să ne tundă şi să ne taie unghiile. Vedeţi şi dumneavoastră cum pot să crească de repede unghiile şi părul, după moarte. La inamic, toţi sînt deja tunşi şi au unghiile tăiate. Să ne taie Patria unghiile, domnule General. Unghiile şi părul. Ce fac frizerii Patriei, domnule General?

MORTUL 6 - Domnule General, cine o să ne apere de muşte pe drum? Că noi nu ne putem apăra singuri. Ştiţi bine ce probleme avem cu muştele, domnule General. Eu zic că Patria ar fi trebuit să se gîndească la toate astea, domnule General. Eu cred că e de datoria Patriei să ne apere de muşte. Aţi văzut şi dumneavoastră cît de mult s-au înmulţit muştele în ultimul timp. Niciodată n-au fost atît de multe muşte. Noi, domnule General, nu vrem să intrăm în Capitală cu muştele pe faţă. Noi nu vrem să trecem pe sub Arcul de Triumf cu muştele pe faţă. Uitaţi-vă şi dumneavoastră cîte muşte ni s-au pus pe faţă. Cum să defilăm cu muştele pe faţă? Cum să ne recunoască mamele noastre cu muştele astea pe faţă? De ce nu s-a gîndit Patria la muşte, domnule General?

Morţii refac hora în jurul Generalului.

MORTUL 7 - Frunză verde de sulfină...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Omul este o grădină...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 8 - Nerodite foi de pom...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea ne-a trezit din somn...

3.

INTENDENTUL - În ce ordine plecăm, domnule General?
GENERALUL - Cum în ce ordine?
INTENDENTUL - Pe cine băgăm în faţă?
GENERALUL - Bagi în faţă decoraţii.
INTENDENTUL - Da, da' sînt decoraţi şi decoraţi. Unii decoraţi sînt întregi şi alţii sînt harcea-parcea.
GENERALUL - Vreau întîi, în faţă, un detaşament întreg de decoraţi întregi. Vreau să fie frumoşi. Să avem faţă cînd intrăm. Apoi bagi gradaţii. Apoi bagi detaşamentul de orbi. Ca să fie încadraţi. Apoi bagi gazaţii, că ăştia în general sînt întregi. Apoi bagi...

Apare grupul de decoraţi cu un reprezentant în frunte.

DECORATUL 1 - Domnule General, noi decoraţii nu mergem pe jos. Să ne dea Patria camioane. Noi avem toţi decoraţii, sînt decoraţiile Patriei, să ne dea Patria camioane. Noi pe jos nu ne întoarcem. Nu, nu... Nu există aşa ceva... Să meargă pe jos dezertorii, trădătorii şi ăia care au făcut pe ei. Noi vrem camioane. Nu-i aşa băieţi?
TOŢI DECORAŢII - Noi vrem camioane.
DECORATUL 1 - Şi la inamic, cînd s-au întors, toţi care aveau decoraţii i-au dus cu camioane. Noi nu intrăm în capitală pe jos. Că de aia ne-am dat viaţa pentru Patrie, ca să fim respectaţi. Noi, cînd intrăm, vrem să fim în faţă, da' în camioane. Noi nu ne grăbim. N-are Patria camioane, aşteptăm pînă cînd o să aibă. Să le scoată din pămînt. Nu-i aşa, băieţi?
TOŢI DECORAŢII - Noi nu intrăm în capitală pe jos.
DECORATUL 1 - Dacă Patria îşi vrea decoraţii înapoi, să trimită camioane. Da' ce, ne ia de proşti? Să trăiţi, dom' General!
TOŢI DECORAŢII - Să trăiţi!

Grupul de decoraţi pleacă şi se încrucişează pe drum cu grupul celor împuşcaţi cu un glonte în inimă.

ÎMPUŞCATUL ÎN INIMĂ 1 - Domnule General, noi sîntem cei cu glonte în inimă. În total sîntem vreo sută, să trăiţi. Toţi avem cîte un glonte în inimă. Noi am murit toţi, să trăiţi, de glonte în inimă. Nimic nu e mai frumos, domnule general, decît un soldat mort pe cîmpul de luptă, împuşcat drept în inimă. Noi n-am fost ciuruiţi de gloanţe, domnule General. Noi am primit doar cîte un singur glonte, pum, drept în inimă. Şi toţi îl mai avem în inimă. Nu ştiu dacă aţi observat, domnule general, dar atunci cînd cineva este împuşcat drept în inimă, glontele rămîne în inimă. Rămîne culcuşit acolo, între ventricole. Noi, domnule general, am

murit ca fulgeraţi, cu cîte un glonte în inimă. Uitaţi-vă ce frumoşi sîntem. Bombaţi, mă, pieptul, la domnul General!

Toţi împuşcaţii în inimă îşi bombează pieptul.

TOŢI ÎMPUŞCAŢII ÎN INIMĂ - Nimic spart, nimic rupt, nimic ars.
ÎMPUŞCATUL ÎN INIMĂ 1 - Doar cîte o gaură mică în dreptul inimii. Eu cred că ar fi frumos să deschidem noi defilarea, domnule General. Mai ales că nu sîntem mulţi. Nu sîntem decît o sută. Imaginaţi-vă, domnule General, noi în faţă, intacţi, senini, cu cîte un glonte în inimă. Eu cred că nimic nu este mai emoţionant decît să vezi o sută de soldaţi, fiecare cu cîte un glonte în inimă, deschizînd defilarea. Eu cred că noi, cei cu glontele în inimă, ar trebuie să fim puşi în faţă. Nu-i aşa, băieţi?
TOŢI ÎMPUŞCAŢII ÎN INIMĂ - Nimic spart, nimic rupt, nimic ars.
ÎMPUŞCATUL ÎN INIMĂ 1 - Sîntem intacţi, sîntem frumoşi, sîntem puţini, sîntem, ca să zic aşa, elita morţilor, domnule General. Uitaţi-vă şi dumneavoastră, domnule General. Toţi ne invidiază. Cîţi n-ar fi vrut să moară ca noi, cu un glonte simplu şi curat înfipt în inimă. Să trăiţi!
TOŢI ÎMPUŞCAŢII ÎN INIMĂ - Să trăiţi!

Grupul împuşcaţilor în inimă pleacă şi se încrucişează pe drum cu grupul gazaţilor. Aceştia au gurile deschise.

GAZATUL 1 - Domnule General, noi sîntem gazaţii. De trei zile aşteptăm să treacă Comisia Sanitară să ne închidă gurile. Noi nu putem să ne întoarcem la ai noştri cu gurile astea. Uitaţi-vă şi dumneavoastră, domnule General, ce guri avem. Noi cu gurile astea nu intrăm în Capitală. Nu se poate, domnule General, să ne întoarcem acasă cu gurile astea larg deschise, încremenite aşa, parcă cerem de pomană, zău... Nu, domnule General, noi aşteptăm aici să vină Comisia Sanitară. Au promis că vin să ne închidă gurile. Păi să vină să ne închidă gurile! Ce-i aşa de greu să ni se închidă gurile? Nu-i aşam băieţi?
TOŢI GAZAŢII - Parcă cerem de pomană...
GAZATUL 1 - Vrem să avem şi noi gurile închise, ca la toată lumea. De ce adică noi să ne întoarcem acasă cu gurile deschise cînd toţi ceilalţi, dar absolut toţi ceilalţi au gurile închise? Deja unii îşi bat joc de noi şi zic că ne plouă în gură. Noi am luptat şi noi pentru Patrie, noi ne-am dat şi noi viaţa pentru Patrie şi vrem acum măcar atît, ca Patria să ne închidă gurile înainte ca să ne întoarcem acasă... Zău aşa, domnule General, uitaţi-vă puţin **la** gurile noastre, uitaţi-vă puţin **în** gurile noastre... Nu e frumos, nu e normal să ne întorcem printre ai noştri cu gurile astea mumificate, parcă ar fi guri de lemn, parcă ne-ar fi încremenit urletul, parcă am avea gurile degerate... Nu se poate... Nu-i aşa, băieţi?

TOŢI GAZAŢII - Nouă nu ne plouă-n gură!

GAZATUL 1 - Patria e obligată să ne închidă gurile, e de datoria celor vii să ne închidă gurile, altfel noi nu ne întoarcem acasă... Că dacă ne-am putea închide gurile singuri, ni le-am fi închis de mult, da' nu putem... Să trăiţi!

TOTI GAZAŢII - Să trăiţi!

Grupul de gazaţi pleacă şi se încrucişează cu grupul de dispăruţi - o masă compactă de ochi. S-ar spune că din oamenii respectivi n-au rămas decît ochii.

SERGENTUL DISPĂRUT - Domnule general, noi sîntem dispăruţii. Din noi n-a mai rămas nici un atom, nici o moleculă, nici o unghie, nici un fir de păr, nici un nasture, nici o cataramă... Noi sîntem daţi dispăruţi pentru că nu avem cadavru. Dar nu e drept. Noi sîntem totuşi dispăruţi pentru Patrie, noi am dispărut pentru victorie, noi n-am dispărut că ne-am fofilat, noi am dispărut în explozii, în focuri, în furtuni, în avalanşe... Noi vrem să fim trecuţi de pe lista dispăruţilor pe lista normală a morţilor. Noi nu mai vrem să mai fim dispăruţi. Că nici nu e adevărat... Nu-i aşa băieţi?

TOŢI DISPĂRUŢII - Vrem s-avem şi noi cadavru!

Generalul se apropie de masa de ochi şi începe să adune cîţiva ochi în palme.

GENERALUL - Măi băieţi, nu pot să fac nimic.

SERGENTUL DISPĂRUT - Domnule General, nu ne lăsaţi aici. Luaţi-ne şi pe noi, domnule General. Numai nu ne lăsaţi aici. Încheiem noi convoiul, domnule General. Că tot s-au plîns executaţii că nu vor să fie ultimii. Ne punem noi la coadă, domnule General. Intrăm noi ultimii, că cineva tot trebuie să fie ultimul. Nu-i aşa, mă?

TOŢI DISPĂRUŢII - Vrem s-avem şi noi cadavru!

SERGENTUL DISPĂRUT - Domnule General, nouă nu ne este ruşine să fim la coada convoiului. Defilăm noi ultimii. Ei şi? Este, măi băieţi?

DISPĂRUŢII - Este!

SERGENTUL DISPĂRUT - Noi vrem şi noi acasă, domnule General. Că dacă nu plecăm acum cu toată lumea, ăia sîntem... Pentru ce să nu plecăm şi noi acum, cu toată lumea? Că doar noi sîntem şi noi morţi ca toată lumea... Doar că n-avem cadavru... Unii au avut noroc, li s-a găsit o mînă, un picior, un deget... şi au fost trecuţi pe lista de morţi... Uite soldatul Fătulescu... I s-a găsit numai plăcuţa cu numărul matricol şi acu' e bine *merci* la morţi... Spune Fătulescu, nu te ascunde, ce-a găsit Comisia de Numărare din tine? Spune că doar acu' nu mai poţi să minţi. Ce-a găsit?

FĂTULESCU - Numa' număru', dom' Sergent.

SERGENTL DISPĂRUT - Spune mai tare, să audă domnu' General. Ce-a găsit Comisia din tine?

FĂTULESCU - Numa' număru', să trăiţi!

SERGENTUL DISPĂRUT - Vedeţi, dom' General? Păi e frumos? Noi sîntem peste cinci mii de dispăruţi, o divizie, cum să rămînem noi dispăruţi pe veci?

GENERALUL - Măi, băieţi, măi, voi îmi faceţi greutăţi.

SERGENTUL DISPĂRUT - Ba nu, dom' General.

GENERALUL - Măi băieţi, eu n-am nimic împotrivă să intraţi în defilare, dar nu e bine... Nu e bine... Cîţi n-ar da să fie în locul vostru... Cîţi morţi n-ar da tot ce au ca să fie daţi dispăruţi... Păi voi nici nu vă daţi seama, mă, ce şansă aveţi... Păi voi, dispăruţi fiind, sînteţi pe jumătate vii, mă! Zău, nu vă e ruşine? După ce că ai voştri încă mai au speranţa că vă veţi întoarce vii, voi vreţi să fiţi morţi... Păi e frumos? Gîndiţi-vă, mă, că mamele voastre vă mai aşteaptă încă. Sînteţi nebuni? Vreţi să vă omorîţi mamele, mă? Vreţi să vă omorîţi taţii? Surorile? Aţi avut şansa asta, să fiţi daţi dispăruţi... Păi, indiferent de cum sînteţi voi în realitate, asta echivalează cu şansa de a **reapare**, mă! Un dispărut de aia e dispărut, că mai poate să reapară... Dispare şi reapare... Un pas înainte, un pas înapoi... Asta înseamnă să fii dispărut... Păi voi sînteţi boieri faţă de ceilalţi, mă... Mamele voastre pot încă să vă aştepte zece ani, douăzeci de ani, treizeci de ani... La asta v-aţi gîndit? Păi e puţin lucru? Nu v-ar fi ruşine...

Morţii refac hora. Paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 9 - Lapte roşu în uger...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Inima s-a rupt pe cer...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 10 - Nici cîntar şi nici măsură...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea nu mai are gură...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 11 - Nici pingele nici şiret...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

TOŢI - Moartea nu mai merge drept... *(Îndepărtîndu-se, în şoaptă.)* Moartea nu mai merge drept...

4.

Morţii s-au înşirat pe două rînduri. Printre ei trece grupul celor executaţi pentru înaltă trădare. Ei sînt huiduiţi de către ceilalţi morţi. În sfîrşit, grupul ajunge în faţa Generalului.

UN EXECUTAT - Domnule General... Totuşi...
GENERALUL - Totuşi ce?
UN EXECUTAT - Totuşi, domnule General...
GENERALUL - Totuşi ce? Ce?
UN EXECUTAT - Totuşi, domnule General... Noi sîntem executaţii pentru înaltă trădare.
GENERALUL - Ei şi?
UN EXECUTAT - Păi noi nu ne comparăm cu dezertorii.
GENERALUL - Dar cine vă compară cu dezertorii?
UN EXECUTAT - Păi ne-aţi pus în defilare amestecaţi cu dezertorii.
GENERALUL - Vasile!
INTENDENTUL - Da, domnule General!
GENERALUL - Ce vrea ăsta?
INTENDENTUL - Nu ştiu, domnule General. Ce vrei, domnule executat?
UN EXECUTAT - Eu sînt, să trăiţi, executat pentru înaltă trădare! Eu nu sînt, să trăiţi, executat pentru dezertare. Noi sîntem, să trăiţi, trei mii de executaţi pentru înaltă trădare. Noi nu vrem, să trăiţi, să defilăm amestecaţi şi cot la cot cu cei şapte mii de executaţi pentru dezertare.
INTENDENTUL - Da' cum vreţi, mă?
UN EXECUTAT - Noi înainte şi ei după. Pentru că noi nu ne-am fofilat. Noi am trădat pentru că am crezut în ceva. Dar ei n-au crezut în nimic. Nu se cuvine ca să ne amestecăm unii cu alţii. De întors ne întoarcem cu ei, de iertat ne-am iertat unii cu alţii, da' la defilare vrem noi în faţă şi ei după. Pentru că noi am crezut, totuşi, în ceva. Bun sau rău, noi am avut un crez. Pe noi ne-au executat pentru un crez. Da' pe ei i-au executat pentru fofilare. Noi nu sîntem morţi din cauză de fofilare. Noi sîntem morţi din cauză de crez. Ne pare rău, domnule General, că vă tocăm la cap cu toatea astea, acu' că a venit iertarea generală, da' noi vrem să intrăm în Capitală corect. Pe merit.
GENERALUL - Vasile!
INTENDENTUL - Da, să trăiţi!
GENERALUL - Pune eşalonul înaltă trădare în faţa dezertorilor.
INTENDENTUL - Da, să trăiţi!

Mişcare printre morţi care se reîncolonează. În faţa coloanei a apărut o fanfară. Fanfara începe să cînte un marş militar. Coloana se pune în mişcare şi se roteşte în cerc, cu fanfara militară în faţă.

Apare grupul morţulor care mai cred în victorie. În fruntea lor, un mort agită o cămaşă albă ca şi cum ar cere încetarea focului. Muzica se opreşte.

CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule General!
GENERALUL - Ce mai e?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Permiteţi să raportez! Noi sîntem detaşamentul celor care mai cred încă în victorie.
GENERALUL - Măi, de ce-mi faceţi voi mie greutăţi?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule general, daţi-mi voie să raportez. Noi nu sîntem de acord cu plecarea asta precipitată. Noi mai credem în victorie.
GENERALUL - Măi căcăcioşilor, voi n-aţi auzit că s-a făcut de pace?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - S-a făcut, dar noi mai credem în victorie.
GENERALUL - Ce Dumnezeu, doar vi s-a făcut şi vouă lumină în suflet! Toată lumea are acum lumină în suflet. S-a dat iertarea, s-a dat pacea, s-a dat odihna... Ce mai vreţi să aţîţaţi?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule general, noi nu vrem să aţîţăm nimic.
GENERALUL - Ba da, vreţi să aţîţaţi ura generală de dinainte.
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Nu, domnule General, noi sîntem şi noi bucuroşi că a venit lumina, dar... dar noi mai credem în victorie, domnule General.
GENERALUL - Cum mai puteţi voi crede în victorie, măi, cînd totul e lumină?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule General, noi credem că strategia a fost bună dar că n-am fost conduşi bine.
GENERALUL - Măi băieţi, măi, băgaţi-vă minţile în cap... N-aveţi şi voi mame, măi?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Avem, să trăiţi, dar noi sîntem veterani şi credem că am pierdut victoria din prostie.
GENERALUL - Vasile!
INTENDENTUL - Da, domnule General!
GENERALUL - Pe ăştia care mai cred în victorie... Bagă-i ultimii... Să fie coada eşalonului...
INTENDENTUL - Da, domnule General!

CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Degeaba vă supăraţi, domnule General... Degeaba vă supăraţi pe noi... Noi în orice caz nu plecăm de aici...

GENERALUL - Vasile!

INTENDENTUL - Da' domnule General!

GENERALUL - Asta e revoltă sau ce?

INTENDENTUL - Pluton, drepţi! Cîţi sînteţi măi, ăştia care mai credeţi în victorie? Faceţi un pas în faţă, ăştia care mai credeţi în victorie! Executarea! *(Către General.)* Sînt destul de mulţi, domnule General.

GENERALUL - Nu vă e ruşine, mă, să mai credeţi în victorie?

CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule General, permiteţi să raportez... nu.

GENERALUL - Păi n-aţi văzut că aţi făcut rahatul praf?

CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Nu noi. Şefii.

GENERALUL - Cum aşa, şefii? Mă Vasile, ăştia n-au primit lumină?

INTENDENTUL - Ba da... *(Către cei care mai cred în victorie.)* Aţi primit, măi, sau n-aţi primit lumină?

CEI CARE CRED ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Am primit.

INTENDENTUL *(către General)* - Au primit.

GENERALUL - Cum, măi, vi s-a dat lumină în suflet şi voi mai credeţi încă în victorie?

CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Domnule General, noi credem că am fost trădaţi. Că dacă n-am fi fost trădaţi, am fi avut victoria. Aşa cum am pornit noi, era imposibil să pierdem victoria. Gîndiţi-vă şi dumneavoastră, domnule General, dacă acum cîţiva ani era posibil să-şi imagineze cineva că am putea pierde victoria... Victoria era a noastră, era în faţa noastră, domnule General, şi dacă am pierdut-o este numai din vina celor care, la jumătatea drumului, n-au mai crezut în victorie. ăştia ne-au făcut să pierdem victoria, ăştia care la jumătatea drumului n-au mai crezut în victorie. Puturoşii ăştia care n-au mai crezut în victorie la jumătatea drumului ne-au făcut să pierdem în ultimul moment victoria. Din cauza lor am pierdut noi victoria, pentru că unii dintre noi n-au mai crezut în victorie, deşi nu aveau dreptul să nu creadă în victorie. Dar ce este cu adevărat grav este că ăştia care n-au mai crezut în victorie, şi care ne-au tras înapoi, de fapt s-au pefăcut că cred în continuare în victorie, deşi ei nu mai credeau în victorie. Asta ne-a omorît pe noi. Asta ne-a făcut să pierdem victoria. Că dacă cei care n-au mai crezut în victorie ar fi spus că nu mai cred în victorie, dacă ar fi spus sincer "noi nu mai credem în victorie", am fi scos-o la capăt. Le-am fi zis frumos "nu mai credeţi în victorie, nu-i nimic, întorceţi-vă acasă" şi am fi continuat noi, cei care credeam în victorie. Da' ei n-au zis nimic şi aşa s-a făcut că i-am avut în spate mereu, i-am tras după noi deşi ei nu mai credeau în victorie... Şi în loc să obţinem victoria, am făcut rahatul praf...

GENERALUL - Şi ce vreţi acum de la mine?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Vrem să intrăm primii.
GENERALUL - Ceee?
CEL CARE CREDE ÎNCĂ ÎN VICTORIE - Vrem să fim îm faţă. Dat fiind că noi sîntem cei care mai credem în victorie, chiar dacă victoria este pierdută, merităm să fim în faţă.
GENERALUL - Vasile!
INTENDENTUL - Da, să trăiţi.
GENERALUL - Bagă-i în faţă.
INTENDENTUL - Am înţeles.

Reorganizarea coloanei. Fanfara începe să cînte. Toată coloana defilează în cerc, cu fanfara în faţă.

Un grup se despride şi se apropie de General.

CEL CARE ŞI-A DAT SEAMA CĂ VICTORIA NU MAI E POSIBILĂ - Domnule General, noi, nu sîntem de acord ca cei care mai cred ÎNCĂ în victorie să fie în faţă. Noi sîntem cei care au crezut doar la **început** în victorie. După care ne-am dat seama că victoria nu e posibilă. Unii dintre noi şi-au dat seama după un an că victoria nu era prosibilă, alţii după doi ani, alţii după trei ani, alţii după zece ani, alţii după douăzeci de ani... Gîndiţi-vă, domnule General, dacă noi nu ne-am fi dat seama că victoria nu era posibilă războiul ar fi continuat... E o ruşine să-i lăsăm acum pe cei care mai cred în victorie să deschidă defilarea cînd toată lumea ştie în ziua de azi că victoria nu era posibilă. Dacă noi nu ne-am fi dat seama că victoria nu mai e posibilă încă ne mai băteam în mod inutil pentru victorie... Nu-i aşa, băieţi?
TOT GRUPUL - Or să ne scuipe mamele în cap!
CEL CARE ŞI-A DAT SEAMA Că VICTORIA NU MAI E POSIBILĂ - Dacă noi nu ne-am fi dat seama, din **interior**, că victoria nu mai e posibilă, nimic nu i-ar fi putu opri pe cei care credeau în victorie să meargă pînă la capăt, ceea ce ar fi însemnat moartea Patriei. Dacă patria este astăzi încă în viaţă, aşa cum e, faptul ni se datorează nouă, celor care, la un moment dat, unii mai devreme şi alţii mai tîrziu, ne-am dat seama că victoria nu mai e posibilă şi ne-am prefăcut doar că mai credeam în victorie. Credeţi că nouă ne-a fost uşor să ne prefacem doar că credem în victorie, cînd de fapt noi nu mai credeam în victorie? Nu ne-a fost uşor, domnule General. Nu ne-a fost uşor să trebuiască să strigăm zi de zi "trăiască victoria", iar în adîncul nostru să ne spunem "nu, victoria nu este posibilă". Păi, cum, domnule General, cum să-i lăsăm noi să intre primii în Capitală pe cei care, dacă ar fi fost să meargă pînă la capăt, ar fi transformat totul în praf şi pulbere, inclusiv Capitala?

Cum să intre ei acum primii în Capitală? Nu, domnule General, noi nu sîntem de acord. Noi sîntem de acord cu iertarea, noi am iertat totul în adîncul nostru, lumina am primit-o, pacea am regăsit-o, preafericiţi sîntem, dar nu vrem ca să ni se ia locul în coloană. Datorită nouă, celor care nu mai credeam în victorie, războiul s-a scurat cu 6 luni, sau poate cu 6 ani, sau poate cu 60 de ani... Cine ştie... Zău, domnule General, e păcat de iertarea asta generală dacă îi lăsăm pe cei care mai cred în victorie să deschidă defilarea... Cum să-i lăsăm pe adevăraţii duşmani ai Patriei să deschidă defilarea? Cum? Păi or să ne scuipe mamele în cap, o să primim scuipaţi de mamă în cap, zău, domnule General...

Confuzie mare în coloană care se sparge în mai multe grupuri. Grupurile se îmbrîncesc între ele. Fanfara se dizlocă la rîndul ei, fiecare grup "obţine" un instrumentis. Lupta pentru locul din faţă este declarată, îmbulzeală teribilă, morţii îşi rup unii altora hainele. Treptat, pe fondul monologului următor, morţii rămîn goi într-un decor de zdrenţe.

CEL CARE N-A CREZUT NICIODATĂ ÎN VICTORIE - Domnule General, noi sîntem cei care n-am crezut de la bun început în victorie şi nici nu ne-am prefăcut că credem în victorie. Uitaţi-vă puţin la noi. Toţi avem cîte o gaură de glonte, ori în ceafă ori în frunte. Eu zic, domnule General, că n-ar trebui să uităm că au fost şi unii care n-au crezut de la bun început în victorie şi au spus-o cu voce tare. Noi pînă acum n-am cerut nimic pentru noi. Noi n-avem nevoie de camioane ca să intrăm în Capitală. Noi sîntem gata să mergem pe jos... Dar să ferească Dumnezeu să ne ia cineva locul în coloană... Noi sîntem morţii cei mai vechi, domnule General. Noi, cei care am spus de la bun început cu glas tare că nu credem în victorie sîntem veteranii... Noi de atunci am mai murit de cîteva ori, domnule General, şi am făcut botezul morţii pentru nu ştiu cîte alte valuri de morţi... Noi, domnule General, noi nu renunţăm la locul nostru din fruntea coloanei... Noi cînd am avut de spus ceva n-am spus în gînd. Noi am spus cu voce tare. Aşa că vrem să intrăm în Capitală primii...

Vasile intră în fugă, pe un fond de dezordine generală.

INTENDENTUL - Domnule General, ce facem cu cei care s-au prefăcut că sînt morţi ca să scape cu viaţă?
GENERALUL - Unde-s ăştia?
INTENDENTUL - Intraţi, măi! Aliniaţi-vă!
GENERALUL - Cum adică, mă, v-aţi prefăcut că sînteţi morţi?
CEL CARE A FĂCUT PE MORTUL - Păi, ce era să facem, domnule General?

GENERALUL - Cîţi sînteţi, mă, ăştia care v-aţi prefăcut că sînteţi morţi?
CEL CARE A FĂCUT PE MORTUL - Vreo trei sute, să trăiţi.
GENERALUL - Să vă fie ruşine! V-aţi prefăcut că sînteţi morţi ca să scăpaţi cu viaţă. V-aţi prefăcut că sînteţi morţi ca să nu vă faceţi datoria faţă de Patrie! V-aţi prefăcut că sînteţi morţi în timp ce camarazii voştri chiar îşi dădeau viaţa pentru Patrie. V-aţi ascuns printre cadavrele camarazilor voştri morţi ca să creadă duşmanul că sînteţi morţi. În timp ce camarazii voştri chiar erau morţi, voi vă ghemuiaţi printre camarazii voştri morţi ca să se creadă că şi voi sînteţi morţi, şi să scăpaţi cu viaţă! Ruşine! Sînteţi ruşinea Patriei!
TOŢI - Păi sîntem, domnule General. Deşi...
GERNERALUL - Sînteţi o ruşine pentru mamele voastre. V-aţi folosit de corpurile camarazilor voştri morţi ca de o ascunzătoare, ca de o scorbură, ca de o gaură de şobolan... Ruşine! Aţi pîngărit cadavrele camarazilor voştri deja morţi ca să scăpaţi de moarte. V-aţi strecurat sub mormane de cadavre ca să pară că şi voi sînteţi cadavre. Aţi săpat tunele pe sub mormanele de cadavre ca să vă ascundeţi. Aţi săpat scorburi în carnea camarazilor voştri deja morţi ca să vă ascundeţi crezînd că veţi scăpa de moarte. Zii, soldat, de cîte ori te-ai prefăcut că eşti mort?
SOLDATUL 1 - De trei ori, să trăiţi, domnule General!
GENERALUL - Zii, soldat, de cîte ori te-ai prefăcut că eşti mort?
SOLDATUL 2 - De cinci ori, să trăiţi, domnule General!
GENERALUL - Zii, soldat, de cîte ori te-ai prefăcut că eşti mort?
SOLDATUL 3 - De două ori, să trăiţi, domnule General!
GENERALUL - Zii soldat, de cîte ori te-ai prefăcut că eşti mort?
SOLDATUL 4 - O singură dată. O singură dată, jur, domnule General! O singură dată, jur cu mîna pe inimă, o singură dată pentru că i-am văzut pe alţii. I-am văzut pe alţii, domnule General, i-am văzut pe alţii şi am făcut ca ei, să trăiţi! Jur, domnule General, o singură dată că i-am văzut pe alţii, o singură, dată după ce i-am văzut pe alţii... Jur. N-am făcut-o de capul meu, n-am făcut-o decît după ce i-am văzut pe alţii şi m-am băgat şi eu sub unii, aşa cum am văzut că făceau alţii... Am săpat cu lopata o gaură sub unii şi m-am ascuns cum am văzut că făceau toţi... Toţi făceau aşa, domnule General, toţi se ascundeau unii după alţii şi am făcut cum făceau toţi... Eu am 21 de ani, să trăiţi, domnule General. Eu n-am fost instruit decît trei luni şi după aceea am fost trimis înainte. Toţi se ascundeau unii după alţii, domnule General, permiteţi să raportez... Şi am făcut şi eu ce-au făcut toţi, am săpat şi eu o mică gaură şi m-am băgat şi eu sub cine am putut... O dată am săpat şi eu... Şi nici n-am terminat de săpat că ăla sub care săpam a început să mişte şi mi-a zis "du-te-n mă-ta, ia-ţi alt cadavru". Aşa mi-a zis "du-te, mă, în mă-ta, nu vezi că sînt viu?" Aşa mi-a zis pentru că din nebăgare de seamă mă apucasem să sap sub un camarad viu, care era deja ascuns într-o groapă sub un camarad

mort. Şi mi-a zis "mă, boule, tu nu vezi că aici nu mai e loc, du-te-n mă-ta şi caută alt cadavru." Aşa s-a întîmplat, domnule General, şi am căutat da' n-am găsit. Că toate erau luate. Sub toate cadavrele adevărate se ascundea cîte un camarad viu şi eu am rămas pînă la urmă fără cadavru. Jur, domnule General, jur să trăiţi că aşa s-a întîmplat, eu am făcut ce făceau şi alţii da' n-am mai găsit loc. Oriunde încercam să sap îmi ziceau "du-te, mă, în mă-ta, du-te şi sapă în mă-ta, du-te mă, în mă-ta să sapi, mă."

Se aude un tunet. Începe să plouă. Morţii încep să se spele cu apa de ploaie, delirînd ca nişte copii la scăldat.

5.

Stalin mort, Lenin mort şi Troţki mort, la o masă, jucînd cărţi. Jocul pare că lîncezeşte însă, iar Lenin este de-a dreptul adormit cu capul pe masă, deşi ţine cărţile băţ în mînă.

STALIN - Vezi, Vladimir Ilici, că dumneata eşti de rînd la ceai.

LENIN *(tresare)* - Eu n-am zis că omul e maşină.

STALIN - Nu ţi-am zis, Vladimir Ilici, că ai zis că omul e maşină. Am zis că e rîndul dumitale la ceai.

LENIN - Să aducă domnul Bronstein că tot a pierdut.

TROŢKI - Cum am pierdut? N-am pierdut. Unde vezi dumneata că am pierdut.

LENIN - Ai pierdut ieri.

TROŢKI - Păi am pierdut şi am adus ieri. Să aducă azi Iosif Visarionovici.

STALIN - Măi, Lev Davidovici, prinzi sau nu?

TROŢKI - Eu sînt după Vladimir Ilici.

STALIN - Hai, Vladimir Ilici, prinzi sau nu.

LENIN - Hai că mă duc după ceai...

Lenin se ridică, ia trei ceşti de metal militare, le umple cu pămînt şi le aduce la masă.

TROŢKI *(trage în piept puternic aroma pămîntului)* - Cum faci, dumneata, Vladimir Ilici, că ori de cîte ori eşti la rînd la ceai îţi iese aşa tare?

LENIN - Eu n-am zis că omul e maşină. Cine a zis că eu am zis că omul e maşină e un prost.

STALIN - Stai jos, nu te enerva, Vladimir Ilici. Omul nu e maşină. Prinzi sau nu prinzi.

TROŢKI - Cum faci dumneata, Vladimir Ilici...

STALIN - Da' mai lasă-l în pace pe Vladimir Ilici. Nu vezi că nu se poate concentra?

Cei trei trag în piept aroma pămîntului din ceşti.

LENIN - Păi, al cui e rîndul?
STALIN - Al dumitale, Vladimir Ilici. Al dumitale.
LENIN - Bronstein a pus?
TROŢKI - Am pus, am pus. Şi nu-mi mai zice Bronstein.
LENIN - Şi dumneata ai pus, Iosif Viarionovici?
STALIN - Eu am prins. Acu' e rîndul dumitale.
LENIN - Păi n-am adus? Păi adineaori am adus... Să aducă Patiuşa că tot a pierdut...
STALIN - Vladimir Ilici, cu dumneata nu se poate juca. Eu n-am mai văzut aşa ceva... De două zile stai şi nu te hotărăşti să pui...
LENIN- Pun, pun... Nu te aprinde, Iosif Visarinovici... Eu am întrebat doar dacă Bronstein a pus.

Începe să plîngă cu capul pe masă.

TROŢKI - Nu-mi mai zice Bronstein! ţi-am zis să nu-mi mai zici Bronstein! Tot timpul îmi zice Bronstein. Spune-mi Lev Davidovici, ca toată lumea. De ce-mi spui dumneata Bronstein, eu nu înţeleg...

Muzică patriotică din anii stalinismului.

6.

Morţii îşi fac apariţia sub forma unui cor. Ei cîntă un cîntec patriotic. Generalul se aşează la masa la care au stat Stalin, Lenin şi Troţki. Se face o coadă la masa generalului. În timp ce au loc mărturisirile următoare, corul cîntă în surdină.

Un om se apropie de masa Generalului, care ia note.

PLUTONIERUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA - Domnule General, raportez. Eu am fost intendent la Comisia de Disciplină. Cînd a început asaltul, eu am fost vărsat la Disciplină. Ni s-a spus "Băieţi, nu putem cîştiga victoria fără disciplină. Disciplina înainte de toate. Cine nu este disciplinat ne trage înapoi. Cine nu este disciplinat ne sapă victoria. Fiţi fără milă."
Aşa ni s-a spus, domnule General, să trăiţi.
Ni s-a spus "Voi trebuie să fiţi un model de disciplină. Voi trebuie să fiţi modelul perfect de disciplină şi prin exemplul vostru să fiţi o lecţie de disciplină. Voi trebuie să daţi lecţii de disciplină la toţi cei care luptă pentru victorie. Pentru că nu toţi cei care luptă pentru victorie sînt

disciplinaţi. Nu este destul să lupţi pentru victorie, trebuie să lupţi pentru victorie şi într-un mod disciplinat. Nu este destul să crezi în victorie, trebuie să crezi în victorie în mod disciplinat. Nu este destul să-ţi dai viaţa pentru victorie, trebuie să-ţi dai viaţa pentru victorie în mod disciplinat."

Aşa ni s-a spus, să trăiţi, domnule General.

Ni s-a spus: "Voi trebuie să daţi lecţii de disciplină. Pentru că unii camarazi care luptă pentru victorie nu sînt disciplinaţi. Ei cred că luptă pentru victorie, dar de fapt, fiind lipsiţi de disciplină, ei luptă împotriva victoriei. Dar ei nu ştiu că, lipsiţi fiind de disciplină, luptă de fapt împotriva victoriei. De aceea trebuie să li se dea lecţii de disciplină. Pentru că cineva care luptă pentru victorie fiind lipsit de disciplină e mai periculos pentru victorie decît cineva care se preface doar că luptă pentru victorie."

Aşa ni s-a spus, domnule General, să trăiţi.

Ni s-a spus: "Cei care se prefac doar că luptă pentru victorie sînt, culmea, mult mai disciplinaţi decît cei care luptă în mod sincer pentru victorie, dar sînt lipsiţi de disciplină. De fapt, numai aşa îi putem identifica pe cei care nu luptă în mod sincer pentru victorie. Numai aşa îi putem identifica, întrucît aceştia sînt exemple de disciplină."

Aşa ni s-a spus, domnule General. Să trăiţi.

Cînd am început să dau lecţii de disciplină, întîi am dat lecţii de disciplină la cei care credeau sincer în victorie dar care erau lipsiţi de disciplină. După aceea am dat lecţii de disciplină la cei care nu credeau sincer în victorie dar se prefăceau că cred sincer în victorie şi pentru a ascunde faptul că nu credeau sincer în victorie erau un exemplu de disciplină. După aceea ne-am dat lecţii de disciplină între noi, pentru că unii dintre noi, dînd lecţii de disciplină, începuseră să nu mai creadă în lecţiile de disciplină. Cînd a fost să mi se dea, la rîndul meu, lecţii de disciplină, am fost executat.

Permiteţi să raportez, domnule General, să trăiţi. Eu, cît am dat lecţii de disciplină, nu le-am dat cu ură. Eu am crezut, la început, în lecţiile de disciplină. Eu n-am dat lecţii de disciplină cu ură, eu am aplicat regulile de disciplină care mi s-au dat. Eu n-am dat cu ură. Eu am dat într-un mod disciplinat. Eu am martori, domnule General. Să trăiţi, eu am martori. Unii au dat lecţii de disciplină cu ură. Eu n-am dat cu ură. Eu am dat sincer, la început, iar după aceea m-am prefăcut că sînt sincer, dar devenind mai disciplinat decît înainte, am fost bănuit că nu mai dau lecţii cu sinceritate, şi am fost scos. Dar eu n-am dat niciodată cu ură. Soldat Gheţău, vino aici, mă. Spune, soldat Gheţău, am dat eu vreodată cu ură?

SOLDAT GHEŢĂU - Nu, dom' plutonier. Să trăiţi!

PLUTONIERUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA - Soldat Ieremia, vino aici, mă! Spune, soldat Ieremia, am dat eu vreodată cu ură?

SOLDAT IEREMIA - Nu, dom' plutonier. Să trăiţi!
PLUTONIERUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA - Soldat Madgearu, vino aici, mă! Spune, soldat Madgearu, am dat eu vreodată cu ură?
SOLDAT MADGEARU - Nu, dom' plutonier. Să trăiţi!
PLUTONIERUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA - Vedeţi, domnule General?

Plutonierul pleacă plîngînd. Un alt om se apropie de masa generalului.

ADJUNCTUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA - Domnule General, acum că sînt mort, vreau să spun şi eu ceva. Ştiţi, eu cînd am fost selectat pentru Comisia de Disciplină, eu nu eram nici pentru victorie, nici împotriva victoriei. Eu, domnule General, am o inteligenţă medie. Aşa mi-au spus şi specialiştii de la Comisia pentru Restabilirea Adevărului Istoric. "Tu, Constantine, ai o inteligenţă medie. Următorul." Aşa mi-au spus. "Tu, Constantine, ai o inteligenţă pe scara Ş din 7. Următorul." Aşa mi-au spus. Vă rog să mă credeţi, vă repet ceea ce mi s-a spus. Că oricum sîntem acum cu toţii primeniţi de lumină şi chiar să vrem nu mai putem minţi. Eu n-am fost, după cum spuneam, nici pentru victorie şi nici împotriva ei.

Tata a fost ceferist. Eu, cînd am intrat la Liceu, mi-am dat seama şi eu că aveam o inteligenţă medie. Apoi am fost selectat pentru Comisia de Disciplină.

Eu, domnule General, eu recunosc: eu n-am dat cu ură, da' mi-a plăcut. Eu de cîte ori loveam, domnule General, să trăiţi, eu simţeam un fel de gîdilătură în testicule. Eu de aia loveam, pentru că se întîmpla ceva. Cînd porneam lovitura, deodată simţeam un fel de gol în stomac. Era ca un balon de aer care mi se umfla în stomac şi cînd lovitura dată de mine intra în carnea celui pe care îl loveam, balonul *puf* se spărgea în mii de bucăţi şi mi se scurgea ca spuma de şampanie în **testicole**. Ani de zile, domnule General, eu am lovit pentru că mi-a plăcut cum se spărgea balonul din stomac şi cum se scurgea apoi, ca spuma de şampanie.

Eu despre victorie n-am ştiut mare lucru. Cît m-au ţinut pe post am lovit după cum vă spun. Că-mi plăcea. Da' ură eu n-am simţit, în inima mea n-a fost ură niciodată. Asta vă jur şi am şi martori.

Soldat Soldat Gheţău, vino, mă, aici. *(Plîngînd.)* Spune, omule, am dat eu vreodată cu ură?
SOLDAT GHEŢĂU - Nu, dom' Adjunct. Să trăiţi!
ADJUNCTUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA *(Plîngînd şi mai tare.)* - Soldat Ieremia, vino aici, vino, omule, aici! Spune, soldat Ieremia, spune frate, am dat eu vreodată cu ură?
SOLDAT IEREMIA - Nu, dom' Adjunct. Să trăiţi!

ADJUNCTUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA *(Plîngînd pînă la urlet.)* - Frate Madgearu, vino aici... Vino aici să te vadă domnule General... Spune, frate Madgearu, am dat eu vreodată cu ură?

SOLDAT MADGEARU - Nu, dom' Adjunct. Să trăiţi!

ADJUNCTUL ÎNSĂRCINAT CU DISCIPLINA *(ştergîndu-şi lacrimile şi stropii de salivă de pe gură.)* - Vedeţi, domnule General?

Adjunctul pleacă. Un alt om îi ia locul.

FOSTUL FUNCŢIONAR DE LA POŞTĂ ÎNSĂRCINAT CÎNDVA CU DISCIPLINA - Domnule General, acum că sînt mort, vreau să spun şi eu ce am de spus. Eu sînt dintre cei care au dat cu ură. Eu n-am crezut în victorie, dar am dat cu ură. Eu, domnule General, n-am crezut în victorie, n-am recunoscut niciodată că nu credeam în victorie, şi am dat cu ură. Am dat cu ură mai ales în cei care-mi cădeau pe mînă şi care credeau în victorie. Pentru mine era cea mai mare plăcere să dau, eu care nu credeam în victorie, în cei care credeau în victorie. Niciodată nu i-am cruţat pe cei care credeau în victorie. Cei care credeau în victorie erau specialitatea mea. Uneori, cînd era cîte unul care credea în victorie şi vedeam că nu mai are decît trei secunde de trăit, îi spuneam la ureche "Mă, eu nu cred în victorie!" Atîta dura ca să spun "Mă, eu nu cred în victorie!" Trei secunde. Puteţi să încercaţi, domnule General. Chiar vă rog să încercaţi, domnule General. Acum că sîntem toţi morţi, vă rog frumos. Încercaţi. Spuneţi "Mă, eu nu cred în victorie!"

GENERALUL - Intendent!

INTENDENTUL - Da, să trăiţi!

GENERALUL - Cronometrează!

INTENDENTUL - Da, să trăiţi.

GENERALUL - Mă, eu nu cred în victorie! Cît a luat?

INTENDENTUL - Trei secunde, domnule General.

FOSTUL FUNCŢIONAR DE LA POŞTĂ ÎNSĂRCINAT CÎNDVA CU DISCIPLINA - Vedeţi? Ce v-am spus? Trei secunde. Ce să spun, eu am dat cu ură. Recunosc că am dat cu ură. Bineînţeles, am dat cu ură şi în cei care nu credeau în victorie. Numai că plăcerea era mai mică. Ce să spun, am dat cu ură egală, atît în cei care credeau în victorie cît şi în cei care nu credeau în victorie. Numai că în primii dădeam cu plăcere mai mare iar în ceilalţi cu plăcere mai mică. Bineînţeles, ăstora care nu credeau în victorie nu le şopteam "Mă, eu nu cred în victorie!" ăstora care nu credeau în victorie le spuneam de-a dreptul "Mă, de ce nu credeţi în victorie?". Tot trei secunde. Asta e, domnule General. Am dat cu ură, cu plăcere mai mare sau mai mică, dar cu ură. După aceea m-au mutat de la Disciplină. M-au mutat la Poştă. A fost bine şi la Poştă. Mi-am făcut datoria la Poştă. Am avut copii. Au crescut mari, i-am dat la Liceu. Am

făcut oameni din ei. Am murit apoi în patul meu, liniştit. Nimeni n-a ştiut nimic. Niciodată n-am avut probleme de conştiinţă. Patria m-a născut, patria m-a crescut, patria mi-a cerut să dau cu ură, în pămîntul Patriei am intrat. Ce să spun, Comisia pentru Restabilirea Adevărului Istoric m-a clasat la categoria FOARTE GRAV. Poate că aşa a fost să fie cu viaţa mea, mi-a fost dat s-o trăiesc la categoria FOARTE GRAV. Da' eu n-am ştiut nimic. Sînt şi eu mulţumit că s-a dat iertarea. Dar să ştiţi că eu n-am dat cu ură decît la Secţie. Eu împotriva copiilor şi a nevestei n-am ridicat niciodată mîna. Nevastă-mea poate să depună mărturie. Catrino, vino şi spune domnului General. Am ridicat eu vreodată mîna la copii sau la tine?

CATRINA - Nu, domnule General.

FOSTUL FUNCŢIONAR DE LA POŞTĂ ÎNSĂRCINAT CÎNDVA CU DISCIPLINA - Vedeţi, domnule General?

7.

Un mort tînăr, proaspăt mort, impecabil îmbrăcat, îşi face apariţia. Pe faţa lui se citeşte groaza. Caută un loc în care să se ascundă. Imediat, în spatele său, apar trei morţi-cerşetori. Cei trei morţi-cerşetori se reped la mortul tînăr şi încep să-i rupă hainele. Mortul tînăr scoate urlete mute, se luptă, se trînteşte pe jos, se apără. Cei trei morţi-cerşetori, rînjind mut, rup fîşii din hainele mortului tînăr. Acesta din urmă îşi ascunde goliciunea, adună de pe jos fîşiile smulse, le ţine strîns în mînă, se luptă din nou.

Apare mama mortului tînăr, cu o găleţică de genul celor folosite de copii cînd se joacă în nisip. Găleţica este plină de apă.

Mama mortului tînăr se repede la morţii-cerşetori şi-i stropeşte cu apă. Parcă arşi de stropii de apă, morţii-cerşetori o iau la fugă.

Mortul tînăr s-a chircit la pămînt.

MAMA - Să vă fie ruşine! Să vă fie ruşine la toţi!

Mama se apropie de mortul tînăr, vrea să-l ridice. Acesta se zbate, rămîne chircit.

MAMA - Hai, mamă, hai...

Mama îl spală pe mortul tînăr cu apa din găleţică. Apoi îl ia pe mortul tînăr şi-l pune cu fundul pe găleţică.

MAMA - Şi ce dacă a făcut pe el de frică? A făcut şi el pe el de frică. Cîţi n-au făcut pe ei de frică? Şi acu' îl hărţuiesc. N-au voie să-l hărţuiască. L-au hărţuit destul. Acu' să-l lase în pace. Că l-au hărţuit destul. De ce să-l hărţuiască că a făcut pe el de frică?

Cei doi rămîn îmbrăţişaţi, mortul stînd pe găleţică în poziţia în care îşi face omul nevoile, iar mama strîngîndu-l în braţe.

Se aude corul morţilor.

8.

Morţii vin la aliniere şi fac un fel de gimnastică de înviorare. După o vrenme INTENDENTUL îi opreşte.

INTENDENTUL - Drepţi! *(Către General.)* Domnule General, să trăiţi, cei care au mîncat pămînt sînt la raport.

GENERALUL - Ia, alinierea ăştia care aţi mîncat din pămîntul Patriei. Cîţi sînteţi mă, ăştia care aţi mîncat din pămîntul Patriei? Cîţi sînt, Vasile?

INTENDENTUL - Păi sînt mulţi, domnule General.

Un mort iese la raport.

UN MÎNCĂTOR - Domnule General, permiteţi să raportez. Noi ăştia care am mîncat din pămîntul Patriei, noi recunoaştem că am mîncat din pămîntul Patriei. Numai că nu toţi am mîncat la fel. Unii au mîncat mai mult şi alţii mai puţin. Unii au mîncat tot timpul şi nu s-au săturat niciodată. Alţii au mîncat doar cît li s-a dat şi n-au cerut niciodată nimic în plus. Unii au vomitat întotdeauna noaptea ceea ce au mîncat ziua. Eu, permiteţi să raportez, fac parte din categoria celor cărora pămîntul Patriei le-a căzut greu la stomac. Niciodată nu m-am obişnuit cu pămîntul Patriei. Nu zic că nu mi-a plăcut cîteodată. Uneori mi-a plăcut. Mai ales pămîntul afînat, cînd îl luam din lunci, din zonele inundabile, de sub poale de pădure. ăla îmi plăcea mie. Numai că, ştiţi cum e, din pămîntul Patriei nu mănînci întotdeauna la alegere. Aşa că în general am mîncat de acolo de unde puneam piciorul. Că aşa a fost ordinul. Soldatul mănîncă de sub propriul său picior. Unde se află, acolo se aşează la masă şi mănîncă de sub propriile sale tălpi. Aşa că am vomitat şi eu, ca şi mulţi alţii, domnule General. Eu mă număr printre cei care ani şi ani de zile vomitau noaptea ceea ce mîncam ziua. Ani şi ani de zile ne-am vomitat maţele, noaptea, ca să dăm afară ceea ce mîncam ziua. De aia îmi permit să vă anunţ, să trăiţi, că noi ăştia care am vomitat noaptea

ceea ce mîncam ziua nu vrem să fim în acelaşi detaşament cu cei care n-au vomitat de loc pentru că şi-au putut alege întotdeauna locul de unde mîncau. Pentru că nu ştiu cum se face, domnule General, dar unii, cînd venea ora prînzului, se aflau pe pămînturile cele mai bune. Pe costişe, pe mirişti, pe izlazuri. Au avut parte de pămînt moale, gras, alunecos... Sînt unii care n-au mîncat niciodată nisip, nici grohotiş... Sînt unii care s-au îndopat, domnule General, cu pămîntul Patriei, s-au îngrăşat, cu pămîntul Patriei... Sînt unii care nici nu s-au oprit vreodată din mîncat, mestecă într-una pămîntul Patriei şi n-au nimic, le prieşte aproape orice pămînt de cît s-au îngrăşat cu pămînt... Dar noi, domnule General, ăştia care vomităm în continuare aproape în fiecare zi, noi nu vrem să fim amestecaţi cu mîncătorii de pămînt care nu se mai pot opri...

9.

Intră, în şir indian, cu un pas tîrşîit, amnezicii. Ei îşi vor continua mişcarea pe toată durata dialogului următor.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Noi, domnule General, cînd am murit eram deja amnezici. Noi nu mai ştim nimic. *(Către grupul de amnezici.)* Ziceţi, mă, ce ştim noi?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nimic, şefu'.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI *(către General)* - Nu ştim nici dacă am luptat pentru victorie nici dacă am luptat contra victoriei. *(Către grupul de amnezici.)* Ziceţi, mă, ce ştim noi de partea cui am luptat?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu ştim nimic, şefu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Vedeţi, dom' General? Nu mai ştim nimic. Nu mai ştim cine sîntem, nu mai ştim de unde venim, nu mai ştim nici măcar cînd şi de ce am murit. *(Către grupul de amnezici.)* Spuneţi, mă, ştim noi cine sîntem?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu ştim.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi de unde venim?

GRUPUL DE AMNEZICI - Da de unde!?

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi cănd am murit? Şi de ce?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu ştim, dom' şef.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Vedeţi, dom' General? Noi, cînd am murit, aveam deja creierul spălat. Cînd ne-au trimis înainte, aveam creierul deja spălat, aşa că nu ne mai amintim de nimic. Noi ştim că am fost trimişi să ne batem pentru victorie. Dar nu ştim ce înseamnă aia victorie. Noi ştim că trebuia să murim pentru Patrie. Dar nu ştim ce înseamnă aia Patrie. Noi vorbim cu dumneavoastră, domnule General, dar noi habar n-avem cine sînteţi dumneavoastră. Nouă ni s-a spus să ieşim la raport. Am ieşit la raport da' noi nu ştim ce înseamnă aia raport. Am auzit că s-a dat iertarea, că de acum înainte o să fie bine, că ne

întoarcem cu toţii acasă şi că n-o să mai trebuiască să mîncăm pămînt. Dar noi nu ştim ce e aia iertare. *(Către grupul de amnezici.)* Ziceţi, măi, ştim noi ce e aia iertare?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu ştim.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI *(către General.)* - Am auzit că acasă ni s-a făcut un mausoleu. Şi că toţi cei care au murit pentru Patrie, că au fost mai în faţă sau mai în spate, au un loc în mausoleu. Da' noi nu ştim ce e aia mausoleu. *(Către grupul de amnezici.)* Ziceţi, mă, ştim noi ce-i aia iertare?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu ştim.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi ce-i aia Patrie?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi cine sîntem?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi de unde venim?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi ce-i aia victorie?

GRPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi de ce am murit?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi pentru cine am murit?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi cine ne-a împuşcat?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

ŞEFUL GRUPULUI DE AMNEZICI - Ştim noi de ce avem gaură în ceafă?

GRUPUL DE AMNEZICI - Nu.

Amnezicii pleacă în şir indian, cu pas tîrşîit, aşa cum au venit.

10.

Intră, cu spatele, morţii în erecţie.

UN MORT ÎN ERECŢIE - Noi sîntem morţii în erecţie, să trăiţi. Cînd am primit sărutul morţii, sărutul morţii ne-a vîrît în erecţie. Asta e. Membrul nostru este în erecţie. Cîteodată moartea îţi face acest cadou, îţi pune membrul în erecţie. Cîteodată sărutul morţii este atît de dulce, atît de tandru, atît de adînc, atît de sincer că te înlemneşte în erecţie. Şi de atunci sîntem în erecţie. Şi acum, iată, sîntem în erecţie.
Cum să ne întoarcem acasă aşa? Cum să punem piciorul pe pămîntul Patriei aşa, cu membrul în erecţie? Cum să pătrundem aşa în Capitală? Cum să trecem aşa pe sub Arcul de triumf?
Eu cred că Patria trebuie să facă ceva pentru noi. Ca să se termine cu treaba asta. Ca să ieşim din erecţie.

Unde sînt curvele Patriei? Cînd eram pe drum spre cîmpul de luptă ne-au însoţit cu miile. Şi acum? Le-a înghiţit pămîntul?
De ce nu ne trimite patria nişte curve acum, că s-a dat marea iertare?
Că doar noi nu putem face tot drumul ăsta în erecţie. Cum să mergi pe jos în erecţie?
Drumul de întoarcere e lung. Cum să mergi pe jos, zi şi noapte, cînd ai membrul în erecţie? Cum să mergi pe jos cînd el e tot timpul în erecţie, fie ploaie, fie vreme bună?
Noi nu putem să facem în erecţie tot drumul ăsta, tot drumul ăsta interminabil.
Avem mii şi mii de kilometri de făcut pe jos pînă la casele noastre. Să mergem aşa, pe jos, în erecţie, este imposibil. Nouă ne este greu şi aici, pe loc. Cînd ne aplecăm, ne doare. Cînd ne ridicăm, ne doare. Cînd ne răsucim de pe o parte pe alta, ne este greu...
Zău, nu putem merge aşa, domnule General. Sîntem cel puţin zece mii de morţi în erecţie. Aşa ne-a prins sărutul morţii. Nu e vina noastră. Ce facem noi acum?

Morţii ies cu spatele, aşa cum au intrat.

11.
Stalin, Lenin şi cu Troţki joacă cărţi. Au aerul obosit şi plictisit.

STALIN - Pune, Vladimir Ilici. Pune, că pe dumneata te aşteptăm.

Lenin iese din reverie, îşi priveşte cărţile din mînă, alege una şi o pune jos.

STALIN - Hai, Bronstein. Pune.

Troţki pune şi el o carte.

STALIN - Ce faci, Vladimir Ilici? Prinzi sau nu?
LENIN - Problema care se pune...

Lenin pune o carte.

TROŢKI - Este de ce omul nu e maşină...
LENIN *(puţin senil)* - Cine a zis că omul e maşină?
TROŢKI - Eu zic.
LENIN - Eu n-am zic că omul e maşină.
TROŢKI - Nu. Eu zic...
LENIN - Păi cum să fie omul maşină?

TROŢKI - Păi n-am zic că omul e maşină. Am zic că dacă omul ar fi maşină...
STALIN - Brosntein, prinzi sau nu?

Troţki pune o carte.

LENIN - Păi cum să fie maşină?
STALIN - Prost mai eşti, măi Lev, măi.
TROŢKI - De ce mă faci prost, Iosif Visarionovici?
STALIN - Pentru că eşti prost, măi Lev, măi. Cum să fie omul maşină?
TROŢKI - Eu n-am zic că omul e maşină. Am zis că dacă omul ar fi maşină... Sau mai bine zic dacă omul ar fi fost maşină... Şi de ce mă rog mă faci dumneata prost?
STALIN - Păi de aia. Că spui că omul ar putea fi maşină...
TROŢKI - Spun ce gîndesc. De ce mă faci prost?
LENIN - Nu vă certaţi... măi băieţi...

Stalin pune o carte.

STALIN - E rîndul dumitale, Vladimir Ilici...
LENIN - Da... Problema e tocmai asta... că omul nu e maşină...
TROŢKI - Păi tocmai ce ziceam şi eu... Că dacă omul era maşină...
STALIN - Tot acolo ieşeai... Maşină, nemaşină...
TROŢKI - A, nu...
STALIN - Ba da, Bronstein... Omul n-a fost şi n-o să fie maşină. Nu vezi c0 nu e maşină nici mort? Că nu merge nici la morţi?

Hora morţilor începe din nou.

12.
Morţi care vin în fugă.

INTENDENTUL - Domnule General, ce facem cu cei care au refuzat iertarea?
MORTUL 1 - Domnule General, sînt unii care se mai hrănesc cu pămînt.
MORTUL 2 - Domnule General, sînt unii care se ascund...
MAMA NEBUNĂ - N-a mîncat, a făcut. De ce nu-i hărţuiesc pe ăia care au mîncat? Că au mîncat pînă n-au mai putut. Au mîncat fără să crîcnească, pînă cînd n-au mai putut. Au mîncat şi n-au zis nimic. Ziua mîncau şi noaptea vomitau. Au mîncat fără să clipească, şi după aceea îşi vomitau maţele. Pe ăia care au mîncat de ce nu-i hărţuiesc? Că au mîncat cît li s-a dat. Ba unii mai şi cereau. Şi acum îl hărţuiesc pe ăsta micu'... Domnule General, nu e drept să-i puneţi la coadă pe cei care au făcut pe ei.

INTENDENTUL - Domnule General, morţii cer să fie amestecaţi, daţi printr-o uriaşă maşină de carne, transformaţi în pastă şi duşi acasă astfel. Ca un tort uriaş. Şi apoi fiecare familie n-are decît să-şi taie cîte o felie. Ce ziceţi?

MORTUL 3 - Domnule General, au început să ne mănînce cîinii.

MORTUL 4 - Zău, domnule General, de cînd aşteptăm Comisia de Numărare au început să ne mănînce cîinii. O să ne întoarcem acum acasă în burţile cîinilor.

MORTUL 5 - În loc să ne numere, să ne închidă gurile şi să ne apere de muşte, Patria ne lasă aici ca să ne mănînce cîinii.

MORTUL 6 - Cît să mai aşteptăm Comisia pentru restabilirea adevărului istoric?

MORTUL 7 - Mai bine ne-ar trimite Patria nişte paznici ca să ne apere de cîini. In loc să ne numere patria, ne numără cîinii...

Tăcere. Morţii se retrag ca să-i facă loc unui nou venit.

CEL PROASPĂT UCIS *(rătăcind pe cîmp)* - Mamăăă...

UN MORT MAI VECHI - Ce ai, mă?

CEL PROASPĂT UCIS - Mamăăă!

UN MORT MAI VECHI - Taci, mă... Ce ai?

CEL PROASPĂT UCIS - Mamăăă...

UN MORT MAI VECHI - Stai, mă! Ce ai? Cum te cheamă?

CEL PROASPĂT UCIS - Mamăăă!

UN MORT MAI VECHI - Mă soldat, tacă-ţi fleanca că ne trezeşti pe toţi! Din ce regiment eşti?

CEL PROASPĂT UCIS - Regimentul trei să trăiţi.

UN MORT MAI VECHI - Ce te-a apucat?

CEL PROASPĂT UCIS - M-a lovit ceva, să trăiţi.

UN MORT MAI VECHI - Unde te-a lovit?

CEL PROASPĂT UCIS - M-a lovit peste gură.

UN MORT MAI VECHI - Stai jos. Vezi că calci pe un camarad. Stai dracului jos, aici.

CEL PROASPĂT UCIS - Nu stau că e ud.

UN MORT MAI VECHI - Unde vezi că e ud? Mă, deschide ochii... Nu vezi lumina?

CEL PROASPĂT UCIS - Nu.

UN MORT MAI VECHI - Dă mîna, mă băiatule... *(Îi ia pulsul.)* Păi... ce mai vrei? Gata, s-a terminat... Poţi să deschizi ochii... Hai, mă, deschide ochii... Gata, eşti la cald, ai trecut cu bine...

CEL PROASPĂT UCIS deschide ochii. Priveşte în jur. Morţii încep să joace hora. Intră şi el în horă.

MORTUL 1 - Frunză verde de trifoi...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea s-a scîrbit de noi...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 2 - Din grădina morţii noastre...
(Paşi de dans cu bătaie.)
V-am adus trei flori albastre...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 3 - Un altoi şi-o rădăcină...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea n-are nici o vină...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 4 - Doi arginţi si patru bani...
(Paşi de dans cu bătaie.)
Moartea ne-a lăsat orfani...

Alţi paşi de dans cu bătaie.

MORTUL 5 - Numai ochiul nu e mort...
(Paşi de dans cu bătaie.)

TOŢI MORŢII *(în şoaptă)* - Vă vom spune cum a fost... Vă vom spune cum a fost... Vă vom spune cum a fost…

UŞA

Personaje:

PERSONAJUL 1
PERSONAJUL 2
PERSONAJUL 3
PERSONAJUL4

Decorul:

O sală de aşteptare. Pălăriile, umbrelele şi pelerinele celor care au intrat pe uşă. Bineînţeles, uşa.

P2: Durează prea mult! Prea mult!
P1 *(aparent liniştit):* Trebuie să fiţi calm. În asemenea împrejurări e nevoie de calm şi de răbdare.
P2: Domnule, răbdarea mă scoate din sărite! De ce să am răbdare? Dumneavoastră nu vedeţi că suntem trataţi ca nişte animale?
P1: Nu ştiu. Nu vă pot preciza cum anume suntem trataţi. Nimeni nu ştie cum anume suntem trataţi.
P2: Vă spun eu! Suntem trataţi la modul cel mai umilitor. Simt că toată atmosfera de aici este umilitoare.
P1: În asemenea împrejurări… nu e bine să fiţi prea exigent. Împrejurarea… e aşa de delicată. Nu trebuie să vă gândiţi prea mult la ce se întâmplă, la ce urmează…
P2: Dar eu nu pot! Nu pot să nu mă gândesc. Nu mă pot stăpâni.
P1: Atunci poate că nu trebuia să veniţi azi. Da, cu siguranţă. Fructul e copt. Aţi venit prea devreme.
P2 *(meditativ):* Credeţi, într-adevăr că am venit prea devreme?
P1: Nu ştiu precis. Dar se poate cerceta. Se poate afla.
P2: Se poate afla?
P1: Absolut. Încercaţi să vă concentraţi un moment. Simţiţi un fel de greaţă în stomac? Un fel de nelinişte?
P2: N-aş putea să-i zic nelinişte. E un fel de căldură care mă usturã.
P1: Pare că stomacul dumneavoastră emană căldură?
P2: Exact.

P1: Care vă cuprinde pieptul şi gâtul? Vă înăbuşă oarecum vocea şi vă dă o senzaţie de instabilitate, de ameninţare din nimic?
P2: Exact. Simt că în jurul meu ceva nu e în regulă. Mi-e frică, de pildă să nu mă rostogolesc.
P1: Aţi încercat să închideţi ochii şi să aţipiţi puţin?
P2: Nu pot. Am inima agitată. Sângele îmi năvăleşte sub frunte şi mă usturā. Mi se jupoaie pielea în timpul somnului.
P1: Domnule, daţi-mi voie să vă spun că aţi venit cu cel puţin patru zile mai devreme.
P2: Patru zile? Credeţi?
P1: Cu siguranţă. Acestea sunt simptomele clare de nematurizare.
P2: Nu se poate!
P1: Simptomele ultra şi arhicunoscute. Eu personal nu le-am trăit niciodată, dar i-am auzit pe predecesorii mei vorbind despre ele. Iar din experienţa lor... *(Îşi scoate pălăria şi priveşte scurt dar pios sper cer.)* Nu se cade să ne îndoim.
P2 *(trist)*: Poate că aveţi dreptate.
P1: Cu siguranţă că am dreptate. Aceste pripeli, aceste fenomene de grabă sunt profund caracteristice vieţii noastre. Ele au fost analizate pe larg dar, în ciuda teoriilor subtile care s-au emis, nu s-a găsit nici un remediu împotriva lor.
P2: Numai că, nu ştiu dacă mă credeţi, nu mă mai simţeam în stare să mai aştept patru zile. Cel puţin acest lucru e sigur.
P1: Vă cred. Faceţi parte dintr-o categorie de persoane mai sensibile, dispuse să problematizeze orice fleac şi să interiorizeze fără scrupule. Am auzit vorbindu-se despre această categorie de indivizi care aduc mari prejudicii oraşului, în general, şi lor, în particular.
P2: Eu vă asigur că nu am avut intenţia… niciodată… să creez greutăţi nimănui…
P1: Desigur, desigur. Toate aceste contradicţii sunt deja tipice. Nu mai oferiţi nimic nou. Toate aceste frământări au deja o denumire ştiinţifică şi sunt precis catalogate. Tot chinul dumneavoastră de iepuroi, sentimentul acesta cras de culpabilitate, frica de a veni aici, pe de o parte, graba de a veni, pe de altă parte, ieşirea din neputinţă de a nu veni, dacă îmi daţi voie să mă exprim aşa, sunt absolut tipice. Tot mai mulţi suferă astăzi de aceste simptome tipice.
P2: Îmi pare rău.
P1: Altădată aceste fandoseli, iertaţi-mi expresia prea dură, nu se întâlneau decât, hai să fim indulgenţi, unu la o sută de mii. Dar… ce să facem? Vremurile s-au schimbat. Omul a devenit mai labil, mai expus…
P2: Mă faceţi să mă simt jenat… Mă faceţi să regret că am deschis această discuţie.

P1: Nu aveţi de ce regreta. Eu am deschis această discuţie. Ca unul mai bine antrenat ce sunt, mai aproape de adevăr. Aşa scrie şi în cărţile sfinte, cel mai puternic să-l încurajeze pe cel mai slab, să-i împărtăşească adevărul celui ignorant. Nu? E normal. Toate acestea ţin de o morală anume, aş putea spune de o etică a sălilor de aşteptare.
P2 *(entuziasmat)*: Ciudat. Pot spune că deja mă simt mai bine.
P1: Mă bucur. Întotdeauna am fost convins de utilitatea discuţiilor în momentele delicate. În curând veţi fi perfect stăpân pe gândurile şi pe gesturile dumneavoastră. Veţi fi perfect liniştit şi veţi trece pragul acestei uşi absolut calm şi lucid.

Pauză. P2 pare calm. Peste câteva zeci de secunde semnele neliniştii apar însă din nou pe faţa sa.

P2 *(timid)*: Şi totuşi ceva nu este în regulă.
P1: În ce privinţă?
P2: Aşa , în general. Parcă am o îndoială.
P1: În general e bine să nu vă îndoiţi. Eu mi-am interzis dintotdeauna îndoiala şi acest lucru mi-a disciplinat spiritul. Pot spune că siguranţa de sine a fost principala mea realizare în viaţă.
P2: Eu mă gândeam de fapt…
P1: Da' nu vă mai gândiţi, domnule! De ce vă gândiţi?
P2: Păi mă gândeam la dumneavoastră, la ceilalţi…
P1: Nu-nţeleg.
P2: Eu, dumneavoastră, ceilalţi pe care nu-i cunoaştem. Poate că nu facem ceea ce ar trebui să facem. Poate că acest departament, mă-nţelegeţi, nu-i chiar ce ar trebui să fie.
P1: Nu înţeleg. Dumneavoastră aţi venit aici din convingere, nu?
P2: O, da… Desigur…
P1: Aţi simţit că nu mai puteţi rezista, că existenţa dumneavoastră nu mai are sens. În sfârşit, aţi ales această soluţie…
P2: Da, e adevărat…
P1: …deliberat şi în deplinătatea facultăţilor dumneavoastră mentale….
P2: Sigur… N-aş putea spune că nu…
P1: Ciudat. Simt un viciu ascuns se raţionament sau de comportament la dumneavoastră, încep nu-mi dau seama bine… Din moment ce aţi ales această soluţie, de ce ţineţi să vă răzvrătiţi împotriva ei?
P2: Nuuu… Eu nu mă răzvră… NU tocmai… De fapt, vreau să spun, eu am urmat exemplul celorlalţi care înaintea mea… Fără să ştiu însă… dacă ei… făcând ceea ce au făcut… Mă-nţelegeţi?
P1: Domnule, dumneavoastră v-aţi gândit vreodată la recunoştinţă?
P2: Recunoştinţă? Pentru cine? De ce?
P1: Probabil că ştiţi, nu-i aşa, că acest departament îşi oferă serviciile gratuit.

P2: O, da… Ştiu. Apreciez….

P1: Oare nu se cuvine să fim cât de cât recunoscători că, în momentele noastre limită, avem la cine apela? Oare nu credeţi că viaţa noastră ar foi perturbată în chip grav şi incalculabil dacă într-o bună zi acest departament şi-ar înceta activitatea? Oare nu credeţi că ceea ce îi datorăm lui, departamentului, aşa cum este el, se numeşte , totuşi, recunoştinţă? Oare se cuvine să fim atât de neîncrezători, atât de labili, atât de suspicioşi chiar cu cei care ne sar în ajutor în momentele cele mai delicate ale existenţei noastre?

P2: O, ce frumos vorbiţi! Pot spune că aţi vorbit dumnezeieşte. Dar să nu uităm totuşi… Ce ştim noi, de fapt, despre acest departament?

P1: credeţi că trebuie să ştim ceva precis despre le?

P2. Nu ştiu. Dar faptul că nu ştim nimic mă sâcâie.

P1: Sunteţi sâcâit?

P2: Da, domnule, sunt sâcâit!

P1: Nu uitaţi că, deşi nu ştiţi nimic despre el îi cereţi totuşi serviciile.

P2: Da, e adevărat… Dar, ştiţi… lucrurile s-ar putea îmbunătăţi, aste e! peste tot există un loc special pentru mai bine..

P1: Domnule, mă exasperaţi! Ce credeţi că s-ar mai putea îmbunătăţi aici? Vreo sală de aşteptare mai mare, mai elegantă? Vreţi să vi se pună oglinzi în sala de aşteptare, eventual un automat pentru ţigări şi cafea? Vreţi fotolii în loc de taburete şi tapet pe zid?

P2: Nu. Nu.. Nu chiar… Mă gândeam la partea cealaltă, la… Aş fi vrut ca totul să fie mai uman… O atmosferă mai umană, vreau să zic.

P1 *(total indignat)*: Eu nu mai discut, văd că-mi pierd timpul cu dumneavoastră!

P2 *(tocmai s-a aprins):* Înţelegeţi? Acest fior uman ar putea să compenseze multe din cusururile administrative, ca să zic aşa. Un zâmbet, o faţă plină de căldură, o mână care să ţi se întindă la intrare… Ştiţi, sunt atâtea elemente, aparent insignifiante… Toate laolaltă dau însă un efect extraordinar. Alungă frica, suspiciunea… În ultimă instanţă creează ideea de colaborare… Nu? Cred că nimic nu e mai frumos decât o colaborare, în aceste condiţii… Nu? *(Se plimbă de acolo-acolo, exaltat.)* Vedeţi? Sune elemente imprevizibile, gesturi imprevizibile… care pot compensa multe… De pildă, aşteptarea…. Ce rost are această aşteptare? Vedeţi? Această aşteptare este un element gratuit, un element inuman, aş putea spune… Ea ar putea să lipsească, ar putea, în fine, dacă nu se poate altfel, ar putea fi suplinită… Nu? Gândiţi-vă, dumneavoastră aşteptaţi de două ore, eu va trebui să mai aştept o oră după ce veţi intra dumneavoastră, iar cel care e acum înăuntru a aşteptat şi el, sunt sigur, nu se ştie cât… Nu? Toate aceste elemente, dacă le pot numi aşa, mi se par gratuite. Ele pot fi compensate, pentru că nu sunt necesare…

În acest moment din încăperea aflată dincolo de uşă se aude un hohot uman destul de incert, între plâns şi râs.

P2 *(uşor intrat în panică)* : Şi mai sunt atâtea lucruri care s-ar putea face.. Sunt atâtea mici detalii, nuanţe.. *(Creşte nervozitatea lui P2.)* Vă spuneam că peste tot există un loc rezervat pentru mai bine…De ce să nu găsim şi acest loc şi aici, de ce să nu ne folosim de el şi aici? *(Din camera de dincolo se aude un urlet inuman înfricoşător.)* Nu?Aceste locuri minuscule pentru mai bine sunt tot ale noastre… le merităm… le putem găsi… Ele pot deveni imense depozite de mai bine… adevărate câmpii… *(Presiunea nervoasă crescândă la ambele personaje. Din cameră de alături răzbat hohote de plâns.)* Înţelegeţi… Exista aşadar pretutindeni acel pansament universal.. care stă în fiorul uman… care este zâmbetul, gestul, persoana ca atare… Nu? Nu*?(Alte urlete, bufnituri, scrâşnet insuportabil de instrumente metalice.)* Şi neajunsurile, şi defectele noastre… şi frica… nu, în ultimă instanţă şi frica, pot beneficia… nu-i aşa… de acest pansament uman, afectiv… atât de rar… care dau laolaltă un efect total. Extraordinar… *(Ţipete, vacarmul unei maşinării diabolice pusă în funcţiune, o maşinărie care scrâşneşte, macină. Gâfâit uman, icnete. Personajele sunt inundate de sudoare.)* Domnule, eu nu vreau altceva decât să fac un semn, să se ştie că, iată, cineva gândeşte… cugetă… Oh, domnule, simt că mă ustură sângele sub frunte.. Nu vreţi să puneţi un moment mâna pe fruntea mea?... O, mai bine nu… Ştiţi…. Gândurile… care sunt…. Aşa cum ziceaţi, inutile... *(Alte urlete. În spatele uşii e un adevărat infern, lătrături, zbuciumul maşinii, trepidaţii.)* vreţi să spuneţi… inutile… inutile… Mi-e ruşine de ele, credeţi-mă… sunt atât de lipsit de apărare…. Şi mi-e atât de greu… să mă opresc… uneori… *(Aproape plângând.)* Dar nu trebuie să mi-o luaţi în nume de rău… Ştiţi, sunt şi eu un simplu om care aşteaptă… fără panică… nu-i aşa?

De dincolo de uşă se aude urletul final. Ambele personaje în picioare, topite, lipite de perete. Lungi secunde de tăcere. Apoi sunetele unor perii şi jeturi de apă curăţând o masă metalică. Apa evacuându-se printr-un sistem de ţevi, de canale. Sunetul jetului de apă se îndepărtează. Din nou tăcere.

P1*(profund tulburat, se aşează după secunde lungi de imobilitat*e): S-a sfârşit…
P2: Ce s-a sfârşit? Ce?
P1: Nu-mi dau seama… Dar cred că s-a sfârşit…
P2 *(pierdut):* Oare e posibil?
P1: Nu ştiu. În definitiv pentru ce venim noi aici?
P2: Într-adevăr, pentru ce venim noi aici?

P1: Îndată vor deschide uşa… Cred c-ar trebui să-mi iau rămas bun…
P2: Cum? Vreţi totuşi să intraţi? După cele întâmplate?
P1: Ce ştim noi ce s-a întâmplat cu adevărat înăuntru?
P2: Într-adevăr… Noi nu ştim nimic…
P1 *(aranjându-şi ţinuta):* vreau să vă spun că mă bucur că v-am cunoscut….
P2: Da, da… Şi pentru mine a fost o reală plăcere…
P1: Poate, dacă am fi avut o ocazie mai bună….
P2: Poate am fi reuşit să discutăm…
P1: Poate…

Punct culminant: uşa se deschide. Efecte de lumini, sunete de inspiraţie cosmică, muzică spaţială, suspans. P1 şi P2 îşi strâng mâinile, se privesc efuziv. P1 dispare captat de fasciculele de lumină, privindu-l continuu, implorator pe P2. Sau: Uşa se deschide şi un pat lung, interminabil, glisează în sala de aşteptare; P2 se dezbracă, îşi împătureşte disciplinat hainele şi le aşează pe scaunul pe care l-a ocupat, după care se lungeşte pe pat; dispozitivul se retrage lent şi uşa se închide fără zgomot. Sau: O femeie frumoasă iese şi spune: „Următorul”. Sau cum crede regizorul că e bine.

SCENA 2

P2 se ridică, se aşează epuizat, se ridică din nou şi se aşează din nou epuizat. Culege pachetul de ţigări abandonat. De P1 şi-şi aprinde o ţigară. P3 intră furtunos.

P3: Porci! Porci! Porci! *(Întinde mâna lui P1.)* Bruno. *(Discret.)* Puteţi să îmi spuneţi pe numele cel mic, he-he… Aici e cu listă sau fără listă?
P2: Fără.
P3: Aha! În sfârşit! *(Protocolar.)* Ce bine că nu sunt singurul, ha-ha… *(Entuziasmat de precizare.)* Nu? *(Din nou , discret.)* E cineva înăuntru?
P2 *(timid):* Da.
P3 (sever): A intrat de mult?
P2: O, nu.
P3: Mă tem că va trebui să aşteptăm.
P2: O, da. Cred că da.
P3: Asta nu prea-mi place.*(Privindu-l amuzat pe P2)* Iar cum urmaţi… dumneavoastră?
P2: Da, oarecum…
P3 *(înveselit la culme):* Chiar dumneavoastră?
P2 *(pierdut):* Da, dar…

P3 nu așteaptă răspunsul şi începe să inspecteze încăperea. Răscoleşte printre hainele lăsate pe diferite scaune.

P3 *(revoltat):* Ia te uită, domnule! Aici e vestiar sau sală de aşteptare?
P2 *(timid):* Aşa s-ar părea.
P3 *(duios):* Oare trebuie numaidecât să ne lăsăm hainele aici?
P2 *(prinzând curaj):* Se pare că e absolut necesar.
P3 *(extatic, din vârful buzelor):* De ce?
P2: Nu ştiu. Aşa se obişnuieşte.
P3: A! prea bine! Mă voi supune. *(Decis, se dezbracă de pardesiu şi pălărie.)* Mă voi su-pu-ne! He-he-he… *(Brusc se aruncă în genunchi în faţa lui P2. Disperat.)* Domnule, ce părere aveţi dumneavoastră despre mine?
P2 *(stupefiat):* Cum?Ce părere? Care părere?
P3 *(îmbrăţişându-i genunchii):* Vă implor, nu vă ascundeţi! Ce rost are să vă ascundeţi? Fiecare om are o părere despre fiecare om. Vreau părerea dumneavoastră despre mine! Vă jur că mă interesează părerea dumneavoastră despre mine. Vreţi să vă convingeţi? Vreţi să mă dezbrac aici în faţa dumneavoastră? Vreţi să mă vedeţi gol? Spuneţi, spuneţi! *(Pentru sine.)* Ah, ce bestie, ce bestie!
P2 *(înecându-se):* Cum? Ce?, Eu? Ce bestie?
P3 *(ridicându-se şi bătându-l patern pe umăr pe P2):* Este că sunt imprevizibil? Am glumit. Aşa sunt eu. Am întotdeauna această tendinţă de a crea o atmosferă degajată între mine şi ceilalţi. Este că am fost imprevizibil?
P2: Desigur, a fost… aşa… cam pe nepregătite….
P3 *(concluziv):* A fost o glumă bună! *(Se aşează pe un scaun, respiră puternic.)* Ce aer! Ce aer! *(Meditativ.)*Ah, aerul…
P2: Nu vi se pare că miroase puţin a formol?
P3 *(violent):* A formol? Nici să nu vă gândiţi. Nici să nu vă treacă prin cap! Ce e formolul? Nu, domnule, eu refuz formolul! Eu accept zmeura. Miroase a zmeură. Totul e să tragi aer în piept şi să spui „zmeură”. Încercaţi! Vă rog să încercaţi! Să respirăm în acelaşi timp… Zmeură… Zmeură… *(Respiră extaziat. P2 se lasă antrenat câteva secunde.)* Aţi văzut? Nu-i aşa că e extraordinar?
P2: Nu. Miroase a formol.
P3 *(se ridică energic):* Eu, domnule, am întârziat trei zile. Mă înţelegeţi? Am în-târ-zi-at! Sunt aici şi în acelaşi timp nu sunt aici. Eu trebuia să fiu de mult înăuntru. Înţelegeţi? Trei zile întârziere!
P2 *(înveselit):* Ce coincidenţă! Eu am venit cu patru zile mai devreme!
P3 *(dezamăgit):* Cum e cu putinţă?
P2: Este. Ştiţi, mie, de pildă, nu mi-a trecut încă frica.
P3: Frică? Frică?? Azi? Cu tehnic de azi? În condiţiile noastre de azi? Domnule, dar e groaznic!
P2: Nicidecum Am greţuri.

P3: Şi eu am.
P2: Mi se zbate inima. Mă usturǎ sângele.
P3 *(încântat):* Şi mie mi se zbate inima. Puneţi mâna aici!
P2: Am o senzaţie de nesiguranţă, de năduşeală…
P3: Şi eu! Şi eu! Am toate senzaţiile posibile. Îmi vâjâie capul. Dumneavoastră vă vâjâie capul? Pe mine mă dor oasele. Îmi pocnesc oasele. În fiecare secundă îmi pocneşte câte un os. Dumneavoastră vă pocneşte câte un os? Mie mi se ridică braţul, în anumite momente de neatenţie. Iată! Dumneavoastră vi se ridică braţul? *(Brusc implorator, linguşitor)* Dumneavoastră vreţi să intraţi chiar acum?
P2 *(speriat):* Da, domnule. Am stat la rând.
P3: Şi vreţi să intraţi chiar acum, chiar acum?
P2: Da! Da! Da! Trebuie să fiu chemat dintr-o clipă într-alta.
P1 *(linguşitor, libidinos):* Domnule, s-ar putea să mă aveţi pe conştiinţă.. Credeţi-mă… Nu sunt ceea ce par. Toate aceste cuvinte, tot acest comportament… De fapt sunt încordat ca un arc. Trebuie, trebuie să intru cât mai repede. Trebuie să mă lăsaţi înaintea dumneavoastră… trebuie să înţelegeţi. Puneţi mâna pe fruntea mea. Asta nu e piele, nu-i aşa? Îmi ard până şi oasele. Simt că-mi iau foc oasele. Dacă mai aştept
zece minute aici voi arde de viu. Trebuie să mă înţelegeţi.
P2 *(isteric)*: Nu vreau! Nu vreau! Am stat la rând!
P3 *(suferinţă enormă):* Şi eu am stat la rând. Toată viaţa mea am stat la rând. Am stat la rând clipă de clipă, secundă de secundă. Am stat la rând pentru fiecare zi, pentru fiecare cuvânt, pentru fiecare gând… Am stat la rând ca să învăţ să merg în picioare, ca să duc lingura la gură… Am stat la rând ca să învăţ să silabisesc, să mint, să urlu… Am stat la rând cu răbdare şi cu pasiune, jur… I-am lăsat în faţa mea pe toţi nenorociţii, pe toţi profitorii... Sunt sfârşit! Am rămas ultimul, ultimul din rând, ultimul supravieţuitor din rând! Sunt rândul cu un singur om! Zău, trebuie să mă lăsaţi înainte, trebuie…
P2 *(luminat):* Domnule, dumneavoastră suferiţi de simptome tipice.
P3 *(totală schimbare de ton):* Am glumit. E un vechi obicei de-al meu de a testa oamenii prin glume. Ha-ha-ha… V-a plăcut?
P2 *(încurcat*): Eu unul nu glumesc cu orice.
P3 *(vioi):* E o mare greşeală Regretabilă greşeală. Glumele, jocurile, farsele… nu numai că relaxează spiritul, dar îl şi fortifică. Eu, de pildă, sunt pregătit împotriva tuturor evenimentelor posibile. Şi ştiţi cum am reuşit? Prin practicarea sistematică a jocurilor. Un joc înseamnă un rol. O regulă şi un rol. Trebuie să treci prin toate rolurile posibile ca să devii tu. De aceea am venit aici.
P2: Vreţi să spuneţi că… adică… vreţi să intraţi înăuntru pentru că vă lipseşte acest.. rol?
P3 : Exact! De o mie de ori exact!

P2: Bine, dar… acest rol… atât de decisiv… el poate fi compensat… Imaginaţia, nu…. Domnule, nu vă pripiţi!

P3: Adevărul e că sunt şi profund scârbit. Toate rolurile jucate până acum au sfârşit prin a mă scârbi definitiv. Ideea însăşi de a juca un rol mă scârbeşte. Am venit aici tocmai ca să devin, în sfârşit, eu! Pentru că trebuie să devin eu! Am dreptul să devin eu! E suprema datorie a unui om, aceea de a deveni el! Iar eu, aici, şi acum, voi deveni eu! *(Schimbare de ton, ieşire din rol)* Ei, ce ziceţi, v-a plăcut?

P2 *(aiurit):* Ce?

P3: Ascultă, prietene, eşti un prost. Mi-e silă că trebuie să aşteptăm împreună.

P2: Domnule, eu refuz să fiu tratat…

P3: Nu înţelegi nimic. Stai jos. Nu înţelegi absolut nimic din ce se întâmplă în jurul tău. Ai venit aici fără să înţelegi de ce ai venit aici. Departamentul ar trebui să refuze să lucreze cu astfel de oameni.

P2: Domnule, dumneavoastră sunteţi total…

P3: Taci, ciupercă otrăvită! Văd că ai nişte ochi mari de parazit şi mă tem că voi simţi nevoia să te lovesc. Să nu te superi dacă voi simţi nevoia să te lovesc şi va trebui să te lovesc. Pentru că nu mai e mult şi va trebui să te lovesc. Creşte în mine dorinţa asta, înţelegi? E o dorinţă enormă, ca un ideal, înţelegi? Simt că mor dacă nu te lovesc, înţelegi? Trebuie să-ţi dau una peste fălcile tale curăţele măcar una, înţelegi? Trebuie să te fac să înţelegi ce e durerea, plesnetul fizic peste pielea ta delicioasă, deliciul pielii încreţite în rictus. Am nevoie de rictusul tău… NU mă lăsa fără rictus, te rog… Vreau rictusul tău.. Ha! *(Lovitura rămâne încremenită în aer. Schimbare de ton, ieşirea din rol.)* Ei? Ce părere aveţi?

P2 *(hipnotizat):* Ha?

P3: Ce părere avei despre rolurile mele? Cum vi se par? Nu-i aşa că sunt impecabile? *(În acest moment cineva din camera de alături trage înnebunit de uşă ca pentru a se salva dar este prins şi târât înapoi. Uşa se închide. P2 şi P3 nu dau semne că ar fi văzut ceva.)* Nu-i aşa că nu le bănuiaţi? Nu-i aşa că trecerea de la unul la latul este inobservabilă?

P2: Vreţi să spuneţi că…

P3: Da, da! Exact! În sfârşit aţi înţeles.

P2*: (continuând ideea):…* că toate astea n-au fost decât nişte roluri?

P3: Exact! *(Extaziat.)* Doamne! A înţeles!

P2: Adică n-au fost toate decât nişte … minciuni?

P3 *(indispus):* Minciuni? *(Pentru sine.)* N-a înţeles nimic.

P2 *(furios):* Ba am înţeles. V-am înţeles foarte bine. Vreţi să intraţi înaintea mea şi uzaţi de toate stratagemele posibile. Ruşine!

P3 *(pentru sine):* Adevărul este că sunt un om foarte trist. Dar să nu exagerăm. *(Ridică de jos un ziar făcut ferfeniţe şi îl netezeşte.)* Exact aşa arată şi feţele noastre… Faţete… Faţete… Faţete…

P2 *(se întinde, relaxat şi decis , pe scaun):* M-aţi obosit domnule. M-aţi obosit şi de-acum nu cred că mă mai puteţi surprinde cu ceva.

În acest moment, din camera nevăzută, cineva glisează pe sub uşă un bileţel. P3 se apropie inocent de uşă şi returnează discret bileţelul cu vârful piciorului.

P3: Ştiu, domnule, ştiu. Regret mult acest lucru.

P2: Toate rolurile dumneavoastră sunt, în esenţă, previzibile. Toate reacţiile dumneavoastră au deja un nume, sunt bine cunoscute. Nu mai puteţi minţi pe nimeni.

P3: Da ştiu. Nu e cazul că mi-o repetaţi cu răutate.

P2: Mai mult de atât. Oameni ca şi dumneavoastră, dispuşi să treacă oricând de la registrul la altul, de la un rol la altul, pot aduc mari prejudicii acestui departament. Practic, faceţi parte din categoria clienţilor dificili şi eu personal mă mir că departamentul cheltuieşte energia şi fondurile cu oameni ca dumneavoastră. Aceste servicii n-ar trebui să fie gratuite. *(Bileţelul este împins cu şi mai multă forţă pe sub uşă.)* Sau, cel puţin, ele ar trebui să fie plăcute prin calitatea intrinsecă a clientului, care să fie obligat să posede, măcar în ceasul al doisprezecelea, suficientă sobrietate şi maturitate. *(P3 retrimite biletul de partea cealaltă.)* Nu, hotărât lucru! Departamentul n-ar trebui să accepte pe oricine, oricând şi oricum. Este o mare greşeală, ale cărei efecte se vor resimţi în timp.

P3: Nu trebuie să mă condamnaţi prea rău… *(Biletul este ejectat pe sub uşă până în mijlocul sălii de aşteptare, P2 îi atrage atenţia din ochi lui P3 asupra biletului.)* Oricum, mi-e ruşine că am întârziat toate aceste zile.. trebuie să recunosc deschis că mi-a fost frică şi că am făcut tot posibilul ca să amân…. totul… *(Se apropie şi ridică biletul.)* Cu câteva zile…

P2: E foarte rău. Foarte grav şi foarte rău. *(Celălalt despătureşte biletul.)* Această amânare e lipsită de sens. E o crimă! Aţi distrus valoarea lucrului, aţi distrus fructul, momentul cel mai bun al creşterii sale. *(Celălalt citeşte biletul clătinând plictisit din cap.)* Aţi acţionat împotriva firii, împotriva naturii umane. Şi aţi pierdut. Toată această bufonerie pe care o practicaţi, pentru a vă masca frica şi pentru a vă recăpăta curajul, nu face altceva decât să vă înjosească şi mai mult.

P2 face semn că vrea să citească şi el biletul. P3 îi dă biletul. Totul se petrece într-o notă de complicitate macabră.

P3: Şi ce ar trebui să fac? *(Celălalt citeşte biletul.)* Ştie cineva ce ar trebui să fac? *(Celălalt cere printr-un gest ceva de scris. P3 îi dă ceva de scris).* Ştiţi cumva ce e bine de făcut în aceste momente?

P2 scrie un cuvânt pe bilet şi îi întinde apoi lui P3 biletul şi pixul.

P2: Concentrare şi stăpânire de sine. *(P3 scrie şi el un cuvânt.)* Încercaţi măcar acum, în această sală de aşteptare, să fiţi sobru şi lucid. *(Celălalt împătureşte biletul şi-l glisează înapoi pe sub uşă.)* Toate încercările noastre de a ne linge rănile nu duc la nici un rezultat. *(Din spatele uşii se aude un hohot isteric de râs acompaniat de câteva preparative mecanice.)* Trebuie să fim stăpâni pe noi… şi pe rănile noastre… Care trebuie să fie clare… *(Pe sub uşă este trimisă o mănuşă dintr-un material antifonic.)* Să fie ca un cristal şi totul, totul, să se vadă prin ele. *(P3 culege mănuşa şi i-o dă lui P2)* Nu avem nimic mai bun, aş putea spune, în aceste momente, decât luciditatea. *(Încă o mănuşă este strecurată pe sub uşă. P3 o ridică şi i-o dă lui P2.)* Care este o armă teribilă… *(P2 îşi pune prima mănuşă.)* Şi frumoasă… Trebuie să fim lucizi până la ultima clipă... *(P2 îşi pune a doua mănuşă în timp ce pe sub uşă este strecurată a treia mănuşă)* Până când harponul se înfige în carne… Şi carnea… carnea mai ales trebuie stăpânită... *(P2 îşi acoperă urechile cu mâinile înmănuşate, în timp ce P3 ridică mănuşa sa şi o aşteaptă pe a patra. De dincolo se aud alte hohote isterice de râs, izbituri, scrâşnituri metalice.)* Nimeni nu trebuie să cedeze acelor prime impulsuri ruşinoase , ale fricii… Frica e o ruşine! Da! *(P2 are o faţă fericită pentru ca nu mai aude nimic. P3 îşi pune mănuşa pe care a cules-o aşteptând-o tot mai nerăbdător pe a doua, în ordinea lui.)* Ruşinea umană se numeşte frică… Nu trebuie să uităm că avem forţa de a alege… de a ne oferi forţei brute… pentru a fi aleşi.. de a veni singuri… aici… liberi şi lucizi…

Pe este evident pe jumătate panicat. Se aşează în genunchi şi încearcă să privească pe sub linia uşii, în aşteptarea celei de-a doua mănuşi.

P2 *(ţinând-şi mereu mâinile înmănuşate peste urechi):* Pentru că suntem liberi să rămânem oricât.. aici… în sala de aşteptare… suntem liberi să pătrundem pe uşa aceea şi să fim noi înşine… cei reali.. fără nici un rol… *(P3 ciocăneşte cu degetul în podea, ascultă cu urechea lipită de uşă, apoi ciocăneşte discret în uşă. Îşi acoperă una din urechi cu mâna înmănuşată, ascultă, încearcă din nou, nerăbdător şi îngrozit, să privească pe sub uşă.)* Înţelegeţi, aici e tot secretul. *(Primul urlet de dincolo, urlet care-l trânteşte pe P3 la pământ, cu spatele lipit de uşă.)* Adevărata foame umană, risipa de foame… Dorinţa, ca o izbăvire… Dorinţa de a-l imita pe cel sacrificat, pe bastard, pe cel din urmă înfometat… *(Alt urlet. P3, îngrozit, bate cu palma în uşă, îşi cere mănuşa. Pe măsură ce maşinăria se va pune în mişcare şi urletele vor creşte în intensitate P3 se va zvârcoli înnebunit ca un crucificat pe uşă, ca şi cum el însuşi ar fi fost victima maşinăriei infernale.)* Suntem autorii foamei… Noi putem crea artificial foamea şi asta

e foarte mult. Noi putem gândi asupra foamei, cu luciditate şi putem sta în picioare în faţa rănilor noastre.. Pentru că aici zace tot adevărul… frica… foame… singurătatea… Suntem cei mai puri fii ai foamei. Ne putem mândri cu această calitate.. unică… dacă pot să mă exprim aşa… Iată încă un motiv pentru care mintea noastră trebuie să rămână întreagă, trează… plină de claritate şi tăcere… Iar tăcerea .. să fie un cristal… un cristal adevărat… are să urle de singurătate... *(Urletul final se apropie, lucrurile vibrează datorită funcţionării exaltate a maşinii. P3încearcă să-şi acopere când o ureche, când alta, se izbeşte de uşă, se prăbuşeşte, se ridică şi se prăbuşeşte din nou, mut dar cu faţa congestionată de un răcnet mut. Discursul lui P2 creşte şi el în intensitate)* Şi atunci nimeni n-o să mai lovească în rănile noastre unice… şi indivizibile.. Pentru că ele ascund totul, codifică totul, mint continuu! Da! Rănile mint! Mint!

Urletul final. Pauză. Tăcere. Lumina scade. P3 rămâne inert. P2 îşi scoate mănuşile tacticos. P3 se târăşte până la P2.

P3: Domnule… eu nu ştiu… dumneavoastră ştiţi… ce se petrece de fapt…
P2: Nu ştiu nimic. Nu pot să vă răspund nimic.
P3: Dar… în definitiv… am avea dreptul… am putea cere o explicaţie prealabilă.. nu-i
aşa?
P2: La ce bun?
P3 *(meditativ):* Într-adevăr… la ce bun….

P2 înapoiază mănuşile pe sub uşă şi-i face semn lui P3 să procedeze la fel.

P3 *(încercând să-şi scoată mănuşa):* Şi totuşi… trebuie să mărturisesc.. Sunt oarecum surprins… Fiecare dintre noi se aşteaptă, nu-i aşa, într-un fel…
P2: Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.
P3 *(chinuindu-se să-şi scoată mănuşa):*Nu vreau să spun mare lucru…. Vă rog însă să mă credeţi că…
P2: Departamentul face tot ce îi stă în putinţă.
P3: O, desigur. Desigur. Viaţa este tot mai alertă, sunt atâtea situaţii neprevăzute… Cererile cresc…
P2: E normal.
P3 *(într-o explozie de protest):* Vi se pare normal? O, vi se pare normal?
P2 *(exasperat):* Da! Da! Da!
P3 *(înnebunit de mănuşă, sufocat de neputinţă, urlând):* Liniştiţi-vă! Trebuie să vă liniştiţi! Dumneavoastră sunteţi atât de lucid… atât de sigur…. Tocmai acum….
P2 (îşi revine): Mulţumesc, domnule. Mi-a trecut.
P3: Veţi un pahar cu apă? Sunt momente când un pahar cu apă rezolvă totul.

P2: Mulţumesc.
P3: Şi poate că n-ar trebui să ne gândim atât.. Nu? De ce să ne gândim? *(Reuşeşte, în sfârşit, să-şi scoată mănuşa.)* Numai noi şi numai noi… Întruna..
P2: Aşa este. Nu trebuie să ne gândim.
P3 *(inspectându-şi mâna):* Mă întreb însă cum am fi priviţi dacă ne-am răzgândi. Dacă ne-am căra.
P2: Nu ştiu. Nu e bine să pleci din sala de aşteptare. Nimeni nu suportă să plece . E prea chinuitor… Nu cred că ipoteza asta… Dacă e ipoteză.. sau e întrebare?
P3: Ce-ar fi să jucăm cu cărţile pe faţă? Credeţi că se poate? Vreţi să jucăm, măcar o dată, cu cărţile pe faţă?
P2:Nu ştiu. În sfârşit ... Dacă e o provocare…
P3: Dumneavoastră nu vi se pare inadmisibil ceea ce se întâmplă aici?
P2: Nu ştiu.. Ba da… În sfârşit… Inadmisibil, aţi zis?
P3: Inadmisibil! Hotărât lucru. Inadmisibil. A fost o eroare că am venit aici şi nu ştiu dacă eu, personal, am să mai rămân. *(Se străduieşte să strecoare şi el mănuşa pe sub uşă. Lucru ciudat, pare că mănuşa nu mai intră pe sub linia uşii.)* Nu? Doar suntem oameni liberi… Putem pleca oricând. *(Reuşeşte să strecoare mănuşa.)* Nu?

În acest moment de dincolo începe operaţiunea de curăţare cu apă. Un jet puternic răzbate sub uşă şi mănuşa lui P2 este ejectată înapoi. Cei doi se retrag din faţa apei, care continuă însă să înainteze.

P2: Evident. Orice sală de aşteptare este o sală… pentru oameni liberi… care…
P3: De ce nu încercaţi să plecaţi? De ce? Sunteţi la fel de îngrozit ca mine. De ce nu plecăm?
P2 *(îngrozit de apa murdară care-i ameninţă picioarele):* Unde?
P3: Unde!
P2 *(urcându-se pe un taburet):* da. Unde? Unde vreţi să plecăm?
P3 *(urcându-se şi el pe un taburet):* Într-adevăr… Sunteţi atât de clar.. atât de precis… în răspunsuri…
P2: Nu avem unde pleca , domnule. N-are nici un rost să plecăm. Vreau să spun, nu are nici un haz. Mult mai interesant e să rămânem. *(Priveşte cu lăcomie la micile obiecte plate aduse de apă.)* Înţelegeţi? Desigur, am putea pleca... *(Se apleacă să pescuiască un plic.)* Dar cel mai interesant e să rămânem.
P3 *(curios să vadă ce găseşte P2 în interiorul plicului ud):* Mda…poate… CE ştiu eu? P2 *(în plic nu e nimic şi P2 îl aruncă în apă)*: Să ne luăm rămas bun domnule. Presimt că e rândul meu.

SCENA 3

În timp ce P2 şi P3 se întind, urcaţi pe taburete cum sunt, să-şi strângă mâinile, intră P4 – o femeie ca un mecanism naiv şi nevinovat.

P4 *(fără să observe că păşeşte prin apă):* Bună ziua.
P3 *(sărind de pe scaun, cu speranţă):* Domnişoară! Sunt aici! Aici! Mă recunoaşteţi?

Uşa se deschide încet.

P4: Nu.
P3 *(expansiv, poate într-un nou rol):* Ce rău îmi pare! Eu v-am recunoscut imediat! V-am văzut acum trei zile. Eraţi singură, pe faleză, şi mi-aţi rămas în minte.
P4: Să nu fie o greşeală, domnule. Eu nu mă plimb niciodată pe faleză.
P3: Cum să fie o greşeală? Eu sunt Bruno. Puteţi să îmi spuneţi pe numele cel mic. Domnul de acolo tocmai trebuie să intre. Nu-l luaţi în seamă. După aceea urmez eu, iar după aceea dumneavoastră. Sau poate vreţi să facem schimb?
P4: O, nu… sunt atât de obosită… Vreau să mă odihnesc puţin înainte de a intra.

Uşa se deschide larg. Nu se aude nici un glas, nimeni nu face nici un semn. Dincolo de uşă se vede apa, marea, până la infinit. Atmosferă de pace. P2 intră aproape neobservat de celelalte personaje, coborând liniştiţi în mare.

P3 *(mai mult pentru sine):* A intrat! Totuşi, a intrat…. O, doamne!

Uşa se închide.

P4: Aţi spus ceva, domnule?
P3: O, nu. Aş fi vrut să-l conving să nu intre… Aş fi vrut să-l conving să plece de aici, să
plecăm… eventual… împreună…
P4: Cum, să părăsiţi sala de aşteptare?
P3: Domnişoară, dumneavoastră nici nu vă închipuiţi ce lucruri înfiorătoare se petrec aici.
P4: Aici, în sala de aşteptare? *(Uşor neliniştită.)* Mă faceţi să râd… Ha… ha…
P3: Aici! Aici! Nu vă lăsaţi dusă în eroare1 Se petrec adevărate drame. Aţi auzit maşina?
P3: Care maşină?
P4: N-aţi auzit trepidaţiile maşinii? Urletele, nu le-aţi auzit? În timp ce vă apropiaţi de

sala de aşteptare, n-aţi auzit nimic?
P3: Eu… nu. Mă tem că nu.
P4: Dar apa o vedeţi, poftim!
P3: Şi ce-i cu asta? Pentru mine apa nu spune nimic.
P3: Poate că e mai bine aşa… Poate că e mai bine. Altfel, cine ştie, poate v-ţi fi pierdut curajul.
P4: Curajul? Ha… ha… Mă faceţi să râd.
P3: Da, curajul. Dacă aţi fi auzit ceea ce ama auzit eu. Nu ştiu cum aţi fi reacţionat dacă aţi fi auzit ceea ce am auzit eu.
P4 *(plângăreţ):* Nu vreau să vă mai ascult. Mă faceţi să râd. Şi apoi v-am spus că eu nu mă plimb niciodată pe faleză…
P3 *(îngenunchează în apă, disperat, cuprinzându-i genunchii lui P4):* O, salvaţi-mă! Salvaţi-mă! Spuneţi-mi de ce aţi venit?
P4 (*acoperindu-şi faţa*): Lăsaţi-mă…
P3: O, ce cruzime, ce cruzime! N-aţi fost fericită în dragoste?
P4: Ba am fost, am fost perfect fericită.
P3: Sau poate v-aţi simţit foarte singură. Poate că v-a fost frică să vă plimbaţi seara, pe faleză?
P4: Nu. Nu. Nu.
P3: Atunci de ce aşi venit?
P4: Am venit! Am venit! Am venit!
P3: Ce dramă.. Poate aşi avut motive mai profunde, motive abisale, nu? Motive subtile, raţiuni care vă domină şi în faţa cărora nu puteţi face nimic.
P4 : Nu. Nu. Nu. *(Pentru sine speriată.)* Ah, de ce am venit?
P3: Aţi venit pentru că aşa vi s-a părut onorabil şi normal? Da? Sau poate vi s-a părut că adevărul este pere ascuns, prea perfid şi că merită să fie dispreţuit?
P4: Nu vreau să ştiu. Mă faceţi să râd, da. Ha-ha.
P3: A fost o simplă pasiune morbidă pentru propria dumneavoastră persoană? A, da. Iată rezultatul acestei iluzii. Iată! Sala de aşteptare.
P4:Da! Da!
P3 (*se urcă din nou pe scaunul său în timp ce P4 rămâne în apă)*: Aţi venit fără să vă îndoiţi o singură clipă, fără să încercaţi vreo altă soluţie şi fără să vă întrebaţi o singură dată ce poate fi dincolo?
P4: Exact! Exact! Ce frumos vorbiţi. Mă faceţi să râd.
P3: Şi nici măcar acum, în ceasul al doisprezecelea , nu vă interesează ce se întâmplă, ce se găseşte dincolo de uşă şi dacă nu cumva totul e o eroare?
P4: Nu! Nu! (Extaziată.) Ce frumos!
P3: Şi nici măcar nu sunteţi tulburată, nici nu simţiţi o cât de măruntă greaţă la stomac?
P4: Nuu. Ha-ha. Sunteţi de la muzeu?
P3: Ce crimă! Ce stare oribilă! Domnişoară, chiar nu vă daţi seama în ce stare aţi ajuns?
P4: Ce tare îmi bate inima. Vreţi să vedeţi cum îmi bate inima?

P3: Nu vreau să văd nimic.
P4: Parcă ar fi un fluture care se aşează pe o floare rece. Ştiţi, eu am văzut o dată un fluture care s-a aşezat pe o floare rece şi a îngheţat pe loc. Ah, ce tare mi-a bătut inima atunci.
P3: Vax.
P4: Da… O, da! Eu nici nu pot să-i sufăr, ştiţi… odată, era într-o sâmbătă, un fluture mic, urât, urât, s-a aşezat pe degetul meu arătător… pe acesta.. şi ştiţi ce s-a întâmplat?

Pauză lungă.

P4: A îngheţat imediat.
P3: Foarte interesant.
P4: Chiar vă place? Da! Mă faceţi să râd. Eu nu pot suferi poezia, dulcegăriile, siropul de vişine, merele fierte. Sunt împotriva anotimpurilor , împotriva apei.
P3 *(amuzat):* Da? Şi împotriva apei?
P4: Ştiţi ce multe rele ne vin de la apă. Datorită apei se moleşesc peştii, li se subţiază membrănuţele şi devin atât de visători şi atât de songuri… Aşa ajungem, de altfel, cu toţii... la nimicnicie… la suficienţă… Da. Uneori mi se face frică.
P3: Ce prostie! Domnişoară, trezeşte-te! Mai bine vorbeşte cu mine! De ce nu vrei să vorbeşti cu mine? Ceilalţi au vorbit cu mine. Nu înţelegi că trebuie să vorbesc, acum, cu cineva? *(Privind aiurea.)* Ce stupid…
P4: *(scoate două pahare de plastic din geantă şi-i întinde unul lui P3*): Să zicem că vine o zi în care frigul se lasă. Se lasă şi atinge membranele acelea fine, pe care le găsim în farfurii când despicăm peştii.. *(Umple un pahar cu apa de jos şi-l ridică în ae*r.) Ah, ce frumoasă e: Ce frumoase sunt, de fapt, toate. Cum e posibil să fim atât de orbi?

P4 se îndreaptă aerian sper fereastră, o deschide şi aruncă apa din pahar. Va continua operaţiunea, din ce în ce mai sârguincioasă, pe fondul replicilor următoare.

P3: Poftim idee! Domnişoară, nu suntem într-o barcă.
P4: Nu vreau! Nu vreau să ştiu unde suntem. Într-o seară, când mă simţeam nespus de bine, aveam cu mine un pahar înalt, din sticlă verde, şi aşteptam să se nască şi un peşte frumos. *(Autoritar.)* Mă ascultaţi? *(Diafan, melodic.)* Se făcea că eram singură acolo, că numai eu aveam să văd misterul, ştiţi, momentul acela unic şi atât de frumos când din apa curată şi verde se nasc peştii. Ceea ce vă povestesc nu este o întrebare, dar dacă aţi şti să îmi daţi un răspuns la ea, ah, dacă aşi şti…

P3 *(începe şi el din ce în ce mai sârguincios, să arunce apa pe fereastră):* .Ce monstruoşi suntem, domnişoară! Chiar nu vreţi să vă treziţi din acest coşmar şi să fugim amândoi de aici? Nu vedeţi că ne hrănim cu spumă de mare, nu vedeţi că mai avem încă puţin şi balonul de spumă se va sparge? Ştiu bine că sunteţi la fel de îngrozită ca şi mine. De ce nu vreţi să terminăm o dată, să ter-mi-năm… Pentru că altfel ne vom lăsa târâţi tot mai în adânc, pentru că planul este diabolic, monstruos şi se potriveşte cu instinctul nostru şi cu sâmburele apos unde se află goliciunea şi nimicnicia.

P4: Mă faceţi să râd. Ah, acum m-aţi obosit! Cum m-aţi obosit…

P3 (muncind din greu ca să evacueze apa): Şi nici nu pot pleca singur, aici e toată monstruozitatea, pentru că dacă aş simţi că pot pleca singur… M-aţi înnebunit, gata, îmi staţi în faţă, de ce-mi staţi în faţă? De ce? Ah, nu trebuia să vin atât de târziu, nu trebuia…

P4 (*retrăgându-se spre uşă şi încercând, speriată, să se refugieze dincolo):* Vreau să intru! De ce nu se deschide? Vreau să intru şi să mă lăsaţi în pace!

P3: Ha! Întâi trebuie să înceapă maşina… urletele.. Ha! Credeţi că-i aşa de simplu? Staţi să auziţi urletele…

P4: Vreau să intru, vreau…

P3 *(trăgând-o din dreptul uşii):* Chiar aţi înnebunit? Vreţi să se întâmple o nenorocire?

P4: M-am săturat. Mă faceţi să râd. Vreau să mă plimb pe faleză. Vreţi să mergem pe faleză? Era atât de frumos pe faleză…

P3: Minciuni! Minciuni! Vreţi să mă amăgiţi…

P4: Să mergem chiar acum! Poate că mâine dimineaţă n-o să fie atâta apă.. Să mergem şi să ne întoarcem mâine dimineaţă.

P3: Mâine dimineaţă? Să ne întoarcem?

P4: Da, da… Ne întoarcem mâine, ne întoarcem şi totul o să fie bine… normal…

P3: Să mai aştept până mâine? Să mai aştept o zi?

P4: O singură zi! Nu vreţi?

P3: Nu. Nu-i adevărat! Mi-e groază… Încă o zi… Să ne întoarcem după încă o zi… Să plecăm şi să ne întoarcem…

P4: O să fie aşa de frumos.. Ne vom plimba pe faleză, va fi frig şi eu am să vă arăt… am să vă arăt peşte zburdând viu în paharul cu apă.

P3: Nu m-aţi înţeles. Eu vreau pentru totdeauna! vreau să plecăm şi să nu ne mai întoarcem

P3: Să nu ne mai întoarcem niciodată?

P4: Nu. Da. Să nu ne mai întoarce niciodată.

Pe sub uşă apa începe să se coloreze încet, în valuri succesive şi din ce în ce mai accentuate. Regizorul îşi alege culoarea.

P4: Să nu ne întoarcem mâine?

P3: Nici mâine şi nici niciodată.
P4: Niciodată-niciodată?
P3: Nu.
P4 *(după secunde de gândire):* Nu se poate.
P3: De ce? Doar suntem liberi, suntem singuri, suntem aici… Putem pleca oricând, acum, puteam fi deja plecaţi. Nu? Putem pleca, ne putem răzgândi, putem pleca. Ne putem duce pe faleză, oriunde, pe faleză, la marginea oraşului, pe faleză, oriunde… Ne vom gândi la fluturi, chiar la fluturi, nu?
P4: Nu.
P3: De ce nu?
P4: Nu se poate. Ne putem gândi şi aici.
P3: Nu! E o eroare! Nimeni nu poate trăi aici mai mult de o secundă. De trei zile trebuia să fiu înăuntru, înţelegeţi? Când mă gândesc că acum trei zile încă nu ştiam nimic, eram gol pe dinăuntru ca un pai… A trebuit să mi se întâmple acest lucru, să întârzii, ca să vină şi îndoiala.. *(Cei doi cad unul în braţele celuilalt.)* Ştii tu ce înseamnă îndoiala? Am fost orb, orb, aşa cum eşti tu acum… Trebuie să mă asculţi. Trebuie să plecăm, să le arătăm că suntem liberi, înţelegi?
P4: Nu vreau! Nu vreau1 Nu vreau! Mă simt atât de bine cu tine…
P3: Acum! Acum! Să plecăm! Totul se va schimba, totul va fi altfel. Toate lucrurile vor prinde sens.. Ai să vezi, totul va deveni real…
P4: Şi ei? Ce-or să zică ei?
P3: Ei? Care ei?
P4: Ei.
P3: Nu ştiu. Ei nici nu există.
P4: Există, există. Mă faci să râd. Tu nu vezi că există uşa?
P3: Şi ce dacă există? În spatele uşii nu se află nimeni. Îţi jur!
P4: Nu se poate.
P3: Ba da . E sigur! Am descoperit acest lucru astăzi, dar îl simţeam de multă vreme. Uşa este o iluzie, un vis stupid, nu e nimeni în spatele i, totul e gol, totul e un joc, o invenţie. Da. Crede-mă, şi mie mi s-a părut la început uluitor, dar trebuie, trebuie să ne obişnuim cu gândul că în spatele uşii nu e nimeni. Uşa nu duce nicăieri.
P4: Nicăieri? Se poate aşa ceva? Se poate?
P3: Nicăieri. Da. Sau, şi mai bine, duce undeva, oriunde, într-un loc lipsit de importanţă.
P4: Adică unde?
P3: Unde vrei. Vrei să ajungi într-o câmpie, deschizi uşa şi ai păşit într-o câmpie. Vrei să ajungi pe faleză, deschizi uşa şi gata, eşti pe faleză. Înţelegi? Uşa duce unde vrem noi. Asta e. Abia azi am descoperit acest lucru şi m-am îngrozit cât e de simplu şi elementar. Nu?
P4: Atunci hai să fugim pe uşă.
P3: Cum?

P4: S-o deschidem şi să fugim pe uşă. Nu vrei? Hai s-o deschidem şi să fugim pe ea.
P3: Nu. Nu cred că se poate. Nu ştiu….
P4: De ce te temi? Hai să fugim pe ea. O să ne ducă acolo unde spui tu.
P3: Nu… Nu. Încă nu… La asta nu m-am gândit. (Încep să se audă preparativele maşinii. Uşoare scrâşnete, izbituri, jetul unei instalaţii care aruncă aburi pe sub uşă.) Deşi ar fi trebuit să mă gândesc, totuşi…
P4: Ce-i asta?
P3: Nimic, nimic…. Mă tulbură gândul că totul este atât de simplu… Ar fi trebuit să-mi fi dat seama…

Uşoare plesnituri, hohotele unui om căruia îi sunt gâdilate parcă tălpile picioarelor.

P4 *(dezgustată):* Ce urât! Ce sunt astea?
P3: Ce să fie? De fiecare dată începe altfel.
P4: Nu mai vreau să stau aici. E urât aici, hai să fugim pe uşă.
P3: Nu. Nu acum. Trebuie să mai aşteptăm puţin. *(Excitat.)* Ah, de ce nu începe!
P4: Ce trebuie să înceapă? De ce să mai stăm puţin? DE ce nu fugim pe uşă?
P3: Acum nu. Auzi? Încep scrâşniturile… vreau să le mai aud o dată. O singură dată…
P4: Ce vrei să auzi? Ce se întâmplă? De ce nu plecăm?
P3: Plecăm imediat… Plecăm repede… Numai că… Trebuie să mai stăm puţin… Trebuie să ce obişnuim întâi unul cu altul. Trebuie să mai rămânem puţin… aici… *(Mecanismul începe să se producă tot mai febril.*) Doar puţin… Până la urmă, ştii, sentimentele sunt atât de confuze… simţi că te ataşezi de unele locuri… Chiar şi de locul acesta… de scaune.. Ha, ha, ha… Începe1 Începe!

Ritmul maşinăriei devine tot mai alert. Primele urlete.

P4: Nu mai vreau. Mi-e frică. De ce gândeşti atât? La ce te gândeşti? De ce nu fugim?
P3: Să fugim? Doar suntem liberi. Vom pleca pur şi simplu. Numai să se termine….
P4: Unde? Unde? Ce trebuie să se termine? CE se întâmplă aici? De ce face aşa?
P3: linişteşte-te… Aşa fac ele… uşile… e o simplă iluzie. Înţelegi? Un vis stupid, o vedenie… Ha, ha, ha.. Nu-ţi place? Fii atentă! Nu-ţi place? Auzi? Auzi cum strigă?
P4:Nu-mi place. NU mai vreau să aud… Hai să plecă… Te rog, hai să plecăm….

P3: Să plecăm, noi? O, doamne, se scufundă totul, se duce totul dracului…. *(Pocnituri, scrâşnete, fâsâituri urlete şi hohote.)* Auzi? Auzi? Acum înţelegi?

P4: Ce vrei să înţeleg? O minciună?

P3: O minciună? Nu-i chiar o minciună… Ha! Auzi? Îndată vor începe din nou… Funcţionează, bestia, funcţionează… Stai! Stai! Vreau s-o mai aud o dată… Stai şi ascultă! Trebuie să ştii şi tu…

P4: Nu vreau să ştiu nimic. Vreau să plecăm. Dacă nu plecăm acum n-o să mai putem pleca niciodată.

P3 *(mereu fascinat de mersul mecanismului):* De ce să nu putem pleca? De ce? *(Pauză scurtă.)* Ce naiba are? De ce tace? Mai stai un minut.

P4 *(tulburată, aproape urlând):* Nu. Nu. N-o să mai înceapă niciodată… Hai! Repede…

P3: Trebuie să înceapă. Cum să nu-nceapă? *(Se reiau urletele, infernul revine.)* Auzi? Auzi? Ţi-am spus eu? Unde vrei să fugim? Mu ţi-am spus că suntem liberi? Unde vrei să ajungi? HA! *(Trepidaţii violente, apropierea momentului culminant.)* Uite!
Uite! Aşa! E bine, e bine! Ha! Încă! Încă!

P4 *(tot mai stins, aproape resemnată)*: Să plecăm… Să plecăm de aici…

P3: Gata, gata.... *(Lipit de uşă, către mecanism.)* Acum! Hai! Acum*! (Momentul culminant al strigătului final pare că se apropie. Dintr-o dată, însă, ritmul scade, maşina pare că dă înapoi, întârziind în mod cinic, urletul final.)* Ce-i asta? Ce-i cu ei Ce-s măgăriile astea??

P4 *(un moment de iluminare)*: Vezi? Vezi? NU e nimeni înăuntru. S-a terminat. Hai să plecăm.

P3: Nu s-a terminat! Scârboşeniile!

P4: Nu se mai aude nimic. Gata.

P3 *(excitat la culme):* Trebuie să se audă. Ştiu eu ce trebuie să se audă.

P4: Eu nu aud nimic, nimic. Nu mai e nimic de auzit.

P3: Cum nu auzi? De ce nu auzi? *(Bruscând-o.)* Toată lumea aude. Se aude de departe… Ştii bine că se aude în tot oraşul. DE ce minţi?

P4: Nu int. Eu nu am auzit-o niciodată. Acum o aud pentru prima oară.

P3: Minţi! Minţi! De ce minţi? Ce interes ai? Eşti perfidă şi nerecunoscătoare. Chiar crezi că am să fug cu tine? Spune! Ai auzit-o sau nu? Ai auzit-o, nu? Jură c-ai auzit-o!

P4 *(înspăimântată, plângând):* Hai să plecăm.. Nu vreau s-o aud… Mi-e frică…

P3: Nu plecăm nicăieri. Trebuie s-o asculţi bine, bine… Să-ţi rămână în creier. Dacă nu-ţi rămâne în creier pentru totdeauna n-am făcut nimic.

P4 *(agăţându-se de P3)* : E destul… Am ascultat destul..

P3: Mai ascultă! O recunoşti? De cât timp o auzi? Recunoşti că-ţi bate în creier încă din copilărie? De ce-ai venit aici dacă-ţi bate-n creier încă din copilărie? Dacă te-a- ngrozit dintotdeauna, de c-ai venit? O urăşti? Spune! O urăşti, nu? Sigur că o urăşti…

P4: O urăsc! O urăsc groaznic! Te urăsc şi pe tine şi pe toţi… Hai să plecăm….

Efluvii de culoare continuă să pătrundă, în tăcere, pe sub uşă.

P3: Oriunde am pleca nu-s decât săli de aşteptare.. Numai şi numai săli de aşteptare… Mii şi mii de săli de aşteptare… Milioane de săli de aşteptare… Chiar şi dincolo de uşă nu-i decât o sală de aşteptare. Unde vrei să plecăm?

Maşina care a funcţionat în surdină, îşi reia ritmul avansând din ce în ce mai violent.

P4: Să venim peste alte trei zile…
P3: E şi mai rău! E mult mai rău! Atâta timp cât până la urmă tot vii, e din ce în ce mai rău! Eu am întârziat trei zile şi am înnebunit în trei zile! Uite-te la mine cum sunt aproape nebun… trei zile, zici? Ha! Ce ştii tu cum devii în trei zile!
P4 *(acoperindu-şi urechile, ca să nu mai audă urletele în creştere)*: Nu mai vreau să aud… Vreau să fiu singură… vreau să nu mai merg nicăieri…
P3: Ha! Eşti înfricoşată? Ţi-e groază? Foarte bine! Foarte bine! Ştiai că o să fie aşa! De ce-ai venit dacă ştiai c-o să fie aşa? De ce? Poţi să spui că nu ştiai? Ai curajul să minţi? Unde-ţi sunt mănuşile? De ce nu-ţi pui mănuşile? *(Îi smulge geanta. P4 nu ştie ce să mai facă pe moment cu mâinile, să-şi astupe urechile ori să-şi apere geanta. Scurtă luptă. Geanta cade în apă. Urletele cresc.)* Mai vrei să minţi? De ce-ai venit dacă ştiai ce se-ntâmplă înăuntru? Doar ai venit s-asculţi, de ce nu asculţi? Aşa-ţi trebuie! N-are decât să-ţi roadă creierii… Doar de asta ai venit… Acum! Acum! *(Vrea s-o forţeze să audă urletul.)* Voiai să auzi urletul de aproape… trebuie să-l auzi.. În toată splendoarea lui… Ha! Ha!!

În timp ce personajele duc o luptă surdă, urletul final se apropie şi brusc se sublimează sub forma unui dop care sare cu un pocnet din mijlocul încăperii. Toată apa adunată se scurge cu zgomot şi în viteză, tot spaţiul de joc devine o uriaşă gură ,care se îneacă bolborosind, aspirând într-un hohot final apa efluviată de culori şi înghiţind hulpav micile obiecte care plutesc pe apă. Personajele rămân o secundă paralizate şi imediat se agită, făcând eforturi de a nu fi ele însele aspirate în gâtlejul care înghite totul Se mai aud câteva secunde sunetele apei şi ale obiectelor care se scurg undeva în măruntaiele pământului, după care urmează lungi secunde de linişte. Încăperea sclipeşte de curăţenie.

P4 *(face câţiva paşi în căutarea unui nou echilibru):* S-a sfârşit…
P3 *(hipnotizat, plutind):* Asta-i tot…

P4: Aţi spus ceva domnule?
P3: Da, am spus că asta-i tot. V-a plăcut?
P4: Mă faceţi să râd.
P3: Hm…
P4 *(cinic)*: Mi se pare că acum urmaţi dumneavoastră.
P3: Eu…
P4 : Poate că ar trebui să ne luăm rămas bun.
P3 *(indiferent):* Poate că da.
P4: Atunci să ne luăm rămas bun…
P3: Şi totuşi… Poate că mai putem face ceva…
P4: Nu mai putem face nimic.
P3 (contemplând, îngenuncheat, gaura prin care s-a scurs totul): Ba da, s-ar mai putea face ceva… Am putea arunca un os de peşte în gura monstrului… Înţelegeţi? S-ar putea în felul acesta ca monstrul să se sufoce, să explodeze..
P4: Care os? Ce os?

Într-o linişte desăvârşită, într-o lumină caldă, uşa se deschide.

P3 *(alunecând fascinat sper uşă, întinzând apoi o mână sper P4):* Poate că dac-am intra împreună…

În timp de P3 şi P4 merg încet sper uşă spaţiul scenic se roteşte încet, pe fondul sonor şi luminos al unei ambianţe cosmice. În momentul în care personajele au ajuns în dreptul uşii deschise, uşa deschisă însăşi a ajuns în dreptul rampei astfel încât personajele, ţinându-se de mână, pătrund în sala unde se află spectatorii ca şi cum ar pătrunde în purgatoriu.

ŞI CU VIOLONCELUL CE FACEM?

personaje:

BĂRBATUL CU ZIARUL
BĂTRÎNUL CU BASTON
DOAMNA CU VOAL
BĂRBATUL CU VIOLONCELUL

Sală de aşteptare. Scaune de-a lungul pereţilor. Într-un colţ al încăperii BĂRBATUL CU VIOLONCELUL cîntă, nu prea tare, la violoncel. BĂTRÎNUL CU BASTON dormitează în scaunul său. DOAMNA CU VOAL pare că ascultă muzică, transpusă.

În apropierea uşii de la intrare - două umbrele lăsate deschise, să se scurgă.

Intră BĂRBATUL CU ZIARUL. Îşi scutură umbrela de apă şi o lasă lîngă celelalte, să se scurgă. Se scutură de apă crecetînd încăperea cu privirile.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Pfu! Ce vreme!

DOAMNA CU VOAL îşi ridică voalul şi-l priveşte pe BĂRBATUL CU ZIARUL. BĂTRÎNUL CU BASTON deschide ochii, apatic. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL continuă să cînte netulburat la violoncel.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(frecîndu-şi mîinile, căutînd un loc care să-i convină, către toată lumea)*: Aşteptaţi de mult?

BĂTRÎNUL CU BASTON *(schimbînd o privire cu DOAMNA CU VOAL)*: De vreun ceas.

DOAMNA CU VOAL *(cu întîrziere de o secundă)*: De vreun ceas.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Aha. *(Scoate din buzunarul de la haină un ziar, pe jumătate ud.)* Şi, nimic?

BĂTRÎNUL CU BASTON *(după o ezitare)*: Nimic.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(abadndonînd ziarul ud pe scaunul de alături)*: Poftim! Să mai cumperi ziare!

Pauză BĂRBATUL CU ZIARUL pare să-l descopere în sfîrşit pe BĂRBATUL CU VIOLONCELUL. Ascultă cîteva zeci de secunde, se ridică, se apropie de BĂRBATUL CU VIOLONCELUL, face un gest ca şi cum ar dirija, se întoarce lîngă BĂTRÎNUL CU BASTON.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dacă ţine tot aşa… o s-avem inundaţii.

DOAMNA CU VOAL: Tot aşa toarnă?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Tot.

BĂTRÎNUL CU BASTON: La mine e deja apă-n pivniţă.

DOAMNA CU VOAL: Şi la mine e umed.

Pauză. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL continuă să cînte repetitiv, obsedant.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(aplecîndu-se discret către cei doi şi schiţînd un gest către BĂRBATUL CU VIOLONCEULUL)*: Dumnealui aşteaptă şi el?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu ştim.

DOAMNA CU VOAL: Noi, de cînd am venit... dumnealui cîntă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: De un ceas!

BĂTRÎNUL CU BASTON : De un ceas, da.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Şi n-aţi stat de vorbă cu el?

DOAMNA CU VOAL: Păi nu l-am întrerupt că nu s-a oprit de loc.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Şi cîntă în continuu, de un ceas!

BĂTRÎNUL CU BASTON: În continuu, da.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Hm. Asta-i ceva nou.

BĂTRÎNUL CU BASTON: E o surpriză, da…

DOAMNA CU VOAL: Eu, cînd am venit, că eu am venit prima, dumnealui începuse deja.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Cînta singur!

DOAMNA CU VOAL: Cînta singur, era deja început.

Pauză.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Totuşi… nu cîntă rău.

BĂRBATUL CU ZIARUL: A, nu.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Ne mai ţine de urît.

DOAMNA CU VOAL: Eu una am uitat complet de timp.

Pauză BĂRBATUL CU VIOLONCELUL repetă obsedant aceeaşi bucată muzicală.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Păcat că nu ştim ce cîntă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu nu mă prea pricep, dar pare ceva cunoscut.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Şi mie mi se pare c-am mai auzit.

BĂTRÎNUL CU BASTON: O fi Haendel...

BĂRBATUL CU ZIARUL: Haendel sau Bach, precis.

DOAMNA CU VOAL: Exclus. Nu e nici una, nici alta.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Ş-atunci ce e?

DOAMNA CU VOAL: Poate să fie orice.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ha! Atunci m-am lămurit.

DOAMNA CU VOAL: Păi nu?

Pauză. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL cîntă netulburat la violoncel.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Oricum, e interesant că execută fără partitură.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Da, nu e rău.

DOAMNA CU VOAL: Are totu'-n cap. Şi ăsta e un talent.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Taică-meu, săracu', ştia să cînte la acordeon… D'a văd că nu s-a transmis...

BĂTRÎNUL CU BASTON: Urechea muzicală rar se transmite.

Pauză. BĂRBATUL CU ZIARUL îşi desface ziarul pe jumătate ud şi încearcă să citească. BĂTRÎNUL CU BASTON priveşte în gol. DOAMNA CU VOAL îşi pregăteşteo ţigară pe care o înfige în vîrful unui ţigaret.

DOAMNA CU VOAL: Nu se prea fumează aici, da'...

BĂRBATUL CU ZIARUL *(care nu se poate concentra să citească ziarul)*: Fumaţi, doamnă, fumaţi. Acu' tot un drac.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Văd că le cam lungeşte dumnealui.

DOAMNA CU VOAL: Aşa sunt compoziţiile astera pentru coarde. Lungi.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Ăsta trebuie să fie oboi, nu?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Oboi sau violoncel.

BATRÎNUL CU BASTON: Da. Un din două.

DOAMNA CU VOAL: A, nu! E violoncel. Violoncel curat.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Violoncel…

DOAMNA CU VOAL: Absolut sigur.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(către BĂRBATUL CU ZIARUL)*: Violoncel, deci… *(Pentru sine.)* Tot e bine....

Pauză.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Stau şi mă întreb dacă nu cumva e plătit.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Credeţi că e plătit?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Altfel nu-mi explic.

DOAMNA CU VOAL: De cine să fie plătit?

BĂTRÎNUL CU BASTON: De ăştia...

DOAMNA CU VOAL: Eu nu cred să fie plătit.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Atunci nu mai înţeleg nimic.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Precis că e plătit. Nimeni nu cîntă aşa, de capul lui.

DOAMNA CU VOAL: Nu e sigur că e plătit. Poate că aşteaptă. Aşteaptă şi el ca toată lumea.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ş-atunci de ce cîntă? Nu poate să aştepte cum aşteaptă toată lumea?

DOAMNA CU VOAL: De ce să nu cînte? Eu fumez, dumneata citeşti, el cîntă.

BATRÎNUL CU BASTON: Pe mine să mă iertaţi, eu nu găsesc asta normal. Ar cam trebui să facă o pauză.

DOAMNA CU VOAL: Pe mine, asta, că el cîntă, asta nu mă deranjează. Da' mi se pare c-a luat-o cam fals d'acu'...

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu că e fals, da' se cam repetă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Era mai bun la-nceput?

DOAMNA CU VOAL: Era, era. Dac-ar cînta ca la-nceput n-ar fi rău.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu, după părerea mea, ce e mult nu e bun chiar dacă nu e rău.

DOAMNA CU VOAL: Eu, dacă e muzică bună, pot să ascult zile în şir.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ei, chiar zile în şir…

DOAMNA CU VOAL: De ce nu? Muzica bună te înalţă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Să fim serioşi. Cît poate să te înalţe? Pînă la urmă tot înnebuneşti.

DOAMNA CU VOAL: Asta depinde de om.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Vă spun eu, doamnă, poate fi şi Beethoven… Te înalţă cît te înalţă şi deodată, zbang, te dă la pămînt. Şi mai şi surzeşti.
DOAMNA CU VOAL: Ce spui dumneata n-are nici o legătură.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Cum să n-aibă? Taică-meu, Dumnezeu să-l ierte, cînta la acordeon. Da' nu cînta tot timpul şi de obicei cînta în camera lui…

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu zic să-l rugăm să facă o pauză.

DOAMNA CU VOAL: Asta da. Antract. Să tacă măcar cinci minute.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Numai să nu se supere...

BĂRBATUL CU ZIARUL: Acum… se supără, nu se supără, eu zic c-ar fi normal să facă o pauză.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Să mă duc să-i spun?

DOAMNA CU VOAL: Mă duc eu dacă vreţi.

BĂTRÎNUL CU BASTON: A, nu, n-am nici o jenă. Mă duc eu.

BATRÎNUL CU BASTONse ridică şi se apropie de BARBATUL CU VIOLONCELUL. Aşteaptă cîteva secunde lungi dar BARBATUL CU VIOLONCELUL nu dă semne că i-ar fi remarcat prezenţa. BATRÎNUL CU BASTON bate uşor cu bastonul în podea. BATRÎNUL CU BASTON bate mai tare cu bastonul în pămînt. BARBATUL CU VIOLONCELUL se opreşte din cîntat şi ridică privirile.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Fii bun… te-am ruga cu toţii… dacă nu te superi… fă şi dumneata o pauză.

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL aşează arcuşul pe scaunu de alături, scoate o batistă şi începe să se şteargă de sudoare. BATRÎNUL CU BASTON se întoarce la locul lui.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(şoptit)*: A zis ceva?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nimic.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(întinzîndu-şi picioarle, relaxat)*: Huh! Parcă-i alt aer.

DOAMNA CU VOAL: Ei! Nu vorbiţi aşa că poate se supără.

BĂRBATUL CU ZIARUL: De ce să se supere? E dreptul nostru să fie linişte. *(Către DOAMNA CU VAL.)* Nu? Nimic mai înalt decît liniştea.

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL îşi împătureşte batista, şi-o pune în buzunar, îşi culege arcuşul de pe scaun şi reîncepe să cînte netulburat.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(după ce aşteaptă încremenit cîteva secunde)*: A, nu, că asta e prea de tot!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(pe jumătate amuzat)*: Înseamnă că e pornit rău.

DOAMNA CU VOAL: Oricum, parcă sună mai bine acum.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Sună tot ca dracu'.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Poate că n-a-nţeles ce i-aţi spus.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Mie mi s-a părut c-a-nţeles.

DOAMNA CU VOAL: S-o fi supărat de comentarii...

BĂRBATUL CU ZIARUL: Da' ce mare lucru am comentat? Am spus şi eu, ca omul…

DOAMNA CU VOAL: Unii sunt mai sensibili… Dumneata nu-i cunşti pe artişti. Nimic mai sucit ca artiştii...

BĂRBATUL CU ZIARUL: Apoi dacă asta se cheamă artist…

BĂTRÎNUL CU BASTON: E plătit din gros… Altfel nu se explică.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu i-aţi spus ce trebuia, aşa se explică.

BĂTRÎNUL CU BASTON: L-am rugat să facă o pauză, nu? Ce altceva puteam să-i spun?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Trebuia să-i spuneţi să tacă de tot, asta trebuia să-i spuneţi. Să tacă şi să aştepte omeneşte.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Mie mi se pare că i-am vorbit omeneşte. I-am spus să facă o pauză.

DOAMNA CU VOAL: Păi a făcut o pauză. S-a şters pe frunte. A făcut o pauză şi în pauză s-a şters pe frunte.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Se poate însă să fie şi surd.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Muzician surd?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dacă te iei după cum cîntă mai c-ar fi surd.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu e surd c-a auzit bastonul.

BĂRBATUL CU ZIARUL: A auzit sau l-a văzut. Poate că doar l-a văzut.
BĂTRÎNUL CU BASTON: Uite ce e, mergi dumneata şi spune-i ce crezi şi cum ştii că-i mai bine de spus.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ce să cred? Cred c-ar trebui să se simtă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Păi du-te şi spune-i să se simtă.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(întinzînd o mînă)*: Poftim, am început déjà să tremur de nervi.

DOAMNA CU VOAL: O fi cîntînd pentru bani. Unii cîntă prin gări pentru bani.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Are lîngă el vreo cutie de chetă? Vreo şapcă, vreo pălărie, ceva?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu n-am văzut nici o cutie şi nici o şapcă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Pentru că nu v-aţi uitat. Poate că are d'a nu v-aţi uitat după ele şi de aia nu le-aţi văzut.

DOAMNA CU VOAL: Să mă duc să trag o raită, să văd.

DOAMNA CU VOAL se duce, dă tîrcoale în jurul BĂRRBATULUI CU VIOLONCELUL şi se întoarce.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nimic, este?

DOAMNA CU VOAL: Nu, dar are nişte pantofi de lac foarte frumoşi.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Poate să-i oferim totuşi nişte bani, hm? Cît se dă de obicei?

DOAMNA CU VOAL: S-ar putea să se supere. Dacă n-are cutie acolo înseamnă că nu cîntă pentru bani.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Atunci pentru ce cîntă, Dumnezeule mare!?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Cîntă pentru că-i place, d-aia.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Da' nu-i ăsta locul, domnule! Aici nu face fiecare ce-i place. Asta-i sală de aşteptare. Aici se aşteaptă, nu se cîntă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Adevăru' e că nu scrie că-i interzis să se cînte la violoncel.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu-i interzis, da' se subînţelege.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Uite, află dumneata de la mine că în lumea asta nu se subînţelege nimic. Înţelegi? Nimic nu se subînţelege. Scrie pe undeva că e interzis să cînţi la violoncel? Scrie pe undeva că se subînţelege că e interzis să cînţi la violoncel? Mai degrabă e interzis fumatul.

DOAMNA CU VOAL: Unde scrie că e interzis fumatul? Eu nu văd că scrie nicăieri că e interzis fumatul.

BĂRBATUL CU ZIARUL: După cîte văd aici nu e interzis nimuic. D-aia n-omoară dumnealui cu violoncelul.

Pauză. Nervozitate crescîndă. Melodia monotonă şi obsedantă pare că pătrunde sîcîitoare pînă la oase.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu, eu zic că trebuie să facem ceva. Doar n-o să putem aştepta toată viaţa în halul ăsta.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Mai ai puţină răbdare. O să obosească el pînă la urmă că doar nu e de fier.

DOAMNA CU VOAL: Nu oboseşte. Ieri a cîntat toată ziua şi n-a obosit.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Aha! Deci aţi fost şi ieri! Deci a cîntat şi ieri!

DOAMNA CU VOAL: A cîntat de dimineaţă pînă seara. Dar parcă a cîntat mai bine, mai… aşa… Se distingea…

BĂRBATUL CU ZIARUL: Asta e formidabil! Deci a cîntat şi ieri!

BĂTRÎNUL CU BASTON: Atunci e precis angajat. Dac-a cîntat şi ieri atunci porecis e plătit şi angajat şi e clar.

DOAMNA CU VOAL: Cine să te angajeze pentru chestii din astea, să-ţi poarte grija? Nu e, dom'le, e de capul lui.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dar lume, lume era?

DOAMNA CU VOAL: Ca şi azi.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Şi ce-au făcut? A făcut careva ceva?

DOAMNA CU VOAL: Nu, pentru că v-am spus, ieri a cîntat ceva mai bine.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Înnebunesc, zău… Cînd aud de chestia asta că a cîntat ceva mai bine… Cît de bine putea să cînte, pe cuvînt… Asta-i absolut intolerabil, oricît de bine ar putea să cînte… Nici nu-i vorba de asta dacă stăm să ne gîndim, nu? Poate să cînte genial, nu? Dacă nu face nimeni nimic înseamnă că-şi bate joc de noi.

DOAMNA CU VOAL: Eu vă spun numai cum a fost. Acum, dacă dumneavoastră vă aprindeţi aşa înseamnă că n-aţi înţeles nimic.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ei, strig şi eu pentru că nu mai pot. Vedeţi bine că aici nimic nu-i interzis. Dumnealui cîntă, dumneata fumezi, eu strig.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Hei! Eu zic să fim oameni şi să-i spunem franc să tacă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Sau să mai mute cortul. Să mai cînte şi-n altă parte.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Exact. Du-te şi spune-i că poate pe dumneata te-nţelege mai bine.

BĂRBATUL CU ZIARUL: A, nu! Eu sînt prea nervos la treburi din astea. Eu cînd îmi tremură mîinile ştiu că e mai bine să nu mă bag.

DOAMNA CU VOAL: Eu am fost să văd de cutie. Mie mi-ajunge.
BĂTRÎNUL CU BASTON: Asta-i culmea, doar n-o să ne fie frică de el.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dar nu vorbeşte nimeni de frică. Mie mi-e frică doar să nu-i fac vreun rău.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu chiar nu te-nţeleg acu'. Dumneata sufereai parcă cel mai rău. De ce nu te duci acu' să-i spui scurt ce ai de spus?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu suferea cel mai rău? Eu cred că suferea tot atît cît toată lumea. Doar n-o să stăm să măsurăm acu' cît suferea fiecare. Asta chiar mi se pare de neînchipuit, dumnealui îşi bate joc de noi şi noi ne măsurăm care cît suferă..

DOAMNA CU VOAL: Hai, mergeţi odată şi spuneţi-i să tacă pentru că m-am săturat şi de vorbărie şi de toate.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Eu mă duc dar aţi văzut bine că pe mine nu mă ascultă.

DOAMNA CU VOAL: Ba o să vă asculte că l-aţi luat destul de bine şi prima dată.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ciocăniţi puţin mai serios cu bastonul ca să priceapă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Da' vă împrumut bastonul… poftim… ciocăniţi dumneavoastră dacă vă pricepeţi aşa de bine.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(furios)*: Ştiţi ce? Eu îmi pun vată-n urechi şi dumneavoastră faceţi ce vreţi… Ce să mai vorbim!

BĂRBATUL CU ZIARUL scoate din buzunar o cutie care pare a fi de medicamente, extrage două miezuri de vată şi începe să facă două cocoloaşe mici lucrînd nervos cu degetele. BĂTRÎNUL CU BASTON şi DOAMNA CU VOAL îl privesc pe jumătate dezgustaţi, pe jumătate miraţi. BĂRBATUL CU ZIARUL îşi înfundă cele două cocoloaşe în urechi şi priveşte triumfător în jur.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(pentru sine)*: Ce oameni… Hm…
BĂTRÎNUL CU BASTON se ridică şi se apropie de BĂRBATUL CU VIOLONCELUL. Aşteaptă cîteva secunde lungi şi cum acesta din urmă nu-l ia în seamă loveşte cu bastonul în podea. Nici o reacţie. DOAMNA CU VOAL şi BĂRBATUL CU ZIARUL privesc extrem de excitaţi la cei doi.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(lovind şi mai tare cu bastonul în podea)*: Nu te supăra…

Nici o reacţie. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL cîntă preocupat, captat, pasionat, absent.

BĂTRÎNUL CU BASTON: *(lovind secunde în şir cu bastonul în podea)*: Da' încetează, dracului, odată!

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL se opreşte din cîntat şi ridică privirile mirate către BĂTRÎNUL CU BASTON.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(bate continuu cu bastonul, iritat; cînd realizează că BĂRBATUL CU VIOLONCELUL s-a oprit din cîntat rămîne secunde lungi cu bastonul în aer, paralizat; după cîteva secunde de tăcere terifiantă, calm)*: Mai înţelege-ne şi pe noi… Sîntem totuşi nişte oameni…

DOAMNA CU VOAL *(indignată)*: Trei oameni!

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu se poate în felul ăsta, nu te supăra… Ce-i mult nu-i bun… Gata… *(Se întoarce spre locul său, face cîţiva paşi dar se opreşte la jumătatea drumului; către BĂRBATUL CU VIOLONCELUL, din nou.)* Incă o dată te rog să nu te superi… Dar pe cinstite acuma… Nu se poate aştepta aşa…

BĂTRÎNUL CU BASTON îşi reocupă scaunul. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL îşi scoate batista şi începe să se şteargă de sudoare. BĂRBATUL CU ZIARUL îşi scoate vata din urechi, ruşinat. DOAMNA CU VOAL îşi lasă din nou voalul pe faţă. Tăcere lungă. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL îşi împătureşte batista, şi-o pune în buzunar şi începe din nou să cînte transpus, pasionat.

Pauză lungă. BĂTRÎNUL CU BASTON rămîne încremenit pe scaunul lui, cu ochii închişi. DOAMNA CU VOAL pufneşte scurt în rîs după care aşteaptă consternată. BĂRBATUL CU ZIARUL îşi pune cocoloaşele de vată înapoi în urechi.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(către BĂTRÎNUL CU BASTON)*: Încercaţi să vă astupaţi urechile… *(Către DOAMNA CU VOAL.)* Să vă dau puţină vată? E mult mai bine aşa…

DOAMNA CU VOAL: Ştii ce? Mai slăbeşte-mă cu vata dumitale.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ce strică să-ncercaţi? E mai bine. Tot se mai atenuează… *(Către BĂTRÎNUL CU BASTON.)* Să vă dau puţină vată?

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu suport vată-n urechi. Niciodată n-am suportat aşa ceva.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Vă obişnuiţi imediat.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Nu te mai obişnuieşti la bătrîneţe. Decît să-mi aud vata cum îmi foşneşte în urechi mai bine îl aud pe dumnealui.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Cum vreţi. Da'-i infinit mai bine.

Pauză. Fiecare aşteaptă într-o stare de paralizie, oarecum înfrînţi. Treptat expresia feţei BĂRBATULUI CU ZIARUL se transformă, urcînd de la o mină victorioasă şi regăsită spre o suferinţă debordantă.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(scoţîndu-şi cocoloaşele de vată din urechi, către BĂTRÎNUL CU BASTON)*: Aveţi dreptate… Cam foşneşte… Ne-ar trebui nişte antifoane autentice.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Orice antifoane ţi-ai pune… Nu asta-i problema. Dumnealui e plătit să ne înnebunească şi cu asta basta. Nu există antifoane în cazuri din astea.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu cred că e pur şi simplu nebun.
DOAMNA CU VOAL *(îşi ridică voalul ca să-şi şteargă ochii de lacrimi)*: Nebun sau maniac.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(ridicîndu-se, profund marcat de faptul că DOAMNA CU VOAL plînge)*: Vai, doamnă, chiar aşa...

DOAMNA CU VOAL: *(plîngînd isteric)*: Maniac, maniac… Nu mai e nimeni normal în zilele astea…

BĂRBATUL CU ZIARUL *(încearcă să-i şteargă lacrimile, ezită, apoi îi acoperă urechile cu palmele*): E mai bine?

DOAMNA CU VOAL *(afirmativ din cap)*: Mulţumesc.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(către BĂTRÎNUL CU BASTON)*: Ce naiba facem? Ăsta chiar o să ne scoată din minţi pe toţi.

DOAMNA CU VOAL *(eliberîndu-se delicat de palmele BARBATULUI CU ZIARUL)*: Să-l coatem afară… Pe bune… Să-l scoatem pur şi simplu afară...

BĂRBATUL CU ZIARUL: Să-l scoatem, dar…

DOAMNA CU VOAL: Doar sîntem trei! Nu? Noi sîntem trei şi el e unul singur…

BĂRBATUL CU ZIARUL: Sîntem noi trei, dar…

BĂTRÎNUL CU BASTON: Doamna zice bine… Trebuie dat afară.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu aş fi fericit să-l văd afară, dar nu ştiu dacă… chiar avem dreptul să-l dăm afară.

DOAMNA CU VOAL: Nebunii trebuie daţi afară. Clar.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Ei, nu e chiar sigur că e nebun.

BĂTRÎNUL CU BASTON: E nebun. Asta se vede cu ochiul liber.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu ştiu. Eu, chiar aşa, să scot omu' în şuturi, nu mă bag. Poate că are şi el nişte drepturi. Eu mai bine zic să mergem toţi trei să-i spunem clar în faţă să facă linişte.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Aha, acum nu-ţi mai tremură mîna.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu ştiu una şi bună… Mie nu-mi place scandalul… Dacă mergem toţi trei şi-i spunem frumos…

BĂTRÎNUL CU BASTON: Mergem degeaba, să ştii. Eu, că am fost acu' de două ori, ştiu ce spun.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu strică să încercăm. Măcar să vadă că sîntem trei.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Cum vreţi aşa facem. *(Oferindu-i braţul DOAMNEI CU VOAL.)* Mergem, stimată doamnă? *(Către BĂRBATUL CU ZIARUL, arătîndu-i bastonul.)* Baţi dumneata de data asta sau bat eu?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu, nu, bate dumneata… Mie chiar mi-e frică să iau bastonu-n mînă.

Cei trei se apropie de BĂRBATUL CU VIOLONCELUL şi BĂTRÎNUL CU BASTON începe să lovească în podea cu bastonul. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL cîntă netulburat.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(lovind continuu cu bastonul)*: Opreşte-te, domnule, că suntem trei.

DOAMNA CU VOAL *(strîngîndu-i braţul BĂTRÎNULUI CU BASTON)*: Mai tare, mai tare!

BĂRBATUL CU ZIARUL *(mai mult pentru sine)*: Ce ordinar!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(lovind continuu cu bastonul)*: Cu dumneata vorbim, auzi? Nu ne fă să…

DOAMNA CU VOAL *(izbind cu piciorul în pămînt)*: Destul! Destul!

BĂRBATUL CU ZIARUL *(tremurînd aproape)*: Ce stîrpitură! *(Brusc, cu ziarul făcut sul, începe să izbească în violoncel.)* Stop!

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL rămîne nemişcat. Tăcere profundă.

DOAMNA CU VOAL *(pornită)*: Monstru!

BĂRBATUL CU ZIARUL: Gunoiule! *(Mai izbeşte cu ziarul, de trei ori, violent, în violoncel.)* Taci! Taci! Taci!

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL se ridică în picioare, lent, uriaş, inexpresiv şi ameninţătorprin rigiditatea sa.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(reculînd primul, cu ziarul în mînă ca o armă)*: Ce vrei? Ce?

DOAMNA CU VOAL *(trăgîndu-l cu cîţiva paşi înapoi pe BĂTRÎNUL CU BASTON)*: Vrei să dai? Dă! Huidumă!

BĂRBATUL CU ZIARUL: Vezi la ce ne obligi?

BĂTRÎNUL CU BASTON *(către BĂRATUL CU ZIARUL)*: Poftim! Şi mai ziceaţi să-l dăm afară. Cum să-l dai afară?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dumneavoastră şi cu doamna ziceaţi să-l dăm afară. Eu n-am zis să-l dăm afară.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(ieşit din zona periculoasă)*: Hm! Era s-o păţim.

DOAMNA CU VOAL *(reculînd şi trăgîndu-l mereu după ea pe BĂTRÎNUL CU BASTON; către BĂRBATUL CU ZIARUL)*: Nu trebuia să-l loviţi în violoncel. Asta stîrneşte…

BĂRBATUL CU ZIARUL: De unde să ştiu eu că stîrneşte? Am lovit ca să-l opresc, nu?

DOAMNA CU VOAL: Da, dar era vorba să dăm mai mult cu vorba.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Asta-i bună, da' ce, i-am stricat hărăbaia? *(Cu o ultimă rezervă de curaj defensiv, către BĂRBATUL CU VIOLONCELUL.)* Ce, v-am stricat ceva?

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL se aşează la loc, îşi scoate batista şi începe să se şteargă de sudoare.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(fără adresa)*: Nu i-am stricat nimic.

BĂTRÎNUL CU BASTON: E clar. Omul ăsta e periculos.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(desfăcîndu-şi nodul cravatei)*: Mă tem c-am exagerat şi noi puţin…

DOAMNA CU VOAL: Măcar o fi-nţeles?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Să vedem… Poate că măcar de data asta tace.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(se reaşează, epuizat ca după o luptă)*: Iar se usucă! Mă-ntreb ce are de asudă-n halul ăsta.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu presimt că de data asta o să tacă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Dumneata, iartă-mă că ţi-o spun, presimţi prost tot ceea ce presimţi. O să vezi că o să-nceapă iar.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Dacă-ncepe iar eu îi smulg măgăoaia şi i-o arunc pe fereastră.

DOAMNA CU VOAL: Hai să-l mai lăsăm în plata domnului. Chiar că l-am luat prea în serios.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Oricum, d-acuma e prea tîrziu… Chiar dacă tace, tot e periculos.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Mai bine mai tîrziu decît niciodată. Dacă tace înseamnă că nu-i chiar aşa periculos. Cine ştie, poate că şi noi l-am deranjat şi nu ne-am dat seama.

DOAMNA CU VOAL: Ei, nu! Cu ce l-am putut deranja noi? Poţi să-mi spui cu ce l-am deranjat noi pe dumnealui?

BĂRBATUL CU ZIARUL: Cine ştie cu ce l-am deranjat. Pe unii îi deranjează muzica, pe alţii îi deranjează tăcerea. Sînt oameni şi oameni. Trebuie judecat şi-aşa, şi-aşa.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Hai, domnule, nu-i mai găsi scuze că nu-i cinstit ce-a făcut.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Nu-i caut eu scuze, dar… mă gîndesc şi eu…

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL îşi pune batista în buzunar şi începe să cînte din nou, concentrat, pasionat, senin.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Tocmai ce ziceam… Nu, acum e limpede, ori noi, ori el…

BĂRBATUL CU ZIARUL: Fantastic! Absolut fantastic! E prima oară-n viaţă cînd mi se-ntîmplă aşa ceva. Phu!

DOAMNA CU VOAL: Şi nici măcar nu ştim dacă e surd.
Et on ne sait même pas s'il est sourd...

BĂTRÎNUL CU BASTON: Ce mai contează dacă e surd sau nu? Chiar şi un surd, tot ar fi înţeles…

BĂRBATUL CU ZIARUL *(sufocat de suferinţă şi de neputinţă)*: Şi e şi laş pe de-asupra! Laş! *(Către BĂRBATUL CU VIOLONCELUL.)* Eşti un laş! Laş! *(Către ceilalţi.)* Incredibil. Absolut incredibil. Şi taică-meu cînta, dar se-nchidea singur în camera lui… Rar dacă-l auzea cineva… *(Agitîndu-se ca într-o cuşcă.)*
Zău, parcă nu-i adevărat…

BĂTRÎNUL CU BASTON: Uite că-i adevărat. Acu' chiar că ar trebui să-i aruncăm violoncelul pe fereastră. N-ai vrea dumneata să-i arunci violoncelul pe fereastră?

DOAMNA CU VOAL: Păcat de violoncel că mi se pare destul de bun.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Eu, ca să fiu cinstit, eu încep să mă tem de omu' ăsta.

DOAMNA CU VOAL: Cel mai bine ar fi să-i facem în ciudă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Doamnă, dumneavoastră sunteţi de o gentileţe infernală...

DOAMNA CU VOAL: Nu, că dacă punem la inimă chiar că înnebunim. Trebuie ignorat. Trebuie răspuns cu aceeaşi monedă.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Apoi, eu sunt prea bine educat ca să mă apuc să cînt la violoncel...

DOAMNA CU VOAL: Să vorbim mai tare! Prea am vorbit în şoaptă.

BĂTRÎNUL CU BASTON: Şi credeţi că asta o să-l deranjeze cu ceva, dacă vorbim noi mai tare? Pe ăsta nu-l deranjează absolut nimic, putem noi să strigăm de-a binelea…

DOAMNA CU VOAL *(vorbind tare)*: Măcar să încercăm… Ceva, undeva, cîndva, tot o să-l calce pe nervi. Nu se poate să n-aibă şi el un punct sensibil unde să-l călcăm pe nervi.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(tare, intrînd pîn joc; replică prostească, mai mult pentru a vorbi)*: Pe călcîi, ca pe Ahile… Ha, ha…

BATRÎNUL CU BASTON *(vorbind şi el din ce în ce mai tare)*: Nu vă faceţi iluzii, doamnă… Asta nu mai e o lume care să se simtă… Altădată cum tuşeai puţin toată lumea se simţea… Nici nu trebuia să vorbeşti, schiţai un gest, deschideai puţin gura… *(Urlînd.)* Era bun simţ, era de toate...

DOAMNA CU VOAL *(strigînd cumva isteric)*: Se purtau jupoane!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(dement)*: Portjartiere!

BĂRBATUL CU ZIARUL *(urlînd din toate puterile)*: Taică-meu cînta numai în camera lui! Singur! Noaptea! Numai noaptea! Şi nimeni n-a ştiut niciodată! Nimeni! Numai eu! Numai eu!

DOAMNA CU VOAL *(lovind cu picioarele în pămînt)*: Şi la noi! Cînta numai fanfara… În parcul municipal… Şi numai duminica… *(Ţipăt apoplectic.)* Numai duminica! Numai duminica!

BATRÎNUL CU BASTON *(se asociază acestui strigăt de protest)*: Numai duminica! Numai duminica!

BĂRBATUL CU ZIARUL îşi foloseşte ziarul făcut sul ca pe o trompetă şi începe să facă pe omul-orchestră. În timp ce DOAMNA CU VOAL şi BĂTRÎNUL CU BASTON continuă să strige.

DOAMNA CU VOAL *(lovind cu picioarele tot mai tare în podea)*: Numai duminica! Numai duminica!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(lovind cu bastonul în podea)*: Numai duminica! Numai duminica! *(Acompaniindu-l şi pe BĂRBATUL CU ZIARUL.)* Ta-ta-ta-ta! Numai duminica! Ta-ta-ta-ta!

DOAMNA CU VOAL *(aplaudînd)*: Aşa! Aşa! *(Brusc începe să cînte cu o voce destul de educată de soprană.)* **O! Sole mio! O! Sole mio! O! Sole mio!**

Dezlănţuire totală. BĂRBATUL CU ZIARULtropăieşte şi face poe trompetistul cu ajutorul ziarului, DOAMNA CU VOAL se urcă pe un scaun şi urlă în disperare acelaşi ***O! Sole mio...*** *Iar BĂTRÎNUL CU BASTON începe să bată la baterie pe marginea unui scaun.*

BARBATUL CU VIOLONCELUL continuă să cînte la violoncel, concentrat, pasionat, netulburat. In culmea dezlănţuirii, BĂTRÎNUL CU BASTON scoate o muzicuţă din buzunar şi continuă să participe la concertul infernal cîntînd îndrăcit din muzicuţă o melodie ritmată gen "country" şi dansînd în acelaşi timlp.
După încă vreo cîteva zeci de secunde de infern muizcal colectiv BĂRBATUL CU ZIARUL se opreşte contrariat urmărindu-l nemişcat pe BĂTRÎNUL CU BASTON. DOAMNA CU VOAL mai repetă de cîteva ori acelaşi isterizant "o Sole moi" după care se opreşte şi ea urmărindu-l pe BĂTRÎNUL CU BASTON.

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL rămîne şi el nemişcat, cu arcuşul în aer.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(realizînd, după cîteva secunde, că a rămas singurul care cîntă, se opreşte şi el)*: Ce-i? Ce vă uitaţi aşa?

Pauză lungă. Toată lumea îl priveşte în tăcere. BĂRBATUL CU VIOLONCELUL pare că oftează (sau poate doar îşi trage aer în piept) şi reîncepe să cînte la violoncel.

BATRÎNUL CU BASTON *(total dezorientat)*: Ce v-a apucat? Ce-i asta?

BĂRBATUL CU ZIARUL *(mohorît)*: Nimic. Ascultam şi noi…
Rien, on vous écoutait...

BĂRBATUL CU BASTON scoate o batistă şi începe să se şteargă de sudoare. Tăcere lungă pe fondul temei repetitive interpretată la violoncel.

DOAMNA CU VOAL *(timid, încremenită în picioare pe, scaun)*: Ş-acu' ce facem, sau nu mai cîntăm?

BĂRBATUL CU ZIARUL *(acru, arătînd spre BĂTRÏNUL CU BASTON)* : Să cînte dumnealui că e foarte, foarte bun…

BĂTRÎNUL CU BASTON *(obosit, aşezînd-se)*: Ei, nu sînt eu chiar foarte bun…

BĂRBATUL CU ZIARUL *(adresîndu-se DOAMNEI CU VOAL)*: Şi văd că are şi muzicuţă… *(Pauză scurtă. Către BĂTRÎNUL CU BASTON.)* De unde aveţi muzicuţa?

BĂTRÎNUL CU BASTON: E de mult. E veche, e din familie.
BĂRBATUL CU ZIARUL: Din familie… Aveaţi muzicuţă în familie…

BĂTRÎNUL CU BASTON: Şi ce dac aveam muzicuţă în familie. Parcă spuneai că şi tatăl dumitale avea acordeon.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Da, da' eu nu umblu cu acordeonul în buzunar…
(Îşi întoarce buzunarele pe dos.) Poftim, eu sînt curat. Şi n-am nici ureche şi nici voce de soprană, ca dumneaei…

DOAMNA CU VOAL: Ştii ce, pe mine să mă laşi în pace. Înţeleg că dumnealui are muzicuţă… Bun, are muzicuţă, se vede, da' de mine să nu te legi.

BĂRBATUL CU ZIARUL: Lasă că văd că aveţi o voce destul de educată.

DOAMNA CU VOAL: Ha! Educată! N-am mai cîntat de nu ştiu cînd.

BĂRBATUL CU ZIARUL: În orice caz, vocea spune totul.

DOAMNA CU VOAL : Ce spune, domnule, vocea mea, ce spune?

BĂRBATUL CU ZIARUL : Ştiţi dumneavoastră ce spune… Ştiţi dumneavoastră împreună, toţi… Pe mine nu mă puteţi prosti că nu sunt de azi şi nici de ieri. *(Arătînd spre BĂRBATUL CU VIOLONCELUL.)* Că nu degeaba s-a oprit şi dumnealui.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(ieşind ca dintr-o letargie)* : Cine s-a oprit, cînd s-a oprit?

DOAMNA CU VOAL *(către BĂRBATUL CU ZIARUL, arătînd spre BĂTRÎNUL CU BASTON)* : Nu la mine s-a oprit! Nu la mine! La dumnealui s-a oprit!

BĂTRÎNUL CU BASTON : Da' cînd s-a oprit că eu nu văd că s-ar fi oprit?

DOAMNA CU VOAL : S-a oprit, s-a oprit, da' n-aţi băgat de seamă.
Oui, il s'est arrêté, il s'est bien arrêté, mais vous ne l'avez pas remarqué.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(ironic)* : Eraţi, cum se zice, transpus.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Unde, domnule, eram transpus? Ce vorbe-s astea? Văd c-am ajuns să aiurim cu toţii.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Eu nu aiurez, pardon. Da' tot nu e rău că s-a oprit că e preferabilă, nu, muzicuţa.

DOAMNA CU VOAL : Ziceam eu mai înainte că dinte pe dinte se scoate, asta e scris, întotdeauna.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(către BĂTRÎNUL CU BASTON)* : Mai încercaţi un pic, acum că s-a lăsat prins… Că văd că altă soluţie nu e.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Da' chiar s-a oprit? Zău?

DOAMNA CU VOAL *(arătînd spre BĂRBATUL CU VIOLONCELUL)* : Sau poate vrea dumnealui să mai schimbe, să încerce la muzicuţă.

BĂTRÎNUL CU BASTON : A, nu, eu nu dau lucrul ăsta din mînă. Eu altă gură pe unde cînt eu, eu nu support.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Atunci o să ne omoare el, încetul cu încetul.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Nu ştiu… Ce să spun? Nu-mi vine, totuşi, să-i dau muzicuţa…

DOAMNA CU VOAL : Daţi-i-o, domnule, daţi-i-o dracului, să scăpăm. Dac-a tăcut înseamnă c-a vrut-o. S-a văzut pe ochii lui c-a vrut-o, l-am văaut eu pe faţă.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Credeţi c-a vrut-o, pe bune?

DOAMNA CU VOAL : A vrut-o, i-am văzut eu cum îi fulgera faţa. Absolut c-a vrut-o. *(Către BĂRBATUL CU ZIARUL.)* Nu? Este c-a vrut-o?

BĂRBATUL CU ZIARUL : A vrut-o, besia, a vrut-o.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Apoi să ştiţi că este ultima oară cînd mai încerc.

BĂTRÎNUL CU BASTON se apropie de BĂRBATUL CU VIOLONCELUL, secondat la cîţiva paşi de ceilalţi doi. BĂTRÎNUL CU BASTON îşi scutură întîi muzicuţa de salivă după care i-o întinde decis BĂRBATULUI CU VIOLONCELUL.

BATRÎNUL CU BASTON : Poftim! Ia-o. *(Nici o reacţie.)* Ia-o, domnule, gata! Ia-o şi p-asta.

BĂTRÎNUL CU BASTON rămîne cu mîna întinsă. BARBATUL CU VIOLONCELUL continuă să cînte, netulburat, la violoncel.

BATRÎNUL CU BASTON : Hai, ia-o şi să terminăm. *(Pauză.)* Mă auzi? *(BĂTRÎNUL CU BASTON cîntă timp de cîteva secunde la muzicuţă pentru a-i atrage atenţia.)* Poftim, dac-ţi place… E a dumitale, poftim. *(Pauză.)* Vorbeşte, omule, o vrei sau nu? *(Pauză.)* Hai, nu mă ţine cu mîna întinsă. *(Cîntă din nou la muzicuţă pentru a-i atrage atenţia.)* Vrei să-ncerci? Ia-o!

DOAMNA CU VOAL *(in spatele BĂTRÎNULUI CU BASTON)* : Ia-o că nu-ţi facem nimic.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Ia-o!

DOAMNA CU VOAL : Ia-o!

BĂTRÎNUL CU BASTON : Ia-o!

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL continuă să cînte tremurînd. Brusc îi apar lacrimi în ochi şi continuă să cînte cu lacrimile şiroindu-i pe faţă.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(învins, întorcîndu-se către ceilalţi doi)* : Ăsta nu e om.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(jucîndu-se, la spate, cu ziarul ud ca şi cum ar avea un baston de cauciuc)* : Trebuie omorît.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Nu ştiu. Faceţi ce vreţi da' ăsta nu e om.

DOAMNA CU VOAL *(disperată)* : Păi nu vedeţi că plînge? Cum să omori un om care plînge?

BĂTRÎNUL CU BASTON : Unde plînge?

DOAMNA CU VOAL : Plînge, plînge!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(apropiindu-se cît mai mult de faţa BĂRBATULUI CU VIOLONCELUL şi punîndu-şi un monoclu)* : Chiar plînge?

BĂRBATUL CU ZIARUL : Eu nu văd că plînge…

DOAMNA CU VOAL : Plînge, plînge… *(Întinde mîna, culege cu două degete cîteva lacrimi de pe faţa BĂRBATULUI CU VIOLONCELUL şi-şi întinde degetele umezite spre BĂRBATUL CU ZIARUL.)* Poftim.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(îşi umezeşte la rîndul lui degetele şi încearcă să vadă dacă stropul de materie are miros)* : Imposibil.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Ba da, domnule, pare să se smiorcăie.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Simte că i-a sunat sfîrşitu', d-aia plînge.

DOAMNA CU VOAL : Săracul...

BATRÎNUL CU BASTON : Ce facem, îl mai omorîm sau nu?

DOAMNA CU VOAL : Să-l lăsăm să fugă, nu vreţi? *(Trăgîndu-l de mînecă pe BĂRBATUL CU VIOLONCELUL.)* Hai, fugi! Fugi!

BĂRBATUL CU ZIARUL : Unde să fugă că n-are nici măcar umbrelă.

DOAMNA CU VOAL *(sfîşiată, impresionată, trăgîndu-l mereu pe BĂRBATUL CU VIOLONCELUL)* : Hai, du-te! Du-te. ia umbrela mea şi du-te!

BĂTRÎNUL CU BASTON : Poate s-o ia şi p-a mea, dacă vrea.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Să le ia pe toate! Să le ia absolut pe toate!

DOAMNA CU VOAL *(trăgîndu-l spre uşă pe BĂRBATUL CU VIOLONCELUL care pare acum îmbătrînit, terminat, dar continuă să cînte)* : Hai, ia-ţi umbrelele astea şi du-te… Ia-le pe toate, auzi… Ţi le dăm pe toate…

BĂRBATUL CU ZIARUL închide umbrelele şi i le înfige la subsuoară BARBATULULUI CU VIOLONCELUL care continuă să cînte la violoncel. BĂTRÎNUL CU BASTON deschide larg uşile. Afară e noapte, plouă torenţial, din cînd în cînd tună şi fulgeră. DOAMNA CU VOAL îl împinge afară pe BĂRBATUL CU VIOLONCELUL în timp ce BĂRBATUL CU ZIARUL ridică mereu umbrelele care alunecă şi i le aşează subsuoară BĂRBATULUI CU VIOLONCELUL.

BĂRBATUL CU ZIARUL : Ia-le.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Pune-i-le.

DOAMNA CU VOAL : Dă-i-le.

BĂTRÎNUL CU BASTON : Încet.

DOAMNA CU VOAL : Hai, hai!

BĂRBATUL CU ZIARUL : Ţine mai strîns… Ţine mai strîns.

BĂRBATUL CU VIOLONCELUL este împins afară numai cu arcuşul în mînă şi cu umbrela subsuoară. Violoncelul a rămas în braţele DOAMNEI CU VOAL. În sfîrşit, linişte.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(care trage uşile dar nu le mai poate închide ermetic)* : Doamne Dumnezeule, bine că s-a terminat.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(care îşi desface ziarul)*: Poftim, acum l-am udat de tot.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(încercînd să închidă uşile, oarecum mirat că acestea au devenit oarecum mai strîmte, sau mai largi, sau mai înalte)* : Păi cu vremea asta nu te mai miri de nimic.

DOAMNA CU VOAL *(timid)* : Şi cu violoncelul ce facem?

BĂTRÎNUL CU BASTON mai încearcă de cîteva ori să închidă uşile după care le abandonează uşor întredeschise. Fulgerele de afară vor proiecta pe perete umbra violoncelului purtat de colo-colo de DOAMNA CU VOAL.

BĂRBATUL CU ZIARUL *(abandonîndu-şi ziarul ud care pare să i se fi lipit pur şi simplu de degete)* : Păcat. Nici n-am apucat să-l citesc ca lumea...

BĂTRÎNUL CU BASTON *(aşezîndu-se pe scaun, respirînd puternic)* : Ei, acu'… parcă mai merge...

DOAMNA CU VOAL *(apropiindu-se fantomatic, către BĂTRÎNUL CU BASTON)* Dar cu violoncelul ce facem?

BĂRBATUL CU ZIARUL *(reuşind să se debaraseze cu greu de ziarul ud)* : Parcă-i alt aer!

BĂTRÎNUL CU BASTON *(care nu o vede şi nu o aude pe DOAMNA CU VOAL)* : Se poate trăi.

DOAMNA CU VOAL *(uşor disperată)* : Dar cu violoncelul ce facem?

BĂRBATUL CU ZIARUL *(se aşează pe un scaun şi-şi întinde picioarele pe un altul)* : Oh, săracu' taică-meu, să fi trăit el să vadă toate astea…

DOAMNA CU VOAL *(alunecînd spre BĂRBATUL CU ZIARUL)* : Dar cu violoncelul ce facem?

BĂRÎNUL CU BASTON *(scoţînd din buzunar un ghemotoc de hîrtie unsuroasă)* : Vreţi o bucăţică de halva?

BĂRBATUL CU ZIARUL : Halva? N-am mai mîncat din copilărie.

BĂTRÎNUL CU BASTON : E-a-ntîia… *(Molfăind.)* Da' văd că le toarnă bine...

BĂRBATUL CU ZIARUL *(molfăind)* : O s-avem apă-n pivniţă, să vedeţi… Or să dea fîntînile p-afară…

DOAMNA CU VOAL : Dar cu violoncelul ce facem?

BĂRBATUL CU ZIARUL *(care nu o aude şi nu o vede, nici el, pe DOAMNA CU VIOLONCELUL, lingîndu-şie degetele)* : Bună.

Pauză. DOAMNA CU VIOLONCELUL alunecă de la unul la altul dar treptat întrebarea ei obserdantă şi neauzită se va îndrepta spre sală.

DOAMNA CU VIOLONCELUL : Dar cu violoncelul ce facem?

BATRÎNUL CU BASTON *(către BĂRBATUL CU ZIARUL)* : Huh, acu' chiar că parc-aş aţipi puţin…

BĂRBATUL CU ZIARUL : Aţipiţi, aţipiţi… Vă scutur eu dac e cazu'…

Pauză. DOAMNA CU VIOLONCELUL traversează sala de aşteptare spre BĂTRÎNUL CU BASTON.

DOAMNA CU VIOLONCELUL : Dar cu violoncelul ce facem?

Pauză.

BĂTRÎNUL CU BASTON *(visător)* : Şi cînd te gîndeşti cît ne-a chinuit…

BĂRBATUL CU ZIARUL *(care simte că-i trage un curent de aer rece la picioare)* : Eu am spus de la-nceput… *(Se duce şi încearcă să închidă, şi el, uşa.)* Trebuia luat din scurt. *(Nu reuşeşte să închidă uşa. Ziarul ud i se lipeşte de picioare.)* Pînă la urmă tot cum am spus eu a fost.

DOAMNA CU VIOLONCELUL *(alunecînd spre el, tot mai disperată)* : Şi cu violoncelul ce facem?

BĂTRÎNUL CU BASTON *(meditatif, poate pe jumătate aţipit)* : Şi acum, cînd te gîndeşti… parcă nici n-a fost… S-a dus, s-a evaporat… Ce e şi omul ăsta…

DOAMNA CU VIOLONCELUL *(întorcîndu-se spre BĂTRÎNUL CU BASTON)* : Dar cu violoncelul ce facem?
BĂRBATUL CU ZIARUL : Un grăunte. Un nimic. *(Făcîndu-şi mereu de lucru cu uşa, uşor intrigat că nu se închide.)* Numai că uite că se poate…

BĂTRÎNUL CU BASTON : Şi o să stea şi ploaia pînă la urmă.

BĂRBATUL CU ZIARUL : A, o să stea. Precis o să stea.

BĂTRÎNUL CU BASTON zace pe scaunul său pe jumătate aţipit. BĂRBATUL CU ZIARUL îşi face de lucru cu uşa. DOAMNA CU VIOLONCELUL se opreşte la mijloc şi se întoarce uşor spre sală.

DOAMNA CU VIOLONCELUL : Şi cu violoncelul ce facem?

Sfîrşit

Matei VIŞNIEC

Născut la Rădăuţi, în Bucovina, pe 29 ianuarie 1956, Matei Vişniec a debutat ca poet în 1980, dar marea sa pasiune a fost teatrul. Din 1987, de cînd trăieşte în Franţa, piesele sale au traversat frontierele şi numele său s-a aflat pe afişe în aproximativ 30 de ţări. El este însă şi autorul unei proze pe care unii critici o consideră atipică. Un prim roman, *Cafeneaua Pas-Parol,* scris în 1983, n-a văzut lumina tiparului decît după căderea comunismului. *Sindromul de panică în oraşul luminilor* a fost unul dintre cele mai apreciate romane ale anului 2009 si a primit premiul revistei Observator Cultural.

Apreciat în străinătate ca dramaturg, Matei Vişniec a primit în 2009 PREMIUL EUROPEAN acordat de Societatea Autorilor si Compozitorilor Dramatici din Franta pentru întreaga sa activitate. In România i s-a decernat Premiul pentru dramaturgie al Uniunii Scriitorilor (de mai multe ori), Premiul UNITER şi Premiul pentru dramaturgie al Academiei Române.

site : http://visniec.com

Apariţii editoriale recente:

la Editura Paralela 45

- **ORAŞUL CU UN SINGUR LOCUITOR** (antologie de poezie), 2005

- **MANSARDĂ LA PARIS CU VEDERE SPRE MOARTE** (teatru), 2005

- **OMUL CU O SINGURĂ ARIPĂ** (teatru), 2006

- **ISTORIA COMUNISMULUI POVESTITĂ PENTRU BOLNAVII MINTAL** (teatru), Paralela 45, 2007

- **IMAGINEAZĂ-ŢI CĂ EŞTI DUMNEZEU** (teatru), 2008

- **OCCIDENT EXPRESS & DESPRE SENZAŢIA DE ELASTICITATE CÎND PĂŞIM PESTE CADAVRE** (teatru), 2009

la Editura Cartea Românească

- **PĂIANJENUL ÎN RANĂ** (teatru), 2007

- **GROAPA DIN TAVAN** (teatru), 2007

- **OMUL PUBELĂ. FEMEIA CA UN CÎMP DE LUPTA** (teatru), 2007

- **CAFENEAUA PAS-PAROL** (roman), 2008

- **SINDROMUL DE PANICĂ IN ORAŞUL LUMINILOR** (roman), 2009

- **DOMNUL K. ELIBERAT** (roman), 2010

la Editura Humanitas

- **MAŞINĂRIA CEHOV & NINA, sau DESPRE FRAGILITATEA PESCĂRUŞILOR IMPĂIAŢI** (teatru), 2008